

Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh

Eagrán Speisialta *
12 Meitheamh 2014

An t-eagrán Gaeilge

Reachtaíocht

Clár

I Gníomhartha reachtacha

RIALACHÁIN

- ★ Rialachán (AE) Uimh. 596/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 maidir le drochúsáid mhargaidh (an rialachán maidir le drochúsáid mhargaidh) agus lena n-aisghairtear Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Treoracha 2003/124/CE, 2003/125/CE agus 2004/72/CE ón gCoimisiún ⁽¹⁾ 1
- ★ Rialachán (AE) Uimh. 597/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 ón gComhairle lena leagtar síos bearta a bhaineann le gabhálacha teagmhasacha orc in iascaigh 62
- ★ Rialachán (AE) Uimh. 598/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 maidir le rialacha agus nósanna imeachta a bhunú i ndáil le srianta oibriúcháin atá bainteach le torann a thabhairt isteach ag aerfoirt an Aontais faoi Chur Chuige Cothrom agus lena n-aisghairtear Treoir 2002/30/CE 65
- ★ Rialachán (AE) Uimh. 599/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 ón gComhairle lena ndéantar córas Comhphobail a chur ar bun chun rialú a dhéanamh ar onnmhairiú, ar aistriú agus ar bhróicéireacht ítimí dé-úsáide agus ar iad a bheith ar idirthuras 79
- ★ Rialachán (AE) Uimh. 600/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le margaí in ionstraimí airgeadais agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 ⁽¹⁾ 84

⁽¹⁾ Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE

I

(Gníomhartha reachtacha)

RIALACHÁIN

**RIALACHÁN (AE) Uimh. 596/2014 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
an 16 Aibreán 2014**

maidir le drochúsáid mhargaidh (an rialachán maidir le drochúsáid mhargaidh) agus lena n-aisghairtear Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Treoracha 2003/124/CE, 2003/125/CE agus 2004/72/CE ón gCoimisiún

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe d'Airteagal 114 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ón mBanc Ceannais Eorpach ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ⁽³⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Tá fiormhargadh inmheánach le haghaidh seirbhísí airgeadais ríthábhachtach i gcomhair an fháis eacnamaíoch agus chun poist a chruthú san Aontas.
- (2) Teastaíonn sláine mhargaidh ó mhargadh airgeadais atá comhtháite, éifeachtach agus trédhearcach. Is réamhriachtanais ar son an fháis eacnamaíoch agus an tsuibhris iad feidhmiú cothrom na margaí urrús agus iontaoibh an phobail i margaí. Déanann drochúsáid mhargaidh dochar do shláine na margaí airgeadais agus d'iontaoibh an phobail in urrúis agus i ndíorthaigh.
- (3) I dTreoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾ comhlánaíodh agus nuashonraíodh creat dlíthiúil an Aontais um shláine an mhargaidh a chosaint. Ba cheart an Treoir a ionadú anois, áfach, mar gheall ar na forbairtí reachtaíochta, margaidh agus teicneolaíochta ó theacht i bhfeidhm na Treorach sin, a raibh athruithe suntasacha ar chúinsí airgeadais mar thoradh orthu, chun a áirithiú go mbogfaidh sí ar aghaidh leis na forbairtí seo. Tá gá le hionstraim nua reachtaíochta freisin chun a áirithiú go bhfuil rialacha aonfhoirmeacha ann agus go bhfuil soiléireacht maidir le heochairchoincheapa, mar aon le leabhar rialacha aonair atá ar aon dul le conclúidí Thuarascáil 24 Feabhra 2009 de chuid an Ghrúpa Ardleibhéil um Maoirseacht Airgeadais in AE, a raibh Jacques de Larosière mar chathaoirleach air ("Grúpa de Larosière").

⁽¹⁾ IO C 161, 7.6.2012, lch. 3.

⁽²⁾ IO C 181, 21.6.2012, lch. 64.

⁽³⁾ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 10 Meán Fómhair (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus cinneadh ón gComhairle an 14 Aibreán 2014.

⁽⁴⁾ Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2003 maidir le déileáil chos istigh agus cúbláil mhargaidh (IO L 96, 12.4.2003, lch. 16).

- (4) Tá gá le creat níos aonfhoirmí agus níos láidre a bhunú chun sláine an mhargaidh a chaomhnú agus chun arbatráiste ionchasach rialála a sheachaint agus cuntasacht a áirithiú i gcás iarrachta ar chúbláil chomh maith le breis cinnteachta dlíthiúla, agus níos lú castachta rialála, a sholáthar do rannpháirtithe sa mhargadh. Tá an Rialachán seo dírithe ar rannchuidiú ar bhealach cinntitheach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh agus ba cheart dó, dá bhrí sin, bheith bunaithe ar Airteagal 114 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), arna léiriú go seasta i gcásdlí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.
- (5) Chun deireadh a chur leis na constaicí atá fágtha fós in aghaidh trádála agus deireadh a chur le saobhadh suntasach ar iomaíocht de thoradh dibhéirsithe idir dlíthe náisiúnta agus chun cosc a chur le constaicí breise a d'fhéadfadh a bheith ann in aghaidh trádála agus le haon saobhadh suntasach ar an iomaíocht, tá sé riachtanach Rialachán a ghlacadh lena mbunófar léirmhíniú níos aonfhoirmí ar chreat um dhrochúsáid mhargaidh an Aontais a shainíonn níos soiléire rialacha a bheidh infheidhme i ngach Ballstát. Dá ndéanfaí ceanglais maidir le drochúsáid mhargaidh a chumadh i bhfoirm rialacháin, ba cheart go n-áiteodh sin go mbeadh na ceanglais sin infheidhme go díreach. Ba cheart don chumadh sin dálaí aonfhoirmeacha a áirithiú trí chosc a chur ar cheanglais éagsúla náisiúnta de thoradh ar threoir a thrasúiomh. Ceanglófar leis an Rialachán seo go mbeidh na rialacha céanna á leanúint ag gach duine ar fud an Aontais. Déanfaidh sé castacht rialála agus costais comhlíonta gnólachtaí a laghdú freisin, go mór mór i gcás gnólachtaí atá ag feidhmiú ar bhonn trasteorann, agus cabhróidh sé le deireadh a chur le saobhadh iomaíochais.
- (6) Sa Teachtaireacht ón gCoimisiún an 25 Meitheamh 2008 maidir le “hAcht um Ghnólachtaí Beaga don Eoraip” iarrtar ar an Aontas agus ar Bhallstáit rialacha a dhearadh chun ualaí riaracháin a laghdú, reachtaíocht a chur in oiriúint do riachtanais na n-eisitheoirí ar mhargaí fáis le haghaidh fiontar beag agus meánmhéide (FBManna) agus rochtain na n-eisitheoirí sin ar mhaoiniú a éascú. Forchuirtear i roinnt forálacha i dTreoir 2003/6/CE ualaí riaracháin ar eisitheoirí, go háirithe orthu siúd a ligtear a n-ionstraimí airgeadais isteach chun a dtrádála ar mhargaí fáis na bhFiontar Beag agus Meánmhéide, ar cheart iad a laghdú.
- (7) Is í drochúsáid mhargaidh an coincheap a chuimsíonn iompraíocht neamhdhleathach sna margáí airgeadais agus, chun críocha an Rialacháin seo, ba cheart go dtuigfí gurbh é atá ann ná déileáil chos istigh, faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go neamhdhleathach agus cúbláil mhargaidh. Cuireann iompraíochtaí den saghas seo cosc ar thrédhearcacht iomlán cheart an mhargaidh, atá ina réamhriachtanas trádála do na gníomhaithe eacnamaíochta go léir i margáí comhtháite airgeadais.
- (8) I raon feidhme Threoir 2003/6/CE, díródh ar ionstraimí airgeadais a ligtear isteach iad chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte nó a ndearnadh iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar mhargadh den sórt sin. Le blianta beaga anuas, áfach, is minice a bhíonn ionstraimí airgeadais á dtrádáil ar shaoráidí trádála iltaobhacha (MTFanna). Tá ionstraimí airgeadais freisin a thrádáiltear ar chineálacha eile saoráidí trádála eagraithe (OTFanna) amháin, nó a dtrádáiltear thar an gcuntar amháin iad. Mar sin de, ba cheart go gcuirfí san áireamh leis i raon feidhme an Rialacháin seo aon ionstraim airgeadais a thrádáiltear ar mhargadh rialáilte, ar MTF nó ar OTF nó aon iompraíocht nó aon bheart atá in ann tionchar a imirt ar ionstraim airgeadais den saghas sin is cuma má tharlaíonn sé ar ionad trádála. I gcás roinnt cineálacha MTFanna, cosúil le margáí rialáilte, a chabhraíonn le cuideachtaí airgeadas cothromais a ardú, beidh feidhm ag an toirmeasc i gcoinne drochúsáid mhargaidh chomh maith céanna nuair a dhéantar iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar mhargadh den sórt sin. Mar sin, ba cheart go gcuirfí san áireamh i raon feidhme an Rialacháin ionstraimí airgeadais a bhfuil iarraidh déanta ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar MTF. Ba cheart go gcuirfeadh an méid sin feabhas ar chosaint infheisteoirí, go gcaomhnódh sé sláine na margáí agus go n-áiritheodh sé go mbeadh toirmeasc soiléir ar dhrochúsáid mhargaidh ionstraimí dá leithéid.
- (9) Chun críocha trédhearcachta, ba cheart d'oibreoirí margaidh rialáilte, MTF nó OTF fógra gan mhoill a thabhairt dá údarás inniúil maidir le sonraí a n-ionstraimí airgeadais a bheidh ligthe isteach acu chun a dtrádála, ar ina leith a bheidh iarraidh ar iad a bheith ligthe isteach chun a dtrádála nó a trádáladh ar a n-ionad trádála. Ba cheart an dara fógra a dhéanamh freisin nuair a scoirfead den ionstraim a bheith ligthe isteach chun a trádála. Ba cheart go mbeadh feidhm ag an oibleagáid sin freisin maidir le hionstraimí airgeadais a ndearnadh iarratas ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar a n-ionad trádála agus ionstraimí airgeadais a ligeadh isteach chun a dtrádála roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo. Ba cheart do na húdaráis inniúla na fógraí a chur faoi bhráid an Údaráis Eorpaigh um Urrúis agus Margáí (ÚEUM) agus ba cheart do ÚEUM liosta de gach ceann de na hionstraimí airgeadais ar tugadh fóga ina leith a fhoilsiú. Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir le hionstraimí airgeadais cibé acu atá nó nach bhfuil siad san áireamh sa liosta arna fhoilsiú ag ÚEUM.
- (10) Tá sé féideartha go n-úsáidtear ionstraimí airgeadais áirithe nach dtrádáiltear ar ionad trádála haghaidh drochúsáid mhargaidh. Áirítear leis seo ionstraimí airgeadais a mbraitheann a bpraghas nó a luach ar ionstraimí airgeadais arna dtrádáil ar ionad trádála nó a bhfuil tionchar acu orthu, nó a bhfuil tionchar ag a dtrádáil ar phraghas nó ar luach

na n-ionstraimí airgeadais eile a thrádáiltear ar ionad trádála, amhail áirítear ar chásanna ina bhféadtar ionstraimí den sórt sin le haghaidh drochúsáide margaidh faisnéis ón taobh istigh a bhaineann le scaireanna nó bannaí, is féidir a úsáid chun díorthach den scair nó den bhanna sin a cheannach, nó innéacs a mbraitheann a luach ar an scair nó ar an mbanna sin. Nuair a úsáidtear ionstraim airgeadais mar phraghas tagartha, is féidir le díorthach a thrádáiltear thar an gcuntar a úsáid chun leas a bhaint as praghsanna cúbláilte, nó a úsáid chun praghas ionstraim airgeadais a thrádáiltear ar ionad trádála a chúbláil. Sampla breise ná eisiúint phleanáilte tráinse nua de na hurrúis nach bhfuil ar shlí eile laistigh de raon feidhme an Rialacháin seo, ach i gcás ina bhféadfadh trádáil sna hurrúis sin dul i bhfeidhm ar phraghas nó ar luach na n-urrús liostaithe ann cheana a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo. Clúdaíonn an Rialachán seo freisin an staid fhéideartha i gcás ina mbraitheann praghas nó luach ionstraim airgeadais a thrádáiltear ar ionad trádála ar ionstraim a thrádáiltear thar an gcuntar. Ba cheart go gcuirfí an prionsabal céanna i bhfeidhm maidir le conarthaí spot-tráchtearraí a bhfuil a bpraghas bunaithe ar phraghas díorthaigh agus le ceannach na gconarthaí spot-tráchtearraí dá ndéanann ionstraimí airgeadais tagairt.

- (11) Féadann trádáil in urrúis nó in ionstraimí comhlachaithe chun urrúis a chobhsú nó trádáil i scaireanna dílse i gcláir aisceannaigh a bheith dlisteanach ar chúiseanna eacnamaíocha agus ba cheart an trádáil sin a dhíolmhú, i gcásanna áirithe dá bhrí sin ó na toirmisc ar dhrochúsáid mhargaidh ar choinníoll go gcuirtear na gníomhaíochtaí i gcrích faoin trédhearacht is gá, i gcás ina nochtfar faisnéis ábhartha maidir leis an gcobhsú nó leis an gclár aisceannaigh.
- (12) Níor cheart trádáil i scaireanna dílse i gcláir aisceannaigh agus cobhsú ionstraim airgeadais nach dtairbheodh as díolúintí faoin Rialachán seo a mheas uathí féin mar dhrochúsáid mhargaidh.
- (13) Níor cheart Ballstáit, comhaltaí an Chórais Eorpaigh Banc Ceannais (CEBC), ranna agus gníomhaireachtaí agus feithiclí sainchuspóireacha eile de cheann amháin de na Ballstáit nó níos mó agus leis an Aontas agus comhlachtaí poiblí áirithe eile nó daoine ag gníomhú thar a gceann, a shrianadh agus bainistíocht airgeadaíochta, ráta malairte nó beartas fiachais phoiblí á dhéanamh acu a mhéid a ghlacfar iad de láimh ar mhaithe le leas an phobail agus sa tóir ar na beartais sin amháin. Níor cheart ach an oiread go srianfar idirbhearta nó ordúithe arna ndéanamh ná iompraíochtaí ag an Aontas, ag feithicil sainchuspóra de chuid Bhallstáit amháin nó roinnt Ballstát, ag an mBanc Eorpach Infheistíochta, ag an tSaoráid Eorpach um Chobhsaíocht Airgeadais, ag an Sásra Eorpach um Chobhsaíocht nó ag institiúid airgeadais idirnáisiúnta arna bunú ag dhá Bhallstát nó níos mó i maoiniú a shlógadh agus cúnadh airgeadais a sholáthar chun sochair a chomhaltaí. Féadfar díolúine den sórt sin ó raon feidhme an Rialacháin seo, a leathnú, i gcomhréir leis an Rialachán seo chuig comhlachtaí poiblí áirithe a bhfuil de chúram orthu bainistiú an fhiachais phoiblí nó idirgairt ann agus chuig banc ceannais tríú tíortha. Ag an am céanna, níor cheart go leathnófaí na díolúintí le haghaidh airgeadaíochta, ráta malairte nó beartas bainistíochta fiachais poiblí go cásanna nuair a ghabhfaidh na comhlachtaí d'idirbhearta, d'ordúithe nó d'iompraíochtaí seachas iad siúd atá sa tóir ar na beartais sin nó nuair a bheidh daoine atá ag obair do na comhlachtaí sin ag gabháil d'idirbhearta, d'ordúithe nó d'iompraíochtaí ar a gcuntas féin.
- (14) Bunaíonn infheisteoirí réasúnacha a gcinntí infheistíochta ar fhaisnéis atá ar fáil dóibh cheana féin, is é sin, ar fhaisnéis ex ante atá ar fáil. Dá bhrí sin, i dtaobh na ceiste, agus cinneadh infheistíochta á dhéanamh ag infheisteoir réasúnach ar dhócha go gcuirfeadh sé mír áirithe faisnéise san áireamh, ba cheart an cheist a mheas ar bhonn na faisnéise ex ante a bheadh ar fáil. Ba cheart a chur san áireamh ina leithéid de mheasúnú tionchar réamh-mheasta na faisnéise i bhfiainise ghníomhaíocht bhainteach an eisitheora ina hiomláine, iontaofacht na foinsé faisnéise agus aon athróg eile sa mhargadh ar dhócha go mbeadh tionchar acu ar na hionstraimí airgeadais, ar na conarthaí gaolmhara spot-tráchtearraí, nó ar na táirgí ceantáilte bunaithe ar na lamháltais astaíochtaí sna himthosca ar leith.
- (15) Is féidir faisnéis ex post a úsáid chun an toimhde go raibh an fhaisnéis ex ante íogair ó thaobh phraghas de a sheiceáil, ach níor cheart í a úsáid chun gníomh a dhéanamh i gcoinne daoine a bhain conclúidí réasúnacha as faisnéis ex ante a bhí ar fáil acu.
- (16) Nuair a bhaineann faisnéis ón taobh istigh le próiseas a tharlaíonn i gcéimeanna, d'fhéadfadh gurbh ionann gach céim den phróiseas chomh maith leis an bpróiseas foriomlán agus faisnéis ón taobh istigh. Féadfaidh gurbh ionann céim idirmheánach i bpróiseas fadálach ann féin agus sraith imthosca nó imeacht atá ann nó ina bhfuil ionchas réalaíoch ann go dtiocfaidh siad chun bheith ann nó go dtarlóidh siad, ar bhonn measúnú foriomlán ar na fachtóirí atá ann cheana féin ag an am ábhartha. Níor cheart go léireofaí an coincheap sin mar ní a chiallaíonn go gcaithfear méid éifeacht na sraithe imthosca sin nó an teagmhais sin ar phraghsanna na n-ionstraimí airgeadais lena mbaineann a chur san áireamh. Maidir le céim idirmheánach, ba cheart a mheas gur faisnéis ón taobh istigh í má chomhlíonann sí, uathí féin, na critéir a leagtar síos sa Rialachán seo maidir le faisnéis ón taobh istigh.

- (17) Maidir le faisnéis a bhaineann le himeacht nó le sraith imthosca is céim idirmheánach i bpróiseas fadálach agus faisnéis ón taobh istigh i gcomhréir leis an Rialachán seo, féadfaidh sí baint a bheith aici, mar shampla, le staid na n-idirbheartaíochtaí, téarmaí arna gcomhaontú go sealadach in idirbheartaíochtaí conartha, an fhéidearthacht ionstraimí airgeadais a láithriú, na coinníollacha faoina margófar ionstraimí airgeadais, téarmaí sealadacha le haghaidh láithriú ionstraimí airgeadais, nó le breithniú a dhéanamh i dtaca le hionstraim airgeadais a chur isteach in innéacs mór nó ionstraim airgeadais a scríosadh ó innéacs den sórt sin.
- (18) Ba cheart deimhneacht dhlíthiúil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh a fheabhsú trí shainmhíniú níos cruinne a thabhairt ar dhá cheann de na gnéithe riachtanacha le haghaidh an tsainmhíneithe ar fhaisnéis ón taobh istigh, mar atá, cineál cruinn na faisnéise sin agus tábhacht an tionchair a d'fhéadfadh a bheith aici ar phraghsanna na n-ionstraimí airgeadais, na gconarthaí spot-tráchtearraí, nó na dtáirgí ceantáilte bunaithe ar na lamháltais astaíochtaí. Maidir le díorthaigh ar táirgí mórdhíola fuinnimh iad, ba cheart go háirithe faisnéis a gceanglaítear a nochtadh i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾ a mheas mar fhaisnéis ón taobh istigh.
- (19) Ní bheartaítear go gcuirfidh an Rialachán seo toirmeasc ar phlé de chineál ginearálta maidir leis na forbairtí gnó agus margaidh idir scairshealbhóirí agus lucht bainistíochta a bhaineann le heisitheoir. Tá caidreamh den sórt sin riachtanach d'fheidhmiú éifeachtach na margáí agus níor cheart iad a thoirmeasc leis an Rialachán seo.
- (20) Tá spotmhargáí agus margáí gaolmhara na ndíorthach idirnasctha go mór agus is margáí domhanda iad freisin, agus d'fhéadfadh drochúsáid mhargaidh tarlú thar mhargáí chomh maith le thar theorainneacha is féidir a bheith ina chúis le rioscaí suntasacha córasacha. Is fíor é sin maidir le déileáil chos istigh agus le cúbláil mhargaidh. Go háirithe, is féidir faisnéis ón taobh istigh ó spotmhargadh dul chun tairbhe duine atá ag trádáil ar mhargadh airgeadais. Ba cheart faisnéis ón taobh istigh i ndáil le díorthach tráchtearra a shainmhíniú mar fhaisnéis a chomhlíonann an sainmhíniú ginearálta ar fhaisnéis ón taobh istigh i ndáil le margáí airgeadais agus a cheanglaítear a phoiblíú i gcomhréir le forálacha dlíthiúla nó rialála ag leibhéal an Aontais nó ag an leibhéal náisiúnta araon, rialacha margaidh, conarthaí nó custam ar an díorthach tráchtearraí iomchuí nó spotmhargadh. Áirítear i measc rialacha den sin Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 le haghaidh an mhargaidh fuinnimh agus an bunachar sonraí Tionscadal Bunachair na nEagraíochtaí Comhpháirteacha (JODI) le haghaidh ola. Féadfaidh an fhaisnéis sin fónamh mar bhunús do chinntí rannpháirtithe margaidh chun dul isteach i ndíorthaigh tráchtearraí nó conarthaí gaolmhara na spot-tráchtearraí agus ba cheart, dá bhrí sin, arb ionann í agus faisnéis ón taobh istigh a cheanglaítear a phoiblíú, mar is dócha go mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghsanna na ndíorthach sin nó ar chonarthaí spot-tráchtearraí gaolmhara.

Ina theannta sin, féadfaidh straitéisí cúblála leathnú freisin thar spotmhargáí agus thar mhargáí díorthach. Is féidir trádáil in ionstraimí airgeadais, lena n-áirítear díorthaigh tráchtearraí, a úsáid chun conarthaí spot-tráchtearraí gaolmhara a chúbláil, agus is féidir conarthaí spot-tráchtearraí a úsáid chun ionstraimí airgeadais gaolmhara a chúbláil. Ba cheart go gcuimseofaí idirnascalacha den sórt seo sa toirmeasc ar chúbláil mhargaidh. Mar sin féin, ní bheadh sé iomchuí nó indéanta raon feidhme an Rialacháin seo a leathnú le go gcuimseodh sé iompraíocht nach mbaineann le hionstraimí airgeadais, mar shampla, trádáil i gconarthaí spot-tráchtearraí nach mbeadh tionchar aici ach ar an spotmhargadh. I gcás sonracha na dtáirgí mórdhíola fuinnimh, ba cheart do na húdaráis inniúla saintréithe sonracha na sainmhíneithe de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a chur san áireamh nuair a chuireann siad na sainmhíneithe ar fhaisnéis ón taobh istigh, ar dhéileáil chos istigh agus ar chúbláil mhargaidh faoin Rialachán seo i bhfeidhm maidir le hionstraimí airgeadais a bhaineann le táirgí fuinnimh mórdhíola.

- (21) De bhun Threoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾, tá an Coimisiún, na Ballstáit agus comhlachtaí eile ainmnithe go hoifigiúil *inter alia* freagrach as eisiúint theicniúil lamháltas astaíochtaí, a leithdháileadh saor in aisce ar na hearnálacha incháilithe tionscal agus iontrálaithe nua agus níos ginearálta creat beartais aeráide an Aontais a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm a bhuntacaíonn le soláthar na liúntas astaíochtaí do cheannaitheoirí comhlíonta scéim trádála astaíochtaí an Aontais (EU ETS). I bhfeidhmiú na ndualgas sin, féadfaidh go mbeadh rochtain ag na comhlachtaí poiblí sin, *inter alia*, ar fhaisnéis neamhphoiblí phraghsasíogair agus de bhun Threoir 2003/87/CE féadfaidh go mbeidh orthu oibríochtaí margaidh áirithe i ndáil le lamháltais astaíochtaí a dhéanamh. De thoradh aicmiú na lamháltas astaíochtaí mar ionstraimí airgeadais mar chuid den athbhreithniú ar Threoir 2004/39/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽³⁾, tiocfaidh na hionstraimí sin faoi raon feidhme an Rialacháin seo freisin.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le sláine agus trédhearcacht an mhargaidh fuinnimh mhórdhíola (IO L 326, 8.12.2011, lch. 1).

⁽²⁾ Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Deireadh Fómhair 2003 lena mbunaítear scéim i ndáil le trádáil lamháltas i gcomhair astaíochtaí gáis cheaptha teasa laistigh den Chomhphobal agus lena leasaítear Treoir 96/61/CE ón gComhairle (IO L 275, 25.10.2003, lch. 32).

⁽³⁾ Treoir 2004/39/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Aibreán 2004 maidir le margáí in ionstraimí airgeadais, lena leasaítear Treoracha 85/611/CEE agus 93/6/CEE ón gComhairle agus Treoir 2000/12/CE agus lena n-aisghairtear Treoir 93/22/CEE ón gComhairle (IO L 145, 30.4.2004, lch. 1).

D'fhonn cumas an Choimisiúin, na mBallstáit agus comhlachtaí eile atá ainmnithe go hoifigiúil a chaomhnú chun beartas aeráide an Aontais a fhorbairt agus a chur chun feidhme, ba cheart go mbeadh gníomhaíochtaí na gcomhlachtaí poiblí sin, a mhéid is go ngabhtar iad de láimh ar mhaithe le leas an phobail agus go sainráite sa tóir ar an mbeartas sin agus maidir le lamháiltais astaíochtaí, díolmhaithe ó chur i bhfeidhm an Rialacháin seo. Níor cheart go mbeadh tionchar diúltach ag an díolúine sin ar thrédhearcacht fhoriomlán an mhargaidh mar tá oibleagáidí reachtúla ag na comhlachtaí poiblí sin oibriú ar shlí a áirithíonn nochtadh ordúil, cothrom agus neamh-idirdhealaitheach aon chinntí, forbairtí agus sonraí nua ag a bhfuil cineál praghasíogair, agus rochtain orthu. Ina theannta sin, tá cosaintí ann ar nochtadh cothrom agus neamh-idirdhealaitheach ar fhaisnéis shonrach praghasíogair atá i seilbh údarais phoiblí faoi Threoir 2003/87/CE agus na bearta cur chun feidhme arna nglacadh dá bun. Ag an am céanna, níor cheart go leathnófaí an díolúine le haghaidh comhlachtaí poiblí atá ag gníomhú sa tóir ar bheartas aeráide an Aontais go cásanna nuair a ghabhann na comhlachtaí poiblí d'iompar nó d'idirbhearta, nach bhfuil sa tóir ar bheartas aeráide an Aontais nó nuair a bheidh daoine atá ag obair do na comhlachtaí sin ag gabháil d'iompar nó d'idirbhearta ar a gcuntas féin.

- (22) De bhun Airteagal 43 CFAE agus maidir le comhaontuithe idirnáisiúnta arna dtabhairt i gcrích faoi CFAE a chur chun feidhme, tá an Coimisiún, na Ballstáit agus na comhlachtaí eile atá ainmnithe go hoifigiúil *inter alia* freagrach as an Comhbheartas Talmhaíochta (CBT) agus an Comhbheartas Iascaigh (CBI) a shaothrú. I bhfeidhmiú na ndualgas sin, gabhann na comhlachtaí poiblí sin gníomhaíochtaí de láimh agus déanann siad bearta atá dírithe ar bhainistiú na margaí talmhaíochta agus iascaigh, lena n-áirítear na cinn sin na hidirghabhála poiblí, dleachtanna breise a fhorchur ar allmhairí nó dleachtanna ar allmhairí a fhionraí. I bhfianaise raon feidhme an Rialacháin seo, forálacha áirithe de a bhfuil feidhm acu maidir le conarthaí spot-tráchtearraí ag a bhfuil nó ar dóigh go mbeadh tionchar acu ar ionstraimí airgeadais agus ionstraimí airgeadais a mbraitheann a luach ar luach na spotchonarthaí tráchtearraí agus ag a bhfuil nó ar dóigh go mbeadh tionchar acu ar chonarthaí spot-tráchtearraí, tá sé riachtanach a áirithiú nach mbeidh gníomhaíocht an Choimisiúin, na mBallstát agus comhlachtaí eile atá ainmnithe go hoifigiúil chun CBT agus CBI, a shaothrú srianta. D'fhonn cumas an Choimisiúin, na mBallstáit agus comhlachtaí eile atá ainmnithe go hoifigiúil a chaomhnú chun CBT agus CBIa fhorbairt agus a shaothrú, ba cheart go mbeadh gníomhaíochtaí na gcomhlachtaí poiblí sin, a mhéid a ghabhfar iad de láimh ar mhaithe le leas an phobail agus sa tóir ar na beartais sin amháin, díolmhaithe ó chur i bhfeidhm an Rialacháin seo. Níor cheart go mbeadh tionchar diúltach ag an díolúine sin ar thrédhearcacht fhoriomlán an mhargaidh mar tá oibleagáidí reachtúla ag na comhlachtaí poiblí sin oibriú ar shlí a áirithíonn nochtadh ordúil, cothrom agus neamh-idirdhealaitheach, agus rochtain ar aon chinntí, forbairtí agus sonraí nua ag a bhfuil cineál praghasíogair. Ag an am céanna, níor cheart go leathnófaí an díolúine le haghaidh comhlachtaí poiblí atá ag gníomhú dóibh chun CBT agus ar CBI a shaothrú go cásanna ina ngabhfaidh na comhlachtaí poiblí d'iompar nó d'idirbhearta, nach bhfuil ag saothrú CBT nó CBI nó I gcás ina mbeidh daoine atá ag obair do na comhlachtaí sin ag gabháil d'iompar nó d'idirbhearta ar a gcuntas féin.
- (23) Is í an tréith bhunriachtanach atá i ndéileáil chos istigh buntáiste míchothrom a bheith faighte ó fhaisnéis ón taobh istigh chun aimhleasa na dtríú páirtithe atá aineolach ar fhaisnéis den sórt sin agus, dá bhrí sin, an bonn a bhaint de shláine na margaí airgeadais agus de mhuinín infheisteoirí. Dá bhrí sin, tá feidhm ag an toirmeasc ar dhéileáil chos istigh i gcás ina dtógfaidh duine atá i seilbh faisnéise ón taobh istigh buntáiste neamhchóir as an mbuntáiste a gnóthaíodh ón bhfaisnéis sin trí dhul i mbun idirbheart margaidh i gcomhréir leis an bhfaisnéis sin trí ionstraimí airgeadais lena mbaineann tríd an bhfaisnéis sin a fháil nó a dhiúscairt, nó iarracht a dhéanamh ar í a fháil nó a dhiúscairt, nó trí ordú a chur ar ceal nó a leasú nó iarracht a dhéanamh ar é a chealú nó a leasú chun í a fháil nó a dhiúscairt, ar a chuntas féin nó ar chuntas tríú páirtí, go díreach nó go hindíreach. Féadfaidh gurb é atá in úsáid a bhaint as faisnéis ón taobh istigh freisin trádáil i lamháiltais astaíochtaí agus díorthaigh den chéanna agus tairiscint i gceantanna lamháiltais astaíochtaí nó táirgí eile a cheantáiltear atá bunaithe orthu a bhíonn ar siúl de bhun Rialachán (AE) Uimh 1031/2010 ón gCoimisiún ⁽¹⁾.
- (24) Nuair a gheobhaidh nó nuair a dhiúschróidh duine dlítheanach nó nádúrtha atá i seilbh na faisnéise ón taobh istigh ionstraimí airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis sin, nó nuair a fhéachfaidh sé go díreach nó go hindíreach leis na hionstraimí sin a fháil nó a dhiúscairt, ar a chuntas féin nó ar chuntas tríú páirtí, ba cheart toimhde bheith ann go ndearna an duine sin an fhaisnéis sin a úsáid. Tá an toimhde sin gan dochar do chearta na cosanta. Maidir leis an gceist cé acu ar sháraigh duine an toirmeasc ar dhéileáil chos istigh nó ar fhéachaint le déileáil chos istigh ba cheart í a anailísiú i bhfianaise chríoch an Rialacháin seo, is é sin chun sláine an mhargaidh airgeadais a chosaint agus cur le muinín infheisteoirí, atá bunaithe, ina dhiaidh sin, ar an dearbhú go gcuirfear infheisteoirí ar chomhcheim agus go gcosnófar iad ó mhí-úsáid na faisnéise ón taobh istigh.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010 ón gCoimisiún an 12 Samhain 2010, maidir le huainiú, riarachán agus gnéithe eile a bhaineann le ceantáil lamháiltais astaíochtaí gáis cheaptha teasa de bhun Threoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear scéim i ndáil le trádáil lamháiltais astaíochtaí gáis cheaptha teasa laistigh den Chomhphobal, (IO L 302, 18.11.2010, lch. 1).

- (25) Níor cheart go measfaí gur déileáil chos istigh orduithe a chuirtear sula mbeidh seilbh ag duine ar fhaisnéis ón taobh istigh. Mar sin féin, nuair a fhaigheann duine seilbh ar fhaisnéis ón taobh istigh, ba cheart toimhde bheith ann gurb ionann agus déileáil chos istigh aon athrú ina dhiaidh sin a bhaineann leis an bhfaisnéis sin ar na horduithe seo, lena n-áirítear ordú a chealú nó a leasú, nó iarracht ordú a chealú nó a leasú. D'fhéadfaí an toimhde sin, áfach, a fhrisnéis má shuíonn an duine nár úsáid sé nó sí an fhaisnéis ón taobh istigh le linn an t-idirbheart a chur i gcrích.
- (26) Féadfaidh fáil nó diúscairt ionstraime airgeadais, nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochtaí, nó cealú nó leasú ordaithe, nó an iarracht ar ionstraim airgeadais a fháil nó a dhiúscairt nó ordú a chur ar ceal nó a leasú a bheith ina úsáid faisnéise ón taobh istigh, ag duine gurb eol dó, nó gur cheart gurb eol dó, gurb ionann an fhaisnéis agus faisnéis ón taobh istigh. Sa mhéid seo, ba cheart do na húdaráis inniúla a bhreithniú cad atá ar eolas nó cad ba cheart a bheith ar eolas ag gnáthdhuine réasúnach sna himthosca.
- (27) Ba cheart an Rialachán seo a léiriú ar shlí atá comhsheasmhach leis na bearta arna nglacadh ag na Ballstáit chun leasanna shealbhóirí na n-urrús inaistrithe lena ngabhann cearta vótála i gcuideachta (nó a fhéadfaidh na cearta sin a ghabháil leo mar thoradh ar fheidhmiú na gceart nó ar chomhshó a dhéanamh) a chosaint nuair a bhíonn an cuideachta faoi réir tairisceana táthcheangail poiblí nó aon athrú molta rialaithe eile. Go háirithe, ba cheart an Rialachán seo a léiriú ar shlí atá comhsheasmhach leis na dlíthe, na rialacháin agus na forálacha riaracháin arna nglacadh i ndáil le tairiscintí táthcheangail, idirbhearta cumaisc agus idirbhearta eile a dhéanann difear d'úinéireacht nó do rialú cuideachtaí a rialálann na húdaráis mhaoriseachta arna gceapadh ag na Ballstáit de bhun Airteagal 4 de Threoir 2004/25/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾.
- (28) Níor cheart go ndéanfaí taighde agus meastacháin atá bunaithe ar shonraí atá ar fáil go poiblí, a mheas uathu féin mar fhaisnéis ón taobh istigh agus, dá bhrí sin, níor cheart go measfaí ann féin gurb ionann aon idirbheart a chuirtear i gcrích ar bhonn an taighde nó na meastachán sin agus úsáid faisnéise ón taobh istigh. I gcás, mar shampla, ina bhfuil an margadh in ionchas fhoilsiú nó dháileadh na faisnéise go rialta agus ina gcuireann foilsiú nó dáileadh den sórt sin le próiseas foirmithe praghaís na n-ionstraimí airgeadais, nó ina dtugann an fhaisnéis radharcanna ó thráchtair margaidh aitheanta nó ó institiúid a d'fhéadfadh eolas a thabhairt ar phraghsanna ionstraimí airgeadais gaolmhara, féadfaidh gurb ionann an fhaisnéis agus faisnéis ón taobh istigh. Ní mór do ghníomhaithe an mhargaidh a mheas dá bhrí sin, a mhéid atá an fhaisnéis neamhphoiblí agus an éifeacht fhéideartha ar ionstraimí airgeadais arna dtrádáil roimh é a fhoilsiú nó a dháileadh, chun a shuíomh cibé acu an mbeidís ag trádáil ar bhonn faisnéise ón taobh istigh.
- (29) D'fhonn toirmeasc neamhaireach a chur ar fhoirmeacha gníomhaíochta airgeadais atá dlisteanach a sheachaint, eadhon nuair nach bhfuil aon éifeacht ar dhrochúsáid mhargaidh, tá sé riachtanach iompar dlisteanacha ar leith a aithint. D'fhéadfadh, mar shampla, aithint an róil atá ag lucht déanta an mhargaidh a bheith i gceist, agus iad ag gníomhú i gcumas dlisteanach chun leachtacht an mhargaidh a sholáthar.
- (30) Ó rud é go ndéanann lucht déanta margaidh nó daoine atá údaraithe chun gníomhú mar chontrapháirtithe, iad féin a theorannú chun a ngnó dlisteanach a shaothrú, ionstraimí airgeadais a cheannach nó a dhíol, nó go ndéanann daoine atá údaraithe chun orduithe a fhorghníomhú thar ceann tríú páirtithe ag a bhfuil faisnéis ón taobh istigh iad féin a theorannú chun ordú a chur i gcrích, a chur ar ceal nó a leasú go géilliúil, níor cheart go measfaí gurb ionann é agus úsáid na faisnéise sin ón taobh istigh. Mar sin féin, ní bhaineann an chosaint a leagtar síos sa Rialachán seo do lucht déanta an mhargaidh, do chomhlachtaí atá údaraithe chun gníomhú mar pháirtithe gcuntar nó do dhaoine atá údaraithe chun orduithe a fhorghníomhú thar ceann tríú páirtithe a bhfuil faisnéis ón taobh istigh acu le gníomhaíochtaí a thoirmistear go soiléir faoin Rialachán seo lena n-áirítear, mar shampla, an cleachtas coitianta ar a dtugtar "ag rith chun tosaigh". I gcás ina bhfuil daoine dlítheanacha tar éis gach beart réasúnach a dhéanamh chun drochúsáid margaidh a chosc ach mar sin féin déanann daoine nádúrtha laistigh dá bhfostaíocht drochúsáid margaidh níor cheart a mheas go ndearna an duine dlítheanach drochúsáid mhargaidh. Sampla eile nár cheart a mheas gur faisnéis ón taobh istigh a úsáid a bheith ann ná idirbhearta a dhéantar ag comhall oibleagáide roimh ré a tháinig chun bheith dlite. Níor cheart go measfaí gurb ionann rochtain ar fhaisnéis ón taobh istigh a bhaineann le cuideachta eile agus é a úsáid i gcomhthéacs tairisceana táthcheangail poiblí chun rialú na cuideachta sin a fháil nó cumasc a mholadh leis an gcuideachta sin agus déileáil chos istigh.

⁽¹⁾ Treoir 2004/25/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Aibreán 2004 maidir le tairiscintí táthcheangail (IO L 142, 30.4.2004, lch. 12).

- (31) Ós rud é nach mór cinneadh roimh ré fáil nó diúscairt ionstraimí airgeadais a bheith i gceist le fáil nó diúscairt arna glacadh ag an duine a ghabhfaidh ceann amháin nó ceann eile de na hoibríochtaí seo de lámh níor cheart a mheas ann féin, gurbh ionann fáil nó diúscairt den sórt sin agus úsáid faisnéise ón taobh istigh. Níor cheart gníomhú ar bhonn a bpleananna agus a straitéisí trádála féin a mheas mar úsáid faisnéise ón taobh istigh. Mar sin féin, níor cheart go gcosnófaí na daoine dlítheanacha nó nádúrtha sin, de bhua a bhfeidhm ghairmiúil; ní chosnófar iad ach amháin má ghníomhaíonn siad ar bhealach oiriúnach agus cuí, agus caighdeán lena mbítear ag súil óna ngairm agus ón Rialachán seo eadhon sláine an mhargaidh agus cosaint infheisteoirí á gcomhall acu araon. D'fhéadfaí a mheas fós gur tharla sárú má shuíonn an t-údarás inniúil go raibh cúis neamhdhlísteanach taobh thiar de na hidirbhearta sin nó na horduithe sin nó an iompraíocht sin seo nó gur úsáid an duine faisnéis ón taobh istigh.
- (32) Idirghníomhaíochtaí is ea sondálacha margaidh idir díoltóirí ionstraimí airgeadais agus infheisteoirí ionchasach amháin nó níos mó, roimh an idirbheart a fhógairt, d'fhonn spéis infheisteoirí ionchasacha in idirbheart indéanta agus ina phraghsáil, ina mhéid agus ina struchtúrú a mheas. D'fhéadfadh an chéad nó an dara tairiscint d'urrúis ábhartha a bheith i gceist le sondálacha margaidh, agus tá siad éagsúil ó ghnáth-thrádáil. Is uirlis an-luachmhar iad chun tuairim infheisteoirí féideartha a mheas, feabhas a chur ar idirphlé scairshealbhóirí, a áirithiú go rithfidh déileálacha go réidh, agus go ndéanfar tuairimí eisitheoirí, scairshealbhóirí atá ann cheana féin agus infheisteoirí ionchasacha nua a ailíniú. Féadfaidh siad a bheith tairbheach go háirithe sa chás ina bhfuil easpa muiníne nó tagarmhairc ábhartha ar na margaí, nó ina bhfuil siad luaineach. Níor cheart dá bhrí sin go measfaí an cumas sondálacha margaidh a dhéanamh atá tábhachtach ó thaobh feidhmiú cuí na margaí airgeadais agus sondálacha margaidh iontu féin mar dhrochúsáid mhargaidh.
- (33) Áirítear i measc samplaí de shondálacha margaidh cuinsí ina raibh an gnólacht taobh díola i mbun cainteanna le heisitheoir faoi idirbheart ionchasach, agus inar chinn sé spéis infheisteoirí ionchasacha a mheas d'fhonn na téarmaí a bheidh in idirbheart a chinneadh; i gcás ina mbeartóidh eisitheoir eisiúint fiach nó tairiscint cothromais breise a fhógairt agus ina ndéanfaidh infheisteoirí lárnacha teagmháil le gnólacht taobh díola agus mar gheall ar théarmaí iomlána na déileála ceangaltas airgeadais a fháil chun páirt a ghlacadh san idirbheart; nó i gcás go mbeidh an taobh díola ag féachaint le líon mór urrús a dhíol thar ceann infheisteora agus go bhféadfaidh sé le spéis ionchasach sna hurrúis sin ó infheisteoirí ionchasacha eile a mheas.
- (34) Féadfar a cheangal nuair a dhéanfar sondálacha margaidh go nochtfar faisnéis ón taobh istigh d'infheisteoirí ionchasacha. Go ginearálta ní bheifear ábalta tairbhe airgeadais a bhaint as trádaíl ar bhonn faisnéise ón taobh istigh a phasáiltear i sondáil margaidh i gcás ina bhfuil margadh ann cheana san ionstraim airgeadais is ábhar don tsondaíl mhargaidh nó in ionstraim airgeadais ghaolmhar. Mar gheall ar thráth na ndíospóireachtaí sin, is féidir go bhféadfar faisnéis ón taobh istigh a nochtadh don infheisteoir ionchasach i gcúrsa na sondála margaidh tar éis ionstraim airgeadais a ligean isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte nó a thrádáil ar MTF nó ar OTF. Sula ngabhfaidh sé de shondáil mhargaidh, ba cheart don rannpháirtí nochtta-mhargaidh measúnú a dhéanamh cibé acu an mbeidh nochtadh faisnéise ón taobh istigh i gceist sa tsondaíl mhargaidh sin.
- (35) Ba cheart faisnéis ón taobh istigh a mheas mar fhaisnéis a nochtar go dlisteanach má nochtar é le linn gnáthchúrsa fheidhmiú fostaíochta gairme nó dualgais duine. I gcás ina mbeidh nochtadh faisnéise ón taobh istigh i gceist le tsondaíl mhargaidh, ba cheart a mheas go bhfuil an rannpháirtí nochtta-mhargaidh ag gníomhú laistigh de ghnáthfheidhmiú a fhostaíochta, a ghairme nó a dhualgais, más rud é, an tráth a dhéantar an nochtadh, go gcuirfidh sé in iúl don duine agus go bhfaighidh sé toiliú an duine dá ndéantar an nochtadh go bhféadfaidh sé faisnéis ón taobh istigh a thabhairt; go mbeidh sé srianta le forálacha an Rialacháin seo ó thrádáil nó ó ghníomhú ar an bhfaisnéis sin; go gcaithfear bearta réasúnacha a dhéanamh chun rúndacht leanúnach na faisnéise a chosaint; agus go gcaithfidh sé a chur in iúl don rannpháirtí nochtta-mhargaidh faoi chéannacht gach duine nádúrtha agus dhlítheanaigh dá nochtfar an fhaisnéis i gcúrsa freagra ar an tsondaíl mhargaidh a fhorbairt. Ba cheart don rannpháirtí nochtta-mhargaidh na hoibleagáidí a chomhlíonadh chomh maith a leagfar amach go mion na caighdeáin theicniúla rialála, maidir le coinneáil taifead faisnéise a nochtfar. Níor cheart toimhde bheith ann go ndearna rannpháirtithe margaidh nach gcomhlíonann an Rialachán seo faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go míchuí nuair a rinne siad tsondaíl mhargaidh, ach níor cheart go bhféadfaidís leas a bhaint as an díolúine a tugadh dóibh siúd a chomhlíon na forálacha sin. Ba cheart an cheist cibé acu ar sháraigh siad an toirmeasc ar nochtadh nemahdhleathach faisnéise ón taobh istigh a anailísiú i bhfianaise fhorálacha ábhartha uile an Rialacháin seo, agus ba cheart go mbeadh na rannpháirtithe nochtta-mhargaidh uile faoi oibleagáid maidir lena measúnú a thaifead i scríbhinn, roimh ghabháil do shondáil mhargaidh, cibé acu an mbeidh nochtadh faisnéise ón taobh istigh i gceist leis an tsondaíl mhargaidh sin.

- (36) Ba cheart d'infheisteoirí ionchasacha is ábhar do shondáil mhargaidh a mheas ar uainíocht más ionann an fhaisnéis nochtar dóibh agus faisnéis ón taobh istigh a thoirisceodh iad ar a bheith ag déileáil ar bhonn na faisnéise sin nó faisnéis ón taobh istigh a nochtadh a thuilleadh. Fanfaidh infheisteoirí ionchasacha faoi réir na rialcha maidir le déileáil chos istigh agus maidir le faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go míchuí, mar a leagtar amach sa Rialachán seo. D'fhonn cuidiú le hinfeisteoirí ionchasacha ina mbreithnithe agus maidir le cibé acu bearta ba cheart dóibh a dhéanamh ionas nach sárófar an Rialachán seo, ba cheart go n-eiseodh ÚEUM treoirlínte.
- (37) D'fhoráil Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010 go mbeadh dhá chóras chomhthreomhara ann maidir le drochúsáid mhargaidh a bheadh infheidhme maidir le ceantanna lamháltas astaíochtaí. Mar sin féin, mar thoradh ar aicmiú na lamháltas astaíochtaí mar ionstraimí airgeadais, ba cheart go mbeadh an Rialachán seo ina leabhar rialacha aonair de bhearta drochúsáide margaidh a bheadh infheidhme maidir le hiomlán na bphríomh-mhargáí agus na margáí táinisteacha i lamháltas astaíochtaí. Ba cheart go mbeadh feidhm ag an Rialachán seo freisin maidir le hiompraíocht nó idirbhearta, lena n-áirítear tairiscintí, a bhaineann le hardán ceantála ar mhargadh rialáilte atá údaraithe mar ardán ceant, lamháltas astaíochtaí nó táirgí ceantáilte eile atá bunaithe air sin, lena n-áirítear nuair nach ionstraimí airgeadais iad na táirgí ceantáilte, de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010.
- (38) Ba cheart go ndéanfaí foráil do bhearta maidir le cúbláil mhargaidh sa Rialachán seo ar féidir iad a chur in oiriúint le haghaidh modhanna nua trádála nó straitéisí nua a d'fhéadfadh a bheith ina ndrochúsáid. Mar léiriú ar an gcaoi go bhfuil trádáil in **ionstraimí** airgeadais ag éirí níos uathoibrithe i gcónaí, is inmhianaithe é go ndéanfaí míniú na cúblála margaidh a léiriú le samplaí de straitéisí sonracha drochúsáide a d'fhéadfaí a chur i gcrích le haon bhealach atá ar fáil le trádáil algartamach agus trádáil ardmhínicíochta. Níl sé i gceist go mbeadh na samplaí atá curtha ar fáil uileghabhálach agus níl sé i gceist ach oiread go dtabharfaí le fios nár straitéisí drochúsáide a bheadh iontu dá gcuirfí i bhfeidhm iad ar bhealaí eile.
- (39) Ba cheart go gclúdódh na toirmisc ar dhrochúsáid margaidh freisin na daoine sin a ghníomhóidh i gcomhar chun drochúsáid mhargaidh a dhéanamh. D'fhéadfaí bróicéirí a áireamh i samplaí, ach gan a bheith teoranta dóibh, a cheap agus a mhol straitéis trádála a ceapadh chun go mbeadh drochúsáid mhargaidh mar thoradh air, daoine a spreagann duine ag a bhfuil faisnéis ón taobh istigh an fhaisnéis sin a nochtadh goneamdhleathach, nó daoine a fhorbraíonn bogearraí i gcomhar le trádálaí chun drochúsáid mhargaidh a éascú.
- (40) Chun a áirithiú go dtabharfar dliteanas don duine dlítheanach agus d'aon duine nádúrtha araon a ghlacann páirt i gcinnteoireacht an duine dhlítheanaigh, tá sé riachtanach aitheantas ar na sásraí dlí náisiúnta éagsúla sna Ballstáit a thabhairt. Ba cheart do shásraí den sórt sin bheith bainteach go díreach le modhanna sannta an dlítheanais sa dlí náisiúnta.
- (41) Chun an toirmeasc ar chúbláil mhargaidh a chomhlánú, ba cheart go mbeadh toirmeasc sa Rialachán seo ar iarracht a dhéanamh dul i mbun cúblála margaidh. Ba cheart idirdhealú a dhéanamh idir iarracht dul i mbun cúblála margaidh agus iompraíocht is dóchúil go mbeidh cúbláil mhargaidh mar thoradh air de bhrí go dtoirmiscear ar an dá ghníomhaíocht faoin Rialachán seo. Féadfaidh iarracht den sórt sin a bheith san áireamh i gcásanna inar tosáodh an ghníomhaíocht ach nár críochnaíodh í, mar shampla, mar thoradh ar theicneolaíocht a mhainnigh nó treoir chun trádála nár gníomhaíodh uirthi. Is gá iarrachtaí ar a bheith páirteach i gcúbláil mhargaidh a thoirmeasc chun cur ar chumas údarás inniúil pionóis a fhorchur ar iarrachtaí den sórt sin.
- (42) Gan dochar d'aidhm an Rialachán seo agus dá fhorálacha is infheidhme go díreach, féadfaidh duine a dhéanann idirbhearta nó a eisíonn orduithe chun trádála, a bhféadfaí a mheas gur cúbláil mhargaidh iad, a shuíomh go raibh a chúiseanna chun dul i mbun na n-idirbheart sin nó orduithe a eisíúint chun trádála dlisteanach agus go raibh na hidirbhearta agus na horduithe chun trádála i gcomhréir le cleachtas inghlactha ar an margadh lena mbaineann. Ní féidir ach amháin leis an údarás inniúil atá freagrach as maoirsiú drochúsáide margaidh ar an margadh lena mbaineann cleachtas margaidh inghlactha a shuíomh. Ní féidir le cleachtas a ngactar leis i margadh ar leith a mheas mar chleachtas is infheidhme maidir le margáí eile murar ghlac údarás inniúla na margáí eile sin go hoifigiúil leis an gcleachtas sin. D'fhéadfaí a mheas fós gur tharla sárú má bhunaigh an t-údarás inniúil go raibh cúis neamhdhlisteanach, laistiar de na hidirbhearta nó de na horduithe seo chun trádála.
- (43) Ba cheart a shoiléiriú sa Rialachán seo freisin gur féidir dul i mbun cúblála margaidh nó iarracht a dhéanamh dul i mbun cúblála margaidh in ionstraim airgeadais trí ionstraimí airgeadais gaolmhara ar nós ionstraimí díorthacha a thrádáiltear in ionad eile trádála nó thar an gcuntar a úsáid.

- (44) Déantar praghsáil ar roinnt mhaith ionstraimí airgeadais trí thagairt do thagarmharcanna. Is féidir tionchar tromchúiseach a bheith ag cúbláil iarbhir nó ag iarracht chúblála ar thagarmharcanna, lena n-áirítear rátaí tairisceana idirbhainc, ar mhúinín an mhargaidh agus d'fhéadfadh cailteanais mhóra d'infheisteoirí agus saobhadh ar an bhfíorgheilleagar a bheith mar thoradh uirthi. Dá bhrí sin, tá forálacha sonracha maidir le tagarmharcanna riachtanach chun sláine na margaí a chaomhnú agus chun a áirithiú gur féidir leis na húdaráis inniúla toirmeasc soiléir a chur i bhfeidhm maidir le cúbláil ar thagarmharcanna. Ba cheart go gclúdofaí leis na forálacha sin na tagarmharcanna foilsithe go léir lena n-áirítear na tagarmharcanna sin ar a bhfuil fáil tríd an idirlíon cibé acu saor ó mhuirear nó nach ea, mar shampla tagarmharcanna babhtálacha mainneachtana creidmheasa agus innéacsanna d'innéacsanna. Tá sé riachtanach an toirmeasc ginearálta ar chúbláil mhargaidh a chomhlánú trí chúbláil an tagarmhairc féin a thoirmeasc mar aon le tarchur na faisnéise atá bréagach nó míthreorach, toirmeasc ar ionchuir bhréagacha nó mhíthreoracha, nó aon ghníomhaíocht eile lena ndéantar ríomh tagarmhairc a chúbláil, i gcás ina sainítear ríomh go leathan chun na nithe seo a leanas a áireamh: fáil agus meastóireacht na sonraí go léir a bhaineann le ríomh an tagarmhairc sin agus a áireamh i sonraí bearrtha áirithe, agus lena n-áirítear modheolaíocht an tagarmhairc, cibé acu algartamach nó breithiúnasbhunaithe go hiomlán nó go páirteach. Tá na rialacha sin de bhreis ar Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 a thoirmisceann faisnéis bhréagach a thabhairt go toiliúil do ghnóthais a chuireann meastacháin ar phraghsanna ar fáil nó a sholáthraíonn tuarascálacha margaidh ar tháirgí mórdhíola fuinnimh a mbíonn de thoradh air na rannpháirtithe sa mhargadh, a ghníomhaíonn ar bhonn na meastachán sin ar phraghsanna agus na tuarascálacha margaidh sin, a chur ar míthreo.
- (45) Chun a áirithiú go mbeidh dálaí aonfhoirmeacha sa mhargadh idir ionaid agus saoráidí trádála faoi réir an Rialacháin seo, ba cheart a cheangal ar aon duine a oibríonn margaí rialáilte, ar shaoráidí trádála iltaobhacha (MTFanna) agus ar shaoráidí trádála eagraithe (OTFanna) socruithe, córais agus nósanna imeachta éifeachtacha a bhunú agus a choimeád ar bun a mbeadh sé d'aidhm acu cúbláil mhargaidh agus cleachtais drochúsáide a chos agus a bhrath.
- (46) Is féidir cúbláil ionstraimí airgeadais nó iarracht cúblála ionstraimí airgeadais a bheith i gceist freisin le horduithe a dhéanamh nach gcuirfear i gcríoch iad. Thairis sin, is féidir ionstraim airgeadais a chúbláil trí iompraíocht a tharlaíonn lasmuigh d'ionad trádála. Maidir le daoine a shocraíonn nó a dhéanann idirbhearta ar bhonn gairmiúil ba cheart a cheangal orthu socruithe, córais agus nósanna imeachta éifeachtacha a bhunú agus a choimeád ar bun chun idirbhearta amhrasacha a bhrath agus a thuairisciú. Ba cheart dóibh freisin orduithe agus idirbhearta amhrasacha lasmuigh d'ionad trádála a thuairisciú freisin.
- (47) D'fhéadfadh sé gurb é atá i gcúbláil ionstraimí airgeadais nó iarracht a leithéid a dhéanamh faisnéis bhréagach nó mhíthreorach a scaipeadh. Is féidir tionchar nach beag ar phraghsanna ionstraimí airgeadais a theacht as scaipeadh faisnéise bréagaí nó míthreoraí laistigh de thréimhse sách gearr. D'fhéadfadh sé gur léir gur cumadh faisnéise bréagaí atá i gceist ach freisin d'fhéadfadh easnamh toiliúil na bhfíoras ábharthach chomh maith le tuairisciú neamhchruinn faisnéise d'aonturas a bheith ann. Tá an cineál sin cúblála margaidh thar a bheith díobhálach d'infheisteoirí, mar dá thoradh sin bunaíonn siad a gcinntí infheistíochta ar fhaisnéis atá mícheart nó saofa. Tá sé díobhálach d'eisitheoirí freisin, mar go laghdaíonn sé an mhúinín san fhaisnéis atá ar fáil a bhaineann leos. Ar a uain déanann an easpa muiníne sa mhargadh cumas eisitheora maidir le hionstraimí nua airgeadais a eisiúint nó maidir le creidmheas a fháil ó rannpháirtithe eile sa mhargadh chun a oibríochtaí a mhaoiniú a chur i gcontúirt. Leathann an fhaisnéis ar fud an mhargaidh go han-tapa. Dá thoradh sin, d'fhéadfadh sé go leanfadh an díobháil do na hinfheisteoirí agus d'eisitheoirí go ceann tréimhse sách fada go dtí go bhfaighfear amach go bhfuil an fhaisnéis bréagach nó míthreorach, agus gur féidir leis an eisitheoir nó pé duine atá freagrach as a scaipeadh í a cheartú. Is gá dá bhrí sin scaipeadh faisnéise bréagaí nó míthreoraí, lena n-áirítear ráflaí nó nuacht bhréagach nó mhíthreorach a cháiliú mar shárú ar an Rialachán seo. Is iomchuí dá bhrí sin gan a cheadú dóibh siúd atá gníomhach sna margaí airgeadais faisnéis a chur i bhfios gan srianadh in aghaidh a dtuairime féin nó a gceartbhreithiúnais, faisnéis a bhfuil fhios acu ina taobh gur faisnéis bhréagach nó mhíthreorach í, chun dochair infheisteoirí agus eisitheoirí.
- (48) Ós rud é go bhfuil ardú ar úsáid suíomh gréasáin, blaganna agus meán sóisialta, tá sé tábhachtach a shoiléiriú gur cheart faisnéis bhréagach nó mhíthreorach a scaipeadh tríd an idirlíon, lena n-áirítear trí láithreáin meáin shóisialta nó blaganna neamh-inchurtha i leith aon duine, a mheas chun críocha an Rialacháin seo go bhfuil an scaipeadh sin coibhéiseach leis an méid sin a dhéanamh trí shlite cumarsáide níos traidisiúnta.
- (49) Tá sé riachtanach d'eisitheoir faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go poiblí chun déileáil chos istigh a sheachaint agus chun a áirithiú nach gcuirfear infheisteoirí amú. Dá bhrí sin, ba cheart go n-éileofaí ar eisitheoirí faisnéis ón taobh istigh a chur in iúl don phobal a luaithe is féidir. Féadfaidh an oibleagáid sin, faoi imthosca speisialta, áfach, dochar a dhéanamh do leasanna dlísteanaacha an eisitheora. Sna himthosca sin, ba cheart nochtadh moillithe a cheadú ar choinníoll nár dhócha go gcuirfeadh an mhoill dul amú ar an bpobal agus ina bhfuil an t-eisitheoir ábalta rúndacht na faisnéise a áirithiú. Ní bheidh eisitheoir faoi oibleagáid faisnéis ón taobh istigh a nochtadh ach amháin má d'iarr sé nó má cheadaigh sé an ionstraim airgeadais a ligean isteach chun a trádála.

- (50) Chun críocha na ceanglais maidir le faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go poiblí agus moill a chur le nochtadh poiblí den sórt sin, amhail dá bhforáiltear sa Rialachán seo a chur i bhfeidhm, féadfaidh baint a bheith ag leasanna dlisteanacha, go háirithe, leis na himthosca neamh-uileghabhálacha seo, a leanas: caibidlíochtaí i ngnéithe cúrsa, nó i ngnéithe gaolmhara, i gcás inar dhóigh go ndéanfadh nochtadh poiblí difear do thoradh nó do ghnáthphatrún na gcaibidlíochtaí. Go háirithe, i gcás ina bhfuil inmharthanacht airgeadais an eisitheora i ngarchontúirt an-mhór, cé nach laistigh de raon feidhme an dlí dócmhainneachta infheidhmíthe, féadfar nochtadh poiblí faisnéise a mhoilliú ar feadh tréimhse teoranta i gcás ina gcuirfeadh a leithéid de nochtadh poiblí leasanna scairshealbhóirí láithreacha agus ionchasacha i mbaol tríd an mbonn a bhaint ó thabhairt i gcrích idirbheartaíochtaí faoi leith arna ndearadh chun aisghabháil airgeadais an eisitheora go fadtéarmach a áirithiú; cinntí arna nglacadh nó conarthaí arna ndéanamh ag comhlacht bainistíochta an eisitheora lenar gá ceadú comhlachta eile de chuid an eisitheora chun a bheith éifeachtach, i gcás ina n-éileoidh eagraíocht eisitheora den sórt sin an scaradh idir na comhlachtaí, ar choinníoll go ndéanfadh nochtadh poiblí na faisnéise roimh an gceadú sin mar aon leis an bhfógra comhuaineach go bhfuil an ceadú fós ar feitheamh measúnacht cheart na faisnéise ag an bpobal a chur i mbaol.
- (51) Ina theannta sin ba cheart go mbeadh sé an ceanglas atá ar rannpháirtithe uile an mhargaidh charbóin faisnéis ón taobh istigh a nochtadh. Chun nochtadh an mhargaidh do thuairisciú nach bhfuil úsáideach a sheachaint agus chun cost-éifeachtúlacht an bhirt dá fhoráiltear a choimeád, is dealraitheach gur gá tionchar rialála an dualgais sin a theorannú d'oibreoírí Scéim an AE maidir le Trádáil Astaíochtaí, a bhféadfaí a bheith ag súil go réasúnta leis go mbeadh tionchar suntasach acu ar phraghas na lamháltas astaíochtaí, ar tháirgí ceantáilte bunaithe air sin, nó ar ionstraimí airgeadais díorthaigh gaolmhara agus ar thairiscintí sna ceantanna de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010, de bhua a méid agus ngníomhaíochtaí, agus do na hoibreoírí sin amháin. Ba cheart don Choimisiún bearta a ghlacadh lena mbunáitear tairseach íosta chun an díolúine seo a chur i bhfeidhm trí bhíthin gnímh tarmlichte. Ba cheart an fhaisnéis atá le nochtadh a bheith bainteach le hoibríochtaí fisiciúla an pháirtí nochta seachas pleananna nó straitéis dílse do liúntais trádála astaíochtaí, do tháirgí ceantáilte bunaithe air sin, nó ar ionstraimí airgeadais díorthaigh gaolmhara. I gcás ina bhfuil dualgais choibhéiseacha um nochtadh faisnéise ón taobh istigh, go háirithe de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011, níor cheart go ndéanfaí nochtuithe éigeantacha ina bhfuil an t-ábhar beagnach mar an gcéanna faoi dhó mar thoradh ar an dualgas chun faisnéis ón taobh istigh maidir le lamháltas astaíochtaí a nochtadh. I gcás rannpháirtithe sa mhargadh lamháltas astaíochtaí le hastaíochtaí comhiomlán nó le hionchur teirmeach rátáilte ag an tairseach nó faoina bun a leagtar, ós rud é go meastar go bhfuil an fhaisnéis maidir lena n-oibríochtaí fisiciúla a bheith neamhábhartha chun críocha nochta, ba cheart a mheas freisin nach mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghas lamháltas astaíochtaí, táirgí ar ceant bunaithe air nó ar ionstraimí airgeadais díorthacha gaolmhara. Ba cheart go mbeadh rannpháirtithe sin sa mhargadh lamháltas astaíochtaí den sórt sin clúdaithe mar sin féin leis an toirmeasc ar dhéileáil chos istigh i ndáil le haon fhaisnéis eile a bhfuil rochtain acu uirthi agus is faisnéis ón taobh istigh
- (52) D'fhonn leas an phobail a chosaint, cobhsaíocht an chórais airgeadais a chaomhnú agus mar shampla a sheachaint go n-iompódh géarchéimeanna leachtachta in institiúidí airgeadais amach ina ngéarchéimeanna sócmhainneachta mar gheall ar chistí a tharraingt siar go tobann, d'fhéadfaidh sé a bheith oiriúnach a cheadú, in imthosca eisceachtúla, moill a chur ar nochtadh poiblí faisnéise ón taobh istigh, maidir le hinstitiúidí creidmheasa nó hinstitiúidí airgeadais. Go háirithe, féadfaidh sé seo a bheith i bhfeidhm maidir le faisnéis a bhaineann le fadhbanna leachtachta sealadacha, i gcás inar gá dóibh iasacht ó bhanc ceannais a fháil lena n-áirítear cúnamh leachtachta éigeandála ó bhanc ceannais i gcás ina mbeadh tionchar sistéamach ar nochtadh na faisnéise. Ba cheart go mbeadh de choinníoll ag gabháil leis an moill go bhfaigheadh an t-eisitheoir toiliú an údarais inniúil ábhartha agus go mbeadh sé soiléir go sáródh an leas is leithne poiblí agus eacnamaíoch nochtadh a mhoilliú leas an mhargaidh an fhaisnéis atá faoi réir moille a fháil.
- (53) Maidir le hinstitiúidí airgeadais, go háirithe i gcás ina bhfaighidh siad iasachtaí ó bhanc ceannais, lena n-áirítear cúnamh leachtachta éigeandála, ba cheart don údarás inniúil measúnú ar cibé acu an bhfuil tábhacht chórasach leis an bhfaisnéis agus cibé acu an bhfuil nochtadh a mhoilliú ar mhaithe le leas an phobail, tar éis dul i gcomhairle mar is iomchuí leis an mbanc ceannais, leis an údarás macrastuamachta nó le haon údarás náisiúnta ábhartha eile.
- (54) Ba cheart úsáid faisnéise chos istigh nó féachaint lena húsáid chun a trádála ar a chuntas féin nó ar chuntas tríú páirtí a thoirmeasc go soiléir. Féadfaidh gurb í a bheidh in úsáid a bhaint as faisnéis ón taobh istigh freisin trádáil i lamháltas astaíochtaí agus díorthaigh den chéanna agus tairiscint i gceantanna lamháltas astaíochtaí nó táirgí eile a cheantáiltear atá bunaithe orthusan a bhíonn ar siúl de bhun Rialachán (AE) Uimh 1031/2010 ag daoine a bhfuil a fhios acu nó ar cheart go mbeadh a fhios acu, gurb í atá san fhaisnéis atá acu faisnéis ón taobh istigh. Níor cheart faisnéis maidir le pleananna agus straitéisí trádála an rannpháirtí margaidh féin a mheas mar fhaisnéis ón taobh istigh, cé gur féidir gurb ionann faisnéis maidir le pleananna agus straitéisí trádála tríú páirtí agus faisnéis ón taobh istigh.

- (55) D'fhéadfadh an ceanglas chun faisnéis ón taobh istigh a nochtadh a bheith ina ualach trom ar fhiontair bheaga agus mheánmhéide, mar a shainítear le Treoir 2014/65/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, a ligtear a gcuid ionstraimí airgeadais isteach chun a dtrádála ar mhargaí fáis na bhFiontar Beag agus Meánmhéide (FBM), mar gheall ar na costais a bhaineann le faireachán a dhéanamh ar fhaisnéis atá ina seilbh acu agus le comhairle dhlíthiúil a lorg cibé an gá faisnéis a nochtadh agus, más gá, cathain is ga é sin a dhéanamh. Dá ainneoin sin, tá sé riachtanach faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go pras chun muinín infheisteoirí sna heisitheoirí sin a áirithiú. Dá bhrí sin, ba cheart go mbeadh sé de chumas ag ÚEUM treoirlínte a eisiúint chun cabhrú le heisitheoirí a n-oibleagáidí a chomhlíonadh maidir le faisnéis ón taobh istigh a nochtadh gan cur isteach ar chosaint infheisteoirí.
- (56) Tá liostaí daoine ar an taobh istigh ina n-uirlis thábhachtach do rialtóirí agus iad ag déanamh imscrúdú ar dhrochúsáid fhéideartha mhargaidh, ach cuireann difríochtaí náisiúnta maidir leis na sonraí a bheadh san áireamh sna liostaí sin ualaí riaracháin neamhriachtanacha ar eisitheoirí. Dá bhrí sin, ba cheart go mbeadh na réimsí sonraí is gá le haghaidh liostaí daoine ar an taobh istigh aonfhoirmeach chun na costais sin a laghdú. Tá sé tábhachtach go dtabharfar eolas do dhaoine a chuirtear san áireamh ar liostaí ar an taobh istigh ar an bhfíric sin agus ar a impleachtaí faoin Rialachán seo agus faoi Threoir 2014/57/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾. Tríd an riachtanas maidir le liostaí daoine ar an taobh istigh a choinneáil agus a thabhairt cothrom le dáta, cuirtear ualaí riaracháin go sonrach ar eisitheoirí i margáí fáis na bhFiontar Beag agus Meánmhéide. Toisc go bhfuil sé de chumas ag na húdaráis inniúla maoirseacht éifeachtach a dhéanamh ar dhrochúsáid mhargaidh gan na liostaí sin a bheith ar fáil i gcónaí le haghaidh na n-eisitheoirí sin, ba cheart d'údarás inniúla a bheith díolmhaithe ón oibleagáid seo chun na costais riaracháin a fhorchuirtear leis an Rialachán seo a laghdú. Ba cheart do na heisitheoirí sin, áfach, liosta chos istigh a chur ar fáil do na húdaráis inniúla, arna iarraidh sin.
- (57) Is beart luachmhar chun sláine an mhargaidh a chosaint bunú, ag eisitheoirí nó aon duine ag gníomhú ar a son nó ar a gcuntas, liostaí daoine a oibríonn dóibh faoi chonradh fostaíochta nó faoi chonradh eile agus ag a bhfuil rochtain ar fhaisnéis ón taobh istigh a bhaineann, go díreach nó go hindíreach, leis an eisitheoir. Féadfaidh liostaí den sórt sin freastal ar eisitheoirí nó ar na daoine sin chun sreabhadh faisnéise a rialú ón taobh istigh agus sa tslí sin cuidiú lena ndualgas rúndachta a bhainistiú. Thairis sin, féadfaidh gurb ionann liostaí den sórt sin freisin agus uirlis úsáideach d'údarás inniúla aon duine ag a bhfuil rochtain ar fhaisnéis ón taobh istigh agus an dáta a fuarthas rochtain uirthi a aithint. Tá rochtain ar fhaisnéis ón taobh istigh a bhaineann, go díreach nó go hindíreach, leis an eisitheoir ag daoine atá san áireamh ar liosta den sórt sin gan dochar do na toirmisc a leagtar síos sa Rialachán seo.
- (58) Beart coisctheach i gcoinne na drochúsáide margaidh, go háirithe déileáil chos istigh, is ea trédhearcacht níos fearr i leith na n-idirbheart arna ndéanamh ag daoine a bhfuil freagrachtaí bainistíochta orthu ar leibhéal an eisitheora agus, nuair is infheidhme, i gcás daoine a bhfuil dlúthbhaint acu leo. Lena chois sin, d'fhéadfadh foilsíú na n-idirbheart sin ar bhonn pearsanta ar a laghad a bheith ina fhoinsé faisnéise an-luachmhar le haghaidh infheisteoirí. Is gá a shoiléiriú go n-áirítear leis an oibleagáid maidir le hidirbhearta na mbainisteoirí sin a fhoilsíú ionstraimí airgeadais a ghealltar nó a thugtar ar iasacht, toisc gur féidir a bheith mar thoradh ar scaireanna a ghealladh tionchar ábhartha agus díchoibhsaithe go hionchasach ar an gcuideachta i gcás diúscairt tobann, gan choinne. Gan nochtadh, ní bheadh a fhios ag an margadh go raibh féidearthacht mhéadaithe ann, mar shampla, go n-athrófaí go suntasach amach anseo scairúinéireacht; go méadófaí ar sholáthar na scaireanna d'áit an mhargaidh; nó go gcaillfí cearta vótála sa chuideachta sin. Ar an gcúis seo, ceanglófar fógra faoin Rialachán i gcás ina ndéanfar gealltanais na n-urrús mar chuid d'idirbheart is leithne ina ngeallfaidh bainisteoir na hurrús mar chomhthabacht chun creidmheas a fháil ó thríú páirtí. Ina theannta sin, tá trédhearcacht margaidh iomlán agus cheart ina réamhriachtanas do mhúinín ghníomhaithe an mhargaidh agus, go háirithe, do mhúinín scairshealbhoirí cuideachta. Is gá a shoiléiriú freisin go n-áirítear leis an oibleagáid maidir le hidirbhearta na mbainisteoirí sin a fhoilsíú idirbhearta arna ndéanamh ag duine eile ag feidhmiú discrède thar ceann an bhainisteora. Chun a áirithiú go mbeidh cothromaíocht chuí idir leibhéal na trédhearcachta agus líon na dtuairiscí a fhógrófar d'údarás inniúla agus don phobal, ba cheart tairseacha a thabhairt isteach sa Rialachán seo agus nach gá aon idirbheart a bheadh faoina bun a fhógairt.
- (59) Ní hamháin gur faisnéis luachmhar do rannpháirtithe margaidh tuairiscí idirbheart a rinne duine a urscaoileann freagrachtaí bainistíochta ar a gcuntas féin, nó duine a bhfuil dlúthbhaint aige leo, ach freisin gurb ionann é agus modh breise d'údarás inniúla margáí a mhaoirsiú. Tá an oibleagáid faoi fhógra a thabhairt faoi idirbhearta gan dochar do na toirmisc a leagtar síos sa Rialachán seo.
- (60) Ba cheart fógra a thabhairt faoi na hidirbhearta a bheith i gcomhréir leis na rialacha maidir le haistriú sonraí pearsanta a leagtar síos i dTreoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Treoir 2014/65/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le margáí ionstraimí airgeadais agus lena leasaítear Treoir 2002/92/CE agus Treoir 2011/67/AE (Féach an leathanach seo 349 den Iris Oifigiúil).

⁽²⁾ Treoir 2014/57/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 maidir le pionóis choiriúla ar dhrochúsáid mhargaidh (an treoir maidir le drochúsáid mhargaidh) (Féach an leathanach seo 179 den Iris Oifigiúil).

⁽³⁾ Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le cosaint daoine aonair i ndáil le próiseáil sonraí pearsanta agus maidir le saorghluaiseacht na sonraí sin (IO L 281, 23.11.1995, lch. 31).

- (61) Ba cheart do dhaoine a urscaoileann freagrachtaí bainistíochta a thoirmeasc ó thrádáil roimh fhógra tuarascála airgeadais eatramhaí nó tuarascála deireadh bliana a bhfuil oibleagáid ar an eisitheoir ábhartha a phoibliú de réir rialacha an ionaid trádála ina ligtear isteach scaireanna an eisitheora chun a dtrádála nó de réir an dlí náisiúnta, mura bhfuil imthosca sonracha agus teoranta a thabharfadh údar le cead ón eisitheoir lena ligfear do dhuine a bhfuil freagrachtaí bainistíochta á bhfeidhmiú aige trádáil. Tá aon chead den sórt sin ag an eisitheoir, áfach, gan dochar do do na toirmisc a leagtar síos sa Rialachán seo.
- (62) Tugtar ráthú go mbeidh maoirseacht éifeachtach ann trí shraith uirlisí agus cumhachtaí agus acmhainní éifeachtacha i gcomhair an údaráis inniúil i ngach Ballstát. Dá réir sin, foráiltear leis an Rialachán seo go háirithe do shraith íosta cumhachtaí maoirseachta agus imscrúdaithe ar cheart go gcuirfí de chúram ar údaráis inniúla na mBallstát faoin dlí náisiúnta. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú, i gcás ina gceanglóidh an dlí náisiúnta amhlaidh, trí iarratas a dhéanamh chuig na húdaráis bhreithiúnacha inniúla. I bhfeidhmiú a gcumhachtaí faoin Rialachán seo ba cheart d'údaráis inniúla gníomhú go hoibiachtúil agus go neamhchlaonta agus fanacht neamhspleách lena gcinnteoireacht.
- (63) Ba cheart do ghnóthais sa mhargadh agus do gach gníomhaí eacnamaíoch a cur le sláine an mhargaidh freisin. Sa chiall sin, i gcás ainmniú údaráis inniúil amháin i gcomhair drochúsáide margaidh, níor cheart go n-eisiafadh an t-ainmniú sin naisc chomhoibrithe nó tarmligeán faoi fhreagracht an údaráis inniúil idir an t-údarás agus gnóthais sa mhargadh d'fhonn a ráthú go ndéanfar maoirseacht éifeachtúil ar chomhlíonadh na bhforálacha sa Rialachán seo. I gcás ina ndéanfaidh daoine freisin a tháirgeann nó a scaipeann moltaí infheistíochta nó faisnéis eile nó a mholann straitéis infheistíochta in ionstraim airgeadais amháin nó níos mó ar a gcuntas féin déileáil sna hionstraimí sin, ba cheart do na húdaráis inniúla, *inter alia*, a bheith in ann a cheangal nó a éileamh ar dhaoine den sórt sin aon fhaisnéis is gá chun a chinneadh cibé acu an bhfuil na moltaí a tháirg nó a scaip an duine sin comhlíontach maidir leis an Rialachán seo.
- (64) Chun críche cásanna déileála cos istigh agus cúblála margaidh a bhrath, ní mór an fhéidearthacht a bheith ag údaráis inniúla, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, an cumas chun rochtain a fháil ar áitribh daoine nádúrtha agus dlítheanacha chun doiciméid a urghabháil. Tá rochtain ar na háitribh sin riachtanach nuair a bheidh amhras réasúnach ann go bhfuil doiciméid agus sonraí eile a bhaineann le hábhar imscrúdaithe ann agus féadfaidh sé a bheith ábhartha chun cás déileála cos istigh nó drochúsáide margaidh a chruthú. Ina theannta sin tá rochtain ar an áitreabh sin riachtanach i gcás: ina mainníonn an duine ar éilíodh faisnéis uaidh cheana, go hiomlán nó go páirteach, an t-éileamh sin a chomhlíonadh; nó i gcás ina bhfuil forais réasúnacha ann le go gcreidfí nach gcomhlíonfaí an t-éileamh sin dá ndéanfaí é, nó go ndéanfaí an doiciméad nó an fhaisnéis, lena mbaineann an t-éileamh ar fhaisnéis, a bhaint, a chríoscaíl nó a scríosadh. Má tá údarú roimh ré ó údarás breithiúnach an Bhallstáit lena mbaineann riachtanach, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, ba cheart rochtain sna hionaid tarlú tar éis údarú breithiúnach roimh ré a fháil.
- (65) Is ionann taifid atá ann cheana de chomhráite teileafóin agus de thrácht sonraí ó ghnólachtaí infheistíochta, institiúidí creidmheasa agus institiúidí airgeadais a dhéanann idirbhearta agus a dhóiciméadaíonn déanamh na n-idirbheart, chomh maith le taifid atá ann cheana de thrácht teileafóin agus de thrácht sonraí ó oibreoirí teileachumarsáide agus fianaise thábhachtach chun déileáil chos istigh agus cúbláil mhargaidh a chruthú agus a bhrath. D'fhéadfadh sé go ndéanfaidh taifid de thrácht teileafóin agus de thrácht sonraí céannacht duine a shuíomh atá freagrach as faisnéis bhréagach nó mhíthreorach a scaipeadh, nó go raibh daoine i dteagmháil tráth áirithe, agus go bhfuil caidreamh idir beirt nó níos mó daoine. Dá bhrí sin, ba cheart d'údaráis inniúla a bheith ábalta a cheangal ar thaifid ar chomhráite teileafóin, ar chumarsáidí leictreonaí agus ar thrácht sonraí atá ann cheana féin atá i seilbh gnólachta infheistíochta, institiúide creidmheasa nó institiúide airgeadais i gcomhréir le Treoir 2014/65/AE. Tá rochtain ar thaifid sonraí agus teileafóin riachtanach chun fianaise agus treoracha imscrúdaitheacha ar dhéileáil fhéideartha chos istigh nó ar chúbláil mhargaidh a chur ar fáil, agus dá bhrí sin chun drochúsáid mhargaidh a bhrath agus pionóis a fhorchur ina leith. Chun deis chothrom iomaíochta a thabhairt isteach san Aontas i ndáil le rochtain ar thaifid atá ann cheana ar thrácht teileafóin agus ar thrácht sonraí atá i seilbh oibreora teileachumarsáide nó na taifid atá ann cheana féin ar chomhráite teileafóin agus ar shonraí tráchta atá i seilbh gnólachta infheistíochta, institiúid creidmheasa nó institiúid airgeadais ba cheart do na húdaráis inniúla, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, a bheith ábalta taifid atá ann cheana de thrácht teileafóin agus de thrácht sonraí atá i seilbh oibreora teileachumarsáide a mhéid a cheadaítear faoin dlí náisiúnta atá ann cheana féin agus taifid ar chomhráite teileafóin chomh maith le trácht sonraí atá i seilbh gnólachta infheistíochta a éileamh, sna cásanna ina bhfuil amhras réasúnach ann, go bhféadfadh na taifid sin a bhaineann le hábhar na cigireachta nó an imscrúdaithe a bheith ábhartha chun déileáil chos istigh nó cúbláil mhargaidh de sháru ar an Rialachán seo nó an Treoir seo a chruthú. Ní chuimsítear inneachar cumarsáide gutha ar an teileafón i rochtain ar na taifid ar thrácht teileafóin agus ar thrácht sonraí atá i seilbh oibreora teileachumarsáide.

- (66) Cé go sonraítear leis an Rialachán seo sraith íosta cumhachtaí ar cheart a bheith ag údaráis inniúla, feidhmeofar na cumhachtaí sin laistigh de chóras iomlán an dlí náisiúnta a ráthafonn an meas ar chearta bunúsacha, lena n-áirítear an ceart chun príobháideachta. Maidir le feidhmiú na gcumhachtaí sin, a d'fhéadfadh a bheith ina chur isteach tromchúiseach ar an gceart go n-urramófar saol, baile agus cumarsáid ó thaobh na príobháideachta agus an teaghlaigh, ba cheart go mbeadh cosaintí leordhóthanacha agus éifeachtacha i bhfeidhm ag na Ballstáit i gcoinne aon drochúsáid, mar shampla, ceanglas údarú roimh ré a fháil ó údaráis bhreithiúnacha Ballstáit lena mbaineann, i gcás inarb iomchuí. Ba cheart go gceadódh na Ballstáit go bhféadfadh údaráis inniúla na cumhachtaí ionsáite sin a fheidhmiú a mhéid is gá chun cásanna tromchúiseacha a imscrúdú go cuí i gcás nach bhfuil aon mhodh coibhéseach ann chun an toradh céanna a bhaint amach go héifeachtach.
- (67) Ós rud é go bhféadtar drochúsáid mhargaidh a dhéanamh thar theorainneacha agus thar mhargaí, ba cheart a chur de cheangal ar údaráis inniúla sna himthosca uile seachas in imthosca eisceachtúla comhoibriú agus faisnéis a mhalartú le húdaráis inniúla agus rialála eile, agus le ÚEUM, go háirithe i ndáil le gníomhaíochtaí imscrúdúcháin. I gcás inar deimhin le húdarás inniúil go bhfuil drochúsáid mhargaidh á déanamh, nó déanta, i mBallstát eile nó go bhfuil drochúsáid mhargaidh ag cur isteach ar ionstraimí airgeadais arna dtrádáil i mBallstát eile, ba cheart don údarás é sin a chur in iúl don údarás inniúil agus do ÚEUM. I gcásanna drochúsáide margaidh a bhfuil éifeachtaí trasteorann acu, ba cheart go mbeadh ar chumas ÚEUM comhordú a dhéanamh ar an imscrúdú má iarrann ceann de na húdaráis inniúla lena mbaineann air é sin a dhéanamh.
- (68) Tá sé riachtanach go mbeadh na huirlisí is gá ag na húdaráis inniúla chun faireachas éifeachtach trasmhargaidh a dhéanamh ar an leabhar orduithe. De bhun Threoir 2014/65/AE, tá ar chumas na n-údarás inniúil sonraí a iarraidh agus a fháil ó údaráis inniúla eile, ar sonraí iad a bhaineann leis an leabhar orduithe, chun cabhrú leo chun faireachán a dhéanamh ar chúbláil mhargaidh ar bhonn trasteorann, agus chun an chúbláil mhargaidh sin a bhrath.
- (69) Chun malartuithe faisnéise agus comhar le húdaráis tríú tíre maidir le forghníomhú éifeachtach an Rialacháin seo a áirithiú, ba cheart d'údaráis inniúla socruithe comhoibríthe a chur i gcrích le húdaráis inniúla i dtríú tíortha. Ba cheart d'aon aistriú de shonraí pearsanta arna dhéanamh ar bhonn na gcomhaontuithe sin Treoir (CE) 95/46/CE agus Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾ a chomhlíonadh.
- (70) Ba cheart go mbeadh creat gnó fóna, stuama maidir le gnó a dhéanamh don earnáil airgeadais bunaithe ar chórais láidre maoirseachta, imscrúdúcháin agus pionós. Chun na críche sin, ba cheart cumhachtaí leordhóthanacha feidhmithe a thabhairt d'údaráis mhaoirseachta agus ba cheart go mbeidís in ann brath ar chórais pionós atá comhionann, láidir agus athchomhairleach in aghaidh gach mí-iompair airgeadais, agus ar phionós ba cheart a fhorghníomhú go héifeachtach. Mheas Grúpa de Larosière, áfach, nach bhfuil aon cheann de na gnéithe sin i bhfeidhm faoi láthair. Tá athbhreithniú ar chumhachtaí pionós reatha agus ar chur i bhfeidhm praiticiúil na gcumhachtaí sin, atá dírithe ar chóineasú pionós ar fud réimse na ngníomhaíochtaí maoirseachta a chur chun cinn, déanta sa Teachtaireacht ón gCoimisiún an 8 Nollaig 2010 maidir le córais pionós a Threisiú san earnáil airgeadais.
- (71) Ba cheart, dá bhrí sin, foráil do shraith pionós agus bearta riaracháin eile chun cur chuige comhchoiteann a áirithiú i mBallstáit agus chun feabhas a chur ar a n-éifeacht athchomhairleach. Ba cheart go mbeadh an fhéidearthacht ar fáil don údarás inniúil go mbeadh córas ann laistigh de ghnólachtaí infheistíochta chun daoine a thoirmeasc ó fheidhmeanna bainistíochta a fheidhmiú. Ba cheart go ndéanfaí pionós a chuirtear i bhfeidhm i gcásanna sonracha a chinneadh agus aird á tabhairt, i gcás inarb iomchuí, ar thosca amháil aisíoc aon tairbhe airgeadais shainitheanta, tromaíocht agus fad an tsáraithe, aon tosca géaraitheacha nó maolaitheacha, an gá atá le fíneálacha éifeacht athchomhairleach a bheith acu agus, i gcás inarb iomchuí, ba cheart go n-áireofaí leo lascaire ar chomhar leis an údarás inniúil. Go háirithe, féadfaidh méid iarbhir na bhfíneálacha riaracháin atá le forchur i gcás sonracha an t-uasleibhéil dá bhforáiltear sa Rialachán seo a bhaint amach, nó leibhéil níos airde dá bhforáiltear sa dlí náisiúnta, i gcás sárúithe an-tromchúiseacha agus ag an am céanna féadfar fíneálacha atá cuid mhaith níos ísle ná an t-uasleibhéil a chur i bhfeidhm i gcás mionsárúithe nó i gcás socrúcháin. Ní chuireann an Rialachán seo teorainn ar chumas na mBallstát foráil a dhéanamh do phionós riaracháin nó do bhearta riaracháin eile is airde.
- (72) Cé nach bhfuil aon rud ann le bac a chur ar Bhallstáit rialacha a leagan síos le haghaidh pionós riaracháin chomh maith le pionós coiriúla as na sárúithe céanna, níor cheart a cheangal orthu, faoin 3 Iúil 2016, rialacha a leagan síos le haghaidh pionós riaracháin as sárúithe ar an Rialachán seo atá cheana faoi réir an dlí choiriúil náisiúnta. I gcomhréir leis an dlí náisiúnta, níl sé d'oibleagáid ar Bhallstáit idir pionós riaracháin agus pionós coiriúla a fhorchur don chion céanna, ach is féidir leo an méid sin a dhéanamh má cheadaítear é de réir a ndlí náisiúnta. Má

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le daoine aonair a chosaint i dtaca le próiseáil sonraí pearsanta arna dhéanamh ag na hinstitiúidí agus na comhlachtaí Comhphobail agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin (IO L 8, 12.1.2001, lch. 1).

dhéantar, áfach, pionóis coiriúla a choimeád seachas pionóis riaracháin i gcás sárúithe ar an Rialachán seo nó ar Threoir 2014/57/AE, níor cheart go ndéanadh sé sin aon laghdú ar chumas na n-údarás inniúil comhoibriú leis na húdaráis inniúla i mBallstáit eile chun críocha an Rialacháin seo agus faisnéis a rochtain agus a mhalartú leo ar mhodh tráthúil, lena n-áirítear tar éis aon sárúithe ábhartha a tharchur chuig na húdaráis bhreithiúnacha inniúla i gcomhair ionchúisimh choiriúil, agus níor cheart go ndéanadh sé difear ar aon slí eile don chumas sin.

- (73) Ba cheart go hiondúil na cinntí a dhéanfaidh údarás inniúla a fhoilsiú chun a áirithiú go mbeidh éifeacht athchomhairleach ag na cinntí sin ar an bpobal i gcoitinne. Is uirlis thábhachtach í freisin foilsiú cinntí d'údarás inniúla chun rannpháirtithe sa mhargadh a chur ar an eolas faoin iompraíocht a mheastar gur sárú é ar an Rialachán seo agus chun dea-iompraíocht a chur chun cinn go forleathan i measc rannpháirtithe sa mhargadh. Má dhéanann foilsiú den sórt sin dochar díréireach do na daoine lena mbaineann, nó más contúirt do chobhsaíocht na margáí airgeadais nó d'imscrúdú leanúnach é, ba cheart don údarás inniúil na pionóis riaracháin agus bearta riaracháin eile a fhoilsiú gan ainm ar bhealach atá comhréireach leis an dlí náisiúnta nó ba cheart dó moill a chur leis an bhfoilsiú. Ba cheart go mbeadh an rogha ag na húdaráis inniúla gan pionóis riaracháin agus bearta riaracháin eile a fhoilsiú i gcás ina measfar nach leordhóthanach é foilsiú a dhéanamh gan ainm nó nach leordhóthanach é moill a chur le foilsiú chun a áirithiú nach ndéanfar contúirt do chobhsaíocht na margáí airgeadais. Níor cheart a cheangal ar údarás inniúla bearta a fhoilsiú a mheastar gur mionbhearta iad i gcás ina mbeadh foilsiú díréireach ach oiread.
- (74) Cuireann sceithirí faisnéis nua faoi shúile na n-údarás inniúil, rud a chuidíonn leo cásanna déileála cos istigh agus cúblála margaidh a bhrath agus pionóis a chur ina leith. Mar sin féin, féadfar go gcuirfear cosc le sceithireacht mar gheall ar eagla roimh fhrithbheart nó mar gheall ar easpa dreasachtaí. Go háirithe, tá tuairisciú sárúithe ar an Rialachán seo riachtanach chun a áirithiú go bhféadfaidh údarás inniúil drochúsáid mhargaidh a bhrath agus pionóis a fhorchur ina leith. Tá gá le bearta maidir le sceithireacht chun éascú a dhéanamh ar dhrochúsáid margaidh a bhrath agus chun cosaint an sceithire agus an chúisí áirithiú chun urramú a gceart a áirithiú. Dá bhrí sin, ba cheart a áirithiú tríd an Rialachán seo go bhfuil socruithe iomchuí curtha ar bun chun cumasú do sceithirí údarás inniúla a chur ar an eolas maidir le sárúithe féideartha ar an Rialachán seo agus chun iad a chosaint ó fhrithbheart. Ba cheart go ligfí do na Ballstáit foráil a dhéanamh do dhreasachtaí airgeadais do dhaoine a thairgfídh faisnéis ábhartha maidir le sárúithe ionchasacha ar an Rialachán. Mar sin féin, níor cheart go mbeadh sceithirí i dteideal na ndreasachtaí airgeadais sin ach amháin i gcás ina dtugann siad chun solais faisnéis nua nach bhfuil d'obleagáid acu, ó thaobh an dlí de, í a chur in iúl agus i gcás ina gcuirtear pionós as sárú an Rialacháin seo mar thoradh ar an bhfaisnéis sin. Ba cheart do Bhallstáit a áirithiú go gcuirtear san áireamh sna scéimeanna sceithireachta a chuireann siad chun feidhme meicniúcháin a sholáthraíonn cosaint iomchuí do chúisí arna thuairisciú, go háirithe ag féachaint don cheart chun a shonraí pearsanta a chosaint agus do nósanna imeachta lena n-áirítear ceart an chúisí i leith cosanta agus an ceart chun éisteacht a fháil sula nglacfar cinneadh a bhaineann leis, chomh maith leis an gceart chun leigheas éifeachtach a fháil os comhair cúirte in aghaidh cinnidh a bhaineann leis.
- (75) Ós rud é go bhfuil reachtaíocht lena gcuirtear Treoir 2003/6/CE chun feidhme glactha ag Ballstáit agus go ndéantar foráil do na gníomhartha tarmlichte, do na caighdeáin theicniúla rialála agus do chaighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá bhforáiltear sa Rialachán seo ar cheart a ghlacadh sula bhféadfar an creat a thabharfar isteach a chur i bhfeidhm ar bhealach úsáideach, is gá cur i bhfeidhm fhorálacha substainteacha an Rialacháin seo a chur siar ar feadh tréimhse leordhóthanach ama.
- (76) Chun aistriú rianúil chuig teacht i bhfeidhm an Rialacháin seo a éascú, féadfaidh cleachtaí margaidh atá ann cheana roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, agus ar cleachtaí iad arna nglacadh ag údarás inniúla i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 2273/2003 ón gCoimisiún ⁽¹⁾ chun críche phointe 2(a) d'Airteagal 1 de Threoir 2003/6/CE a chur i bhfeidhm, leanúint de bheith infheidhme go dtí ..., ar an gcoinníoll go gcuirtear in iúl iad do ÚEUM. laistigh de thréimhse ama fhorordaithe, go dtí go ndéanfar cinneadh i dtaca leis na cleachtais sin do leanúint i bhfeidhm i gcomhréir leis an Rialachán seo.
- (77) Urramaítear leis an Rialachán seo na cearta bunúsacha agus na prionsabail arna n-aithint i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh (Cairt). Ba cheart, dá réir sin, an Rialachán seo a léirmhíniú agus a chur i bhfeidhm i gcomhréir leis na cearta agus leis na prionsabail sin. Nuair a dhéantar tagairt sa Rialachán seo do rialacha a rialaíonn saoirse an phreasa agus saoirse tuairimíochta i meáin eile agus na rialacha nó na cóid a rialaíonn gairm na hiriseoireachta, ba cheart breithniú a dhéanamh faoi na saoirsí seo ós rud é go bhfuil siad ráthaithe san Aontas agus sna Ballstáit agus go dtugtar aitheantas dóibh de bhun Airteagal 11 den Chairt agus i bhforálacha ábhartha eile.

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 2273/2003 ón gCoimisiún an 22 Nollaig 2003 ag cur chun feidhme Threoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le díolúintí i leith clár aisceannaigh agus cobhsaíocht ionstraimí airgeadais (IO L 336, 23.12.2003, lch. 33).

- (78) D'fhonn trédhearcacht a mhéadú agus chun oibriú na gcóras pionós a fheabhsú, ba cheart d'údaráis inniúla sonraí gan tréithe pearsanta luaithe iontu agus iad comhiomlánaithe a chur ar fáil do ÚEUM ar bhonn bliantúil. Ba cheart go mbeadh san áireamh sna sonraí sin líon na n-imscrúdaithe a osclaíodh, líon na gcásanna leanúnacha agus líon na gcásanna a dúnadh sa tréimhse ábhartha.
- (79) Is le Treoir 95/46/CE agus le Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 a rialaítear próiseáil na sonraí pearsanta arna déanamh ag an ÚEUM laistigh de chreat an Rialacháin seo agus faoi mhaoirseacht údaráis inniúla na mBallstát, go háirithe na húdaráis phoiblí neamhspleácha atá sainithe ag na Ballstáit. Ba cheart go mbeadh aon mhalartú nó tarchur faisnéise idir údaráis inniúla i gcomhréir leis na rialacha maidir le tarchur sonraí pearsanta mar atá leagtha síos i dTreoir 95/46/CE. Ba cheart go mbeadh aon mhalartú nó tarchur faisnéise a dhéanann ÚEUM i gcomhréir leis na rialacha maidir le tarchur sonraí pearsanta mar atá leagtha síos i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001.
- (80) Tá an Rialachán seo, chomh maith leis na gníomhartha tarmligthe, na gníomhartha cur chun feidhme, na caighdeáin agus treoirlínte arna nglacadh i gcomhréir leis, gan dochar do chur i bhfeidhm rialacha an Aontais maidir le hiomaíocht.
- (81) D'fhonn na ceanglais a leagtar amach sa Rialachán seo a shonrú, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a tharmligean chuig an gCoimisiún maidir leis an díolúine ó raon feidhme an Rialacháin seo a leathnú chuig comhlachtaí áirithe poiblí agus chuig bainc ceannais trú tíortha agus chuig comhlachtaí áirithe poiblí ainmnithe trú tíortha ag a bhfuil comhaontú nasctha leis an AE de réir bhrí Airteagal 25 de Threoir 2003/87/CE maidir leis na táscairí d'iompraíocht chúblála atá liostaithe in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo, maidir leis na tairsigh lena gcinntear cur i bhfeidhm na hoibleagáide maidir le nochtheadh poiblí do rannpháirtithe sa mhargadh lamhálas astaíochtaí agus na cúinsí faoina gceadaítear trádáil a dhéanamh le linn tréimhse dúnta; agus maidir le cineálacha na n-idirbheart áirithe a dhéanann daoine a fheidhmíonn cúraimí bainistíochta nó daoine a bhfuil dlúthbhaint acu leis an méid sin ar nithe iad lena ndéanfaí an ceanglas chun fógra a thabhairt a ghníomhachtú. Tá sé an-tábhachtach go ndéanfaidh an Coimisiún comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid réamhoibre, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe. Ba cheart don Choimisiún, le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, a áirithiú go ndéanfar doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (82) Ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún chun na nósanna imeachta sin a shonrú, lena n-áirítear na socrúithe chun gníomh leantach a dhéanamh i leith tuairiscí agus na bearta chun daoine atá ag obair faoi chonradh fostaíochta a chosaint agus bearta chun sonraí pearsanta a chosaint chun dálaí aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le cur chun feidhme an Rialacháin seo i ndáil le nósanna imeachta maidir le sárúithe an Rialacháin seo a thuairisciú. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾.
- (83) Ba cheart do chaighdeáin theicniúla i seirbhísí airgeadais dálaí aonfhoirmeacha ar fud an Aontais a áirithiú in ábhair arna gcumhdach ag an Rialachán seo. Ós rud é gur comhlacht a bhfuil ard-saineolas aige é an ÚEUM, beart éifeachtúil iomchuí a bheadh ann ullmhú dréachtchaighdeán teicniúla rialála agus dréachtchaighdeán teicniúla cur chun feidhme nach mbaineann le roghanna beartais a chur de chúram air lena gcur faoi bhráid an Choimisiúin.
- (84) Ba cheart go gcumhachtófaí don Choimisiún na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a d'fhorbair an ÚEUM a ghlacadh chun ábhair fógraí a chaithfidh oibreoirí na margáí rialáilte, MTFanna agus OTFanna a dhéanamh i ndáil le hionstraimí airgeadais a ligtear isteach chun a dtrádála, a thrádálfar nó a ndéanadh iarraidh ina leith go gceadófaí iad a thrádáil ar a n-ionad trádála, an modh agus na coinníollacha tiomsaithe, foilsithe agus cothabhála liosta na n-ionstraimí sin ag ÚEUM, na coinníollacha a shonrú nach mór do chláir aisceannaigh agus do bhearta cobhsaithe a chomhlíonadh lena n-áirítear coinníollacha i gcomhair trádála, srianta ama agus méid, oibleagáidí nochtá agus tuairiscithe agus coinníollacha praghaís don chobhsú maidir le nósanna imeachta agus córais socrúithe le haghaidh ionad trádála lena ndírítear ar dhrochúsáid mhargaidh a chosc agus a bhrath, córais agus teimpléid atá le húsáid ag daoine chun orduithe agus idirbhearta a bhrath agus a chur i bhfios, socrúithe iomchuí, nósanna imeachta agus ceanglais choinneála taifid do phróiseas na sondála margaidh, agus maidir le socrúithe teicniúla do

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

chatagóirí daoine ionas gur féidir faisnéis lena moltar straitéis infheistíochta a thíolacadh go hoibiachtúil agus leasanna áirithe nó coinbhleachtaí leasa a nochtadh trí bhíthin ghníomhartha tarmlichte de bhun Airteagal 290 den CFAE agus i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010 a ghlacadh ⁽¹⁾. Tá sé an-tábhachtach go ndéanfaidh an Coimisiún comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid réamhoibre, lena n-áirítear leibhéal na saineolaithe.

- (85) Ba cheart go dtabharfaí de chumhacht freisin don Choimisiún bearta a ghlacadh chun caighdeáin theicniúla a chur chun feidhme trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme de bhun Airteagal 291 CFAE agus i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010. Ba cheart é a chur ar iontaoibh an ÚEUM caighdeáin theicniúla cur chun feidhme a dhréachtú lena gcur faoi bhráid an Choimisiúin maidir le nochtadh poiblí ar fhaisnéis ón taobh istigh, formáidí liostaí daoine ar an taobh istigh agus formáidí agus nósanna imeachta don chomhar agus don mhalartú faisnéise idir údarais inniúla eatarthu féin agus leis an ÚEUM.
- (86) Ó tharla nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon drochúsáid mhargaidh i bhfoirm déileála cos istigh, nochtadh neamhdhleathach faisnéise ón taobh istigh agus cúblála margaidh a chosc, a bhaint amach go leordhóthanach ach gur féidir, de bharr a fhairsinge agus a éifeachtaí é a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta mar atá leagtha amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar atá leagtha amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo níos faide ná mar is gá chun an cuspóir sin a chur i gcrích.
- (87) Toisc nach bhfuil forálacha Threoir 2003/6/CE ábhartha ná leordhóthanach a thuilleadh, ba cheart an Treoir sin a aisghairm ó 3 Iúil 2016. Baineann na riachtanais agus na toirmisc sa Rialachán seo go docht leo siúd atá i dTreoir 2014/65/AE. Dá bhrí sin ba cheart dóibh feidhm a bheith acu ó dháta chur i bhfeidhm na Treorach sin.
- (88) D'fhonn an Rialachán seo a chur i bhfeidhm i gceart, tá sé riachtanach, i gcás forálacha den Rialachán seo, eadhon iad siúd a bhaineann leis na húdarais inniúla agus a gcumhachtaí, an fhoráil maidir le pionóis riaracháin agus bearta riaracháin eile a chur ar fáil; tuairisciú sárúithe agus foilsíú cinntí, go ndéanfaidh na Ballstáit na bearta uile is gá chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh a ndlí náisiúnta, faoin 3 Iúil 2016, na forálacha an Rialacháin seo a bhaineann leis na húdarais inniúla agus a gcumhachtaí, le pionóis riaracháin agus bearta riaracháin eile; tuairisciú sárúithe agus foilsíú cinntí.
- (89) Thug an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí a thuairim an 10 Feabhra 2012 ⁽²⁾,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL 1

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

Bunaítear leis an Rialachán seo comhchreat rialála maidir le déileáil chos istigh, le faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go neamhdhleathach, le cúbláil mhargaidh (drochúsáid mhargaidh) mar aon le bearta chun drochúsáid mhargaidh a chosc d'fhonn sláine na margáí airgeadais san Aontas a áirithiú agus d'fhonn cosaint infheisteoirí agus muinín sna margáí sin a fheabhsú.

Airteagal 2

Raon feidhme

1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:
  - (a) ionstraimí airgeadais ar ligeadh isteach iad chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte nó a bhfuil iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte déanta ina leith;

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 lena mbunaítear Údarás Maoirseachta Eorpach (An tÚdarás Baincéireachta Eorpach), lena leasaítear Cinneadh Uimh. 716/2009/CE agus lena n-aisghairtear Cinneadh 2009/78/CE ón gCoimisiún (IO L 331, 15.12.2010, p. 12).

⁽²⁾ IO C 177, 20.6.2012, lch. 1.

- (b) ionstraimí airgeadais a thrádáiltear ar MTF, ar ligeadh isteach iad chun a dtrádála ar MTF nó a bhfuil iarraidh ar iad a ligean isteach chun a trádála ar MTF déanta ina leith;
- (c) ionstraimí airgeadais a thrádáiltear ar OTF;
- (d) ionstraimí airgeadais nach bhfuil clúdaithe le pointe (a), (b) nó (c), a mbraitheann a bpraghas nó a luach ar phraghas nó luach ionstraime airgeadais dá dtagraítear sna pointí sin, nó a bhfuil éifeacht ag a bpraghas nó ag a luach ar phraghas nó luach ionstraime airgeadais dá dtagraítear sna pointí sin, lena n-áirítear, babhtálacha mainneachtana creidmheasa agus conarthaí difríochta ach gan a bheith teoranta dóibh sin amháin.

Tá feidhm ag an Rialachán seo freisin maidir le hiompraíocht nó le hidirbhearta, lena n-áirítear tairiscintí, a bhaineann le ceantáil lamháltas astaíochtaí nó táirgí ceantáilte eile atá bunaithe air sin ar mhargadh rialáilte atá údaraithe mar ardán ceant do lamháltas astaíochtaí nó do tháirgí ceantáilte eile atá bunaithe air sin, lena n-áirítear nuair nach ionstraimí airgeadais iad táirgí ceantáilte de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010 ón gCoimisiún. Gan dochar d'aon fhorálacha sonracha a thagraíonn do thairiscintí arna dtíolacadh i gcomhthéacs ceantála, beidh feidhm ag aon cheanglais agus aon thoirmisc sa Rialachán seo lena dtagraítear d'orduithe trádála maidir leis na tairiscintí sin.

2. Tá feidhm ag Airteagal 12 agus ag Airteagal 15 maidir leis an méid seo a leanas freisin:

- (a) conarthaí spot-tráchtarraí, nach táirgí mórdhíola fuinnimh iad, i gcásanna ina bhfuil tionchar ag an idirbheart, ag an ordú nó ag an iompraíocht, nó i gcásanna inar dóigh tionchar a bheith acu, nó i gcásanna ina bhfuil siad ceaptha chun tionchar a bheith acu, ar praghas nó luach ionstraime airgeadais dá dtagraítear i mír 1;
- (b) cineálacha ionstraimí airgeadais, lena n-áirítear conarthaí díorthacha nó ionstraimí díorthacha le haghaidh aistriú an riosca creidmheasa i gcásanna ina bhfuil tionchar ag an idirbheart, ag an ordú, ag an tairiscint nó ag an iompraíocht, nó i gcásanna inar dóigh tionchar a bheith acu ar phraghas nó ar luach conartha spot-tráchtarraí sa chás ina mbraithfidh an phraghas nó an luach ar phraghas nó ar luach na n-ionstraimí airgeadais sin; agus
- (c) iompraíocht i ndáil le tagarmharcanna.

3. Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir le haon idirbheart, ordú nó iompraíocht a bhaineann le haon hionstraim airgeadais dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, is cuma cé acu a dhéantar nó nach ndéantar an t-idirbheart, an t-ordú nó an iompraíocht sin ar ionad trádála.

4. Beidh feidhm ag na toirmisc agus na ceanglais atá sa Rialachán seo maidir le gníomhartha agus easnaimh san Aontas agus i dtríú tír a bhaineann leis na hionstraimí dá dtagraítear i mír 1 agus mír 2.

Airteagal 3

Sainmhínithe

1. Chun críocha an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn “ionstraim airgeadais” ionstraim airgeadais mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(15) de Threoir 2014/65/AE;
- (2) ciallaíonn “gnólacht infheistíochta” gnólacht infheistíochta mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(1) de Threoir 2014/65/AE;
- (3) ciallaíonn “institiúid chreidmheasa” institiúid chreidmheasa mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(1) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾;
- (4) ciallaíonn “institiúid airgeadais” institiúid airgeadais mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(26) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013;
- (5) ciallaíonn “oibreoir margaidh” oibreoir margaidh mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(18) de Threoir (AE) Uimh. 2014/65/AE;
- (6) ciallaíonn “margadh rialáilte” margadh rialáilte mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(21) de Threoir 2014/65/AE;

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le ceanglais stuamachta i gcomhair institiúidí creidmheasa agus gnóilochtaí infheistíochta, agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648 (IO L 176, 27.6.2013, lch. 1).

- (7) ciallaíonn “saoráid trádála iltaobhach (MTF)” córas iltaobhach mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(22) de Threoir 2014/65/AE;
- (8) ciallaíonn “saoráid trádála eagraithe (OTF)” córas nó saoráid san Aontas mar a shainmhínítear é in in Airteagal 4(1)(23) de Threoir 2014/65/AE;
- (9) ciallaíonn “cleachtais aitheanta margaidh” cleachtas margaidh atá aitheanta ag údarás inniúil i gcomhréir le hAirteagal 13.
- (10) ciallaíonn “ionad trádála” aonad trádála mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(24) de Threoir 2014/65/AE;
- (11) ciallaíonn “margadh fáis FBManna” margadh fáis FBManna mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(12) de Threoir 2014/65/AE;
- (12) ciallaíonn “údarás inniúil” údarás atá ainmnithe i gcomhréir le hAirteagal 22, mura sonraítear a mhalaire;
- (13) ciallaíonn “duine” duine nádúrtha nó duine dlítheanach ar bith.
- (14) ciallaíonn “tráchtearra” tráchtearra mar a shainmhínítear é in Airteagal 2(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1287/2006 ón gCoimisiún ⁽¹⁾.
- (15) ciallaíonn “conradh spot-tráchtearraí” conradh do sholáthar tráchtearra arna thrádáil ar spotmhargadh a sholáthraítear go pras nuair a bhíonn an t-idirbheart socraithe, mar aon le conarthaí eile do sholáthar tráchtearra nach ionstraim airgeadais é, lena n-áirítear réamhchonradh a shocraítear go fisiceach;
- (16) ciallaíonn “spotmhargadh” margadh tráchtearraí ina ndíoltar tráchtearraí ar airgead tirim agus ina seachadtar iad go pras nuair a bhíonn an t-idirbheart socraithe, agus le margáí eile neamhairgeadais, amhail réamh-mhargáí do thráchtearraí.
- (17) ciallaíonn “clár aischeannaigh” trádáil i scaireanna dílse i gcomhréir le hAirteagal 21 go hAirteagal 27 de Threoir 2012/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾.
- (18) ciallaíonn “trádáil algartamach” trádáil algartamach mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(39) de Threoir 2014/65/AE.
- (19) ciallaíonn “lamháltas astaíochtaí” lamháltas astaíochtaí mar a léirítear é i bpointe (11) de Roinn C d’Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 2014/65/AE.
- (20) ciallaíonn “rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí” aon duine a dhéanann idirbhearta, lena n-áirítear orduithe a chur chun trádáil a dhéanamh, i lamháltas astaíochtaí, i dtáirgí ceantáilte, nó i ndíorthaigh díobh agus nach dtairbhíonn de dhíolúine de bhun an dara fómhír d’Airteagal 17(2).
- (21) ciallaíonn “eisisitheoir” eintiteas dlíthiúil arna rialú ag an dlí príobháideach nó poiblí, a eisiúint nó a bheartaíonn ionstraimí airgeadais a eisiúint, arb é an t-eisisitheoir, i gcás admhálacha taisclainne arb ionann iad agus ionstraimí airgeadais, eisisitheoir na hionstraime airgeadais arb ionann í agus admháil taisclainne.
- (22) ciallaíonn “táirge fuinnimh mhórdhíola” táirge fuinnimh mhórdhíola faoi mar a shainmhínítear é in Airteagal 2(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011.

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 1287/2006 ón gCoimisiún an 10 Lúnasa 2006 ag cur chun feidhme Threoir 2004/39/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le hoibleagáidí gnólachtaí infheistíochta maidir le coimeád taifead, idirbhearta a thuairisciú, trédhearcacht margaidh, ionstraimí airgeadais a ligean isteach chun trádála, agus téarmaí a mhínítear chun críocha na Treorach sin (IO L 241, 2.9.2006, lch. 1);

⁽²⁾ Treoir 2012/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir le comhordú coimircí a cheanglaíonn Ballstáit ar chuideachtaí de réir bhrí an dara mír d’Airteagal 54 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ar mhaithe le leasanna comhaltá agus daoine eile a chosaint, i leith foirmiú cuideachtaí dliteanais theoranta poiblí agus cothabháil agus athrú a gcaipitil, d’fhonn coimircí den sórt sin a dhéanamh coibhéiseach (IO L 315, 14.11.12, lch. 74);

- (23) “údarás rialála náisiúnta” údarás rialála náisiúnta faoi mar a shainmhínítear é in Airteagal 2(10) de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011.
- (24) ciallaíonn “díorthaigh tráchtearraí” díorthaigh tráchtearraí mar a shainmhínítear iad i bpointe (24) d’Airteagal 2(1) de Rialachán (AE) Uimh. 600/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾;
- (25) ciallaíonn “duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta” duine laistigh d’eisitheoir, rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí nó eintiteas eile dá dtagraítear in Airteagal 19(10) é agus:
- (a) ar comhalta é de chomhlacht bainistíochta, riaracháin nó maoirseachta an eintitis sin; nó
- (b) ar feidhmeannach sinsearach é, nach comhalta de na comhlachtaí é dá dtagraítear i bpointe (a), a bhfuil rochtain aige go rialta ar an bhfaisnéis ón taobh istigh a bhaineann go díreach nó go hindíreach, leis an eintiteas sin, agus ag a bhfuil an chumhacht cinntí bainistíochta a dhéanamh a imreoidh tionchar ar fhorbairtí agus ar ionchais gnó an eintitis sin amach anseo.
- (26) ciallaíonn “duine a bhfuil caidreamh dlúth aige”:
- (a) céile, nó páirtneir a mheastar de réir an dlí náisiúnta gurb ionann iad agus an céile;
- (b) leanbh cleithiúnach, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta;
- (c) gaol de chuid an duine, a bhí in aon teaghlach leis an duine sin ar feadh bliana ar a laghad ar an dáta a ndearnadh an t-idirbheart lena mbaineann; nó
- (d) duine dleathach, iontaobhas nó comhpháirtíocht, a ndéanfaidh duine dá dtagraítear i bpointe (a), i bpointe (b) nó i bpointe (c) den phointe seo a fhreagrachtaí bainistíochta a chomhlíonadh, nó a dhéanfaidh duineden sórt sin go díreach nó go hindíreach iad a rialú, nó a chuirtear ar bun chun tairbhe an duine sin, nó a bhfuil a leasanna eacnamaíochta coibheseach cuid mhaith le leasanna eacnamaíochta duineden sórt sin sin;
- (27) ciallaíonn “taifid sonraí tráchta” taifead de ‘shonraí tráchta’ mar a shainmhínítear iad i bpointe (b) den dara mír d’Airteagal 2 de Threoir 2002/58/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾;
- (28) ciallaíonn “duine a eagraíonn nó a fhorghníomhaíonn idirbhearta” duine atá gníomhach i nglacadh agus i dtarchur orduithe nó in orduithe a tharchur nó in idirbhearta a fhorghníomhú i ndáil le hionstraimí airgeadais.
- (29) ciallaíonn “tagarmharc” aon ráta, inneacs nó figiúr, a chuirtear ar fáil don phobal nó a fhoilsítear a shocraítear go tréimhsiúil nó go rialta le foirmle a fheidhmiú nó ar bhonn: luach bunsócmhainne nó bunphraghas amháin nó níos mó, lena n-áirítear praghsanna measta, rátaí úis iarbhir nó measta nó luachanna eile iarbhir nó measta, nó suirbhéanna lena ndéantar an tsuim atá iníoctha faoi ionstraim airgeadais nó luach ionstraime airgeadais a chinneadh faoina dtreoir.
- (30) ciallaíonn “déantóir margaidh” duine de réir bhrí Airteagal 4(1)(7) de Threoir 2014/65/AE.
- (31) ciallaíonn “forbairt scairshealúchais” urrúis a fháil i gcuideachta nach dtarraingíonn oibleagáid dhlíthiúil ná rialála fógra a dhéanamh maidir le tairiscint táthcheangail i ndáil leis an gcuideachta sin.
- (32) ciallaíonn “rannpháirtí nochtach sa mhargadh” tagairt do dhuine nádúrtha nó dlítheanach a thagann faoi aon cheann de na catagóirí a leagtar amach i bpointe (a) go (d) d’Airteagal 11(1) nó d’Airteagal 11(2), a nochtann faisnéis le linn sondáil margaidh.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 600/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le margaí ionstraimí airgeadais agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 (Féach an leathanach seo 84 den Iris Oifigiúil)

⁽²⁾ Treoir 2002/58/EC ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Iúil 2002 maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le cosaint príobháideachais san earnáil cumarsáide leictreonáil (tá an teideal seo foilsithe cúpla uair san IO) (Treoir um phríobháideachas agus cumarsáid leictreonach) IO L 201, 31.07.02, lch. 37).

- (33) ciallaíonn “trádáil ardmhnicíochta” trádáil ardmhnicíochta mar a shainmhínítear é in Airteagal 4(1)(40) de Threoir 2014/65/AE;
- (34) ciallaíonn “straitéis infheistíochta a mholadh nó a chomhairliú
- (i) faisnéis arna tabhairt ag anailísí neamhspleách, ag gnólacht infheistíochta, ag institiúid chreidmheasa, ag aon duine arb é a phríomghnó é moltaí infheistíochta a thabhairt nó ag duine nádúrtha atá ag obair dóibh nó atá faoi chonradh fostaíochta nó eile, agus gur faisnéis í a léiríonn, bíodh sin go díreach nó go hindíreach, tograí infheistíochta ar leith i ndáil le hionstraim airgeadais nó le heisitheoir;
  - (ii) faisnéis arna tabhairt ag daoine seachas iad siúd dá dtagraítear i bpointe (i) a léiríonn go díreach togra infheistíochta ar leith i ndáil le hionstraim airgeadais;
- (35) ciallaíonn “moltaí infheistíochta” faisnéis lena moltar nó lena gcomhairlítear straitéis infheistíochta, bíodh sin go sainráite nó go hintuigthe, i dtaca le hionstraim airgeadais amháin nó níos mó nó i dtaca leis na heisitheoirí, lena n-áirítear aon tuairim i dtuairim luach reatha nó todhchaí nó praghas reatha nó todhchaí na n-ionstraimí sin, agus go bhfuil an fhaisnéis sin beartaithe i gcomhair cainéil scaipthe nó don phobal.

2. Chun críocha Airteagal 5, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

(a) ciallaíonn “urrúis”:

(i) scaireanna agus urrúis eile atá coibhéiseach le scaireanna;

(ii) bannaí agus cineálacha eile fiachais urrúsaithe; nó

(iii) fiachas urrúsaithe nó inmhalartaithe ar scaireanna nó urrúis eile atá coibhéiseach le scaireanna.

(b) ciallaíonn “ionstraimí gaolmhara” na hionstraimí airgeadais seo a leanas, lena n-áirítear na hionstraimí sin nach ligtear isteach chun a dtrádála ná nach dtrádáiltear ar ionad trádála, nó nach bhfuil iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar ionad trádála déanta ina leith:

(i) conarthaí nó cearta chun urrúis a shuibscríobh, a ghnóthú nó a dhiúscairt;

(ii) díorthaigh airgeadais ar urrúis;

(iii) i gcás inar ionstraimí fiachais in-chomhshóite nó inmhalartaithe iad na hurrúis, na hurrúis a fhéadfar na hionstraimí fiachais in-chomhshóite nó inmhalartaithe sin a chomhshó nó a mhalartú iontu;

(iv) ionstraimí a eisíonn nó a ráthaíonn eisitheoir nó ráthóir na n-urrús agus ar dócha go n-imreoidh a bpraghasm-hargadh tionchar ábhartha ar phraghas na n-urrús nó a mhalairt ar fad;

(v) i gcás inar urrúis atá coibhéiseach le scaireanna iad na hurrúis, na scaireanna sin a sheasann na hurrúis dóibh agus aon urrúis eile atá coibhéiseach leis na scaireanna sin.

(c) ciallaíonn “dáileadh suntasach” tairiscint tosaigh nó tánaisteach urrús atá ar leithligh ón ngnáth-thrádáil ó thaobh an mhéid i luach na n-urrús a bheidh le tairiscint agus an mhodh díola a bheidh le húsáid;

(d) ciallaíonn “cobhsú” ceannach nó tairiscint chun urrúis a cheannach, nó aon idirbheart in ionstraimí gaolmhara atá coibhéiseach leo, arna ndéanamh ag institiúid creidmheasa nó ag gnólacht infheistíochta, a dhéanfar i gcomhthéacs dháileadh suntasach urrús den sórt sin go heisiach chun tacaíocht a thabhairt do mhargadhphraghas na n-urrús sin ar feadh tréimhse réamhdhearbhaithe, de bharr brú díola i gcás na n-urrús sin;.

Article 4

Fógraí agus liosta ionstraimí airgeadais

1. Tabharfaidh oibreoirí margaidh margáí rialáilte agus gnólachtaí infheistíochta agus oibreoirí margaidh a fheidhmíonn MTF nó OTF fógra dá n-údarás inniúil, gan mhoill, maidir le hionad trádála aon ionstraimí airgeadais a ndéantar iarraidh ar ligean isteach ar a n-ionad trádála ina leith, a ligtear isteach chun a trádála nó a thrádáiltear an chéad uair.

Tabharfaidh siad fógra d'údarás inniúil an ionaid trádála freisin nuair a scoirfead d'ionstraimí airgeadais a thrádáil nó nuair a scoirfead den ionstraim a ligean siteach chun a trádála mura rud é s gur eol an dáta a scoirfead den ionstraimí airgeadais a thrádáil nó an dáta a scoirfead den ionstraim a ligean isteach chun a trádála agus go ndearnadh tagairt don dáta sin san fhógra, i gcomhréir leis an gcéad fhomhír.

Áireofar sna fógraí dá dtagraítear sa mhír seo, de réir mar is iomchuí, ainmneacha agus aitheantóirí na n-ionstraimí airgeadais lena mbaineann, agus an dáta agus t-am a ndearnadh an iarraidh ar iad ligean isteach chun a dtrádála, an ligean isteach chun a dtrádála agus dáta agus am na chéad trádála.

Tarchuirfidh oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta chuig údarás inniúil an ionaid trádála freisin an fhaisnéis a leagtar amach sa tríú fómhír i dtaca leis na hionstraimí airgeadais a bhí ina n-ábhar d'iarraidh ar ligean isteach chun a dtrádála nó a ligeadh isteach chun a dtrádála agus a ligtear isteach fós chun a dtrádála nó a thrádáiltear ar a ndáta sin roimh 2 Iúil 2014.

2. Déanfaidh údarás inniúla an ionaid trádála, fógra a fhaigheann siad de bhun mhír 1 a tharchur chuig ÚEUM, gan mhoill. Foilseoidh ÚEUM na fógraí sin ar a láithreán gréasáin i bhfoirm liosta, láithreach bonn ar iad a fhail. Déanfaidh ÚEUM an liosta sin a thabhairt cothrom le dáta láithreach ar fhógra a fháil ó údarás inniúil an ionaid trádála. Ní dhéanfaidh an liosta raon feidhme an Rialacháin seo a theorannú.

3. Beidh an fhaisnéis seo a leanas ar áireamh sa liosta:

- (a) ainmneacha agus aitheantóirí ionstraimí airgeadais atá ina n-ábhar d'iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála, a ligtear isteach chun a dtrádála nó a thrádáiltear den chéad uair ar mhargáí rialáilte, MTFanna agus OTFanna;
- (b) dátaí agus amanna ag a ndearnadh na hiarrataí ar ligean isteach chun a dtrádála, an ligin isteach chun trádála nó na chéad trádálacha;
- (c) mionsonraí faoi na hionaid trádála atá ina n-ábhar d'iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála, a ligtear isteach chun a dtrádála nó a ndearnadh na hionstraimí airgeadais a thrádáil den chéad uair orthu, inar ligeadh isteach iad den chéad uair chun a dtrádála, nó ina ndearnadh iarraidh iad a ligean isteach chun a dtrádála; agus
- (d) an dáta agus an t-am ag a scoirtear dá dtrádáil nó an dáta agus an t-am ag a scoirtear de na hionstraimí airgeadais a thrádáil nó a scoirtear dá ligean isteach chun a dtrádála.

4. Chun comhchuíbhíú comhsheasmach an Airteagail seo a áirithiú, forbróidh ÚEUM dréachtchaidheáin theicniúla rialála chun an méid seo a leanas a leagan síos:

- (a) inneachar na bhfógraí dá dtagraítear i mír 1; agus
- (b) an bealach a dhéanfar agus na coinníollacha faoina ndéanfar an liosta dá dtagraítear i mír 3 a thiomnú, a fhoilsiú agus a choimeád ar bun.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaidheáin theicniúla rialála sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar an chumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 lena mbunaítear Údarás Maoirseachta Eorpach (an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margáí), lena leasaítear Cinneadh Uimh. 716/2009/CE agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 2009/77/CE ón gCoimisiún (IO L 331, 15.12.2010, lch. 84).

5. Chun comhchuíbhiú comhsheasmach an Airteagal seo a áirithiú, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an uainiú, an fhormáid agus an teimpléad don tarchur faoi mhír 1 agus mhír 2 a leagan síos.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 5

Díolúine do chlár aisceannaigh agus do chobhsú

1. Ní bheidh feidhm ag na toirmisc in Airteagal 14 agus Airteagal 15 den Rialachán seo maidir le trádáil i scaireanna dílse i gclár aisceannaigh i gcás:

- (a) nuair a nochtar sonraí iomlána an chlár roimh thús na trádála;
- (b) nuair a dhéantar trádálacha a thuairisciú don údarás inniúil mar chuid den chlár aisceannaigh agus nuair a nochtar iad don phobal ina dhiaidh sin;
- (c) nuair a chomhlíontar urraim do theorainneacha leormhaithe maidir le praghas agus méidl agus
- (d) nuair a dhéantar é i gcomhréir leis na cuspóirí dá dtagraítear i mír 2 agus na coinníollacha a leagtar amach sna caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear i mír 6.

2. D'fhonn tairbhiú den díolúine dá bhforáiltear i mír 1, beidh mar an t-aon chríoch ag clár aisceannaigh atá aige:

- (a) caipitil an eisitheora a laghdú;
- (b) na hoibleagáidí a eascraíonn ó ionstraimí fiachais airgeadais inmhalartaithe ar ionstraimí caipitil gnáthscaireann a chomhlíonadha; nó
- (c) na hoibleagáidí a eascraíonn ó chlár scair-rogha, nó leithdháiltí scaireanna eile d'fhostaithe nó do chomhaltaí na bainistíochta riaracháin nó do chomhaltaí maoirseachta an eisitheora nó cuideachta comhlaí a chomhlíonadh.

3. Chun tiarbhiú den díolúine da bhforáiltear le mír 1Nbeidh ag an eisitheoir na sásraí a áiritheoidh go gcomhlíonfaidh sé oibleagáidí tuairiscithe trádála chuig údarás inniúil an ionaid trádála inar glacadh na scaireanna chun a dtrádála nó ina dtrádáiltear iad. Déanfaidh na sásraí sin gach idirbheart a thaifead a bhaineann leis an gclár aisceannaigh, lena n-áirítear an fhaisnéis a shonraítear in Airteagal 25(1) agus (2) agus in Airteagal 26(1), (2) agus (3) de Rialachán (AE) Uimh 600/2014.

4. Ní bheidh feidhm ag na toirmisc in Airteagal 14 agus Airteagal 15 den Rialachán seo maidir le trádáil in urrúis nó in ionstraimí gaolmhara chun urrúis a chobhsú i gcás

- (a) ina ndéantar an cobhsú ar feadh tréimhse theoranta ama;
- (b) ina nochtar faisnéis ábhartha maidir leis an gcobhsú, agus ina dtugtar fógra don údarás inniúil i gcomhréir le mír 5;
- (c) ina dtugtar urraim do theorainneacha leormhaithe maidir le praghas; agus
- (d) ina gcomhlíonann trádáil den sórt sin na coinníollacha don chobhsú a leagtar síos sna caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear i mír 6.

5. Gan dochar d'Airteagal 23(1), déanfaidh na heisitheoirí, na tairgeoirí nó na heintitis, a thabharfaidh faoin gcobhsú, ag gníomhú dóibh nó gan gníomhú dóibh thar ceann na ndaoine sin, fógra a thabhairt d'údarás inniúil an ionaid trádála maidir leis na hidirbhearta cobshúchain uile tráth nach déanaí ná an seachtú seisiún margadh laethúil i ndiaidh dáta cuir i gcrích na n-idirbheart sin.

6. Chun comhchuíbhíú comhsheasmach an Airteagail seo a áirithiú, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun coinníollacha a shonrú nach mór do chlár aisceannaigh agus bearta cobhsaithe dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 4 chomhlíonadh, lena n-áirítear coinníollacha do thrádáil, srianta maidir le ham agus méid, oibleagáidí noхта agus tuairiscithe agus coinníollacha praghas.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar an chumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 6

Díolúine do ghníomhaíochtaí bainistíochta airgeadaíochta agus fiachais phoiblí agus do ghníomhaíochtaí beartais aeráide

1. Níl feidhm ag an Rialachán seo maidir le hidirbhearta, orduithe ná iompraíocht agus beartas airgeadaíochta, beartas ráta malartaithe, nó beartas bainistíochta fiachais phoiblí á shaothrú ag:

- (a) Ballstát;
- (b) comhaltaí CEBC;
- (c) aireacht, gníomhaireacht nó feithicil shainchuspóireach de chuid Ballstáit nó de chuid roinnt Ballstát, nó ag duine ag gníomhú ar a son nó ar a shon;
- (d) i gcás Ballstáit atá ina stát cónaidhme, ag comhalta atá páirteach sa chónaidhm.

2. Níl an Rialachán seo infheidhme maidir le hidirbhearta, orduithe nó iompraíochtaí a dhéanfaidh an Coimisiún nó aon chomhlacht oifigiúil ainmnithe eile ná aon duine ag gníomhú dó thar a cheann, le linn beartas bainistíochta fiachais phoiblí a bhaint amach.

Níl feidhm ag an Rialachán seo maidir le hidirbhearta, orduithe ná iompraíochtaí den sórt sin arna ndéanamh ag:

- (a) an Aontas;
- (b) ag feithicil shainchuspóireach de chuid Bhallstáit amháin nó roinnt Ballstát;
- (c) an mBanc Eorpach Infheistíochta;
- (d) an tSaoráid Chobhsaíochta Airgeadais Eorpach;
- (e) an Sásra Cobhsaíochta Eorpach;
- (f) institiúid airgeadais idirnáisiúnta arna bunú ag dhá Bhallstát nó níos mó, a bhfuil sé mar aidhm aici cistiú a chur ar bun agus cúnaimh airgeadais a thabhairt ar mhaithe lena cuid comhaltaí a bhfuil fadhbanna tromchúiseacha maoinithe acu nó a bhfuil fadhbanna tromchúiseacha maoinithe ag bagairt orthu.

3. Níl feidhm ag an Rialachán seo maidir le gníomhaíocht de chuid Ballstáit, de chuid an Choimisiúin ná de chuid aon chomhlachta eile atá ainmnithe go hoifigiúil, nó de chuid aon duine ag gníomhú ar a shon, a bhaineann le lamháitais astaíochtaí agus a dhéantar agus iad ag saothrú bheartas aeráide an Aontais i gcomhréir le Treoir 2003/87/CE.

4. Níl feidhm ag an Rialachán seo maidir le gníomhaíochtaí de chuid Ballstáit, de chuid an Choimisiúin ná de chuid aon chomhlachta eile atá ainmnithe go hoifigiúil, nó aon duine ag gníomhú ar a shon, a dhéanfar agus iad ag saothrú Chomhbheartas Talmhaíochta an Aontais nó iad ag saothrú Chomhbheartas Iascaigh an Aontais i gcomhréir leis na gníomhartha a ghlactar nó leis na comhaontuithe idirnáisiúnta a thugtar i gcrích faoi CFAE.

5. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35 chun an an díolúine dá dtagraítear i mír 1 a shíneadh chuig comhlachtaí áirithe eile agus chuig bainc cheannais tríú tíortha.

Chuipe sin, déanfaidh an Coimisiún, faoin 3 Eanáir 2016, tuarascáil a ullmhú agus a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina ndéanfar measúnú ar an gcóir idirnáisiúnta a chuirtear ar chomhlachtaí poiblí a bhfuil sé de chúram orthu an fiachas poiblí a bhainistiú nó idiragairt ann agus ar an gcóir idirnáisiúnta a chuirtear ar na bainc cheannais.

Beidh anailís chomparáideach faoin gcóir a fhaigheann na comhlachtaí agus na bainc cheannais sin laistigh de chreat dlíthiúil tríú tíortha, agus na caighdeáin bhainistíochta riosca atá infheidhme maidir leis na hidirbhearta a dhéanann na comhlachtaí sin agus na bainc cheannais sna dlínsí sin. Má bhaintear an tátal sa tuarascáil, go háirithe i ndáil leis an anailís chomparáideach, go bhfuil sé riachtanach freagrachtaí airgeadaíochta na mbanc ceannais tríú tír sin a dhíolmhú ó oibleagáidí agus ó thoirmisc an Rialacháin seo, déanfaidh an Coimisiún an díolúine a leathnú chuig bainc cheannais na dtríú tíortha sin.

6. Cumhachtófar don Choimisiún freisin gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35 chun an díolúine a leagtar amach i mír 3 a shíneadh chuig comhlachtaí ainmnithe poiblí áirithe de chuid tríú tíortha atá tar éis dul isteach i gcomhaontú leis an Aontas de bhun Airteagal 25 de Threoir 2003/87/CE.

7. Níl feidhm ag an Airteagal seo maidir le daoine atá ag obair faoi chonradh fostaíochta nó ar shlí eile do na heintitis dá dtagraítear san Airteagal seo nuair a chuireann na daoine sin, idirbhearta nó orduithe i gcrích, nó ina dtéann siad i mbun iompraíochta, go díreach nó díreach, thar a gceann féin.

CAIBIDIL 2

FAISNÉIS ÓN TAOBH ISTIGH, DEILEÁIL CHOS ISTIGH, FAISNÉIS ÓN TAOBH ISTIGH A NOCHTADH GO NEAMHDHLEATHACH AGUS CÚBLÁIL MARGAIDH

Airteagal 7

Faisnéis ón taobh istigh

1. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh faisnéis ón taobh istigh comhdhéanta de na cineálacha faisnéise seo a leanas:
  - (a) faisnéis de chineál beacht, nach bhfuil poiblithe, a bhaineann, go díreach nó go hindíreach, le heisitheoir amháin nó níos mó le hionstraimí airgeadais amháin nó níos mó agus, dá bpoibleofaí í, ar dhócha go mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghsanna na n-ionstraimí airgeadais sin nó ar phraghas na n-ionstraimí airgeadais díorthacha lena mbaineann;
  - (b) maidir le díorthaigh ar thráchtearraí, faisnéis de chineál beacht, nach bhfuil poiblithe, a bhaineann, go díreach nó go hindíreach, le díorthach amháin den sórt sin nó níos mó nó a bhaineann go díreach leis an gconradh spot-tráchtearraí gaolmhar, agus, dá bpoibleofaí í, ar dhócha go mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghsanna na ndíorthach sin nó na gconarthaí spot-tráchtearraí gaolmhara agus sa chás gur faisnéis í seo a bhféadfaí dá cionn a bheith ag súil leis le réasún go nochtfaí í nó a cheanglaítear a nochtadh i gcomhréir le forálacha dlí nó rialála ar leibhéal an Aontais nó ar an leibhéal náisiúnta, rialacha margaidh, conarthaí, cleachtais nó custaim ar mhargaí ábhartha na ndíorthach tráchtearraí nó spotmhargaí ábhartha.
  - (c) maidir le lamháltas astaíochtaí nó táirgí ceantáilte bunaithe ar an gcéanna, faisnéis de chineál beacht, nach bhfuil poiblithe, a bhaineann, go díreach nó go hindíreach, le hionstraim amháin dá leithéid nó níos mó, agus dá bpoibleofaí í, ba dhócha go mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghas ionstraimí dá leithéid nó ar phraghas na n-ionstraimí airgeadais díorthacha lena mbaineann.

(d) maidir le daoine a bhfuil cúram orthu maidir le forghníomhú orduithe a bhaineann le hionstraimí airgeadais, ciallaíonn sé freisin faisnéis a chuireann cliant in iúl agus a bhaineann le horduithe ar feithemh an chliant in ionstraimí airgeadais, atá de chineál beacht, a bhaineann, go díreach nó go hindíreach, le heisitheoir nó níos mó nó le hionstraim airgeadais amháin nó níos mó, agus, dá bpoibleofaí í, ar dhócha go mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghsanna na n-ionstraimí airgeadais sin, ar phraghas na gconarthaí spot-tráchtarraí gaolmhara, nó ar phraghas na n-ionstraimí airgeadais díorthacha lena mbaineann.

2. Chun críocha mhír 1, measfar go bhfuil faisnéis de chineál beacht má léirítear inti sraith cúinsí atá ann nó a fhéadfar a bheith ag súil go réasúnach go mbeidh ann nó teagmhas a tharla nó a fhéadfar a bheith ag súil go réasúnta go dtarlóidh sé, agus má tá sí sainiúil go leor ionas go bhféadfar tatal a bhaint as éifeacht fhéideartha na sraithe cúinsí sin nó an teagmhais sin ar phraghsanna na n-ionstraimí airgeadais nó ar na hionstraimí airgeadais díorthacha gaolmhara, ar phraghsanna na gconarthaí spot-tráchtarraí gaolmhara nó ar phraghsanna ceantáilte bunaithe ar lamháltais astaíochtaí. I gcás próisis a bhfuil fad bainte as, ar próiseas é atá beartaithe imthoisc ar leith nó teagmhas ar leith a thuismíú nó ar imthoisc nó teagmhas den sórt sin atá mar thoradh air, ní hamháin gur féidir an imthoisc nó an teagmhas atá le teacht a mheas mar fhaisnéis bheacht, ach is féidir a mheas gur faisnéis bheacht céimeanna idirmheánacha an phróisis sin a bhaineann leis an imthoisc nó leis an teagmhas atá le teacht a thuismíú nó na céimeanna idirmheánacha arb iad an imthoisc nó an teagmhas atá le teacht an toradh.

3. Maidir le céim idirmheánach i bpróiseas a bhfuil fad bainte as, más rud é go gcomhlíonann sí, inti féin, na critéir d'fhaisnéis ón taobh istigh dá dtagraítear san Airteagal seo, measfar gur faisnéis bheacht í.

4. Ar mhaithe le mír 1 a chur i bhfeidhm, ciallóidh faisnéis ar dhócha dá bpoibleofaí í go mbeadh tionchar suntasach aici ar phraghsanna na n-ionstraimí airgeadais, na n-ionstraimí airgeadais díorthacha, na gconarthaí spot-tráchtarraí gaolmhara, nó na dtáirgí ceantáilte bunaithe ar na lamháltais astaíochtaí faisnéis ar dhócha go mbainfeadh infheisteoir réasúnach úsáid aisti mar chuid de bhonn a chinntí nó a cinntí infheistíochta.

I gcás rannpháirtithe sa mhargadh lamháltas astaíochta a bhfuil astaíochtaí comhiomlána acu nó a bhfuil ionchur rátáilte teirmeach acu atá ag an tairseach nó faoin tairseach a shocrófar i gcomhréir leis an tríú fohmír d'Airteagal 17(2), measfar nach ndéanfaidh faisnéis faoina n-oibríochtaí fisiceacha éifeacht shuntasach a imirt ar phraghas na lamháltas astaíochta, na dtáirgí ceantáilte atá bunaithe ar an bhfaisnéis sin ná ionstraimí airgeadais díorthacha lena mbaineann.

5. Déanfaidh ÚEUM treoirilínte a eisiúint maidir le liosta faisnéise nach bhfuil uileghabhálach a bhunú a bheifí ag súil leis le réasún go nochtfaí é nó a cheanglaítear a nochtadh i gcomhréir le forálacha dlíthiúla nó rialála i ndlí an Aontais nó sa dlí náisiúnta, rialacha margaidh, conarthaí, cleachtais nó custaim ar mhargaí na ndíorthach tráchtarraí nó spotmhargaí ábhartha dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 1. Cuirfidh ÚEUM i gcuntas go cuí sonraíochtaí na margáí sin.

Airteagal 8

Déileáil chos istigh

1. Chun críocha an Rialacháin seo, tagann déileálacha cos istigh chun cinn i gcás ina bhfuil faisnéis ón taobh istigh ag duine agus ina n-úsáideann sé an fhaisnéis sin trí ionstraimí airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis sin a fháil nó a dhiúscairt, ar a chuntas féin nó ar chuntas tríú páirtí, go díreach nó go hindíreach. Measfar freisin gurb ionann déileáil chos istigh agus úsáid na faisnéise ón taobh istigh chun ordú maidir le hionstraim airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis a chealú nó a leasú i gcás inar tugadh an t-ordú sula raibh an fhaisnéis ón taobh istigh ag an duine lena mbaineann. Maidir le ceantanna lamháltas astaíochtaí nó táirgí eile ceantáilte atá bunaithe orthu arna gcoinneáil de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010, is é a bheidh i gceist le faisnéis ón taobh istigh a úsáid tairiscint arna déanamh ag duine a thaisceadh, a mhodhnú nó a tharraingt siar ar a shon féin nó ar son tríú páirtí.

2. Chun críocha an Rialacháin seo, tagann déileálacha cos istigh chun cinn nuair a mholtar duine eile a bheith páirteach i ndéileáil chos istigh, nó ina spreagtar duine eile a bheith páirteach i ndéileáil chos istigh, i gcás faisnéis ón taobh istigh a bheith ag an duine agus:

(a) nuair a mholann sé, ar bhonn na faisnéise sin go ndéanfaidh duine eile ionstraimí airgeadais a fháil nó a dhiúscairt lena mbaineann an fhaisnéis sin, nó nuair a spreagann sé an duine sin fáltas nó diúscairt den sórt sin a dhéanamh, nó

(b) nuair a mholann sé ar bhonn na faisnéise sin go ndéanfaidh duine eile ordú maidir le hionstraim airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis sin a chealú nó a leasú, nó nuair a spreagann sé an duine sin fáltas nó diúscairt den sórt sin a dhéanamh.

3. Is ionann na moltaí nó na spreagthaí seo a úsáid dá dtagraítear i mír 2 agus déileáil chos istigh de réir bhrí an Airteagal seo nuair is eol don duine nó nuair is ceart gur eol don duine a bhainfidh úsáid as an moladh nó as an spreagadh gur bunaithe ar fhaisnéis chos istigh atá siad.

4. Beidh feidhm ag an Airteagal seo maidir le haon duine a bhfuil faisnéis ón taobh istigh aige mar thoradh ar aon cheann de na cúinsí seo a leanas:

(a) é a bheith ina chomhalta de chomhlachtaí riaracháin, bainistíochta nó maoirseachta de chuid eisitheora nó de chuid rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí;

(b) sealúchas a bheith aige i gcaipiteal de chuid eisitheora nó de chuid rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí;

(c) rochtain a bheith aige ar an bhfaisnéis i bhfeidhmiú poist, gairme nó a dhualgas;

(d) baint a bheith aige le gníomhaíochtaí coiriúla.

Beidh feidhm ag an Airteagal seo freisin maidir le haon duine a mbeidh faisnéis ón taobh istigh ina sheilbh aige faoi chúinsí seachas na cúinsí dá dtagraítear sa chéad fhomhír sa chás gurb eol duine sin nó gur cheart gurbh eol dó gur faisnéis ón taobh istigh atá ann.

5. Nuair is duine dlítheanach é an duine, beidh feidhm ag an Airteagal seo freisin maidir leis na daoine nádúrtha a bheidh rannpháirteach, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, sa chinneadh ordú a fháil nó a dhiúscairt nó a chealú nó a leasú do chuntas an duine dhlítheanaigh lena mbaineann.

Airteagal 9

Iompraíocht dhlítheanach

1. Chun críocha Airteagal 8 agus Airteagal 14, ní mheasfar ar an aonfhíric gur bhain duine dlítheanach a bhfuil nó a raibh faisnéis ón taobh istigh ina sheilbh aige úsáid aisti gur ghlac an duine sin páirt dá bhrí sin i ndéileáil chos istigh ar bhonn fáltais nó diúscairta, sa chás:

(a) go raibh socrúithe agus nósanna imeachta inmheánacha leordhóthanacha agus éifeachtacha bunaithe, curtha chun feidhme agus cothabháilte ag an duine dlítheanach sin a áirithíonn go héifeachtach nach raibh faisnéis ón taobh istigh ag an duine nádúrtha a rinne an cinneadh thar a cheann ionstraimí airgeadais lena mbaineann a fháil nó a dhiúscairt, ná duine nádúrtha eile a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar an gcinneadh sin; agus

(b) nár ghríosáigh, nár mhol, nár spreag an duine dlítheanach ná nár imir sé tionchar ar shlí eile ar an duine nádúrtha a fuair nó a dhiúscairt ionstraimí airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis, thar ceann an duine dhlítheanaigh.

2. Chun críocha Airteagal 8 agus Airteagal 14, ní mheasfar ar an aonfhíric gur bhain duine a bhfuil faisnéis ón taobh istigh ina sheilbh aige úsáid aisti gur ghlac an duine sin dá bhrí sin páirt i ndéileáil chos istigh ar bhonn fáltais nó diúscairta, sa chás:

(a) inar cruthaitheoir margaidh é an duine sin don ionstraim airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis nó gur duine atá údaraithe an duine sin chun gníomhú mar chontrapháirtí don ionstraim airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis agus go ndearnadh na hionstraimí airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis a fháil nó a dhiúscairt go dlisteanach le linn fheidhmiú a bhfeidhme mar chruthaitheoir margaidh nó mar chontrapháirtí don ionstraim airgeadais; nó

(b) ina bhfuil an duine údaraithe ordúithe a fheidhmiú thar ceann tríú páirtithe, agus ionstraimí airgeadais lena mbaineann an t-ordú a fháil nó a dhiúscairt agus go gcaithfidh an duine an t-ordú sin a dhéanamh go dlisteanach le linn don duine sin a phost nó apost, a ghairm nó a gairm nó a dhualgais nó a dulagais a fheidhmiú.

3. Chun críocha Airteagal 8 agus Airteagal 14, ní mheasfar ar aon aonfhíric gur bhain duine a bhfuil faisnéis ón taobh istigh ina sheilbh aige úsáid aisti gur ghlac an duine sin páirt dá bhrí sin i ndéileáil chos istigh ar bhonn fáltais nó diúscartha, sa chás ina ndéanfaidh an duine sin idirbheart chun ionstraimí airgeadais a fháil nó a dhiúscairt sa chás go ndéanfar an t-idirbheart sin chun oibleagáid atá dlite a tharscaoileadh de mheon macánta agus nach ndéanfar é chun an toirmeasc ar dhéileáil chos istigh a shárú agus:

- (a) go n-eascaíonn an oibleagáid sin ó ordú a rinneadh nó ó chomhaontú a tugadh i gcrích sula raibh faisnéis ón taobh istigh ag an duine lena mbaineann; nó
- (b) go gcaithfidh an duine sin oibleagáid dhlíthiúil nó rialála a chomhlíonadh a d'eascaigh sula raibh faisnéis ón taobh istigh ag an duine lena mbaineann.

4. Chun críocha Airteagal 8 agus Airteagal 14, ní mheasfar gur bhain duine a bhfuil faisnéis ón taobh istigh aige úsáid aisti nó gur ghlac an duine sin páirt i ndéileáil chos istigh, i gcás ina fuair an duine den sórt sin an fhaisnéis ón taobh istigh sin le linn tathcheangal poiblí nó cumaisc le cuideachta a dhéanam agus nach n-úsáideann sé an fhaisnéis sin ach ar mhaithe le leanúint leis an gcumasc nó leis an tathcheangal poiblí, ar choinníoll go poiblíodh aon fhaisnéis ón taobh istigh nó ar choinníoll nach faisnéis ón taobh istigh a thuilleadh é ar dhóigh eile, ní mheasfar gur ann do dhéileáil chos istigh.

Ní bheidh feidhm ag an mír seo maidir le forbairt scairshealúchais.

5. Chun críocha Airteagal 8 agus Airteagal 14, i gcás ina n-úsáidfidh duine a eolas féin go bhfuil sé cinnte aige ionstraimí airgeadais a fháil nó a dhiúscairt i bhfáltas nó i ndiúscairt na n-ionstraimí airgeadais sin, ní hionann an t-aonfhíric sin, uaidh féin agus úsáid a bhaint as faisnéis ón taobh istigh.

6. D'ainneoin mhíreanna 1 go dtí 5 den Airteagal seo, féadfar fós a mheas go ndearnadh sárú ar an toirmeasc ar dhéileáil chos istigh a leagtar amach in Airteagal 14 má shuíonn an t-údarás inniúil go raibh cúis neamhdhlisteanach leis na horduithe chun trádála, leis na hidirbhearta nó leis na hiompraíochta lena mbaineann.

Airteagal 10

Nochtadh neamhdhleathach faisnéise ón taobh istigh

1. Chun críocha an Rialacháin seo, tagann nochtadh neamhdhleathach faisnéise ón taobh istigh chun cinn i gcás ina nochtann duine a shealbhíonn faisnéis ón taobh istigh an fhaisnéis sin d'aon duine eile, ach amháin i gcás ina ndéantar an nochtadh i ngnathfheidhmiú post, gairm nó dualgas.

Tá feidhm ag an mír seo maidir le haon duine nádúrtha nó dlítheanach sna cásanna nó sna cúinsí dá dtagraítear in Airteagal 8(4).

2. Chun críocha an Rialacháin seo, is ionann nochtadh chun tosaigh moltaí nó spreagthaí dá dtagraítear in Airteagal 8(2) agus nochtadh míchuí neamhdhleathach ón taobh istigh faoin Airteagal seo i gás inarb eol don duine nó nuair is ceart gurbh eol dó go bhfuil siad bunaithe ar fhaisnéis ón taobh istigh.

Airteagal 11

Sondálacha margaidh

1. Is ionann sondáil margaidh agus faisnéis a bheith curtha in iúl, sula bhfógrófar idirbheart, d'fhonn leas infheisteoirí ionchasacha in idirbheart féideartha a thomhas agus na coinníollacha a bhaineann leis amháin a mhéid ionchasach nó a phraghsáil, d'infheisteoir ionchasach:

- (a) ag eisisitheoir;
- (b) ag tairgeoir tánaisteach ionstraime airgeadais, de mhéid nó de luach atá ar leithligh ón ngnáth-thrádáil agus a bhfuil modh díola i gceist leis atá bunaithe ar réamh-mheasúnú ar spéis ionchasach a bheith léirithe ag infheisteoirí ionchasacha;

(c) ag rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí; nó

(d) ag tríú páirtí ag gníomhú thar ceann nó ar chuntas duine dá dtagraítear i bpointe (a), (b) nó (c).

2. Gan dochar d'Airteagal 23(3), is ionann nochtadh faisnéise ón taobh istigh ag duine atá ag beartú tairiscint táthcheangail a dhéanamh ar urrúis cuideachta nó cumaisc le cuideachta do pháirtithe atá i dteideal na hurrúis sin agus sondáil margaidh, ar choinníoll:

(a) go bhfuil an fhaisnéis riachtanach chun na páirtithe atá i dteideal na n-urrús tuairim a ghlacadh maidir lena dtoilteanas a n-urrúis a thairiscint, agus

(b) go bhfuil gá réasúnach le toilteanas na bpáirtithe atá i dteideal na n-urrús a n-urrúis a thairiscint maidir leis an gcinneadh an tairiscint táthcheangail nó cumaisc a dhéanamh.

3. Déanfaidh rannpháirtí nochtach sa mhargadh, sula ndéanfaidh sé sondáil margaidh, breithniú go sonrach ar cibé an mbeidh nochtadh faisnéise ón taobh istigh i gceist le sondáil margaidh. Déanfaidh an rannpháirtí nochtach sa mhargadh taifead i scríbhinn maidir lena chonclúid agus na cúiseanna leis. Cuirfidh sé taifid scríofa den sórt sin ar fáil don údarás inniúil ar iarraidh sin dó. Beidh an oibleagáid seo i bhfeidhm i leith gach nochtadh faisnéise le linn na sondála margaidh. Déanfaidh na rannpháirtithe nochtacha sa mhargadh na taifid scríofa dá dtagraítear sa mhír seo a thabhairt cothrom le dáta dá réir sin.

4. Chun críocha Airteagal 10(1), déanfar aon nochtadh ar fhaisnéis ón taobh istigh a dhéantar le linn sondála margaidh a mheas mar nochtadh a rinneadh i ngnáthfheidhmiú fostaíocht, gairm nó dualgais duine más rud é go bhfuil mír 3 agus mír 5 den Airteagal seo á gcomhlíonadh ag an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh; agus

5. Chun críocha mhír 4, ní mór don rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh, sula ndéanfaidh sé an nochtadh:

(a) toiliú a fháil ón duine a fhaigheann an tsondáil margaidh á rá go bhfuil sé sásta faisnéis ón taobh istigh a fháil;

(b) a chur in iúl don duine a fhaigheann an tsondáil margaidh go bhfuil sé toirmisceithe ón bhfaisnéis sin a úsáid, nó féachaint leis an bhfaisnéis sin a úsáid, trí ionstraimí airgeadais atá gaolmhar don fhaisnéis sin a fháil nó a dhiúscairt ar a chuntas féin nó ar chuntas tríú páirtí, go díreach nó go hindíreach;

(c) a chur in iúl don duine a fhaigheann an tsondáil margaidh go bhfuil sé toirmisceithe ón bhfaisnéis sin a úsáid, nó féachaint leis an bhfaisnéis sin a úsáid, trí ordú a rinneadh cheana i dtaca le hionstraim airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis a chealú nó a leasú; agus

(d) a chur in iúl don duine a fhaigheann an tsondáil margaidh go bhfuil oibleagáid air, an fhaisnéis a choimeád ar mhodh rúin;

Maidir leis an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh déanfaidh sé taifead ar anbh faisnéis go léir a thugtar don duine a fhaigheann an tsondáil margaidh, agus déanfaidh sé an fhaisnéis sin a choimeád, lena n-áirítear an fhaisnéis a thugtar i gcomhréir le pointí (i) go (iv) den chéad fhomhír, agus de chéannacht na n-infheisteoirí féideartha chuig ar nochtadh an fhaisnéis, lena n-áirítear, agus gan a bheith teoranta dóibh, daoine dlítheanacha agus daoine nádúrtha a bhíonn ag gníomhú thar ceann an infheisteora fhéideartha, agus de dháta agus am gach nochtadh.

Déanfaidh an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh arna iarraidh sin ag an údarás air, an taifead sin a sholáthar don údarás inniúil.

6. Más rud é go ndéantar faisnéis a nochtadh le linn sondála margaidh agus nach faisnéis ón taobh istigh i gcomhréir le measúnú an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh atá a thuilleadh san fhaisnéis a nochtadh, déanfaidh an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh, a luaithe agus is féidir, a chur in iúl don duine sin nach faisnéis ón taobh istigh atá a thuilleadh san fhaisnéis a fuair sé.

Déanfaidh an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh taifead a choimeád den fhaisnéis a tugadh i gcomhréir leis an mír seo agus dhéanfaidh sé, arna iarraidh ag an údarás sin air, an fhaisnéis sin a sholáthar don údarás inniúil a luaithe agus is féidir.

7. D'ainneoin fhorálacha an Airteagail seo, déanfaidh an duine a fhaigheann an tsondail margaidh a chinneadh dó féin cibé an bhfuil faisnéis ón taobh istigh ina sheilbh nó cén uair a stadann sé de bheith i seilbh faisnéise ón taobh istigh.

8. Déanfaidh an rannpháirtí margaidh a dhéanann an nochtadh na taifid dá dtagraítear san Airteagal seo a choimeád ar feadh tréimhse cúig bliana ar a laghad.

9. Chun comhchuíbhíú comhsheasmach an Airteagail seo a áirithiú, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun socrúithe, nósanna imeachta agus ceanglais coimeáda taifead iomchuí a chinneadh i leith daoine a chomhlíonann na ceanglais a leagtar síos i míreanna 4, 5, 6 agus 8 den Airteagal seo.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015

Déantar an chumhacht a tharmligean don Choimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

10. Chun comhchuíbhíú comhsheasmach an Airteagail seo a áirithiú, déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme a fhorbairt chun go sonrófáir na córais agus na teimpléid fógartha atá le húsáid ag daoine a chomhlíonann na ceanglais a bhunaítear le míreanna 4, 5, 6 agus 8 den Airteagal seo, go sonracha formáid bheacht na dtaifead dá dtagraítear i mír 4 go mír 8 agus na modhanna teicniúla chun an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 6 a chur in iúl go hiomchuí don duine a fhaigheann an tsondail margaidh.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún chun na caighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

11. Eiseoidh ÚEUM treoirlínte i gcomhréir le hAirteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010, a bheidh dírithe chuig daoine a fhaigheann sondail margaidh, maidir le:

- (a) na himthosca atá daoine den sórt sin le cur san áireamh nuair a dhéantar faisnéis a nochtadh dóibh mar chuid de shondail margaidh ionas go bhféadfadh sé mheasúnúicibé ar faisnéis ón taobh istigh a d'fhéadfadh a bheith san fhaisnéis sin;
- (b) na bearta atá le déanamh ag daoine den sórt sin a dhéanamh más rud é go ndearnadh faisnéis ón taobh istigh a nochtadh dóibh chun go gcomhlíonfaí Airteagal 8 agus Airteagal 10 den Rialachán seo; agus
- (c) na taifid atá daoine den sórt sin le cothabháil chun a léiriú go bhfuil Airteagal 8 agus Airteagal 10 den Rialachán seo comhlíonta acu.

Airteagal 12

Cúbláil mhargaidh

1. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh cúbláil mhargaidh comhdhéanta de na gníomhaíochtaí seo a leanas:

(a) idirbheart a dhéanamh, ordú chun trádála a dhéanamh, nó aon iompraíocht eile a dhéanamh:

- (i) faoina dtugtar, nó faoina dócha go dtabharfar, comharthaí míthreoracha nó bréagacha maidir le soláthar ionstraime airgeadais, conartha spot-tráchtarraí ghaolmhair, nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar líuntais astaíochta maidir leis an éileamh atá orthu, nó maidir lena bpraghas; nó

(ii) faoina socraítear, nó faoina dócha go socrófar, an praghas atá ar ionstraim airgeadais amháin nó níos mó, an praghas atá ar chonradh spot-tráchtearraí gaolmhara nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta ar leibhéal neamhghnách nó saorga;

mura rud é gur suíonn an duine a dhéanann an t-idirbheart nó a chuireann an t-ordú chun trádála isteach nó a ghabhann d'aon iompraíocht eile go ndearna sé an t-idirbheart, t-ordú nó an iompraíocht ar chúiseanna dlisteanacha, i gcomhréir le cleachtais margaidh a bhunaítear le hAirteagal 13;

- (b) idirbheart a dhéanamh, ordú chun trádála a dhéanamh, nó aon ghníomhaíocht nó iompraíocht eile a dhéanamh a imríonn tionchar, nó ar dócha go n-imreoidh sé tionchar, ar an bpraghas atá ar ionstraim airgeadais amháin nó níos mó, ar an bpraghas atá ar chonradh spot-tráchtearraí gaolmhara nó ar tháirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta, ina n-úsáidtear gléas bréige nó aon fhoirm eile de dhallamullóg nó d'acra;
- (c) faisnéis a scaipeadh trí na meáin, lena n-áirítear an tIdirlíon, nó ar aon slí eile, a thugann, nó is dócha a thabharfaidh, comharthaí bréagacha nó míthreoracha maidir le soláthar ionstraim airgeadais, conartha spot-tráchtearraí ghaolmhara nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta maidir leis an éileamh atá orthu, nó maidir lena bpraghas nó a shocróidh, nó is dócha go socróidh, an praghas atá ar cheann nó níos mó d'ionstraimí airgeadais nó ar chonradh spot-tráchtearraí gaolmhara nó ar tháirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta ar leibhéal neamhghnách nó saorga, lena n-áirítear ráflaí a scaipeadh i gcás ina raibh a fhios ag an duine a scaip an fhaisnéis, nó inar cheart dó fios a bheith aige, gur faisnéis bhréagach nó míthreorach a bhí inti;
- (d) faisnéis atá bréagach nó míthreorach a tharchur nó ionchuir atá bréagach nó míthreorach a thabhairt i dtaca le an tagarmharci gcás ina raibh a fhios ag an duine a rinne an tarchur nó a sholáthair an t-ionchur, nó gur cheart go mbeadh a fhios aige, go raibh sé bréagach nó míthreorach, nó aon iompraíocht eile lena ndéantar ríomh tagarmhairc a chúbláil.

2. Déanfar an iompraíocht seo a leanas, *inter alia*, a mheas mar chúbláil mhargaidh:

- (a) iompar ag duine, nó ag daoine atá ag gníomhú i gcomhar le chéile, chun staid cheannasach a bhaint amach maidir le soláthar ionstraim airgeadais conarthaí spot-tráchtearraí gaolmhara nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta, nó leis an éileamh atá orthu, a bhfuil an éifeacht aige, nó ar dócha go mbeidh an éifeacht aige, praghsanna ceannaigh nó díola a shocrú, go díreach nó go hindíreach, nó go gcruthaíonn sé, nó gur dócha go gcruthóidh sé, dálaí míchóra eile trádála,
- (b) ionstraimí airgeadais a cheannach nó a dhíol, ag am oscailte nó scoir margaidh, agus a bhfuil an éifeacht aige, nó ar dócha go mbeidh an éifeacht aige, infheisteoirí atá ag gníomhú ar bhonn na bpraghsanna taispeáinte, lena n-áirítear na praghsanna oscailte nó scoir, a chur ar míthreoir,
- (c) orduithe a chur chuig ionad trádála, lena n-áirítear aon chealú nó modhnú ar na horduithe sin, trí aon mheán trádála atá ar fáil, lena n-áirítear meáin leictreonacha, ar nós straitéisí alagartamacha agus trádála ardmhínicíochta, agus a bhfuil ceann de na héifeachtaí dá dtagraítear i mír 1(a) (b) acu, trí bhíthin:
  - (i) cur isteach nó moill a chur ar fheidhmiú chóras trádála an ionaid trádála nó ar dócha go ndéanfaidh sé amhlaidh;
  - (ii) é a dhéanamh níos deacra do dhaoine eile fíor-orduithe a aithint ar chóras trádála an ionaid trádála nó ar dócha go ndéanfaidh sé amhlaidh, lena n-áirítear trí orduithe a iontráil a mbeidh mar thoradh orthu go dtarlaíonn róluchtú nó díchobhsú ar an leabhar orduithe; nó
  - (iii) comhartha atá bréagach nó míthreorach a chruthú, nó ar dócha go ndéanfar é a chruthú, maidir le soláthar ionstraim airgeadais nó maidir leis an éileamh atá uirthi, nó maidir lena praghas, go háirithe trí orduithe a iontráil chun tús a chur le treocht nó chun treocht a ghéarú.
- (d) buntáiste a bhaint de rochtain ócáideach nó rialta ar na meáin thraidisiúnta nó leictreonacha trí thuairim a chur in iúl maidir le hionstraim airgeadais, le conradh spot-tráchtearraí gaolmhara nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta (nó go hindíreach maidir leis an eisitheoir) tar éis staideanna a ghlacadh roimhe sin ar an ionstraim airgeadais sin, ar an gconradh spot-tráchtearraí gaolmhara sin nó táirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta agus brabús a dhéanamh ina dhiaidh sin as tionchar na dtuairimí a cuireadh in iúl ar phraghas na hionstraim sin ar phraghas an chonartha spot-tráchtearraí ghaolmhara sin nó ar tháirge ceantáilte atá bunaithe ar liúntais astaíochta gan an choinbhleacht leasa sin a nochtadh ar bhealach cuí agus éifeachtach don phobal ag an am céanna.

- (e) lamháiltais astaíochtaí nó díorthaigh ghaolmhara a cheannach nó a dhíol ar an margadh tánaisteach roimh an gceant arna dhéanamh de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010 leis an éifeacht praghas imréitigh an cheant a shocrú maidir leis na táirgí ceantáilte ar leibhéal neamhghnách nó saorga nó tairgeoirí atá ag tairiscint sna ceantanna a chur ar míthreoir.
3. Chun críocha mír 1(a) agus (b), a chur i bhfeidhm, agus gan dochar do na foirmeacha iompraíochta a leagtar amach i mír 2, sainmhínítear in Iarscríbhinn I táscairí nach bhfuil uileghabhálach a bhaineann le húsáid gléasanna bréige nó aon fhoirm eile de dhallamullóg nó d'acra, agus táscairí nach bhfuil uileghabhálach a bhaineann le comharthaí bréagacha nó míthreoracha agus le socrú praghsanna.
4. Nuair is duine dlítheanach é an duine dá dtagraítear san Airteagal seo, beidh feidhm ag an Airteagal seo freisin, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, maidir leis na daoine nádúrtha a bhíonn rannpháirteach, sa chinneadh gníomhaíochtaí a dhéanamh ar chuntas an duine dhlítheanaigh lena mbaineann.
5. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35, lena sonraítear na táscairí a leagtar síos in Iarscríbhinn I, chun a ngnéithe a shoiléiriú agus chun forbairtí teicniúla ar mhargaí airgeadais a chur san áireamh.

Airteagal 13

Cleachtais margaidh a bhfuil glacadh leo

1. Ní bheidh feidhm ag an toirmeasc in Airteagal 15 maidir leis na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 12(1)(a), ar choinníoll go suíonn an duine a dhéanann idirbheart, a chuireann ordú chun trádála nó a ghabhann d'aon iompraíocht eile go ndearnadh an t-idirbheart nó an t-ordú sin, nó gur gabhadh den iompraíocht sin, ar chúiseanna dlísteanacha agus go bhfuil an t-idirbheart sin, an t-ordú sin nó an iompraíocht sin ar comhréir le cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis, arna bhunú i gcomhréir leis an Airteagal seo.
2. Féadfaidh údarás inniúil cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis a bhunú agus na critéir seo a leanas á gcur san áireamh acu:
- (a) cibé an bhforáiltear leis an gcleachtas margaidh do leibhéal substaintiúil trédhearcachta ó thaobh an mhargaidh;
- (b) cibé an n-áiríthíonn an cleachtas margaidh leibhéal ard coimircí d'oibríocht fhórsaí an mhargaidh agus idirghníomhaíocht chuí na bhfórsaí soláthair agus éilimh;
- (c) cibé an bhfuil tionchar deimhneach ag an gcleachtas margaidh ar leachtacht agus éifeachtúlacht an mhargaidh;
- (d) cibé an ndéanann an cleachtas margaidh sásra trádála an mhargaidh ábhartha a chur san áireamh agus an gcuireann sé ar chumas na rannpháirtithe margaidh frithghníomhú go cuí agus ar mhodh tráthúil i leith staid nua sa mhargadh a chruthaítear de bhua an chleachtais sin;
- (e) cibé nach ndéanann an cleachtas margaidh rioscaí a chruthú do shláine margáí gaolmhara, bídis gaolmhar go díreach nó go hindíreach, bíodh na margáí sin rialáilte nó ná bíodh san ionstraim airgeadais ábhartha laistigh den Aontas;
- (f) toradh aon imscrúdaithe ar an gcleachtas ábhartha margaidh arna dhéanamh ag aon údarás inniúil nó ag aon údarás eile, go háirithe cibé ar sáraíodh leis an gcleachtas ábhartha margaidh sin rialacha nó rialacháin atá ceaptha drochúsáid margaidh a chosc nó cóid iompraíochta, beag beann ar chibé an mbaineann sé leis an margadh ábhartha nó ar mhargaí atá gaolmhar go díreach nó go hindíreach laistigh den Aontas; agus
- (g) saintréithe struchtúracha an mhargaidh ábhartha *inter alia* cibé an bhfuil sé rialáilte nó nach bhfuil, na cineálacha ionstraimí airgeadais a thrádáiltear agus an cineál rannpháirtithe margaidh, lena n-áirítear a mhéid atá infheisteoirí miondíola rannpháirteach sa mhargadh ábhartha.

Ní dhéanfar cleachtas margaidh atá bunaithe ag údarás inniúil mar chleachtas a bhfuil glacadh leis i margadh ar leith a mheas mar chleachtas atá infheidhme maidir le margáí eile mura rud é go mbeidh glacadh ag údarás inniúla na margáí eile sin leis an gcleachtas de bhun an Airteagail seo.

3. Sula ndéantar cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis a bhunú i gcomhréir le mír 2, tabharfaidh an t-údarás inniúil fógra do ÚEUM agus do na húdarás inniúla eile go bhfuil sé ar intinn acu cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis a bhunú agus soláthróidh siad mionsonraí den mheasúnú a rinneadh i gcomhréir leis na critéir a leagtar síos i mír 2. Déanfar an fhógairt sin ar a laghad trí mhí sula mbeidh sé beartaithe go ngabhfaidh éifeacht leis an gcleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis.

4. Laistigh de dhá mhí tar éis an fógra a fháil, eiseoidh ÚEUM tuairim chuig an údarás inniúil a thugann fógra ina ndéanfar measúnú ar a mhéid atá gach cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis ag luí leis na ceanglais a bhunaítear i mír 2 agus a shonraítear sna caighdeáin theicniúla rialála arna nglacadh de bhun mhír 7. Déanfaidh ÚEUM a mheas sa tuairim sin freisin an é nach mbeadh bunú cleachtais margaidh a bhfuil glacadh leis ina bhgairt ar iontaoibh an mhargaidh i margadh airgeadais an Aontais. Foilseofar an tuairim ar shuíomh gréasáin ÚEUM.

5. Sa chás ina mbunaíonn údarás inniúil cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis atá contrártha do thuairim ÚEUM arna heisiúint i gcomhréir le mír 4, déanfaidh sé, laistigh de 24 uaire an chloig ón gcleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis a bhunú, fógra a fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin ina leagtar amach go hiomlán na cúiseanna atá aige le déanamh amhlaidh, lena n-áirítear an chúis nach bhfuil an cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis ina bhgairt ar iontaoibh an mhargaidh.

6. I gcás ina measann údarás inniúil go bhfuil cleachtadh margaidh a bhfuil glacadh leis bunaithe ag údarás inniúil nach gcomhlíonann na critéir a leagtar amach i mír 2, cabhróidh ÚEUM leis na húdarás lena mbaineann teacht ar chomhaontú i gcomhréir lena chumhachtaí faoi Airteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Mura n-éiríonn leis na húdarás inniúla lena mbaineann teacht ar chomhaontú, féadfaidh ÚEUM cinneadh a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 19(3) de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

7. Chun comhchuíbhiú comhsheasmhach an Airteagail seo a áirithiú, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála ina sonrú na critéir, an nós imeachta agus na ceanglais maidir le cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leis a bhunú faoi mhír 2, faoi mhír 3 agus faoi mhír 4 agus na ceanglais chun é a choimeád, chun deireadh a chur leis, nó chun na coinníollacha maidir lena ghlacadh a mhodhnú.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

8. Déanfaidh na húdarás inniúla athbhreithniú go tráthrialta, agus gach dhá bhliain ar a laghad, ar na cleachtais margaidh a bhfuil glacadh leo atá bunaithe acu, á chur san áireamh go sonrath acu athruithe suntasacha i dtimpeallacht an mhargaidh ábhartha, ar nós athruithe ar rialacha trádála nó ar bhonneagair mhargaidh, d'fhonn a chinneadh cibé an ndéanfaidh siad é a choimeád, deireadh a chur leis, na coinníollacha maidir lena ghlacadh a mhodhnú.

9. Déanfaidh ÚEUM liosta de na cleachtais margaidh a bhfuil glacadh leo agus cé acu Ballstáit ina bhfuil siad infheidhme a fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin.

10. Déanfaidh ÚEUM faireachán ar chur i bhfeidhm cleachtas margaidh a bhfuil glacadh leo agus cuirfidh sé tuarascáil bhliantúil faoi bhráid an Choimisiúin faoin gcaoi a ndéantar iad a chur i bhfeidhm sna margáí lena mbaineann.

11. Déanfaidh údarás inniúla na cleachtais margaidh a bhfuil glacadh leo uile a bheidh bunaithe acu roimh 2 Iúil 2014 a chur in iúl do ÚEUM laistigh de thrí mhí ón tráth a thiocfaidh na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear i mír 7 i bhfeidhm.

Leanfaidh na cleachtais margaidh dá dtagraítear sa chéad fhomhír den mhír seo a bhfuil glacadh leo d'fheidhm a bheith acu sa Bhallstát lena mbaineann go dtí go mbeidh cinneadh déanta ag an údarás inniúil maidir le leanúint den chleachtas sin tar éis thuairim ÚEUM faoi mhír 4.

Airteagal 14

Déileáil chos istigh agus faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go neamhdhleathach a thoirmeasc

Ní dhéanfaidh duine na nithe seo a leanas:

- (a) gabháil do dhéileáil chos istigh, nó iarracht a dhéanamh ar gabháil do dhéileáil chos istigh;
- (b) a mholadh go mbeadh duine eile ag gabháil do dhéileáil chos istigh nó duine eile a spreagadh le gabháil do dhéileáil chos istigh; nó
- (c) faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go neamhdhleathach.

Airteagal 15

Cúbláil mhargaidh a thoirmeasc

Ní ghabhfaidh duine de chúbláil mhargaidh ná ní dhéanfaidh duine iarracht ar gabháil de.

Airteagal 16

Drochúsáid mhargaidh a chosc agus a bhrath

1. Maidir le hoibreoírí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a oibríonn ionad trádála, bunóidh siad socruithe, córais agus nósanna imeachta éifeachtacha, agus déanfaidh siad iad sin a choimeád ar bun, a bheidh dírithe ar dhrochúsáid mhargaidh agus ar iarrachtaí ar gabháil do dhrochúsáid mhargaidh a chosc agus a bhrath i gcomhréir le hAirteagal 31 agus Airteagal 54 de Threoir 2014/65/AE.

Aon duine dá dtagraítear sa chéad fhomhír, déanfaidh sé orduithe agus idirbhearta, lena n-áirítear aon chealú nó aon mhodhnú ortu, a d'fhéadfadh a bheith ina ndéileáil chos istigh, ina gcúbláil mhargaidh nó ina n-iarracht ar gabháil do dhéileáil chos istigh nó do chúbláil mhargaidh a thuairisciú gan mhoill chuig údarás inniúil an ionaid trádála.

2. Aon duine a bhíonn ag socrú nó ag déanamh idirbheart, déanfaidh sé socruithe, córais agus nósanna imeachta a bhunú chun orduithe agus idirbhearta amhrasta a bhrath agus a thuairisciú. Aon uair a bhíonn amhras réasúnach ag duine den sórt sin go bhféadfadh ordú nó idirbheart in aon ionstraim airgeadais, cibé acu ar cuireadh nó a ndearnadh é ar ionad trádála nó taobh amuigh d'ionad trádála, a bheith ina dhéileáil chos istigh, ina chúbláil mhargaidh nó ina iarracht ar gabháil do dhéileáil chos istigh nó de chúbláil mhargaidh, tabharfaidh an duine fógra gan mhoill don údarás inniúil dá dtagraítear i mír 3.

3. Gan dochar d'Airteagal 22, beidh daoine a shocraíonn nó a idirbhearta faoi réir na rialacha maidir le fógart atá i réim sa Bhallstát ina bhfuil siad cláraithe nó ina bhfuil a gceannoifig acu, nó i gcás brainse, sa Bhallstát ina bhfuil an brainse lonnaithe. Déanfar an fógra a dhíriú chuig údarás inniúil an Bhallstáit sin.

4. Déanfaidh na húdaráis inniúla dá dtagraítear i mír 3 a fhaigheann fógra i dtaobh orduithe agus idirbhearta amhrasta an fhaisnéis sin a tharchur láithreach chuig údaráis inniúla na n-ionad trádála lena mbaineann.

5. D'fhonn comhchuibhiú comhsheasmhach an Airteagail seo a áirithiú, déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeán theicniúla rialála a fhorbairt chun na nithe seo a leanas a chinneadh:

- (a) socruithe, córais agus nósanna imeachta iomchuí ionas go gcloífidh daoine leis na ceanglais a bhunaítear i mír 1 agus i mír 2; agus
- (b) na teimpléid fógartha atá le húsáid ag daoine chun cloí leis na ceanglais a bhunaítear i mír 1 agus i mír 2.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeán theicniúla rialála sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2016.

Déantar an chumhacht a tharmligean don Choimisiún na caighdeán theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

CAIBIDIL 3

CEANGLAIS MAIDIR LE NOCHTADH

Airteagal 17

Faisnéis ón taobh istigh a nochtadh go poiblí

1. Cuirfidh eisitheoir an pobal ar an eolas a luaithe agus is féidir maidir le faisnéis ón taobh istigh, a bhaineann go díreach leis an eisitheoir sin.

Áiritheoidh an t-eisitheoir go ndéanfar an fhaisnéis ón taobh istigh a chur ar fáil go poiblí ar mhodh a chuirfidh ar chumas an phobail rochtain thapa a fháil ar an bhfaisnéis agus measúnú iomlán, ceart agus tráthúil a dhéanamh ar an bhfaisnéis sin agus, i gcás inarb infheidhme, poibleoidh sé an fhaisnéis sa Sásra arna cheapadh go hoifigiúil dá dtagraítear in Airteagal 21 de Threoir 2004/109/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾. Ní fhéadfaidh an t-eisitheoir nochtadh na faisnéise ón taobh istigh don phobal a chumasc le margú a chuid gníomhaíochtaí. Déanfaidh an t-eisitheoir an fhaisnéis ar fad ón taobh istigh is gá dó a nochtadh go poiblí a phostáil ar a shuíomh gréasáin agus í a choinneáil ann ar feadh tréimhse cúig bliana ar a laghad.

Beidh feidhm ag an Airteagal seo maidir le heisitheoirí a d'iarr nó a d'fhormheas lígean isteach a n-ionstraimí airgeadais chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte i mBallstát nó, i gcás ionstraimí arna dtrádáil ar MTF nó ar OTF amháin, le heisitheoirí a d'fhormheas trádáil a n-ionstraimí airgeadais ar MTF nó ar OTF nó a d'iarr a n-ionstraimí airgeadais a lígean isteach chun a dtrádála ar MTF i mBallstát.

2. Nochtfaidh rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí go poiblí, go héifeachtach agus go tráthúil faisnéis ón taobh istigh a bhaineann le lamháltais astaíochtaí arna gcoinneáil aige maidir lena ghnó, lena n-áirítear gníomhaíochtaí eitlíochta mar a shonraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 2003/87/CE nó suiteálacha de réir bhrí Airteagal 3(e) den Treoir chéanna atá i seilbh an rannpháirtí lena mbaineann, nó an mháthairghnóthais nó an ghnóthais ghaolmhair, nó atá á rialú acu, nó do chúrsaí oibríochtúla as a bhfuil an rannpháirtí, a mháthairghnóthas nó gnóthas gaolmhar freagrach, go hiomlán nó go páirteach. Maidir le suiteálacha, áireofar le nochtadh den sórt sin faisnéis is ábhartha d'acmhainneacht agus úsáid na suiteálacha, lena n-áirítear do-úsáidteacht phleanáilte nó neamhphleanáilte na suiteálacha sin.

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír maidir le rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí i gcás ina bhfuil astaíochtaí nach sáraíonn, sa bhliain roimhe sin, íos-tairseach de choibhéis dé-ocsaíde carbóin ag na suiteálacha nó ag na gníomhaíochtaí eitlíochta atá ina sheilbh, atá á rialú aige nó a bhfuil sé freagrach astu, agus i gcás ina ndéanann siad gníomhaíochtaí dócháin, go bhfuil ionchur teirmeach rátáilte acu nach sáraíonn íos-tairseach acu.

Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmilgthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35 lena mbunaítear íos-tairseach de choibhéis dé-ocsaíde carbóin agus íos-tairseach d'ionchur teirmeach rátáilte chun críocha chur i bhfeidhm na díolúine dá bhforáiltear sa dara fhomhír den mhír seo.

3. Cumhachtófar don Choimisiún bearta a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35 lena sonrú an t-údarás inniúil maidir le fógraí mhír 4 agus mhír 5 den Airteagal seo.

4. Féadfaidh eisitheoir nó rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí, ar a fhreagracht féin, moill a chur ar nochtadh poiblí faisnéise ón taobh istigh ar choinníoll go gcomhlíonfar gach ceann de na coinníollacha seo a leanas:

(a) ba dhóchúil go ndéanadh nochtadh láithreach dochar dá leasanna dlísteana an eisitheora nó an rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí;

⁽¹⁾ Treoir 2004/109/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Nollaig 2004 maidir le comhchuíbhíú ceanglas trédhear-cachta i ndáil le faisnéis i dtaobh eisitheoirí a ligtear isteach a gcuid urrús chun a dtrádála ar mhargadh rialaithe agus lena leasaítear Treoir 2001/34/CE (IO L 390, 31.12.2004, lch. 38).

- (b) níor dhóchúil go gcuirfeadh an moill a bhaineann leis an nochtadh an pobal ar míthreoir;
- (c) go bhfuil ar chumas an eisitheora ionstraim airgeadais nó an rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí rúndacht na faisnéise sin a áirithiú.

I gcás próisis a bhfuil fad bainte as agus a tharlaíonn ina chéimeanna, ar próiseas é atá beartaithe imthoisc ar leith nó teagmhas ar leith a thabhairt i gcrích, nó arb imthoisc nó teagmhas den sórt sin atá mar thoradh air, féadfaidh eisitheoir nó rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí ar a fhreagracht féin moill a chur ar nochtadh poiblí na faisnéise ón taobh istigh a bhaineann leis an bpróiseas sin, faoi réir phointí (a), (b) agus (c) den chéad fhomhír.

I gcás inar chuir eisitheoir nó rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí moill ar nochtadh faisnéise ón taobh istigh faoin mír seo, déanfaidh sé, láithreach tar éis an fhaisnéis a nochtadh don phobal, a chur in iúl don údarás inniúil gur cuireadh moill ar nochtadh na faisnéise agus tabharfaidh sé míniú scríofa maidir leis an gcaoi a ndearnadh na coinníollacha a leagtar amach sa mhír seo a chomhlíonadh. De rogha air sin, d'fhéadfaidh Ballstáit sé, mar rogha air sin, go bhforálfai leis an dlí náisiúnta nach bhfuil taifead den mhíniú sin le tarchur ach amháin nuair a iarrann an t-údarás inniúil a shonraítear faoi mhír 3.

5. Chun cobhsaíocht an chórais airgeadais a chaomhnú, féadfaidh eisitheoir ionstraim airgeadais ar foras creidmheasa nó foras airgeadais eile atá ann, ar a fhreagracht féin, moill a chur ar nochtadh poiblí faisnéise ón taobh istigh, lena n-áirítear, ach nach bhfuil teoranta di, faisnéis a bhaineann le fadhb shealadach leachtachta, agus go háirithe an gá cúnamh leachtachta sealadach a fháil ó bhanc ceannais nó ó iasachtóir na rogha deiridh, ar choinníoll go gcomhlíonfar gach ceann de na coinníollacha seo a leanas:

- (a) tá an baol ann le nochtadh fhaisnéis ón taobh istigh go mbainfí an bonn de chobhsaíocht airgeadais an eisitheora agus an chórais airgeadais;
- (b) is chun leasa an phobail é moill a chur ar a nochtadh;
- (c) is féidir rúndacht na faisnéise sin a áirithiú; agus
- (d) tá an t-údarás inniúil tar éis toiliú leis an moill ar an mbunús go bhfuil na coinníollacha i bpointe (a) go pointe (c) á gcomhlíonadh.

6. Chun críocha phointí (a) go (d) de mhír 5, tabharfaidh an t-eisitheoir fógra don údarás inniúil a shonraítear faoi mhír 3á rá go bhfuil sé ar intinn aige moill a chur ar nochtadh na faisnéise ón taobh istigh dá dtagraítear sa chéad fhomhír agus soláthróidh sé fianaise go bhfuil na coinníollacha a leagtar amach i bpointí (a), (b) agus (c) de mhír 5 á gcomhlíonadh. Rachaidh an t-údarás inniúil a shonraítear faoi mhír 3 i gcomhchomhairle, de réir mar is iomchú, leis an mbanc ceannais náisiúnta agus leis an údarás macrastuamachta, i gcás é a bheith curtha ar bun, nó leis na húdaráis seo a leanas, de rogha:

- (a) más foras creidmheasa nó gnólacht infheistíochta é an t-eisitheoir, an t-údarás arna ainmniú i gcomhréir le hAirteagal 133(1) de Threoir 2013/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁽¹⁾;
- (b) i gcásanna seachas iad siúd dá dtagraítear i bpointe (a), aon údarás náisiúnta eile atá freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar an eisitheoir.

Áiritheoidh an t-údarás inniúil a shonraítear faoi mhír 3 nach gcuirtear moill ar nochtadh na faisnéise ón taobh istigh ach amháin ar feadh cibé tréimhse is gá chun leasa an phobail. Déanfaidh an t-údarás inniúil a shonraítear faoi mhír 3, mar bheart íosta, meastóireacht ar bhonn seachtainiúil féachaint an bhfuil na coinníollacha a leagtar amach i bpointe (a), (b) agus (c) de mhír 5 á gcomhlíonadh fós.

Más rud é nach dtoilíonn an t-údarás inniúil a shonraítear faoi mhír 3 leis an moill ar nochtadh na faisnéise ón taobh istigh, déanfaidh an t-eisitheoir an fhaisnéis a nochtadh láithreach.

Beidh feidhm ag an mír seo maidir leis na cásanna ina gcinneann an t-eisitheoir gan moill a chur ar fhaisnéis ón taobh istigh a nochtadh i gcomhréir le mír 4.

⁽¹⁾ Treoir 2013/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le rochtain ar ghníomhaíocht na n-institiúidí creidmheasa agus ar mhaoirseacht stuamach ar institiúidí creidmheasa agus ar ghnóilachtaí infheistíochta, lena leasaítear Treoir 2002/87/CE agus lena n-aisghairtear Cinntí 2006/48/CE agus 2006/49/CE (IO L 176, 27.6.2013, lch. 338).

Aon tagairt don údarás inniúil sa mhír seo, tá sé gan dochar do chumas an údaráis inniúil a shonraítear faoi mhír 3a chuid feidhmeanna a fheidhmiú ar aon slí dá dtagraítear in Airteagal 23(1).

7. Más rud é nach bhfuil rúndacht faisnéise ón taobh istigh nach ndéantar a nochtadh faoi choinníollacha mhír 4 nó mhír 5 á háirithiú a thuilleadh, tá ar an eisitheoir an pobal a chur ar an eolas faoin bhfaisnéis sin a luaithe agus is féidir.

Áirítear sa mhír seo cásanna ina bhfuil ráfla ann a bhaineann go sainráite le mír faisnéise ón taobh istigh nár cuireadh moill lena nochtadh i gcomhréir le mír 4 nó mír 5 nuair atá an ráfla sin beacht a dhóthain lena thabhairt le tuiscint nach bhfuil rúndacht na faisnéise sin á háirithiú a thuilleadh.

8. I gcás ina ndéanann eisitheoir nó rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí duine atá ag gníomhú thar a cheann nó chun a chuntais, aon fhaisnéis ón taobh istigh a nochtadh d'aon tríú páirtí i ngnáthfheidhmiú fostaíochta, gairme nó dualgais, dá dtagraítear in Airteagal 10(1), ní mór dóibh nochtadh poiblí iomlán agus éifeachtach den fhaisnéis sin a dhéanamh, go comhuaineach i gcás nochta d'aon toisc, agus go pras i gcás nochta nach bhfuil á dhéanamh d'aon toisc. Ní bheidh feidhm ag an mír seo má tá dualgas rúndachta ar an duine atá ag fáil na faisnéise, is cuma má tá an dualgas sin bunaithe ar dhlí, ar rialacháin, ar airteagail chomhlachais nó ar chonradh.

9. Maidir le faisnéis ón taobh istigh a bhaineann le heisitheoirí, ar ligeadh isteach a n-ionstraimí airgeadais chun a dtrádála ar mhargadh fais FBM, féadfaidh an t-ionad trádála í a phostáil ar a shuíomh gréasáin in ionad í a phostáil ar shuíomh gréasáin an eisitheora i gcás ina roghnaíonn an t-ionad trádála an tsaoráid sin a sholáthar d'eisitheoirí ar an margadh sin.

10. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme chun an méid seo a leanas a chinneadh:

- (a) na meáin theicniúla maidir le nochtadh iomchuí poiblí na faisnéise ón taobh istigh de réir mar a thagraítear dó i míreanna 1, 2, 8 agus 9; agus
- (b) na meáin theicniúla maidir le nochtadh poiblí na faisnéise ón taobh istigh a mhoilliú de réir mar a thagraítear dó i míreanna 4 agus i mír 5.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2016.

Déantar an chumhacht a thabhairt don Choimisiún na caighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

11. Déanfaidh ÚEUM treoirlínte a eisiúint maidir le liosta tascach nach bhfuil uileghabhálach a bhunú ina mbeidh leasanna dlisteanacha eisitheoirí, amhail dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 4, agus ina mbeidh na cásanna ar dócha go gcuirfeadh an mhoill maidir le nochtadh na faisnéise ón taobh istigh amhail dá dtagraítear i mír 4 an pobal ar míthreoir.

Airteagal 18

Liostaí de dhaoine ar an taobh istigh

- 1. Déanfaidh eisitheoirí nó aon duine atá ag gníomhú thar a gceann nó chun a gcuntais an méid seo a leanas:
  - (a) liosta a tharraingt suas de gach duine a bhfuil rochtain acu ar fhaisnéis ón taobh istigh agus atá ag obair dóibh faoi chonradh fostaíochta, nó go bhfuil cúraimí á gcomhlíonadh ar shlí eile acu trína bhfuil rochtain acu ar fhaisnéis ón taobh istigh, amhail comhairleoirí, cuntasóirí nó gníomhaireachtaí rátála creidmheasa (liosta de dhaoine ar an taobh istigh);
  - (b) an liosta de dhaoine ar an taobh istigh a thabhairt cothrom le dáta go pras, i gcomhréir le mír 4; agus
  - (c) an liosta de dhaoine ar an taobh istigh a sholáthar don údarás inniúil a luaithe agus is féidir arna iarraidh sin dó.

2. Déanfaidh eisitheoirí nó aon duine atá ag gníomhú thar a gceann nó chun a gcuntais gach céim réasúnach lena áirithiú go ndéanfaidh aon duine atá ar an liosta a admháil i scríbhinn cad iad na dualgais dhlíthiúla agus rialála atá orthu agus gurb eol dóibh cad iad na pionóis is infheidhme maidir le déileáil cos istigh agus nochtadh neamhdhleathach faisnéise ón taobh istigh.

I gcás ina ndéanann duine eile atá ag gníomhú thar ceann nó chun cuntais eisitheora an cúram a ghlacadh chuige féin an liosta de dhaoine ar an taobh istigh a tharraingt suas agus a thabhairt cothrom le dáta, is é an t-eisitheoir a bheidh fós lán-fhreagrach as an Airteagal seo a chomhlíonadh. Forchoimeádfaidh an t-eisitheoir i gcónaí an ceart rochtain a bheith aige ar an liosta de dhaoine ar an taobh istigh.

3. Beidh an méid seo a leanas, ar a laghad, ar áireamh sa liosta de dhaoine ar an taobh istigh:

- (a) céannacht aon duine a bhfuil rochtain aige ar fhaisnéis ón taobh istigh;
- (b) an chúis leis an duine sin a chur ar áireamh sa liosta de dhaoine ar an taobh istigh;
- (c) an dáta agus an t-am ar a bhfuair an duine sin rochtain ar fhaisnéis ón taobh istigh;
- (d) an dáta ar ar tarraingíodh suas an liosta de dhaoine ar an taobh istigh;

4. Déanfaidh eisitheoirí nó aon duine atá ag gníomhú ar a son nó chun a gcuntas an liosta de dhaoine ar an taobh istigh a nuashonrú go pras, lena n-áirítear dáta an nuashonraithe a thabhairt, sna himthosca seo a leanas:

- (a) nuair a thagann athrú ar an gcúis atá le duine atá ar an liosta cheana a áireamh ar an liosta de dhaoine ar an taobh istigh;
- (b) nuair atá duine nua ann a bhfuil rochtain aige ar fhaisnéis ón taobh istigh agus gur gá, dá bhrí sin, é a chur leis an liosta de dhaoine ar an taobh istigh; agus
- (c) nuair nach mbíonn rochtain a thuilleadh ar fhaisnéis ón taobh istigh ag duine.

Déanfar a shonrú i ngach nuashonrú an dáta agus an t-am inar tharla an t-athrú ba thrúig leis an nuachóiriú.

5. Déanfaidh na heisitheoirí agus aon duine atá ag gníomhú thar a gceann agus chun a gcuntais an liosta de dhaoine ar an taobh istigh a choimeád ar feadh tréimhse de 5 bliana ar a laghad tar éis é a tharraingt suas nó a nuashonrú.

6. Beidh eisitheoirí a ligtear a n-ionstraimí airgeadais isteach chun a dtrádála ar mhargadh fáis FBM díolmhaithe ó liosta den sórt sin a tharraingt suas, ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) déanann an t-eisitheoir gach beart réasúnach lena áirithiú go n-admhaíonn aon duine a bhfuil rochtain acu ar fhaisnéis ón taobh istigh na dualgais dhlíthiúla agus rialála atá orthu agus gurb eol dóibh na pionóis is infheidhme ar dhéileáil chos istigh agus ar fhaisnéis ón taobh istigh a nochtadh go neamhdhleathach; agus
- (b) tá an t-eisitheoir in ann an liosta de dhaoine ar an taobh istigh dá dtagraítear a sholáthar don údarás inniúil arna iarraidh sin aige.

7. Beidh feidhm ag an Airteagal seo maidir le heisitheoirí a d'iarr nó a d'fhormheas ligean isteach a n-ionstraimí airgeadais chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte i mBallstát nó, i gcás ionstraime arna trádáil ar MTF nó ar OTF amháin, maidir le heisitheoirí a d'fhormheas trádáil a n-ionstraimí airgeadais ar MTF nó ar OTF nó a d'iarr ligean isteach a n-ionstraimí airgeadais chun a dtrádála ar MTF i mBallstát.

8. Beidh feidhm ag mír 1 go mír 5 den Airteagal seo freisin maidir le:

- (a) rannpháirtithe sa mhargadh lamháltas astaíochta i ndáil le faisnéis ón taobh istigh a bhaineann le lamháltas astaíochta a thagann chun cinn i dtaca le hoibríochtaí fisiceacha an rannpháirtí sin sa mhargadh lamháltas astaíochta.

(b) haon ardán ceant, le haon cheantálaí agus le haon fhairtheoir ceant i ndáil le ceantanna lamháltas astaíochtaí nó táirgí ceantáilte eile atá bunaithe orthu agus ar ceantanna iad a dhéantar de bhun Rialachán (AE) (Uimh.) 1031/2010.

9. Chun coinníllacha aonfhoirmeacha airithiú maidir leis an Airteagal seo a chur chun feidhme, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme chun formáid chruinn na liostaí de dhaoine ar an taobh istigh agus an fhormaid maidir le liostaí de dhaoine ar an taobh istigh a thabhairt cothrom le dáta dá dtagraítear san Airteagal seo a chinneadh.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2016.

Déantar an chumhacht a thabhairt don Choimisiún na caighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 19

Idirbhearta bainisteoirí

1. Daoine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta, mar aon le daoine a bhfuil dlúthbhaint acu leo, tabharfaidh siad fógra don eisitheoir nó don rannpháirtí sa mhargadh liúntas astaíochta agus don údarás inniúil dá dtagraítear sa dara fómhír de mhír 2 á rá:

- (a) i leith eisitheoirí, maidir le gach idirbheart a dhéantar chun a gcuntais féin agus a bhaineann le scaireanna nó ionstraimí fiachais an eisitheora sin, nó le díorthaigh nó le hionstraimí airgeadais eile atá nasctha leo,
- (b) i leith rannpháirtithe sa mhargadh lamháltas astaíochtaí, maidir le gach idirbheart a dhéantar ar a gcuntas féin a bhaineann le lamháltas astaíochtaí nó le táirgí ceant atá bunaithe orthu nó le dhíorthaigh a bhaineann leo.

Déanfar na fógraí sin go pras agus ag tráth nach déanaí ná trí lá gnó i ndiaidh dháta an idirbhirt.

Beidh feidhm ag an gcéad fhomhír a thúisce agus a shroichfidh méid iomlán na n-idirbheart an tairseach a leagtar amach i mír 8, de réir mar is infheidhme laistigh de bhliain féilire.

2. Chun críocha mhír 1, agus gan dochar do cheart na mBallstát foráil a dhéanamh d'oibleagáidí fógartha seachas iad sin dá dtagraítear san Airteagal seo, tabharfaidh na daoine dá dtagraítear i mír 1 thuas fógra do na húdaráis inniúla i dtaobh gach idirbheart a dhéantar a sheoladh ar a gcuntas féin.

Maidir leis na rialacha is infheidhme maidir le fógraí a mbeidh ar na daoine dá dtagraítear i mír 1 iad a chomhlíonadh, is iad na rialacha iad a bheidh i réim sa Bhallstát ina bhfuil an t-eisitheoir nó an rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí cláraithe. Déanfar fógraí le húdarás inniúil an Bhallstáit sin laistigh de thrí lá oibre ó dháta an idirbhirt. Nuair nach bhfuil an t-eisitheoir cláraithe i mBallstát, déanfar an fógra le húdarás inniúil an Bhallstáit bhaile i gcomhréir le hAirteagal 2(1)(i) de Threoir 2004/109/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle nó murarb ann dó, chuig údarás inniúil an ionaid trádála.

3. Áiritheoidh an t-eisitheoir nó an rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí go ndéanfar an fhaisnéis, arna fógart i gcomhréir le mír 1, a chur ar fáil go poiblí go pras agus ag tráth nach déanaí ná 3 lá gnó tar éis an idirbhirt ar shlí a chumasaíonn rochtain thapa ar an bhfaisnéis sin ar bhonn neamh-idirdhealaithe i gcomhréir leis na caighdeáin theicniúla chur chun feidhme dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 17(10).

Bainfidh an t-eisitheoir nó an rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí úsáid as na meáin sin ar féidir brath go réasúnach orthu chun an fhaisnéis a scaipeadh go héifeachtach ar an bpobal ar fud an Aontais, agus, i gcás inarb infheidhme, bainfidh sé úsáid as an sásra atá ceaptha go hoifigiúil dá dtagraítear in Airteagal 21 de Threoir 2004/109/CE.

De rogha air sin, féadfar a fhoráil sa dlí náisiúnta go bhféadfaidh údarás inniúil é féin an fhaisnéis a phoiblíú.

4. Beidh feidhm ag an Airteagal seo maidir le heisitheoirí:

- (a) a d'iarr nó a d'fhormheas ligean isteach a n-ionstraimí airgeadais chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte;nó
- (b) i gcás ionstraimé arna trádáil ar MTF nó ar OTF amháin, le heisitheoirí a d'fhormheas trádáil a n-ionstraimí airgeadais ar MTF nó ar OTF nó a d'iarr ligean isteach a n-ionstraimí airgeadais chun a dtrádála ar MTF.

5. Tabharfaidh eisitheoirí agus rannpháirtithe sa mhargadh lamháltas astaíochtaí fógra is scríbhinn faoina n-oibleagáidí faoin airteagal seo do na daoine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta laistigh den eisitheoir sin. Déanfaidh eisitheoirí agus rannpháirtithe sa mhargadh lamháltas astaíochtaí liosta a tharraingt suas de na daoine go léir a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta agus de na daoine a bhfuil dlúthbhaint acu leo.

Déanfaidh daoine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta fógra i scríbhinn a thabhairt do na daoine a bhfuil a bhfuil dlúthbhaint acu leo maidir lena n-oibleagáidí faoin Airteagal seo agus coinneoidh siad cóip den fhógra sin.

6. Maidir le fógra d'idirbhearta dá dtagraítear i mír 1, beidh ann an fhaisnéis seo a leanas:

- (a) ainm an duine;
- (b) an chúis go bhfuil fógra á thabhairt;
- (c) ainm an eisitheora ábhartha nó an rannpháirtí sa mhargadh lamháltas astaíochtaí;
- (d) tuairisc agus sainathinteoir na hionstraimé airgeadais;
- (e) an cineál idirbheart/idirbheart (e.g. éadail nó diúscairt), á léiriú cibé an bhfuil sé nasctha le feidhmiú cláir scair-rogha nó leis na samplaí sonracha a leagtar amach i mír 7;
- (f) dáta agus áit an idirbheart/na n-idirbheart; agus
- (g) praghas agus toirt an idirbheart/na n-idirbheart. I gcás gealltáin a bhforálann a théarmaí go n-athródh a luach, ba cheart é sin a nochtadh in éineacht lena luach ag dáta an ghealltáin.

7. Chun críocha mhír 1, áireofar freisin le hidirbhearta nach mór fógra a thabhairt ina leith:

- (a) ionstraimí airgeadais a ghealladh nó a thabhairt ar iasacht ag duine nó thar ceann duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta nó duine a bhfuil dlúthbhaint aige le duine den sórt sin amhail dá dtagraítear i mír 1;
- (b) idirbhearta arna ndéanamh ag daoine a shocraíonn nó a fhorghníomhaíonn idirbhearta ar bhonn gairmiúil nó ag aon duine eile thar ceann duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta nó duine a bhfuil dlúthbhaint aige le duine den sórt sin, amhail dá dtagraítear i mír 1, lena n-áirítear i gcás ina bhfeidhmítear lánrogha;
- (c) idirbhearta a dhéantar faoi pholasaí árachais saoil, arna shainiú i gcomhréir le Treoir 2009/138/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, más rud é:
  - (i) gur duine é an sealbhóir polasaí a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta nó gur duine é a bhfuil dlúthbhaint aige le duine den sórt sin, amhail dá dtagraítear i mír 1,

⁽¹⁾ Treoir 2009/138/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Samhain 2009 maidir le gabháil le gnó Árachais agus Atharachais agus an gnó sin a shaothrú (Dócmhainneacht II) (IO L 335, 17.12.2009, lch. 1).

(ii) gurb é an sealbhóir polasaí a bheireann an riosca infheistíochta, agus

(iii) go bhfuil an chumhacht nó an lánrogha ag an sealbhóir polasaí cinntí infheistíochta a dhéanamh maidir le hionstraimí sonracha sa pholasaí árachais saoil sin nó idirbhearta a fhorghníomhú maidir le hionstraimí sonracha don pholasaí árachais saoil sin.

Chun críocha phointe (a), ní gá gealladh urrús, nó leas slándála comhchosúil, i dtaca le hionstraimí airgeadais a thaisceadh i gcuntas cumhdaigh a fhógairt, mura rud é, agus go dtí an tráth sin, go ndéantar an gealltán sin nó an leas urrúis eile a ainmniú mar urrús ar shaoráid chreidmheasa shonrach.

A mhéid is go gceanglaítear ar shealbhóir polasaí conartha árachais fógra a thabhairt i dtaobh idirbhearta i gcomhréir leis an mír seo, níl oibleagáid fógra a thabhairt de chúram ar chuideachta árachais.

8. Beidh feidhm ag mír 1 maidir le haon idirbheart ina dhiaidh sin a thúisce a bheidh méid iomlán de EUR 5 000 sroichte laistigh de bhliain féilire. Déanfar an tairseach de EUR 5 000 a ríomh trí na hidirbhearta uile dá dtagraítear i mír 1 a shuimiú d'uireasa glanluachála.

9. Féadfaidh údarás inniúil a chinneadh an tairseach a leagtar amach i mír 8 a mhéadú go dtí EUR 20 000 agus sula gcuirfear an cinneadh sin i bhfeidhm cuirfidh sé a chinneadh an tairseach níos airde a ghlacadh in iúl do ÚEUM, chomh maith leis an réasúnú dá chinneadh agus tagairt shonrach á dhéanamh aige do dhálaí an mhargaidh. Foilseoidh ÚEUM ar a shuíomh gréasáin an liosta de na tairseacha a bhfuil feidhme acu i gcomhréir leis an airteagal seo mar aon leis na réasúiníthe do na tairseacha sin a bheidh soláthraithe ag na húdaráis inniúla.

10. Beidh feidhm ag an Airteagal seo freisin maidir le hidirbhearta a dhéanann daoine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta laistigh de rannpháirtithe sa mhargadh lámháltas astaíochta, aon ardán ceant, aon ceantálaí agus aon fhairtheoir ceant a bhíonn páirteach i gceantanna a dhéantar faoi Rialachán (AE) (Uimh.) 1031/2010 agus maidir le daoine a bhfuil dlúthbhaint acu le daoine den sórt sin a mhéid go mbaineann a gcuid idirbheart le lámháltas astaíochta, le díorthaigh de na lámháltas sin nó le táirgí ceantáilte atá bunaithe ar na lámháltas sin. Tabharfaidh na daoine sin fógra do na hardáin ceant, do na ceantálaithe agus don fhairtheoir ceant, agus don údarás inniúil a bhfuil an t-ardán ceant, an ceantálaí nó an fairtheoir ceant cláraithe, de réir mar is infheidhme. Maidir leis an bhfaisnéis ar tugadh fógra ina leith, déanfar í a phoibliú ag na hardáin ceant, na ceantálaithe, an fairtheoir ceant cláraithe nó an t-údarás inniúil i gcomhréir le mír 3.

11. Gan dochar d'Airteagal 14 agus d'Airteagal 15, ní sheolfaidh aon duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta laistigh d'eisitheoir aon idirbhearta ar a chuntas féin ná ar chuntas tríú páirtí, bíodh sin go díreach nó go hindíreach, ar trádáil í a bhaineann le scaireanna nó le hionstraimí fiachais an eisitheora nó le díorthaigh nó ionstraimí airgeadais eile atá nasctha leo, le linn tréimhse dúnta de 30 lá féilire roimh fhógairt tuarascála airgeadais eatramhaigh nó tuarascála ceann bliana a bhfuil sé d'oibleagáid ar an eisitheoir a phoibliú de réir

(a) rialacha an ionaid trádála ina bhfuil scaireanna an eisitheora ligthe isteach chun a dtrádála; nó

(b) an dlí náisiúnta.

12. Gan dochar d'Airteagal 14 agus d'Airteagal 15, féadfaidh eisitheoir ceadú do dhuine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta trádáil ar a shon féin nó ar chuntas tríú páirtí le linn tréimhse dúnta faoi mar a thagraítear di i mír 11, ar choinníoll go gceadaíonn an t-eisitheoir trádáil i rith na tréimhse dúnta sin:

(a) ar bhonn cás ar chás mar gheall ar dhálaí eisceachta, amhail deacrachtaí tromchúiseacha airgeadais, a bheith ann lena n-éilítear go ndéanfaí scaireanna a dhíol láithreach; nó

(b) i ngeall ar shaintréithe na trádála atá i gceist maidir le déileálacha a dhéantar faoi nó a bhaineann le scéim scaireanna fostaí, scéimeanna coigiltis, cáilíocht nó teidil scaireanna nó idirbhearta sa chás nach dtagann aon athrú ar an leas tairbhíoch san urrús ábhartha.

13. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35 lena sonrúfar na himthosca faoina bhféadfaidh an t-eisitheoir trádáil le linn tréimhse dúnta a cheadú, amhail dá dtagraítear i mír 12, lena n-áirítear na himthosca a mheasfaí a bheith eisceachtúil agus na cineálacha idirbheart a thabharfadh údar maith an trádáil a cheadú.

14. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 35 lena sonraítear cineálacha na n-idirbheart lena ndéanfaí an dualgas dá dtagraítear i mír 2 a ghníomhachtú.

15. Chun cur i bhfeidhm aonfhoirmeach mhír 1 a áirithiú, déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme a fhorbairt maidir leis an bhformáid agus an teimpléad ina bhfuil an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 le tabhairt i bhfógra agus le poibliú.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún chun na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 20

Moltaí infheistíochta agus staidreamh

1. Maidir le daoine a tháirgeann nó a scaipeann moltaí infheistíochta nó faisnéis eile ina moltar nó ina gcomhairlítear straitéis infheistíochta, amhail a shainmhíneítear sa dara fomhír, glacfaidh siad cúram réasúnta chun a áirithiú go gcuirfead an fhaisnéis sin i láthair go hoibiachtúil agus go nochtfaidh siad a leasanna nó go gcuirfidh siad coinbhleachtaí leasa in iúl maidir leis na hionstraimí airgeadais lena mbaineann an fhaisnéis sin.

2. Déanfaidh institiúidí poiblí a scaipeann staidrimh nó réamhaisnéisí a bhféadfadh tionchar suntasach a bheith acu ar mhargaí airgeadais iad a scaipeadh ar bhealach oibiachtúil agus trédhearcach.

3. Chun comhchuibhiú comhsheasmach an Airteagail seo a áirithiú, forbróidh an ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun na socruithe teicniúla a chinneadh le haghaidh na gcatagóirí daoine dá dtagraítear i mír 1, le haghaidh chur i láthair oibiachtúil moltaí infheistíochta nó faisnéise eile ina moltar nó ina gcomhairlítear straitéis infheistíochta agus le haghaidh nochtadh leasanna áirithe nó léirithe coinbhleachtaí leasa.

Déanfaidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar an chumhacht a tharmligeann don Choimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Ní bheidh feidhm ag na socruithe teicniúla a leagtar síos sna caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear i mír 3 maidir le hiriseoirí atá faoi réir rialála coibhéisí iomchuí sna Ballstáit, lena n-áirítear féinrialáil choibhéiseach iomchuí, ar choinníoll go mbaineann an rialáil sin éifeachtaí amach atá comhchosúil le héifeachtaí na socruithe teicniúla. Déanfaidh an Ballstát téacs na rialála coibhéisí ábhartha sin a fhógairt don Choimisiún.

Airteagal 21

Faisnéis a nochtadh nó a scaipeadh sna meáin

Chun críocha Airteagal 10, Airteagal 12(1)(c) agus Airteagal 20, más rud é go ndéantar faisnéis a nochtadh nó a scaipeadh agus más rud é go ndéantar moltaí a thabhairt nó a scaipeadh chun críocha iriseoireachta nó mar mhodh eile de léiriú tuairimíochta sna meáin, déanfar an nochtadh nó scaipeadh faisnéise sin a mheas agus aird á thabhairt ar na rialacha a rialaíonn saoirse an phreasa agus an tsaoirse tuairimíochta i meáin eile agus ar na rialacha nó cóid lena rialaítear gairm na hiriseoireachta, mura rud é:

(a) go mbaineann na daoine atá i gceist, nó daoine a bhfuil dlúthbhaint acu leo buntáiste nó brabús, bíodh sin go díreach nó go hindíreach, as an bhfaisnéis atá i gceist a nochtadh nó a scaipeadh; nó

- (b) go ndéantar an nochtadh nó an scaipeadh le hintinn an margadh a chur ar míthreoir maidir le soláthar ionstraimí airgeadais, maidir leis an éileamh atá orthu nó maidir lena bpraghas.

CAIBIDIL 4

ÚEUM AGUS ÚDARÁIS INNIÚLA

Airteagal 22

Údaráis inniúla

Gan dochar d'inniúlachtaí na n-údarás breithiúnach, ainmneoidh gach Ballstát údarás inniúil riaracháin amháin chun críche an Rialacháin seo. Cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún, ÚEUM agus údaráis inniúla eile na mBallstát eile ar an eolas faoin méid sin. Áiritheoidh an t-údarás inniúil go gcuirfear forálacha an rialacháin seo i bhfeidhm ar a chríoch, maidir le gach gníomhaíocht a dhéantar ar a chríoch, agus na gníomhaíochtaí sin a dhéantar thar lear a bhaineann le hionstraimí a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte, a bhfuil iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála ar mhargadh den sórt sin déanta ina leith, nó a thrádáiltear ar MTF nó OTF nó a bhfuil iarraidh ar iad a ligean isteach chun a dtrádála déanta ar MTF atá ag feidhmiú laistigh dá chríoch.

Airteagal 23

Cumhachtaí na n-údarás inniúil

1. Feidhmeoidh údaráis inniúla a bhfeidhmeanna agus a gcumhachtaí ar aon cheann de na slite seo a leanas:
  - (a) go díreach;
  - (b) i gcomhar le húdaráis eile nó le gnóthais an mhargaidh;
  - (c) faoina bhfreagracht trí tharmligean chuig na húdaráis sin nó chuig gnóthais margaidh;
  - (d) trí iarratas a chur isteach chuig na húdaráis bhreithiúnacha inniúla.
2. Ar mhaithe lena ndualgais a chomhlíonadh faoin Rialachán seo, beidh na cumhachtaí maoirseachta agus imscrúdúcháin seo a leanas ar a laghad ag údaráis inniúla, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta:
  - (a) rochtain ar dhoiciméad ar bith agus ar shonraí i bhfoirm ar bith agus cóip de a fháil nó a ghlacadh;
  - (b) faisnéis a iarraidh nó a éileamh ar aon duine, lena n-áirítear iadsan a bhfuil baint leanúnach acu le tarchur orduithe nó leis na hoibríochtaí lena mbaineann a dhéanamh, chomh maith lena gcuid prionsabal, agus más gá, duine den sórt sin a thoghairm agus a cheistiú d'fhonn faisnéis a fháil;
  - (c) maidir le díorthaigh tráchtearraí, faisnéis a iarraidh ó rannpháirtithe margaidh ar mhargáí spot-tráchtearraí gaolmhara de réir formáidí caighdeánaithe, tuarascálacha a fháil ar idirbhearta, agus rochtain dhíreach a bheith acu ar chórais trádálaithe;
  - (d) tabhairt faoi chigireachtaí nó imscrúduithe ar an láthair ar láithreáin seachas áitribh phríobháideacha daoine nádúrtha;
  - (e) faoi réir an dara fomhír, dul isteach in áitribh daoine nádúrtha agus dlítheanacha chun doiciméid agus sonraí a urghabháil i bhfoirm ar bith i gcás ina bhfuil amhras réasúnach ann go bhféadfadh doiciméid nó sonraí a bhaineann le hábhar na cigireachta nó an imscrúdaithe a bheith ábhartha chun cás déileála cos istigh nó cúblála margaidh de shárú ar an Rialachán seo a chruthú;
  - (f) ábhair a tharchur le haghaidh imscrúdaithe choiriúil;
  - (g) taifid atá ann cheana de chomhráite teileafóin, de chumarsáidí leictreonacha nó de thrácht sonraí eile atá i seilbh gnólachtaí infheistíochta, institiúidí creidmheasa nó institiúidí airgeadais a éileamh;

- (h) taifid de thrácht sonraí atá ann cheana, sa mhéid go gceadófar é faoin dlí naisiúnta, atá i seilbh oibreora teileachumarsáide, a éileamh i gcás ina bhfuil amhras réasúnach ann gur tharla sárú agus i gcás ina bhféadfaidh na taifid sin a bheith ábhartha maidir le sárú ar phointe (a) nó ar phointe (b) d'Airteagal 14 nó d'Airteagal 15 a imscrúdú;
- (i) calcadh nó forlámhú sócmhainní, nó an dá rud, a iarraidh;
- (j) trádáil na hionstraime airgeadais lena mbaineann a fhionraí;
- (k) scor sealadach a éileamh d'aon chleachtas a mheasann an t-údarás inniúil a bheith contrártha don Rialachán seo;
- (l) toirmeasc sealadach a fhorchur ar fheidhmiú gníomhaíochta gairmiúla; agus
- (m) na bearta go léir is gá a ghlacadh chun a áirithiú go bhfuil an pobal ar an eolas go cuí, *inter alia* trí fhaisnéis nochtta atá bréagach nó míthreorach a cheartú, lena n-áirítear trína cheangal ar eisitheoir nó ar dhuine eile a d'fhoilsigh nó a scaip faisnéis bhréagach nó mhíthreorach ráiteas ceartaitheach a fhoilsiú.

I gcás ina bhfuil gá, i gcomhréir leis an dlí naisiúnta, le húdarú roimh ré ó údarás breithiúnach an Bhallstáit lena mbaineann chun dul isteach in áitreabh na ndaoine nádúrtha agus dlíthiúla dá dtagraítear i bpointe (e) den chéad fhomhír, ní úsáidfear an chumhacht sin ach tar éis údarú roimh ré den sórt sin a bheith faighte

3. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh bearta iomchuí i bhfeidhm ionas go mbeidh na cumhachtaí maoirseachta agus imscrúdúcháin ar fad ag údaráis inniúla a theastaíonn uathu chun a gcuid dualgas a chomhlíonadh.

Tá an Rialachán seo gan dochar do dhlíthe, do rialacháin agus d'fhorálacha riaracháin arna nglacadh i ndáil le tairiscintí táthcheangail, le hidirbhearta cumaisc agus le hidirbhearta eile a dhéanann difear d'úinéireacht nó do rialú cuideachtaí arna rialáil ag na húdaráis mhaoirseachta arna gceapadh ag Ballstáit de bhun Airteagal 4 de Threoir 2004/25/CE lena bhforchuirtear ceanglais sa bhreis ar cheanglais an Rialacháin seo.

4. Maidir le duine a chuireann faisnéis ar fáil don údarás inniúil i gcomhréir leis an Rialachán seo, ní mheasfar go sáraíonn sé nó sí aon sriain maidir le nochtadh faisnéise arna fhorchur ag an gconradh sin nó ag aon fhoráil reachtach, rialála nó riaracháin agus ní bheidh an duine a thugann fógra faoin méid sin faoi dhliteanas ar bith maidir leis an bhfógra sin.

Airteagal 24

Comhar le ÚEUM

1. Comhoibreoigh na húdaráis inniúla le ÚEUM chun críocha an Rialacháin seo, i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.
2. Déanfaidh na húdaráis inniúla gach faisnéis a sholáthar gan mhoill do ÚEUM atá riachtanach dó chun a chuid dualgas a chomhlíonadh, i gcomhréir le hAirteagal 35 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.
3. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme chun na nósanna imeachta agus foirmeacha maidir le malartú faisnéise dá dtagraítear i mír 2 a chinneadh.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2016.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

*Airteagal 25***Oibleagáid comhair**

1. Comhoibreoidh údaráis inniúla le chéile agus le ÚEUM sna cásanna sin inar gá chun críocha an Rialacháin seo, mura rud é go bhfuil feidhm ag ceann de na heisceachtaí i mír 2. Tabharfaidh údaráis inniúla cúnamh d'údaráis inniúla na mBallstát eile agus do ÚEUM. Go háirithe, malartóidh siad faisnéis, gan aon mhoill mhíchúí, agus comhoibreoidh siad i ngníomhaíochtaí imscrúdúcháin, maoirseachta agus forghníomhaithe.

Beidh feidhm freisin ag an oibleagáid chun comhoibriú agus chun cúnamh a thabhairt a leagtar síos sa chéad mhír maidir leis an gCoimisiún i ndáil leis an malartú faisnéise a bhaineann le tráchtarraí atá ina dtáirgí talmhaíochta atá liostaithe in Iarscríbhinn I a ghabhann le CFAE.

Comhoibreoidh na húdaráis inniúla agus ÚEUM i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010, go háirithe Airteagal 35 de.

I gcás inar roghnaigh Ballstáit, i gcomhréir le hAirteagal 30(1), an dara fómhír, pionóis coiriúla a leagan síos i leith sárúithe ar fhorálacha an Rialacháin seo dá dtagraítear san Airteagal sin, áiríteoidh siad go bhfuil bearta iomchúí i bhfeidhm ionas go mbeidh na cumhachtaí go léir is gá ag na húdaráis inniúla chun idirchaidreamh a dhéanamh le húdaráis bhreithiúnacha laistigh dá ndlínse chun faisnéis shonrach a fháil maidir le himscrúduithe nó imeachtaí coiriúla arna dtionscnamh i dtaca le sárúithe ar an Rialachán seo a d'fhéadfadh a bheith ann agus soláthróidh siad an méid sin d'údaráis inniúla eile agus do ÚEUM chun an oibleagáid atá orthu comhoibriú le chéile agus le ÚEUM a chomhlíonadh chun críocha an Rialacháin seo.

2. Féadfaidh údarás inniúil diúltú gníomhú de bhun iarrata ar fhaisnéis nó de bhun iarrata comhoibriú le himscrúdú sna himthosca eisceachtúla seo a leanas:

- (a) d'fhéadfadh cumarsáid d'fhaisnéis ábhartha dochar a dhéanamh do shlándáil an Bhallstáit a ndírítear an iarraidh chuige, go háirithe an comhrac i gcoinne sceimhlitheoireachta agus coireanna tromchúiseacha eile;
- (b) dá gcomhlíonfaí an iarraidh, is dóchúil go ndéanfaid sé dochar dá imscrúdú féin, dá ghníomhaíochtaí forghníomhaithe féin nó, i gcás inarb infheidhme, d'imscrúdú coiriúil;
- (c) tá imeachtaí breithiúnacha tionscanta cheana féin os comhair údaráis na mBallstát a ndírítear an iarraidh chucu i leith na ngníomhaíochtaí céanna agus i gcoinne na ndaoine céanna; nó
- (d) tá breithiúnas críochnaitheach tugtha cheana féin i ndáil leis na daoine sin as na ngníomhaíochtaí céanna sa Bhallstát a ndírítear an iarraidh chuige.

3. Comhoibreoidh na húdaráis inniúla agus ÚEUM leis an nGníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER), arna bunú faoi Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾ agus le húdaráis rialála náisiúnta na mBallstát lena áirithiú go nglacfar cur chuige atá comhordaithe maidir le forghníomhú na rialacha ábhartha i gcás ina mbaineann idirbhearta, orduithe chun trádála nó gníomhaíochtaí nó iompraíochtaí eile le hionstraim airgeadais amháin nó níos mó lena bhfuil feidhm ag an Rialachán seo agus le táirge fuinnimh mórdhíola amháin nó níos mó lena bhfuil feidhm ag Airteagal 3, Airteagal 4 agus Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011. Breithneoidh údaráis inniúla saintréithe sonracha na sainmhínte in Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 agus forálacha Airteagal 3, Airteagal 4 agus Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 nuair a chuirfidh siad Airteagal 7, Airteagal 8 agus Airteagal 12 den Rialachán seo i bhfeidhm maidir le hionstraimí airgeadais a bhaineann le táirgí fuinnimh mórdhíola.

4. Déanfaidh údaráis inniúla, arna iarraidh sin orthu, aon fhaisnéis atá ag teastáil chun na críche dá dtagraítear i mír 1 a sholáthar gan mhoill.

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 lena mbunaítear ||Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (IO L 211, 14.8.2009, lch. 1).

5. I gcás inar deimhin le húdarás inniúil go bhfuil gníomhaíochtaí atá contrártha d'fhorálacha an Rialacháin seo á ndéanamh nó déanta ar chríoch Ballstáit eile, nó gníomhaíochtaí a dhéanann difear d'ionstraimí airgeadais arna dtrádáil ar ionad trádála atá suite i mBallstát eile, tabharfaidh sé fógra ina thaobh sin sa tslí is sonraí agus is féidir d'údarás inniúil an Bhallstáit eile agus do ÚEUM agus, maidir le táirgí fuinnimh mórdhíola, do ACER. Rachaidh údarás inniúla na mBallstát éagsúil lena mbaineann i gcomhairle le chéile agus le ÚEUM agus, i ndáil le táirgí mórdhíola fuinnimh, le ACER, ar an ngníomhaíocht iomchuí atá le déanamh agus cuirfidh siad forbairtí eatramhacha suntasacha in iúl dá chéile. Comhordóidh siad a ngníomhaíocht, chun dúbailt agus forluí a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint agus pionóis agus fineálacha riaracháin agus bearta riaracháin eile á gcur i bhfeidhm i ndáil leis na cásanna trasteorann sin i gcomhréir le hAirteagal 30 agus le hAirteagal 31, agus tabharfaidh siad cúnaimh dá chéile i bhforghníomhú a gcinntí.

6. Féadfaidh údarás inniúil i mBallstát amháin cúnaimh a iarraidh ar údarás inniúil i mBallstát eile i leith cigireachtaí nó imscrúduithe ar an láthair.

Féadfaidh údarás inniúil iarrthach ÚEUM a chur ar an eolas faoi aon iarraidh dá dtagraítear sa chéad fhomhír. I gcás imscrúdaithe nó cigireachta a bhfuil éifeacht trasteorann leis nó léi, déanfaidh ÚEUM an t-imscrúdú nó an chigireacht a chomhordú má iarrann ceann de na húdarás inniúla air é sin a dhéanamh.

I gcás ina bhfaigheann údarás inniúil iarraidh ó údarás inniúil i mBallstát eile chun tabhairt faoi chigireacht nó imscrúdú ar an láthair, féadfaidh sé ceann ar bith díobh seo a leanas a dhéanamh:

- (a) tabhairt faoin gcigireacht nó imscrúdú ar an láthair as a stuaim féin;
- (b) cead a thabhairt don údarás inniúil a chuir isteach an iarraidh páirt a ghlacadh i gcigireacht nó imscrúdú ar an láthair;
- (c) cead a thabhairt don údarás inniúil a chuir isteach an iarraidh tabhairt faoin gcigireacht nó imscrúdú ar an láthair as a stuaim féin;
- (d) iniúcháirí nó saineolaithe a cheapadh le tabhairt faoin gcigireacht nó imscrúdú ar an láthair;
- (e) cúraimí ar leith a bhaineann le gníomhaíochtaí maoirseachta a roinnt leis na húdarás inniúla eile.

Féadfaidh údarás inniúla comhoibriú le húdarás inniúla Ballstát eile freisin maidir le forfheidhmiú ghnóthú na bpionós airgid a éascú.

7. Gan dochar d'Airteagal 258 CFAE, féadfaidh údarás inniúil, nach ndéantar beart ar a iarraidh ar fhaisnéis nó ar chúnamh i gcomhréir le míreanna 1, 3, 4 agus 5 laistigh d'achar réasúnta ama nó a ndíúltaítear dá iarraidh ar fhaisnéis nó ar chúnamh, an diúltú sin nó an t-easnamh gníomhaíochta sin a tharchur chuig ÚEUM laistigh d'achar réasúnach ama.

Sna cásanna sin, féadfaidh ÚEUM gníomhú i gcomhréir le hAirteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010, gan dochar don fhéidearthacht go ngníomhódh ÚEUM i gcomhréir le hAirteagal 17 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

8. Comhoibreoidh údarás inniúla le húdarás rialála náisiúnta agus tríú tíre ábhartha atá freagrach as na spotmhargaí gaolmhara, agus malartóidh siad faisnéis eatarthu, i gcás ina bhfuil forais réasúnacha acu chun a bheith in amhras go bhfuil gníomhartha á ndéanamh, nó go bhfuil gníomhartha déanta, arb ionann iad agus déileáil chos istigh, nochtadh míchuí faisnéise agus cúbláil mhargaidh de shárú ar an Rialachán seo. Áiritheofar le comhar den sórt sin forbheathnú comhdhlúite ar na margaí airgeadais agus ar na spotmhargaí, agus braithfidh sé drochúsáidí trasmhargaidh agus trasteorann, agus forchuirfidh sé pionóis i ndáil leis na drochúsáidí sin.

Maidir le lamháiltais astaíochtaí, áiritheofar an comhar agus an malartú faisnéise dá bhforáiltear faoin gcéad fhomhír seo leis an méid seo a leanas freisin:

- (a) faireachán an cheant, maidir le ceantanna lamháiltais astaíochtaí nó táirgí eile ceantáilte atá bunaithe orthu a dhéantar de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1031/2010; agus

(b) údaráis inniúla, riarthóirí clárlainne, lena n-áirítear an Riarthóir Lárnach, agus comhlachtaí poiblí eile a dtugtar freagracht dóibh as maoirseacht a dhéanamh ar chomhlíonadh faoi Threoir 2003/87/CE.

Comhlíonfaidh ÚEUM ról éascaithe agus comhordúcháin maidir leis an gcomhar agus leis an malartú faisnéise idir údaráis inniúla agus údaráis rialála i mBallstáit eile agus i dtríú tíortha. Déanfaidh údaráis inniúla, in aon chás inar féidir, socrúithe comhair a chur i gcrích le húdaráis rialála tríú tíre atá freagrach as na spotmhargaí gaolmhara, i gcomhréir le hAirteagal 26.

9. Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú do chur chun feidhme an Airteagail seo, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme chun na nósanna imeachta agus foirmeacha maidir le malartú faisnéise agus cúnaimh dá dtagraítear san Airteagal seo a chinneadh.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2016.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 26

Comhar le tríú tíortha

1. Déanfaidh údaráis inniúla na mBallstát, i gcás inar gá, socrúithe comhair le húdaráis mhaoirseachta tríú tíortha maidir le faisnéis a mhalartú le húdaráis mhaoirseachta tríú tíortha agus maidir le forghníomhú na n-oibleagáidí a thig faoin Rialachán seo i dtríú tíortha. Áiritheofar leis na socrúithe comhair seo malartú éifeachtúil faisnéise, ar a laghad, lena ligfeadh do na húdaráis inniúla a ndualgais a chomhlíonadh faoin Rialachán seo.

Cuirfidh údarás inniúil ÚEUM agus na húdaráis inniúla eile ar an eolas i gcás ina mbeartaíonn sé socrú den sórt sin a dhéanamh.

2. Déanfaidh ÚEUM, in aon chás inar féidir, forbairt socrúithe comhair idir na húdaráis inniúla agus na húdaráis mhaoirseachta ábhartha i dtríú tíortha a éascú agus a chomhordú.

Chun comhchuíbhiú comhsheasmach an Airteagail seo a áirithiú, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála ina mbeidh dréachtdoiciméad maidir le socrúithe comhair atá le húsáid ag údaráis inniúla na mBallstát i gcás inar féidir.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa dara fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Déanfaidh ÚEUM freisin, in aon chás inar féidir, an malartú idir údaráis inniúla na mBallstát ar fhaisnéis a fhaightear ó údaráis mhaoirseachta i dtríú tíortha agus a d'fhéadfadh a bheith ábhartha maidir le bearta a dhéanamh faoi Airteagal 30, agus Airteagal 31 a éascú agus a chomhordú.

3. Ní dhéanfaidh na húdaráis inniúla socrúithe comhair maidir le faisnéis a mhalartú le húdaráis mhaoirseachta tríú tíortha ach amháin i gcás ina bhfuil an fhaisnéis a nochtfar faoi réir ráthaíochtaí rúndachta proifisiúnta atá combhionann ar a laghad leis na ráthaíochtaí sin a leagtar amach in Airteagal 27. Ní mór malartú faisnéise den sórt sin a bheith beartaithe le húsáid chun cúraimí na n-údarás inniúil sin a chomhlíonadh.

*Airteagal 27***Rúndacht ghairmiúil**

1. Beidh aon fhaisnéis rúnda a gheofar, a mhalartófar nó a tharchuirfear de bhun an Rialacháin seo faoi réir choinníollacha na rúndachta gairmiúla a leagtar síos i mír 2 agus i mír 3.

2. Measfar go bhfuil gach faisnéis a dhéantar a mhalartú idir na húdaráis inniúla faoin Rialachán seo a bhaineann le dálaí gnó nó oibríochtúla agus le gnóthaí eacnamaíocha nó pearsanta eile ina faisnéis a thugtar i modh rúin agus beidh sí faoi réir cheanglais na rúndachta gairmiúla, ach amháin nuair a shonraíonn an t-údarás inniúil tráth na cumarsáide gur féidir an fhaisnéis sin a nochtadh nó go bhfuil gá le nochtadh den sórt sin i gcomhair imeachtaí dlíthiúla.

3. Beidh feidhm ag oibleagáid na rúndachta gairmiúla maidir leis na daoine ar fad a oibríonn nó a d'oibrigh leis an údarás inniúil nó d'údarás nó do ghnóthas margaidh ar bith a ndearna an t-údarás inniúil a chumhachtaí a tharmligean chucu, lena n-áirítear iniúcháirí agus saineolaithe a fhostaíonn an t-údarás inniúil ar chonradh. Ní fhéadfar faisnéis atá cumhdaithe ag rúndacht ghairmiúil a nochtadh le duine nó le húdarás ar bith eile seachas de bhua forálacha atá leagtha síos le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta.

*Airteagal 28***Cosaint sonraí**

Maidir le próiseáil sonraí pearsanta faoi chuimsiú an Rialacháin seo, cuirfidh údarás inniúla a gcuid cúraimí i gcrích chun críocha an Rialacháin seo i gcomhréir leis na dlíthe náisiúnta, na rialacháin náisiúnta nó na forálacha riaracháin náisiúnta lena dtrasúitear Treoir 95/46/CE chun feidhme. Maidir le próiseáil sonraí pearsanta arna déanamh ag ÚEUM faoi chuimsiú an Rialacháin seo, comhlíonfaidh ÚEUM forálacha Rialachán (CE) Uimh. 45/2001.

Coimeádfar sonraí pearsanta go ceann uastréimhse cúig bliana.

*Airteagal 29***Sonraí pearsanta a nochtadh do thríú tíortha**

1. Féadfaidh údarás inniúil Ballstáit sonraí pearsanta a tharchur chuig tríú tír ar choinníoll go gcomhlíontar ceanglais Threoir 95/46/CE agus is ar bhonn cás ar chás amháin a dhéanfaidh sé amhlaidh. Áiritheoidh an t-údarás inniúil gur gá na sonraí a tharchur chun críche an Rialacháin seo agus nach dtarchuirfidh an tríú tír na sonraí chuig tríú tír eile mura rud é go dtugtar údarú sainráite i scríbhinn di agus go gcomhlíonann sí na coinníollacha a bheidh sonraithe ag údarás inniúil an Bhallstáit.

2. Ní dhéanfaidh údarás inniúil Ballstáit na sonraí pearsanta a fhaightear ó údarás inniúil Ballstáit eile a nochtadh d'údarás maoirseachta tríú tíre ach amháin más rud é go bhfuil comhaontú sainráite faighte ag údarás inniúil an Bhallstáit lena mbaineann ón údarás inniúil a tharchuir na sonraí agus, i gcás inarb infheidhme, go ndéantar na sonraí a nochtadh chun na gcríoch lenar thug an t-údarás inniúil sin a chomhaontú, agus chun na gcríoch sin amháin.

3. I gcás ina bhforáiltear do mhalartú sonraí pearsanta i gcomhaontú comhair, comhlíonfaidh sé na dlíthe náisiúnta, na rialacháin náisiúnta nó na forálacha riaracháin náisiúnta lena dtrasúitear Treoir 95/46/CE.

CAIBIDIL 5

BEARTA AGUS PIONÓIS RIARACHÁIN*Airteagal 30***Pionóis riaracháin agus bearta riaracháin eile**

1. Gan dochar d'aon phionóis choiriúla agus gan dochar do chumhachtaí maoirseachta na n-údarás inniúil faoi Airteagal 23, déanfaidh na Ballstáit i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, foráil le go mbeidh sé de chumhacht ag údarás inniúla pionóis iomchuí riaracháin agus bearta riaracháin eile a ghlacadh maidir leis na sárúithe seo a leanas ar a laghad:

(a) sárúithe ar Airteagal 14, Airteagal 15, Airteagal 16(1), Airteagal 16(2), Airteagal 17(1) (4)(5) agus (8), Airteagal 18(1) go(6), Airteagal 19(1),(2),(3),(4), Airteagal agus(5) agus (8), Airteagal 18(1) go (6), Airteagal 19(1)(2),(3) (5)(6) (7) agus (11), agus Airteagal 20(1) den Rialachán seo; agus

- (b) mainneachtain comhoibriú le himscrúdú, le cigireacht nó le hiarraidh amhail dá dtagraítear in Airteagal 23(2), nó mainneachtain déanamh de réir imscrúdaithe, cigireachta nó iarrata den sórt sin.

Féadfaidh na Ballstáit, go dtí 3 Iúil 2016, cinneadh a dhéanamh gan rialacha a leagan síos maidir le pionóis riaracháin amhail dá dtagraítear sa chéad fhomhíre i gcás ina bhfuil na sárúithe dá dtagraítear i bpointe (a) nó i bpointe (b) den chéad mhír faoi réir phionóis coiriúla cheana féin ina ndlí náisiúnta. I gcás ina chineann siad amhlaidh, tabharfaidh na Ballstáit fógra mionsonraithe don Choimisiún agus ÚEUM maidir leis na codanna ábhartha dá ndlí coiriúil.

Faoin 3 Iúil 2016, tabharfaidh na Ballstáit fógra mionsonraithe don Choimisiún agus do ÚEUM maidir leis na rialacha dá dtagraítear sa chéad fhomhír. Tabharfaidh siad fógra gan mhoill don Choimisiún agus do ÚEUM faoi aon leasú a dhéanfar ina dhiaidh sin orthu.

2. Déanfaidh na Ballstáit, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, a áirithiú le go mbeidh sé de chumhacht ag údaráis inniúla chun na pionóis riaracháin seo a leanas ar a laghad a fhorchur agus chun na bearta riaracháin seo a leanas, ar a laghad, a ghlacadh i gcás ina dtarlaíonn na sárúithe dá dtagraítear i bpointe (i) den chéad fhomhír de mhír 1:

- (a) ordú á cheangal ar an duine atá freagrach as an sárú scor den iompar agus scor den iompar sin a dhéanamh arís;
- (b) forghéilleadh na mbrabús a gnóthaíodh nó na gcaillteanas a seachnaíodh mar gheall ar an sárú, a mhéid agus is féidir iad sin a chinneadh;
- (c) rabhadh poiblí ina léirítear an duine atá freagrach as an sárú agus cineál an tsáraithe;
- (d) tarraingt siar nó fionraí an údaraithe atá ag gnólacht infheistíochta;
- (e) cosc sealadach ar aon duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta i ngnólacht infheistíochta, nó ar aon duine nádúrtha eile a chinntear a bheith freagrach as an sárú, ó fheidhmeanna bainistíochta a fheidhmiú i ngnólachtaí infheistíochta;
- (f) i gcás sárúithe leantacha ar Airteagal 14 nó ar Airteagal 15, cosc buan ar aon duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta i ngnólacht infheistíochta, nó ar aon duine nádúrtha eile a chinntear a bheith freagrach as an sárú, ó fheidhmeanna bainistíochta a fheidhmiú i ngnólachtaí infheistíochta;
- (g) cosc sealadach ar aon duine a chomhlíonann freagrachtaí bainistíochta i ngnólacht infheistíochta, nó ar aon duine nádúrtha eile a chinntear a bheith freagrach as an sárú, ó dhéileáil ar a chuntas féin;
- (h) pionóis airgid riaracháin uasta de suas le trí oiread na mbrabús a gnóthaíodh nó na gcaillteanas a seachnaíodh mar gheall ar an sárú, i gcásanna inar féidir iad sin a chinneadh;
- (i) maidir le duine nádúrtha, pionóis airgid riaracháin uasta den mhéid seo a leanas ar a laghad:
- (i) i gcás sárúithe ar Airteagal 14 agus Airteagal 15, EUR 5 000 000 nó, sna Ballstáit nach bhfuil an euro mar airgeadra acu, an luach comhfhreagrach san airgeadra náisiúnta an 2 Iúil 2014;
- (ii) i gcás sárúithe ar Airteagal 16 agus Airteagal 17, EUR 1 000 000 nó, sna Ballstáit nach bhfuil an euro mar airgeadra acu, an luach comhfhreagrach san airgeadra náisiúnta an 2 Iúil 2014; agus
- (iii) i gcás sárúithe ar Airteagail 18, 19 agus 20, EUR 500 000 nó, sna Ballstáit nach bhfuil an euro mar airgeadra acu, an luach comhfhreagrach san airgeadra náisiúnta an 2 Iúil 2014; agus

(j) maidir le duine nádúrtha, pionóis airgid riaracháin uasta arb ionann iad agus na méideanna seo a leanas ar a laghad:

- (i) i gcás sáruihte ar Airteagal 14 agus ar Airteagal 15, EUR 15 000 000 nó 15 % dá láimhdeachas bliantúil iomlán an duine dhlíthiúil de réir na gcuntas deireanach atá ar fáil agus iad formheasta ag an gcomhlacht bainistíochta, nó i mBallstát nach bhfuil an euro mar airgeadra aige, an luach comhfhreagrach san airgeadra náisiúnta an 2 Iúil 2014;
- (ii) i gcás sáruihte ar Airteagail 16 agus Airteagal 17, EUR 2 500 000 nó 2 % dá láimhdeachas bliantúil iomlán de réir na gcuntas deireanach atá ar fáil agus iad formheasta ag an gcomhlacht bainistíochta nó i mBallstát nach bhfuil an euro mar airgeadra aige, an luach comhfhreagrach san airgeadra náisiúnta an 2 Iúil 2014; agus
- (iii) i gcás sáruihte ar Airteagail 18, 19 agus 20, EUR 1 000 000 nó sna Ballstáit nach é an Euro an t-airgeadra oifigiúil iontu, an luach comhfhreagrach san airgeadra náisiúnta an 2 Iúil 2014.

Tá tagairtí d'údaráis inniúla sa mhír seo, beidh siad gan dochar do chumas an údaráis inniúil a chuid feidhmeanna a fheidhmiú in aon cheann de na slite dá dtagraítear in Airteagal 23(1).

Chun críocha phointe (i) agus (ii) den chéad fhomhír, i gcás ina bhfuil an duine dlítheanach ina mháthairghnóthas nó ina fhochuideachta de mháthairghnóthas nach mór dó cuntais airgeadais chomhdhlúite a ullmhú de bhun Threoir 2013/34/AE ⁽¹⁾], is é a bheidh sa láimhdeachas bliantúil iomlán ábhartha ná an láimhdeachas bliantúil iomlán nó an cineál ioncaim comhfhreagrach de réir na dtreoracha ábhartha cuntasaióchta Treoir 86/635/CEE ⁽²⁾ maidir le bainc, Treoir 91/674/CEE ón gComhairle ⁽³⁾ maidir le gnóthais árachais de réir na gcuntas deireanach comhdhlúite atá ar fáil agus iad formheasta ag comhlacht bainistíochta an mháthairghnóthais deiridh.

3. Féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh le go mbeidh cumhachtaí eile ag údaráis inniúla de bhreis orthu siúd dá dtagraítear i mír 2 agus féadfaidh siad foráil a dhéanamh maidir le leibhéil níos airde pionós ná iad siúd atá bunaithe sa mhír sin.

Airteagal 31

Cumhachtaí maoirseachta a fheidhmiú agus pionóis a fhorchur

1. Áiríteoidh na Ballstáit agus cinneadh á dhéanamh acu ar an gcineál agus ar an leibhéal pionós riaracháin, go gcuirfidh údaráis inniúla gach cúinse ábhartha san áireamh, lena n-áirítear i gcás inarb iomchuí:

- (a) tromaíocht agus fad an tsáraithe;
- (b) leibhéal freagrachta an duine atá freagrach as an sárú;
- (c) láidreacht airgeadais an duine atá freagrach as an sárú, arna léiriú, mar shampla, le láimhdeachas iomlán an duine dhlítheanaigh nó le hioncam bliantúil an duine nádúrtha;
- (d) tábhacht na mbrabús a ghnóthaigh an duine atá freagrach as an sárú, nó tábhacht na gcaillteanas a sheachain an duine atá freagrach as an sárú, a mhéid is féidir iad a chinneadh;
- (e) leibhéal comhair an duine atá freagrach as an sárú leis an údarás inniúil, gan dochar don ghá atá le forghéilleadh na mbrabús a ghnóthaigh an duine sin, nó le forghéilleadh na gcaillteanas a sheachain an duine sin, a áirithiú;

⁽¹⁾ Treoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le ráitis airgeadais bhliantúla, ráitis airgeadais chomhdhlúite agus tuarascálacha gaolmhara cineálacha áirithe gnóthas, lena leasaítear Treoir 2006/43/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 78/660/CEE agus Treoir 83/349/CEE (IO L 182, 29.6.2013, lch. 19).

⁽²⁾ Treoir 86/635/CEE ón gComhairle an 8 Nollaig 1986 maidir le cuntais bhliantúla agus cuntais chomhdhlúite banc agus institiúidí airgeadais eile (IO L 193, 18.7.1983, lch. 1).

⁽³⁾ Treoir 91/674/CEE ón gComhairle an 19 Nollaig 1991 maidir le cuntais bhliantúla agus cuntais chomhdhlúite ghnóthais árachais (IO L 374, 31.12.1991, lch. 7).

- (f) sárúithe roimhe sin ag an duine atá freagrach as an sárú; agus
- (g) bearta arna nglacadh ag an duine atá freagrach as an sárú chun a áirithiú nach dtarlaíonn an sárú sin arís.

2. I bhfeidhmiú a gcumhachtaí pionóis riaracháin agus bearta riaracháin eile a fhorchur Airteagal 30, comhoibreoidh údaráis inniúla go dlúth lena áirithiú go mbeidh feidhmiú na gcumhachtaí maoirseachta agus imscrúdaitheacha agus leis na pionóis riaracháin a fhorchuirtear agus na mbearta riaracháin eile a dhéanfaidh siad éifeachtacha agus iomchuí faoin Rialachán seo. Comhordóidh siad a ngníomhaíocht, i gcomhréir le hAirteagal 25, chun dúbailt agus forluí a a sheachaint nuair a bhíonn a gcumhachtaí maoirseachta agus imscrúdaitheacha á bhfeidhmiú acu agus le linn dóibh pionóis agus fineálacha riaracháin eile á bhforchur acu i leith cásanna trasteorann.

Airteagal 32

Sárúithe a thuairisciú

1. Áiritheoidh na Ballstáit go mbunóidh údaráis inniúla sásraí éifeachtacha chun tuairisciú ar shárúithe iarbhír nó féideartha ar an Rialachán seo d'údaráis inniúla a chumasú.
2. Cuirfear san áireamh sna sásraí dá dtagraítear i mír 1 an méid seo a leanas ar a laghad:
  - (a) nósanna imeachta sainiúla maidir le fáil na dtuairiscí ar shárúithe agus gníomhaíochtaí leantacha ina leith, lena n-áirítear bealaí slána cumarsáide a bhunú i leith na dtuairiscí sin;
  - (b) laistigh dá bhfostaíocht, go ndéanfar, mar bheart íosta, daoine a oibríonn faoi chonradh fostaíochta, agus a thuairiscíonn sárúithe nó a gcuirtear sárúithe ina leith, a chosaint go hiomchuí ar fhrithbhearta, ar idirdhealú nó ar chineálacha eile de chóir éagórach; agus
  - (c) cosaint sonraí pearsanta a bhaineann leis an duine a thuairiscíonn an sárú agus leis an duine nádúrtha a líomhnaítear a bheith freagrach as, lena n-áirítear cosaintí i ndáil le rúndacht chéannacht na ndaoine ábhartha a chaomhnú, ag gach céim den nós imeachta gan dochar do nochtuithe den sórt sin a bheith ina gceangal faoin dlí náisiúnta i gcomhthéacs imscrúduithe nó imeachtaí breithiúnacha ina dhiaidh sin.
3. Ceanglóidh na Ballstáit ar fhostóirí a dhéanann gníomhaíochtaí atá rialáilte ag rialachán um sheirbhísí airgeadais, nósanna imeachta inmheánacha iomchuí a chur i bhfeidhm dá gcuid fostaithe chun sárúithe ar an Rialachán seo a thuairisciú.
4. Féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh do dhreasachtaí airgeadais do dhaoine a thairgeann faisnéis ábhartha maidir le sárúithe féideartha ar an Rialachán seo, ar dreasachtaí iad atá le deonú i gcomhréir leis an dlí náisiúnta i gcás nach ann do dhualgais dhlíthiúla nó chonartha eile ar na daoine sin cheana féin an fhaisnéis sin a thuairisciú, agus ar choinníoll gur faisnéis nua atá i gceist, agus go mbeidh forchur pionós riaracháin nó coiriúil nó glacadh birt riaracháin eile i leith shárú an Rialacháin seo mar thoradh uirthi.
5. Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena sonraítear na nósanna imeachta dá dtagraítear i mír 1, lena n-áirítear na socruithe tuairiscithe agus na socruithe chun gníomh leantach a dhéanamh i leith tuairiscí. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 36(2).

Airteagal 33

Malartú faisnéise le ÚEUM

1. Soláthróidh údaráis inniúla do ÚEUM ar bhonn bliantúil faisnéis chomhiomlánaithe maidir le gach pionós agus beart riaracháin eile arna fhorchur nó arna forchur ag an údarás inniúil i gcomhréir le hAirteagail 30, 31 agus 32. Foilseoidh ÚEUM an fhaisnéis seo ina thuarascáil bhliantúil. Soláthróidh údaráis inniúla freisin do ÚEUM ar bhonn bliantúil sonraí a bheidh i ndíth ainm agus comhiomlánaithe i ndáil leis na himscrúduithe riaracháin go léir arna ndéanamh i gcomhréir leis na hAirteagail sin.

2. I gcás ina bhfuil Ballstáit, i gcomhréir leis an dara fomhír d'Airteagal 30(1), tar éis pionóis coiriúla a leagan síos as sárúithe dá dtagraítear san Airteagal sin, déanfaidh a n-údaráis inniúla sonraí a bheidh i ndíth ainm agus comhiomlánaithe a sholáthar do ÚEUM ar bhonn bliantúil i ndáil leis na himscrúduithe coiriúla go léir arna ndéanamh agus leis na pionóis choiriúla arna bhforchur ag na húdaráis bhreithiúnacha i gcomhréir le hAirteagal 30, Airteagal 31 agus Airteagal 32. Déanfaidh ÚEUM sonraí i dtaobh pionóis coiriúla arna bhforchur a fhoilsiú i dtuarascáil bhliantúil.

3. I gcás inar nocht an t-údarás inniúil pionóis riaracháin nó choiriúla, bearta riaracháin eile nó fineálacha don phobal, tuairisceoidh sé iad ÚEUM an tráth céanna.

4. I gcás ina mbaineann pionós riaracháin nó coiriúil, beart riaracháin eile nó fineáil atá foilsithe le gnólacht infheistíochta atá údaraithe i gcomhréir le Treoir 2014/65/AE, cuirfidh ÚEUM tagairt leis an pionós, beart nó fineáil foilsithe sin i gclár na gnólachtaí infheistíochta arna bhunú faoi Airteagal 5(3) den Treoir sin.

5. Chun coinníollacha aonfhoirmeacha áirithiú maidir le cur chun feidhme an Airteagail seo, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme chun na nósanna imeachta agus foirmeacha maidir le malartú faisnéise dá dtagraítear san Airteagal seo a chinneadh.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla cur chun feidhme faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2016.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla cur chun feidhme dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 34

Cinntí a fhoilsiú

1. Faoi réir an tríú fomhír, déanfaidh údaráis inniúla, aon chinneadh lena bhforchuirtear pionós riaracháin, nó beart riaracháin ea bhaineann le sárú ar an Rialachán seo, a fhoilsiú ar a suíomh gréasáin láithreach tar éis an duine is ábhar don chinneadh sin a chur ar an eolas faoin gcinneadh sin. Beidh ar áireamh i bhfoilsiú den sórt sin, ar a laghad, faisnéis faoi shaghas agus cineál an tsárúithe agus céannacht an duine is ábhar don chinneadh.

Níl feidhm ag an gcéad fhomhír maidir le cinntí lena bhforchuirtear bearta ar de chineál imscrúdaitheach iad.

I gcás ina measann an t-údarás inniúil, go mbeadh foilsiú chéannacht na ndaoine dlítheanacha atá faoi réir chinnidh, nó sonraí pearsanta duine nádúrtha, díréireach, tar éis measúnú ar bhonn cás ar chás ar chomhréireacht foilsiú na sonraí sin, nó go ndéanfaidh foilsiú den sórt sin foilsiú den sórt sin dochar d'imscrúdú atá ar siúl nó do chobhsaíocht na margá airgeadais, féadfaidh sé ceachtar díobh seo a leanas a dhéanamh:

- (a) foilsiú an chinnidh a chur siar go dtí nach ann a thuilleadh do na cúiseanna leis an iarchur sin;
- (b) an cinneadh fhoilsiú i ndíth ainm i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, sa chás go ndéantar a áirithiú le foilsiú den sórt sin go dtugtar cosaint éifeachtach do na sonraí pearsanta i dtrácht agus, i gcás inarb iomchuí, foilsiú na sonraí ábhartha a chur ar atráth go ceann tréimhse réasúnach ama más intuartha nach mbeidh ann a thuilleadh do na cúiseanna le haghaidh foilsiú i ndíth ainm i rith na tréimhse sin;
- (c) gan an cinneadh a fhoilsiú sa chás go bhfuil an t-údarás inniúil den tuairim nach mbeadh foilsiú i gcomhréir le pointe (a) nó (b) leordhóthanach chun a áirithiú:
  - (i) a áirithiú nach gcuirtear cobhsaíocht na margá airgeadais i gcontúirt; nó
  - (ii) comhréireacht fhoilsiú chinntí den sórt sin a áirithiú a mhéid a bhaineann le bearta a mheastar a bheith ina mionbhearta.

I gcás ina ndéanann údarás inniúil cinneadh chun cinneadh a fhoilsiú i ndíth ainm dá dtagraítear i bpointe (b) den tríú fómhír, féadfaidh sé foilsiú na sonraí ábhartha a chur siar go ceann tréimhse ama réasúnach i gcás ina bhfuil sé intuairtha go scoirfidh na cúiseanna atá le foilsiú i ndíth ainm de bheith ann i rith na tréimhse sin.

2. Más rud é go bhfuil cinneadh faoi réir achomhairc os comhair an údaráis breithiúnach náisiúnta, an údaráis riaracháin náisiúnta, nó os comhair údaráis náisiúnta eile, déanfaidh na húdaráis inniúla an fhaisnéis sin agus aon fhaisnéis ina dhiaidh sin maidir le toradh an achomhairc sin a fhoilsiú, láithreach, ar a suíomh gréasáin oifigiúil. Thairis sin, foilseofar freisin aon chinneadh lena gcuirtear ar neamhní cinneadh atá faoi réir achomhairc.

3. Áiritheoidh na húdaráis inniúla go mbeidh aon chinneadh a fhoilsítear i gcomhréir leis an Airteagal inrochtana ar a suíomh gréasáin ar feadh tréimhse cúig bliana ar a laghad tar éis a fhoilsiú. Ní dhéanfar sonraí pearsanta atá i bhfoilseacháin den sórt sin a choinneáil ar shuíomh gréasáin an údaráis inniúil ach amháin ar feadh na tréimhse is gá i gcomhréir leis na rialacha cosanta sonraí is infheidhme.

CAIBIDIL 6

GNÍOMHARTHA TARMLIGTHE AGUS GNÍOMHARTHA CUR CHUN FEIDHME

Airteagal 35

An tarmligeán a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Déanfar an chumhachta chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 6(5) agus (6), in Airteagal 12(5), sa tríú fómhír d'Airteagal 17(2) agus (3) agus in Airteagal 19(13) agus (14) a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse neamhchinntithe ama amhail ón 2 Iúil 2014.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligeán na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 6(5) agus (6), in Airteagal 12(5), sa tríú fómhír d'Airteagal 17(2) agus (3) 17(3) agus in Airteagal 19(13) agus (14) a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligeán na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontas Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.

4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle ina leith an tráth céanna.

5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe arna ghlacadh de bhun Airteagal 6(5) agus (6), Airteagal 12(5), an tríú fómhír d'Airteagal 17(2) agus (3) nó in Airteagal 19(13) nó (14) i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse trí mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dheireadh na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú trí mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 36

Nós imeachta coiste

1. Déanfaidh an Coiste Eorpach um Urrúis, arna bhunú le Cinneadh 2001/528/CE ón gCoimisiún⁽¹⁾, cúnaimh a thabhairt don Choimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

⁽¹⁾ Cinneadh 2001/528/CE ón gCoimisiún an 6 Meitheamh 2001 lena mbunaítear an Coiste Eorpach um Urrúis (IO L 191, 13.7.2001, lch. 45)

CAIBIDIL 7

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 37

Treoir 2003/6/CE agus a bhearta cur chun feidhme a aisghairm

Déanfar Treoir 2003/6/CE agus Treoracha 2004/72/CE ⁽¹⁾, 2003/125/CE ⁽²⁾ agus 2003/124/CE ⁽³⁾ ón gCoimisiún agus Rialachán (CE) Uimh. 2273/2003 ón gCoimisiún ⁽⁴⁾ a cuid bearta cur chun feidhme a aisghairm le héifeacht ón 3 Iúil 2016. Déanfar na tagairtí do Threoir 2003/6/CE a fhorléiriú mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla chomhghaoil a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 38

Tuarascáil

Faoin 3 Iúil 2019, déanfaidh an Coimisiún tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, mar aon le togra reachtach chun é a leasú, más iomchuí. Sa tuarascáil sin déanfar measúnú ar, *inter alia*, na nithe seo a leanas:

- (a) a iomchuí atá sé comhrialacha a thabhairt isteach maidir leis an ngá go ndéanadh na Ballstáit uile foráil do phionóis riaracháin i dtaca le déileáil chos istigh agus le cúbláil mhargaidh;
- (b) cibé an leordhóthanach an sainmhíniú ar fhaisnéis ón taobh istigh chun an fhaisnéis uile is ábhartha do na húdaráis inniúla a chumhdach chun go bhféadfadh siad drochúsáid margaidh a chomhrac go héifeachtach;
- (c) a oiriúnaí atá na coinníollacha faoina dtugtar sainordú i leith toirmeasc ar thrádáil i gcomhréir le hAirteagal 19(11) d'fhonn a shainnint an bhfuil aon imthosca eile ann faoinar cheart go mbeadh feidhm ag an toirmeasc;
- (d) an fhéidearthacht go mbunófaí creat Aontais maidir le faireachas trasmhargaidh ar an leabhar orduithe i ndáil le drochúsáid margaidh, lena n-áirítear moltaí do chreat den sórt sin; agus
- (e) an raon feidhme maidir le forálacha tagarmharcála a chur i bhfeidhm.

Chun críocha phointe (a) den chéad fhomhír, déanfaidh ÚEUM fardal de chur i bhfeidhm na bpionós riaracháin agus, i gcás ina mbíonn cinneadh déanta ag na Ballstáit, de bhun an dara fhomhír d'Airteagal 30(1), pionóis coiriúla a leagan síos amhail dá dtagraítear ann i gcás sárúithe ar an Rialachán seo, de chur i bhfeidhm na bpionós coiriúil sin sna Ballstáit. Áireofar san fhardal sin freisin aon sonraí a chuirtear ar fáil faoi Airteagal 33(1) agus (2).

Airteagal 39

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

1. Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

⁽¹⁾ Treoir2004/72/CE ón gCoimisiún an 29 Aibreán 2004 lena gcuirtear chun feidhme Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le cleachtais mhargaidh a bhfuil glacadh leo, an sainmhíniú atá ar fhaisnéis ón taobh istigh i ndáil le díorthaigh ar thráchtarraí, liostaí daoine ar an taobh istigh a tharraingt suas, idirbhearta bainisteoirí a thabhairt ar aird agus idirbhearta amhrasacha a thabhairt ar aird (IO L 162, 30.4.2004, lch. 70).

⁽²⁾ Treoir2003/125/CE ón gCoimisiún an 22 Nollaig 2003 lena gcuirtear chun feidhme Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le moltaí infheistíochta a chur i láthair go cothrom agus le coinbhleachtaí leasa a nochtadh (IO L 339, 24.12.2003, lch. 73).

⁽³⁾ Treoir2003/124/CE ón gCoimisiún 22 Nollaig 2003 2 lena gcuirtear chun feidhme Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le faisnéis ón taobh istigh a shainmhíniú agus a nochtadh go poiblí agus le cúbláil margaidh a shainmhíniú (IO L, 24.12.2003, lch. 70).

⁽⁴⁾ Rialachán (CE) Uimh. 2273/2003 ón gCoimisiún an 22 Nollaig 2003 lena gcuirtear chun feidhme Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle i ndáil le díolúintí maidir le cláir athcheannaigh agus le cobhsaíocht ionstraimí airgeadais (IO L 336, 23.12.2003, lch. 33).

2. Beidh feidhm aige amhail ón 3 Iúil 2016, seachas i gcás Airteagal 4(4) agus (5), Airteagal 5(6), Airteagal 6(5) agus (6), Airteagal 7(5), Airteagal 11(9), (10) agus (11), Airteagal 12(5), Airteagal 13(7) agus (11), Airteagal 16(5), an tríú fomhír d'Airteagal 17(2), Airteagal 17(3),(10) agus (11), Airteagal 18(9), Airteagal 19(13), (14) agus (15), Airteagal 20(3), Airteagal 24(3) Airteagal 25(9), an dara, an tríú agus an ceathrú fomhír d'Airteagal 26(2), Airteagal 32(5) agus Airteagal 33(5), a mbeidh feidhm acu an 2 Iúil 2014.

3. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá a ghlacadh chun Airteagal 22, Airteagal 23, Airteagal 30, Airteagal 31(1), Airteagal 32 agus Airteagal 34 a chomhlíonadh faoin 3 Iúil 2016

4. Maidir le tagairtí atá sa Rialachán seo do Threoir 2014/65/AE agus do Rialachán (AE) Uimh. 600/2014, déanfar iad a léamh, roimh an 3 Eanáir 2017, mar thagairtí do Threoir 2004/39/CE i gcomhréir leis an tábla comhghaoil a leagtar amach in Iarscríbhinn IV a ghabhann le Treoir 2014/65/AE a mhéid atá forálacha a thagraíonn do Threoir 2004/39/CE sa tábla comhghaoil sin.

Nuair a dhéantar tagairt i bhforálacha an Rialacháin seo do OTFanna, do mhargaí fáis FBManna, do lamháltais astaíochtaí nó do tháirgí ceantáilte bunaithe orthu siúd, ní bheidh feidhm ag na forálacha sin maidir le hOTFanna, le margáí fáis FBManna, le lamháltais astaíochtaí nó le táirgí ceantáilte bunaithe orthu siúd go dtí an 3 Eanáir 2017.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg an 16 Aibreán 2014.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

An tUachtarán

M. SCHULZ

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

D. KOURKOULAS

IARSCRÍBHINN I

A. Táscairí iompraíochta cúblála a bhaineann le comharthaí bréagacha nó míthreoracha agus le socrú praghsanna

Chun críocha pointe (a) de mhír 1 d'Airteagal 12 den Rialachán seo a chur i bhfeidhm, agus gan dochar do na foirmeacha iompraíochta a leagtar amach i mír 2 den Airteagal sin, déanfar na táscairí nach bhfuil uileghabhálach seo a leanas, nach gá go measfar iad mar chúbláil mhargaidh iad féin, a chur san áireamh nuair a dhéanfaidh rannpháirtithe margaidh agus údaráis inniúla scrúdú ar idirbhearta nó orduithe chun trádála:

- (a) a mhéid is ionann orduithe chun trádála arna dtabhairt nó idirbhearta arna ndéanamh agus cuid shuntasach de mhéid laethúil na n-idirbheart san ionstraim airgeadais ábhartha, sa chonradh spot-tráchtearraí gaolmhar ábhartha, nó sa táirge ceantáilte ábhartha bunaithe ar lamháltais astaíochtaí, go háirithe i gcás ina bhfuil na gníomhaíochtaí sin ina gcúis le hathrú suntasach ar a bpraghas;
- (b) a mhéid atá orduithe chun trádála arna dtabhairt nó idirbhearta arna ndéanamh ag daoine a bhfuil ról suntasach acu maidir le hionstraim airgeadais, conradh spot-tráchtearraí gaolmhar, nó táirge ceantáilte bunaithe ar lamháltais astaíochtaí a cheannach nó a dhíol, ina gcúis le hathruithe suntasacha ar an bpraghas atá ar an ionstraim airgeadais sin, ar an gconradh spot-tráchtearraí gaolmhar sin, nó ar an táirge ceantáilte sin bunaithe ar lamháltais astaíochtaí;
- (c) cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil idirbhearta arna ndéanamh ina gcúis le gan aon athrú ar úinéireacht thairbhiúil ionstraim airgeadais, conartha spot-tráchtearraí ghaolmhair, nó táirge ceantáilte bunaithe ar lamháltais astaíochtaí;
- (d) a mhéid a áirítear le horduithe chun trádála arna dtabhairt nó idirbhearta arna ndéanamh nó orduithe arna gcealú malartuithe ról i dtreimhse ghearr agus a mhéid is ionann iad agus sciar suntasach de mhéid laethúil na n-idirbheart san ionstraim airgeadais ábhartha, sa chonradh spot-tráchtearraí gaolmhar, nó sa táirge ceantáilte bunaithe ar lamháltais astaíochtaí, agus a d'fhéadfadh a bheith bainteach le hathruithe suntasacha ar an bpraghas atá ar ionstraim airgeadais, ar chonradh spot-tráchtearraí gaolmhar, nó ar tháirge ceantáilte bunaithe ar lamháltais astaíochtaí;
- (e) a mhéid atá orduithe chun trádála arna dtabhairt nó idirbhearta arna ndéanamh comhchruinnithe laistigh de thréimhse ghearr ama sa seisiún trádála agus a mhéid atá siad ina gcúis le hathrú praghsais a fhreaschuirtear ina dhiaidh sin;
- (f) a mhéid a athraíonn orduithe chun trádála arna dtabhairt an t-uiríoll ar an tairiscint is fearr nó a thairgeann siad praghsanna in ionstraim airgeadais, i gconradh spot-tráchtearraí gaolmhar, nó i dtáirge ceantáilte bunaithe ar lamháltas astaíochtaí, nó, níos ginearálta, an t-uiríoll ar an leabhar orduithe atá ar fáil do rannpháirtithe margaidh, agus a bhaintear sula ndéantar iad; agus
- (g) a mhéid a thugtar orduithe chun trádála nó a dhéantar idirbhearta ag am ar leith nó faoi am ar leith nuair a dhéantar praghsanna tagartha, praghsanna socraithe agus luachálacha a ríomh agus nuair atá siad ina gcúis le hathruithe praghsanna a bhfuil tionchar acu ar phraghsanna agus luachálacha den sórt sin.

B. Táscairí iompraíochtaí cúblála a bhaineann le húsáid a bhaint as seifteanna samhailteacha nó as aon fhoirm eile de dhallamullóg nó d'acra

Chun críocha pointe (b) de mhír 1 d'Airteagal 12 den Rialachán seo a chur i bhfeidhm, agus gan dochar do na foirmeacha iompraíochta a leagtar amach i mír 2 den Airteagal sin, déanfar na táscairí nach bhfuil uileghabhálach seo a leanas, nach gá gur cheart iad a mheas mar chúbláil mhargaidh iad féin, a chur san áireamh nuair a dhéanfaidh rannpháirtithe margaidh agus údaráis inniúla scrúdú ar idirbhearta nó orduithe chun trádála:

- (a) cibé acu a théann nó nach dtéann orduithe chun trádála arna dtabhairt nó idirbhearta arna ndéanamh ag daoine roimh scaipeadh faisnéise atá bréagach nó míthreorach ag na daoine céanna nó ag daoine nasctha leo, nó cibé acu a thagann nó nach dtagann siad ina ndiaidh; agus
- (b) cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil orduithe chun trádála arna dtabhairt nó idirbhearta arna ndéanamh ag daoine sula ndéanann na daoine céanna nó daoine nasctha leo moltaí infheistíochta atá earráideach nó claonta nó go taispeántach faoi thionchar leasa ábhartha a tháirgeadh nó a scaipeadh, nó tar éis dóibh iad a tháirgeadh nó a scaipeadh.

IARSCRÍBHINN II

Tábla comhghaoil

An Rialachán seo	Treoir 2003/6/CE
Airteagal 1	
Airteagal 2	
Airteagal 2(1)(a)	Airteagal 9, an chéad mhír
Airteagal 2(1)(b)	
Airteagal 2(1)(c)	
Airteagal 2(1)(d)	Airteagal 9, an dara mír
Airteagal 2(3)	Airteagal 9, an chéad mír
Airteagal 2(4)	Airteagal 10(a)
Pointe (1) d'Airteagal 3(1)	Airteagal 1(3)
Pointe (2) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (3) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (4) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (5) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (6) d'Airteagal 3(1)	Airteagal 1(4)
Pointe (7) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (8) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (9) d'Airteagal 3(1)	Airteagal 1(5)
Pointe (10) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (11) d'Airteagal 3(1)	
Pointe (12) d'Airteagal 3(1)	Airteagal 1(7)
Pointe (13) d'Airteagal 3(1)	Airteagal 1(6)
Pointí (14) go (35) d'Airteagal 3(1)	
Airteagal 4	
Airteagal 5	Airteagal 8
Airteagal 6(1)	Airteagal 7
Airteagal 6(2)	
Airteagal 6(3)	
Airteagal 6(4)	
Airteagal 6(5)	
Airteagal 6(6)	
Airteagal 6(7)	

An Rialachán seo	Treoir 2003/6/CE
Airteagal 7(1)(a)	Airteagal 1(1), an chéad mír
Airteagal 7(1)(b)	Airteagal 1(1), an dara mír
Airteagal 7(1)(c)	
Airteagal 7(1)(d)	Airteagal 1(1), an tríú mír
Airteagal 7(2)	
Airteagal 7(3)	
Airteagal 7(4)	
Airteagal 7(5)	
Airteagal 8(1)	Airteagal 2(1), an chéad fhomhír
Airteagal 8(2)	
Airteagal 8(2)(a)	Airteagal 3(b)
Airteagal 8(2)(b)	
Airteagal 8(3)	
Airteagal 8(4)(a)	Airteagal 2(1)(a)
Airteagal 8(4)(b)	Airteagal 2(1)(b)
Airteagal 8(4)(c)	Airteagal 2(1)(c)
Airteagal 8(4)(d)	Airteagal 2(1)(d)
Airteagal 8(4), an dara fomhír	Airteagal 4
Airteagal 8(5)	Airteagal 2(2)
Airteagal 9(1)	
Airteagal 9(2)	
Airteagal 9(3)(a)	Airteagal 2(3)
Airteagal 9(3)(b)	Airteagal 2(3)
Airteagal 9(4)	
Airteagal 9(5)	
Airteagal 9(6)	
Airteagal 10(1)	Airteagal 3(a)
Airteagal 10(2)	
Airteagal 11	
Airteagal 12(1)	
Airteagal 12(1)(a)	Airteagal 1(2)(a)
Airteagal 12(1)(b)	Airteagal 1(2)(b)
Airteagal 12(1)(c)	Airteagal 1(2)(c)

An Rialachán seo	Treoir 2003/6/CE
Airteagal 12(1)(d)	
Airteagal 12(2)(a)	Airteagal 1(2), an chéad fhleasc den dara mír, chéad fhleasc
Airteagal 12(2)(b)	Airteagal 1(2), an dara fleasc den dara mír
Airteagal 12(2)(c)	
Airteagal 12(2)(d)	Airteagal 1(2), an tríú fleasc den dara mír
Airteagal 12(2)(e)	
Airteagal 12(3)	
Airteagal 12(4)	
Airteagal 12(5)	Airteagal 1(2), an tríú mír
Airteagal 13(1)	Airteagal 1(2)(a), an dara mír
Airteagal 13(1)	
Airteagal 13(2)	
Airteagal 13(3)	
Airteagal 13(4)	
Airteagal 13(5)	
Airteagal 13(6)	
Airteagal 13(7)	
Airteagal 13(8)	
Airteagal 13(9)	
Airteagal 13(10)	
Airteagal 13(11)	
Airteagal 14(a)	Airteagal 2(1), an chéad mír
Airteagal 14(b)	Airteagal 3(b)
Airteagal 14(c)	Airteagal 3(a)
Airteagal 15	Airteagal 5
Airteagal 16(1)	Airteagal 6(6)
Airteagal 16(2)	Airteagal 6(9)
Airteagal 16(3)	
Airteagal 16(4)	
Airteagal 16(5)	Airteagal 6(10), an seachtú fleasc
Airteagal 17(1)	Airteagal 6(1)
Airteagal 17(1), an tríú fomhír	Airteagal 9, an tríú mír
Airteagal 17(2)	

An Rialachán seo	Treoir 2003/6/CE
Airteagal 17(3)	
Airteagal 17(4)	Airteagal 6(2)
Airteagal 17(5)	
Airteagal 17(6)	
Airteagal 17(7)	
Airteagal 17(8)	Airteagal 6(3), an chéad agus dara fomhíreanna
Airteagal 17(9)	
Airteagal 17(10)	Airteagal 6(10), an chéad agus dara fleasc
Airteagal 17(11)	
Airteagal 18(1)	Airteagal 6(3), an tríú fomhír
Airteagal 18(2)	
Airteagal 18(3)	
Airteagal 18(4)	
Airteagal 18(5)	
Airteagal 18(6)	
Airteagal 18(7)	Airteagal 9, an tríú mír
Airteagal 18(8)	
Airteagal 18(9)	Airteagal 6(10), an ceathru fleasc
Airteagal 19(1)	Airteagal 6(4)
Airteagal 19(1)(a)	Airteagal 6(4)
Airteagal 19(1)(b)	
Airteagal 19(2)	
Airteagal 19(3)	
Airteagal 19(4)(a)	
Airteagal 19(4)(b)	
Airteagal 19(5) go (13)	
Airteagal 19(14)	Airteagal 6(10), an cúigiú fleasc
Airteagal 19(15)	Airteagal 6(10), an cúigiú fleasc
Airteagal 20(1)	Airteagal 6(5)
Airteagal 20(2)	Airteagal 6(8)
Airteagal 20(3)	Airteagal 6(10), an séú fleasc Airteagal 6(11)
Airteagal 21	Airteagal 1(2)(c), an dara habairt
Airteagal 22	Airteagal 11, an chéad abairt Airteagal 10
Airteagal 23(1)	Airteagal 12(1)

An Rialachán seo	Treoir 2003/6/CE
Airteagal 23(1)(a)	Airteagal 12(1)(a)
Airteagal 23(1)(b)	Airteagal 12(1)(b)
Airteagal 23(1)(c)	Airteagal 12(1)(c)
Airteagal 23(1)(d)	Airteagal 12(1)(d)
Airteagal 23(2)(a)	Airteagal 12(2)(a)
Airteagal 23(2)(b)	Airteagal 12(2)(b)
Airteagal 23(2)(c)	
Airteagal 23(2)(d)	Airteagal 12(2)(c)
Airteagal 23(2)(e)	
Airteagal 23(2)(f)	
Airteagal 23(2)(g)	Airteagal 12(2)(d)
Airteagal 23(2)(h)	Airteagal 12(2)(d)
Airteagal 23(2)(i)	Airteagal 12(2)(g)
Airteagal 23(2)(j)	Airteagal 12(2)(f)
Airteagal 23(2)(k)	Airteagal 12(2)(e)
Airteagal 23(2)(l)	Airteagal 12(2)(h)
Airteagal 23(2)(m)	Airteagal 6(7)
Airteagal 23(3)	
Airteagal 23(4)	
Airteagal 24(1)	Airteagal 15a(1)
Airteagal 24(2)	Airteagal 15a(2)
Airteagal 24(3)	
Airteagal 25(1),first subparagraph	Airteagal 16(1)
Airteagal 25(2)	Airteagal 16(2) agus Airteagal 16(4), ceathrú fomhír
Airteagal 25(2)(a)	Airteagal 16(2), an chéad fhleasc den dara fomhír agus Airteagal 16(4), an ceathrú fomhír
Airteagal 25(2)(b)	
Airteagal 25(2)(c)	Airteagal 16(2), an dara fleasc den dara fomhír agus Airteagal 16(4), an ceathrú fomhír
Airteagal 25(2)(d)	Airteagal 16(2) an tríú fleasc den dara fomhír agus Airteagal 16(4) an ceathrú fomhír
Airteagal 25(3)	
Airteagal 25(4)	Airteagal 16(2), an chéad abairt
Airteagal 25(5)	Airteagal 16(3)
Airteagal 25(6)	Airteagal 16(4)

An Rialachán seo	Treoir 2003/6/CE
Airteagal 25(7)	Airteagal 16 (2), ceathrú fomhír agus Airteagal 16(4), ceathrú fomhír
Airteagal 25(8)	
Airteagal 25(9)	Airteagal 16(5)
Airteagal 26	
Airteagal 27(1)	
Airteagal 27(2)	
Airteagal 27(3)	Airteagal 13
Airteagal 28	
Airteagal 29	
Airteagal 30(1), an chéad fomhír	Airteagal 14(1)
Airteagal 30(1)(a)	
Airteagal 30(1)(b)	Airteagal 14(3)
Airteagal 30(2)	
Airteagal 30(3)	
Airteagal 31	
Airteagal 32	
Airteagal 33(1)	Airteagal 14(5), an chéad fomhír
Airteagal 33(2)	
Airteagal 33(3)	Airteagal 14(5), an dara fomhír
Airteagal 33(4)	Airteagal 14(5), an triú fomhír
Airteagal 33(5)	
Airteagal 34(1)	Airteagal 14(4)
Airteagal 34(2)	
Airteagal 34(3)	
Airteagal 35	
Airteagal 36(1)	Airteagal 17(1)
Airteagal 36(2)	
Airteagal 37	Airteagal 20
Airteagal 38	
Airteagal 39	Airteagal 21
Iarscríbin	

**RIALACHÁN (AE) Uimh. 597/2014 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
an 16 Aibreán 2014**

lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 ón gComhairle lena leagtar síos bearta a bhaineann le gabhálacha teagmhasacha orc in iascaigh

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 43(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ⁽²⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Le Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 ón gComhairle ⁽³⁾ tugtar cumhachtaí don Choimisiún chun cuid de na forálacha sa Rialachán sin a chur chun feidhme. Tar éis theacht i bhfeidhm Chonradh Liospóin, is iomchuí na cumhachtaí sin a ailíniú le hAirteagal 290 agus le hAirteagal 291 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE).
- (2) D'fhonn a áirithiú go gcuirfear forálacha áirithe de Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 in oiriúint go héifeachtúil do dhul chun cinn teicniúil agus eolaíoch, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a tharmligean chuig an gCoimisiún maidir le sonraíochtaí teicniúla agus le coinníollacha teicniúla i dtaca le tréithe comharthaíochta agus tréithe cur chun feidhme na húsáide gléasanna fuaimiúla bactha. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal saineolaithe. Ba cheart don Choimisiún, le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, a áirithiú go ndéanfar doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (3) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le cur chun feidhme fhorálacha Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 lena leagtar síos rialacha maidir leis an nós imeachta agus leis an bhformáid le haghaidh tuairiscithe ag na Ballstáit, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾.
- (4) I bhfianaise an cheanglais atá ar na Ballstáit na bearta is gá a ghlacadh chun córas dianchosanta a bhunú le haghaidh orc i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 812/2004, agus i bhfianaise easnaimh an Rialacháin sin a shainaithin an Coimisiún, ba cheart athbhreithniú a dhéanamh, faoin 31 Nollaig 2015, ar oiriúnacht agus ar éifeachtacht fhorálacha an Rialacháin sin maidir le hoirc a chosaint. Ar bhonn an athbhreithnithe sin, ba cheart don Choimisiún, más iomchuí, togra reachtach uileghabhálach a chur faoi bhráid Parlaimint na hEorpa agus an Comhairle d'fhonn cosaint éifeachtach orc a áirithiú, lena n-áirítear trí phróiseas an réigiúnaithe.
- (5) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 a leasú dá réir,

⁽¹⁾ IO C 11, 15.1.2013, lch. 85.

⁽²⁾ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 16 Aibreán 2013 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus seasamh ón gComhairle ar an gcéad léamh an 3 Márta 2014 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil). Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 16 Aibreán 2014 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

⁽³⁾ Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 ón gComhairle an 26 Aibreán 2004 lena leagtar síos bearta a bhaineann le gabhálacha teagmhasacha orc in iascaigh agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 88/98 (IO L 150, 30.4.2004, lch. 12).

⁽⁴⁾ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 812/2004 mar a leanas:

(1) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 3(1):

“1. Déanfaidh gléasanna fuaimiúla bactha a úsáidtear i gcur i bhfeidhm Airteagal 2(1) na sonraíochtaí teicniúla agus na coinníollacha úsáide a leagtar amach in Iarscríbhinn II a chomhlíonadh. D’fhonn a áirithiú go leanfaidh Iarscríbhinn II le staid an dul chun cinn eolaíoch agus theicniúil a léiriú, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh, i gcomhréir le hAirteagal 8a, lena dtabharfar na tréithe comharthaíochta agus na tréithe cur chun feidhme comhfhreagracha atá ann cothrom le dáta. Agus na gníomhartha tarmligthe sin á nglacadh aige, déanfaidh an Coimisiún foráil do dhóthain ama chun oiriúnuithe den sórt sin a chur chun feidhme.”.

(2) in Airteagal 7, cuirtear isteach an mhír seo a leanas:

“3. Faoi 31 Nollaig 2015, déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú ar éifeachtacht na mbeart dá bhforáiltear sa Rialachán seo agus déanfaidh sé, más iomchuí, togra reachtach uileghabhálach a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle d’fhonn cosaint éifeachtach orc a áirithiú.”.

(3) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 8:

“Airteagal 8

Cur chun feidhme

Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena mbunaítear rialacha mionsonraithe maidir leis an nós imeachta agus leis an bhformáid le haghaidh an tuairiscithe dá bhforáiltear in Airteagal 6. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 8b(2).”.

(4) cuirtear isteach na hAirteagail seo a leanas:

“Airteagal 8a

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 3(1) a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse ceithre bliana ón 2 Iúil 2014. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná naoi mí roimh dheireadh na tréimhse ceithre bliana, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná trí mhí roimh dheireadh gach tréimhse.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 3(1) a chúlghairm tráth ar bith. Leis an gcinneadh chun cúlghairm a dhéanamh, cuirfear deireadh le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar ann. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon cheann de na gníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana.

4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle go comhuaineach.

5. Ní thiocfaidh gníomh tarmhligthe a ghlacfar de bhun Airteagal 3(1) i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó, más rud é, roimh dheireadh na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad agóid. Cuirfear síneadh dhá mhí leis an tréimhse sin ar thionscnamh ó Pharlaimint na hEorpa nó ón gComhairle.

Airteagal 8b

Nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh an Coiste um iascach agus dhobharshaothrú arna bhunú le hAirteagal 47 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (*) cúnamh don Choimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (**).

2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.”

(*) Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir leis an gComhbheartas Iascaigh, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1954/2003 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2371/2002 ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 639/2004 ón gComhairle agus Cinneadh 2004/585/CE ón gComhairle (IO L 354, 28.12.2013, lch. 22).

(**) Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).”.

Airteagal 2

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg an 16 Aibreán 2014.

Thar ceann Parlaimint na hEorpa

An tUachtarán

M. SCHULZ

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

D. KOURKOULAS

**RIALACHÁN (AE) Uimh. 598/2014 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
an 16 Aibreán 2014**

maidir le rialacha agus nósanna imeachta a bhunú i ndáil le srianta oibriúcháin atá bainteach le torann a thabhairt isteach ag aerfoirt an Aontais faoi Chur Chuige Cothrom agus lena n-aisghairtear Treoir 2002/30/CE

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 100(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ⁽³⁾,

De bhrí an méid seo a leanas:

- (1) Tá forbairt inbhuanaithe ar cheann de phríomhchuspóirí an chomhbheartais iompair. Éilíonn sí, áfach, cur chuige comhtháite atá dírithe ar fheidhmiú éifeachtach chórais iompair an Aontais agus ar cosaint an chomhshaoil a áirithiú.
- (2) Is gá, i gcás fhorbairt inbhuanaithe an aeriompair, bearta a thabhairt isteach lena ndírítear ar an tionchar torainn ó aerárthaí ag aerfoirt an Aontais a laghdú. Ba cheart go gcuirfí feabhas ar an timpeallacht torainn mórthimpeall aerfoirt an Aontais leis na bearta sin d'fhonn mianach saoil na saoránach in aice láimhe a choinneáil nó a mhéadú agus chun comhoiriúnacht idir gníomhaíochtaí eitlíochta agus limistéir chónaithe a chothú, go háirithe i gcás eitiltí oíche.
- (3) Is le Rún A33/7 ón Eagraíocht Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta (ICAO) a thugtar isteach an coincheap “Cur Chuige Cothrom” maidir le bainistiú torainn (Cur Chuige Cothrom) agus bunaíonn sé modh comhsheasmhach chun aghaidh a thabhairt ar thorann aerárthaí. Ba cheart go mbeadh an Cur Chuige Cothrom mar bhunús i gcónaí le rialáil torainn in earnáil na heitlíochta, mar bhainse de thionscal domhanda. Sa Chur Chuige Cothrom aithnítear an luach a bhaineann le hoibleagáidí dlíthiúla ábhartha, le comhaontuithe reatha, le dlíthe reatha agus le beartais seanbhunaithe, agus ní dhéantar réamhbhreith orthu. Trí rialacha idirnáisiúnta an Chur Chuige Chothroim a chorpú sa Rialachán seo, ba cheart go laghdófaí go suntasach an riosca a bhaineann le díospóidí idirnáisiúnta i gcás ina bhféadfadh srianta oibriúcháin atá bainteach le torann difear a dhéanamh d'iompróirí tríú tíortha.
- (4) Cuireadh deireadh leis na haerárthaí is mó torainn de bhun Threoir 2002/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾ agus de bhun Threoir 2006/93/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁵⁾, ach tá gá le nuashonrú a dhéanamh ar an gcaoi a bhféadfar leas a bhaint as bearta maidir le srian oibriúcháin chun na húdaráis a chumasú déileáil leis na haerárthaí is mó torainn atá ann faoi láthair chun an timpeallacht torainn mórthimpeall aerfoirt an Aontais a fheabhsú faoin gcreat idirnáisiúnta um Chur Chuige Cothrom.

⁽¹⁾ IO C 181, 21.6.2012, lch. 173.

⁽²⁾ IO C 277, 13.9.2012, lch. 110.

⁽³⁾ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 12 Nollaig 2012 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus seasamh an Chomhairle ar an gcéad léamh an 24 Márta 2014 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil). Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 15 Aibreán 2014 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

⁽⁴⁾ Treoir 2002/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Márta 2002 maidir le rialacha agus nósanna imeachta a bhunú i ndáil le srianta oibriúcháin atá bainteach le torann a thabhairt isteach ag aerfoirt Chomhphobail (IO L 85, 28.3.2002, lch. 40).

⁽⁵⁾ Treoir 2006/93/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Nollaig 2006 maidir le rialú oibriúcháin aerárthaí a chumhdaítear le Cuid II, Caibidil 3, Imleabhar 1 d'Iarscríbhinn 16 a ghabhann leis an gCoinbhinsiún um Eitlíocht Sibhialta Idirnáisiúnta, an dara heagrán (1988) (IO L 374, 27.12.2006, lch. 1).

- (5) Sa tuarascáil ón gCoimisiún an 15 Feabhra 2008 dar teideal “Srianta Oibriúcháin i leith Torainn ag Aerfoirt AE”, léiríodh go bhfuil gá ann leithdháileadh na bhfreagrachtaí agus cearta agus oibleagáidí beachta na bpáirtithe leasmhara le linn an phróisis mheasúnaithe torainn a shoiléiriú i dtéacs na Treorach 2002/30/CE lena áirithiú go ndéanfar bearta cost-éifeachtúla a ráthú chun na cuspóirí laghdaithe torainn a ghnóthú i gcomhair gach aerfoirt.
- (6) Cé go gcuirtear teorainn le hacmhainn aerfoirt nuair a thugann na Ballstáit srianta oibriúcháin isteach ag aerfoirt an Aontais ar bhonn gach cáis faoi leith, féadfaidh sin cuidiú leis an timpeallacht torainn mórthimpeall na n-aerfort a fheabhsú. D’fhéadfaí, áfach, iomaíochas a shaobhadh nó d’fhéadfaí cur isteach ar éifeachtúlacht iomlán líonra eitlíochta an Aontais mura n-úsáidtear an acmhainn atá ann cheana go héifeachtúil. Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit an cuspóir sonrach maolaithe torainn den Rialachán seo a bhaint amach go leordhóthanach agus gur fearr, trí bhithin rialacha comhchuibhithe maidir leis an bpróiseas chun srianta oibriúcháin a thabhairt isteach mar chuid den phróiseas bainistithe torainn, is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabail na coimhdeachta mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach. Le modh comhchuibhithe den sórt sin, ní fhorchuirtear cuspóirí cáilíochta torainn, a thig i gcónaí ó Threoir 2002/49/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾ nó ó rialacha nó reachtaíocht ábhartha eile an Aontais laistigh de gach Ballstát, agus ní dhéantar réamhbhreith ar roghnú iarbhir na mbearta.
- (7) Níor cheart go mbeadh feidhm ag an Rialachán seo ach maidir le Ballstáit ina bhfuil aerfoirt a bhfuil os cionn 50 000 gluaiseacht aerárthaí sibhialta in aghaidh gach bliana féilire ann agus nuair atáthar ag smaoinemh faoi shrianta oibriúcháin atá bainteach le torann a thabhairt isteach ag an aerfort sin.
- (8) Ba cheart go mbeadh feidhm ag an Rialachán seo maidir le haerárthaí atá in úsáid san eitlíocht shibhialta. Níor cheart go mbeadh feidhm aige maidir le haerárthaí amhail aerárthaí míleata ná aerárthaí a thugann faoi oibriúcháin chustaim, phóilíneachta ná lucht múchta tine. Thairis sin, ba cheart oibriúcháin éagsúla de chineál eisceachtúil, amhail eitilt ar mhaithe le cúiseanna daonnúla práinneacha, eitilt cuardaigh agus tarrthála in am práinne, ar mhaithe le cúnaimh míochaine, agus fóirithint anachaine a dhíolmhú ón Rialachán seo.
- (9) Cé gur cheart go ndéanfaí measúnú rialta ar thorann i gcomhréir le Treoir 2002/49/CE, níor cheart go mbeadh na measúnuithe sin ina mbunús le bearta breise laghdaithe torainn ach amháin murar leor na bearta maolaitheacha torainn atá ann cheana chun na cuspóirí laghdaithe torainn a ghnóthú, agus forbairt a bhfuiltear ag súil léi ag aerfoirt á cur san áireamh. Maidir le haerfoirt ina sainaithnítear go bhfuil fadhb torainn iontu, ba cheart bearta breise maidir le maolú torainn a shainaithint i gcomhréir le modheolaíocht “Cur Chuige Cothrom” na hEagraíochta Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta. Chun a áirithiú go gcuirtear an Cur Chuige Cothrom i bhfeidhm go forleathan laistigh den Aontas, moltar a úsáid aon uair a mheasann an Ballstát aonair lena mbaineann gur leordhóthanach é, fiú lasmuigh de raon feidhme an Rialacháin seo. Níor cheart srianta oibriúcháin a bhaineann le torann a thabhairt isteach ach amháin nuair nach leor bearta eile faoi “Chur Chuige Cothrom” chun na cuspóirí sonracha um maolú torainn a bhaint amach.
- (10) Cé go dtugann anailís chostais-sochair léargas ar an éifeacht iomlán ar an leas eacnamaíoch trí na costais agus na sochair a chur i gcomparáid, tá an measúnú ar éifeachtúlacht costais dírithe ar chuspóir áirithe a ghnóthú sa tslí is cost-éifeachtúla, agus ní chuirtear ach na costais i gcomparáid. Níor cheart go gcuirfeadh an Rialachán seo cosc ar Bhallstáit ó anailís chostais-sochair a úsáid nuair is iomchuí.
- (11) Is gá tábhacht na ngnéithe sláinte a aithint i ndáil le fadhbanna torainn, agus tá sé tábhachtach, dá bhrí sin, go gcuirfí na gnéithe sin san áireamh go comhsheasmhach ag na haerfoirt go léir nuair a bhíonn cinneadh i ndáil le cuspóirí um maolú torainn á dhéanamh, agus rialacha comhchoiteanna an Aontais sa réimse sin á gcur san áireamh. Mar sin, ba cheart measúnú a dhéanamh ar ngnéithe sláinte i gcomhréir le reachtaíocht an Aontais maidir le meastóireacht ar éifeachtaí torainn.
- (12) Ba cheart go mbeadh measúnuithe torainn bunaithe ar chritéir oibiachtúla agus intomhaiste atá i gcoiteann ag na Ballstáit go léir agus ba cheart go mbeidís mar fhorbairt ar an bhfaisnéis atá ann cheana, amhail faisnéis a eascraíonn as Treoir 2002/49/CE a chur chun feidhme. Ba cheart go n-áiritheodh na Ballstáit go mbeidh an fhaisnéis sin iontaoifa, go bhfaighfear í ar bhealach trédhearcach agus go mbeidh rochtain ag údaráis inniúla agus ag geallsealbhóirí uirthi. Ba cheart do na húdaráis inniúla na huirlisí faireacháin ábhartha riachtanacha a chur i bhfeidhm.

⁽¹⁾ Treoir 2002/49/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Meitheamh 2002 maidir le torann comhshaoil a mheasúnú agus a bhainistiú (IO L 189, 18.7.2002, lch. 12).

- (13) An t-údarás inniúil a bheidh freagrach as srianta oibriúcháin a bhaineann le torann a ghlacadh, ba cheart é a bheith neamhspleách ar aon eagraíocht a bhaineann le hoibriú an aerfoirt, le haeriompar nó le soláthar seirbhísí aerloingseoireachta, nó a dhéanann ionadaíocht dá leasa siúd agus ar na daoine a chónaíonn i gcomharsanacht an aerfoirt. Níor cheart tuiscint ón méid sin gur gá do na Ballstáit a struchtúir riaracháin nó a nósanna imeachta cinnteoireachta a mhodhnú.
- (14) Aithnítear gur shocraigh na Ballstáit ar shrianta oibriúcháin atá bainteach le torann i gcomhréir le reachtaíocht náisiúnta a bhunaítear ar mhodhanna meastóireachta torainn atá aitheanta ar bhonn náisiúnta, agus d'fhéadfadh sé nach bhfuil siad iomlán comhsheasmhach leis an modh a thuiriscítear i dTuarascáil na Comhdhála Eorpaí um Eitlíocht Shibhialta (ECAC) Doiciméad 29 dar teideal "Modh caighdeánach chun Comhrianta Torainn a Ríomh Mórthimpeall Aerfort Sibhialta" (Doic. 29 ECAC) agus nach n-úsáidtear an fhaisnéis atá aitheanta go hidirnáisiúnta maidir le feidhmíocht torainn aerárthaí iontu. Mar sin féin, ba cheart éifeachtúlacht agus éifeachtacht sriain oibriúcháin atá bainteach le torann a mheasúnú i gcomhréir leis na modhanna a leagtar síos i nDoiciméad 29 ECAC agus leis an gCur Chuige Cothrom. Dá réir sin, ba cheart do na Ballstáit a measúnuithe ar shrianta oibriúcháin sa reachtaíocht náisiúnta a oiriúnú le go mbeidh siad ag teacht go hiomlán le Doiciméad 29 ECAC.
- (15) Ba cheart sainmhíniú nua, níos leithne a thabhairt isteach ar shrianta oibriúcháin ná mar atá i dTreoir 2002/30/CE d'fhonn gurbh fhusa teicneolaíochtaí nua agus cumais oibríochtúla nua na n-aerárthaí agus an treallaimh talún a chur chun feidhme. Agus é sin á chur i bhfeidhm, níor cheart go gcuirfí moill ar chur chun feidhme bearta oibríochtúla lena bhféadfaí éifeacht an torainn a mhaolú gan cur isteach go mór ar acmhainn oibríochtúil an aerfoirt. Níor cheart, dá réir sin, beart mar sin a mheas mar shrian nua oibriúcháin.
- (16) Tríd an bhfaisnéis faoi thorann a lárú, laghdófaí go mór an t-ualach riaracháin ar oibreoirí aerárthaí agus ar oibreoirí aerfoirt. Is ar leibhéal an aerfoirt aonair a sholáthraítear agus a bhainistítear an fhaisnéis sin faoi láthair. Is gá na sonraí seo a chur ar fáil d'oibreoirí aerfort agus d'aerfort chun críocha oibríochtúla. Tá sé tábhachtach bunachar sonraí Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa (an Gníomhaireacht) a bhaineann le deimhniú feidhmíochta torainn a úsáid mar uirlis bhailíochtaithe in éineacht leis na sonraí ar eitilt aonair ón Eagraíocht Eorpach um Shábháilteacht na hAerloingseoireachta (Eurocontrol). Iarrtar na sonraí sin go rialta cheana chun críoch lárbhainistithe sreafa, ach níl siad ar fáil faoi láthair don Choimisiún ná don Gníomhaireacht agus is gá iad a shonrú chun críche an Rialacháin seo agus chun rialáil feidhmíochta a dhéanamh ar bhainistiú aerthráchta. Trí dhea-rochtain a thabhairt ar shonraí samhaltaithe atá bailíochtaithe, a chinnfear i gcomhréir le próisis agus deachleachtais a aithnítear ar bhonn idirnáisiúnta, ba cheart go bhfeabhsófaí cáilíocht mhapáil na gcomhrianta torainn in aerfoirt aonair mar thacaíocht le cinntí beartais.
- (17) Chun tionchar gan iarraidh ar shábháilteacht eitlíochta, ar acmhainn aerfoirt agus ar iomaíocht a sheachaint, ba cheart don Choimisiún fógra a thabhairt don údarás inniúil ábhartha má fheictear dó nach ndéantar, leis an bpróiseas a leanadh chun srianta oibriúcháin a thabhairt isteach, ar srianta maidir le torann iad, ceanglais an Rialacháin seo a chomhlíonadh. Ba cheart go scrúdódh an t-údarás inniúil ábhartha an fógra ón gCoimisiún agus go gcuirfeadh sé an Coimisiún ar an eolas faoin rún atá aige sula dtugann sé na srianta oibriúcháin isteach.
- (18) D'fhonn an Cur Chuige Cothrom a chur san áireamh, ba cheart a fhoráil go bhféadfaí díolúintí a thabhairt i ndálaí ar leith d'oibreoirí ó thíortha i mbéal forbartha, ós rud é go mbeadh cruatan míchuí i ndán do na hoibreoirí sin d'uireasa na ndíolúintí sin. Tá an tagairt do "thíortha i mbéal forbartha" le tuiscint i bhfianaise an chomhthéacs shonraigh seo ní chuimsítear léi gach tír a dtagrafaí di sa chomhphobal idirnáisiúnta mar thír i mbéal forbartha. Go háirithe, caithfear a áirithiú nach mbeidh na díolúintí sin neamh-chomhoiriúnach le prionsabal an neamh-idirdhealaithe.
- (19) Chun an dul chun cinn leanúnach i dteicneolaíochtaí innill agus aerfhráma a léiriú agus na modhanna a úsáidtear chun comhrianta torainn a mhapáil, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligeán don Choimisiún maidir le huasdátú rialta a dhéanamh ar chaighdeán torainn ó aerárthaí dá dtagraítear sa Rialachán seo agus ar an tagairt do na modhanna deimhniúcháin bainteacha, agus na hathruithe i ndoiciméid ábhartha ICAO á gcur san áireamh más iomchuí, agus uasdátú a dhéanamh ar an modh a úsáidfear d'fhonn comhrianta torainn a ríomh agus na hathruithe i ndoiciméid ábhartha ICAO a chur san áireamh, más iomchuí. Chomh maith leis sin, ba cheart athruithe in Doiciméad 29 ECAC a chur san áireamh freisin do nuashonrúcháin theicniúla, de réir mar is iomchuí, trí bhithin gníomhartha tarmligthe. Tá sé rithábhachtach go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí mar chuid den obair ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe. Ba cheart don Choimisiún a áirithiú, agus gníomhartha tarmligthe á n-ullmhú agus á dtarraingt suas aige, go ndéanfar na doiciméid ábhartha uile a tharchur an tráth céanna, go tráthúil agus go hiomchuí chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.

- (20) Cé go n-éilítear leis an Rialachán seo go ndéanfaí measúnú rialta ar an gcás maidir le torann sna haerfoirt, ní gá go mbeidh srianta oibriúcháin nua a bhaineann le torann ná athbhreithniú ar na srianta atá ann cheana mar thoradh ar mheasúnú mar sin. Mar sin de, ní cheanglaítear leis an Rialachán seo go ndéanfaí athbhreithniú ar shrianta oibriúcháin a bhaineann le torann atá ar bun ar dháta a theacht i bhfeidhm, lena n-áirítear iad siúd atá mar thoradh ar chinntí cúirte nó próisis idirghabhála áitiúla san áireamh. Leasuithe beaga teicniúla ar bhearta nach ngabhann impleachtaí substainteacha leo ó thaobh acmhainne nó oibríochtaí de, ní mheastar mar shrianta nua oibriúcháin a bhaineann le torann iad.
- (21) I gcás inar cuireadh próiseas comhairliúcháin ar bun sula nglacadh srian oibriúcháin a bhaineann le torann faoi Threoir 2002/30/CE agus i gcás ina bhfuil an próiseas sin fós ar bun ar an dáta a dtiocfaidh an Rialachán sin i bhfeidhm, is iomchuí a cheadú go ndéanfar an cinneadh deiridh i gcomhréir le Treoir 2002/30/CE chun an dul chun cinn atá déanta cheana sa phróiseas sin a choimeád.
- (22) I bhfianaise an ghá atá ann an modh measúnaithe torainn a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ar mhargadh eitlíochta an Aontais, leagtar síos sa Rialachán seo rialacha coiteanna maidir le srianta oibriúcháin atá bainteach le torann.
- (23) Ba cheart, dá bhrí sin, Treoir 2002/30/CE a aisghairm,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Ábhar, cuspóirí agus raon feidhme

1. Leagtar síos leis an Rialachán seo, i gcás ina sainnithnítear go bhfuil fadhb thorainn ann, na rialacha atá le leanúint maidir le srianta oibriúcháin a bhaineann le torann a thabhairt isteach ar shlí chomhsheasmhach ar bhonn gach aerfoirt ar leith le go bhfeabhsófar an timpeallacht torainn agus le go dteorannófar nó go laghdófar líon na ndaoine a ndéantar difear suntasach dóibh mar gheall ar an torann ó aerárthaí, lena bhféadfar dochar a dhéanamh dóibh, i gcomhréir leis an gCur Chuige Cothrom.
2. Is iad na cuspóirí atá leis an Rialachán seo:
- (a) a éascú gur féidir cuspóirí sonracha um maolú torainn a bhaint amach, lena n-áirítear gnéithe sláinte, ar leibhéal na n-aerfort aonair, ag cloí le rialacha ábhartha an Aontais, go háirithe iad siúd a leagtar síos i dTreoir 2002/49/CE, agus leis an reachtaíocht i ngach Ballstát ag an am céanna;
- (b) a chumasú gur féidir na srianta oibriúcháin a roghnú i gcomhréir leis an gCur Chuige Cothrom le gur féidir forbairt inbhuanaithe an aerfoirt agus acmhainn an líonra bainistithe aertráchta a bhaint amach le dearcadh “geata go geata”.
3. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le haerárthaí atá in úsáid san eitlíocht sibhialta. Ní bheidh feidhm aige maidir le haerárthaí atá in úsáid i seirbhísí míleata, seirbhísí custaim, seirbhísí póilíneachta, nó in oibríochtaí eile mar sin.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críche an Rialacháin seo beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn “aerárthach” aerárthach sciatháin dhobhogtha a bhfuil uasmhais dheimhnithe éirí de thalamh 34 000 kg nó níos mó aige, nó cóiríocht inmheánach uasta dheimhnithe le haghaidh an chineáil aerárthaigh i dtrácht ina bhfuil 19 suíochán paisinéara nó níos mó, gan suíocháin ar don fhoireann amháin iad a áireamh;
- (2) ciallaíonn “aerfort” aerfort ina mbíonn níos mó ná 50 000 gluaiseacht aerárthach sibhialta i ngach bliain féilire (is ionann gluaiseacht agus éirí de thalamh nó tuirlingt), ar bhonn mheánlíon na ngluaiseachtaí sna trí bliana féilire a bhí roimh an measúnú ar thorann a dhéanamh;

- (3) ciallaíonn “Cur Chuige Cothrom” an próiseas a d’fhorbair an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Eitlíocht Shibhialta (ICAO) faoina ndéantar an réimse beart atá ar fáil, eadhon laghdú ar thorann ó aerárthaí ag an bhfoinse, pleanáil agus bainistiú na talamhúsáide, nósanna imeachta oibríochtúla agus srianta oibriúcháin laghdaithe torainn, a mheas ar shlí chomhsheasmhach d’fhonn aghaidh a thabhairt ar fhadhb an torainn ar an tslí is cost-éifeachtúla ar bhonn gach aerfoirt ar leith.
- (4) ciallaíonn “aerárthach lag-chomhlíontach” aerárthach a údaraítear i gcomhréir le teorainneacha a leagtar síos in Imleabhar 1, Cuid II, Caibidil 3 d’Iarscríbhinn 16 a ghabhann leis an gCoinbhinsiún um Eitlíocht Shibhialta Idirnáisiúnta a síníodh an 7 Nollaig 1944 (Coinbhinsiún Chicago) le lamháil charnach atá níos lú ná 8 EPNdB (An Torann Inchloiste Iarbhír i nDeicibeil) le linn idirthréimhse ceithre bliana go dtí an 14 Meitheamh 2020, agus lamháil charnach níos lú ná 10 EPNdB ag deireadh na hidirthréimhse sin nuair is é atá sa lamháil charnach an figiúr atá sloinnte in EPNdB a fuarthas trí na lamhálacha aonair (i.e. na difríochtaí idir an leibhéal deimhnithe torainn agus an leibhéal uasta torainn is incheadaithe) a shuimiú ag gach ceann de na trí phointe thagartha den tomhas torainn mar a shainítear in Imleabhar 1, Cuid II, Caibidil 3 d’Iarscríbhinn 16 a ghabhann le Coinbhinsiún Chicago;
- (5) ciallaíonn “gníomhaíocht atá bainteach le torann” aon bheart a imríonn tionchar ar an timpeallacht torainn mórthimpeall na n-aerfort, agus a bhfuil feidhm ag prionsabail Chur Chuige Cothrom ICAO maidir leis, lena n-áirítear gníomhaíochtaí eile neamhoibríochtúla lena bhféadfar difear a dhéanamh do líon na ndaoine atá neamhchosanta ar thorann aerárthaí;
- (6) ciallaíonn “srianta oibriúcháin” gníomhaíocht atá bainteach le torann a chuireann srian ar an rochtain ar acmhainn oibríochtúil aerfoirt nó a laghdaíonn í, lena n-áirítear srianta oibriúcháin atá dírithe ar aerárthaí lag-chomhlíontacha a tharraingt siar ó oibríochtaí in aerfoirt áirithe, chomh maith le srianta oibriúcháin de chineál páirteach a bhfuil feidhm acu, mar shampla, go ceann tréimhse ama sainaitheanta i rith an lae nó nach bhfuil infheidhme ach i gcás rúidbhealaí áirithe ag an aerfort.

Airteagal 3

Údarás inniúla

1. Déanfaidh Ballstáit, ina bhfuil aerfort dá dtagraítear in Airteagal 2(2) lonnaithe, údarás inniúil amháin, nó níos mó, a ainmniú mar údarás atá freagrach as an bpróiseas a bheidh le leanúint nuair a ghlactar srianta oibriúcháin.
2. Beidh na húdaráis inniúla neamhspleách ar aon eagraíocht a bhféadfadh gníomhaíocht atá bainteach le torann difear a dhéanamh di. Féadfar an neamhspleáchas sin a bhaint amach trí roinnt na feidhmíochta a úsáid.
3. Cuirfidh na Ballstáit ainmneacha agus seoltaí na n-údarás inniúil ainmnithe dá dtagraítear i mír 1 in iúl don Choimisiún go tráthúil. Foilseoidh an Coimisiún an fhaisnéis sin.

Airteagal 4

Ceart achomhairc

1. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an ceart ann chun achomharc a dhéanamh i gcoinne srianta oibriúcháin arna nglacadh de bhun an Rialacháin seo os comhar comhlachta achomhairc nach é an t-údarás a ghlac an srian atá faoi chonspóid, i gcomhréir leis an reachtaíocht agus leis na nósanna imeachta náisiúnta.
2. Cuirfidh an Ballstát, ina bhfuil aerfort amháin dá dtagraítear in Airteagal 2(2) lonnaithe ainm agus seoladh an chomhlachta achomhairc ainmnithe dá dtagraítear i mír 1 nó, nuair is iomchuí, na socrúithe a bheidh ann chun deimhniú go n-ainmneofar comhlacht achomhairc in iúl don Choimisiún go tráthúil.

Airteagal 5

Rialacha ginearálta maidir le torann aerárthaí a bhainistiú

1. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar leibhéil torainn a mheas ag aerfort aonair amháin dá dtagraítear i bpointe (2) d’Airteagal 2 i gcomhréir le Treoir 2002/49/CE.

2. Áiríteoidh na Ballstáit go nglactar an Cur Chuige Cothrom maidir le torann ó aerárthaí a bhainistiú sna haerfoirt ina sainaitheann go bhfuil fadhb torainn iontu. Chuige sin, deimhneoidh siad an méid seo a leanas:

- (a) go sainmhínítear cuspóir an aerfoirt sin maidir le torann a mhaolú, agus Airteagal 8 agus Iarscríbhinn V a ghabhann le Threoir 2002/49/CE á gcur san áireamh go cuí;
- (b) go sainaitheann bearta atá ar fáil chun an tionchar torainn a laghdú;
- (c) go ndéanfar measúnú críochnúil ar chost-éifeachtúlacht dhóchúil na mbearta maolaithe torainn;
- (d) go roghnófar, gan dochar a dhéanamh do ghnéithe sábháilteachta, bearta lena gcuirfear san áireamh leas poiblí i réimse an aeriompair maidir le féidearthachtaí forbartha a n-aerfort;
- (e) go dtéitear i mbun comhairle leis na geallsealbhóirí ar shlí thrédhearcach faoi na gníomhaíochtaí atá beartaithe;
- (f) gur leor iad na bearta a ghlactar agus go ndéanfar foráil d'fhógairt leordhóthanach;
- (g) go gcuirfear na bearta i bhfeidhm; agus
- (h) go ndéanfar foráil ann do conas conspóid a réiteach.

3. Áiríteoidh na Ballstáit, le linn dóibh gníomhaíocht atá bainteach le torann a dhéanamh, go ndéanfar measúnú ar na bearta seo a leanas atá ar fáil cheana, d'fhonn an beart nó an meascán is cost-éifeachtúla de bhearta a chinneadh:

- (a) an éifeacht laghdaithe intuartha a bheadh ar thorann aerárthaí ag an bhfoinse;
- (b) pleanáil agus bainistiú na talamhúsáide;
- (c) nósanna imeachta oibríochtúla chun torann a laghdú;
- (d) gan srianta oibríocháin a chur i bhfeidhm mar chéad chéim agus gan iad a úsáid ach amháin tar éis féachaint ar dtús ar gach beart eile faoin gCur Chuige Cothrom.

D'fhéadfaí a áireamh sna bearta atá ar fáil, más gá, aerárthaí lag-chomhlíontacha a tharraingt siar, más gá sin. Féadfaidh na Ballstáit, nó comhlachtaí bainistithe aerfort, de réir mar is iomchuí, dreasachtaí eacnamaíocha a chur ar fáil chun oibreoirí aerárthaí a spreagadh leas a bhaint as aerárthaí ar lú an torann a thagann astu, le linn na hidirthréimhse a luaitear i bpointe (4) d'Airteagal 2. Beidh na rialacha is infheidhme maidir le Státchabhair á gcomhlíonadh ag na dreasachtaí sin.

4. Faoi chuimsiú an Chur Chuige Chothroim, féadfar idirdhealú a dhéanamh de réir chineál aerárthaí, fheidhmíocht aerárthaí ó thaobh torainn, an leas a bhaintear as saoráidí aerfoirt agus as saoráidí aerloingseoireachta, an ruthaig eitilte agus/nó an clár ama.

5. Gan dochar do mhír 4, ní dhéanfaidh srianta oibríocháin maidir le haerárthaí lag-chomhlíontacha a tharraingt siar ó oibríochtaí aerfoirt difear d'aerárthaí sibhialta foshonacha a chomhlíonann, trí dheimhniú bunaidh nó trí athdheimhniú, an caighdeán torainn a leagtar síos in Imleabhar 1, Cuid II, Caibidil 4 d'Iarscríbhinn 16 de Choinbhinsiún Chicago.

6. Maidir le bearta nó meascán de bhearta a dhéanfar i gcomhréir leis an Rialachán seo i gcás aerfoirt ar leith, ní chuirfidh siad srian níos mó ná mar is gá chun na cuspóirí laghdaithe torainn timpeallachta atá socraithe don aerfort sin a ghnóthú. Beidh na srianta oibriúcháin neamh-idirdhealaitheach, go háirithe ar fhorais náisiúntachta nó céannachta agus ní beidh siad treallach.

Airteagal 6

Rialacha maidir le measúnú torainn

1. Áiritheoidh na húdaráis inniúla go ndéanfar an staid torainn a mheasúnú ar bhonn rialta sna haerfoirt a bhfuil siad freagrach astu, i gcomhréir le Treoir 2002/49/CE agus leis an reachtaíocht is infheidhme i ngach Ballstát. Féadfaidh na húdaráis inniúla a iarraidh tacaíocht a fháil ón gComhlacht Athbheithnithe Feidhmíochta dá dtagraítear in Airteagal 3 de Rialachán (AE) Uimh. 691/2010 ón gCoimisiún ⁽¹⁾.

2. Má léirítear, leis an measúnú sin dá dtagraítear i mír 1, go bhféadfadh go dteastódh srianta nua oibriúcháin chun aghaidh a thabhairt ar fhadhb ag aerfort, áiritheoidh na húdaráis inniúla an méid a leanas:

- (a) go mbainfear feidhm as an modh, as na táscairí agus as an bhfaisnéis atá in Iarscríbhinn I ar bhealach chun cion gach cineáil birt a chur san áireamh faoin gCur Chuige Cothrom, sula dtabharfar isteach srianta oibriúcháin.
- (b) go mbunófar comhar teicniúil ar an leibhéal cuí idir na hoibreoírí aerfoirt, na hoibreoírí aerárthaí agus na soláthróirí seirbhísí aerloingseoireachta chun bearta a imscrúdú lena laghdófar torann. Áiritheoidh na húdaráis inniúla freisin go rachfar i mbun comhairle le cónaitheoirí áitiúla nó a n-ionadaithe agus le húdaráis áitiúla ábhartha chomh maith agus go dtabharfar faisnéis theicniúil dóibh maidir le bearta laghdaithe torainn.
- (c) go ndéanfar cost-éifeachtúlacht aon sriain nua oibriúcháin a mheasúnú, i gcomhréir le hIarscríbhinn II. Leasuithe beaga teicniúla ar bhearta nach ngabhann impleachtaí substainteacha leo ó thaobh acmhainne nó oibríochtaí de, ní mheasfar mar shrianta nua oibriúcháin iad.
- (d) go ndéanfar an próiseas comhairliúcháin le páirtithe leasmhara, a d'fhéadfadh a bheith i bhfoirm próisis eadrána, a eagrú ar shlí thráthúil agus shubstainteach, lena n-áiríteofar oscailteacht agus trédhearcacht maidir le sonraí agus leis an modh ríomha. Beidh trí mhí ar a laghad ag na páirtithe leasmhara chun barúlacha a thíolacadh sula nglacfar na srianta nua oibriúcháin. Ar na páirtithe leasmhara sin, beidh siad seo a leanas ar a laghad:
  - (i) cónaitheoirí áitiúla, a bhfuil cónaí orthu i gcomharsanacht an aerfoirt, agus a mbíonn tionchar ag torann aerthráchta orthu, nó a gcuid ionadaithe, agus na húdaráis ábhartha áitiúla;
  - (ii) ionadaithe ó ghnólachtaí áitiúla atá bunaithe i gcomharsanacht an aerfoirt, a mbíonn tionchar ag an aerthrácht agus ag oibriú an aerfoirt ar na gníomhaíochtaí a bhíonn ar bun acu;
  - (iii) oibreoírí ábhartha aerfoirt;
  - (iv) ionadaithe thar ceann na n-oibreoírí aerárthaí sin a bhféadfadh gníomhaíochtaí atá bainteach le torann difear a dhéanamh dóibh;
  - (v) na soláthraithe ábhartha seirbhísí aerloingseoireachta;
  - (vi) an Bainisteoir Líonra, mar a shainmhínítear i Rialachán (AE) Uimh. 677/2011 ón gCoimisiún ⁽²⁾;
  - (vii) i gcás inarb infheidhme, comhordaitheoir ainmnithe na sliotán.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 691/2010 ón gCoimisiún an 29 Iúil 2010 lena leagtar síos scéim feidhmíochta le haghaidh seirbhísí aerloingseoireachta agus feidhmeanna gréasáin agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 2096/2005 lena leagtar síos ceanglais chomhchoiteanna maidir le seirbhísí aerloingseoireachta a sholáthar. (IO L 201, 3.8.2010, lch. 1).

⁽²⁾ Rialachán (AE) Uimh. 677/2011 ón gCoimisiún an 7 Iúil 2011 lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le feidhmeanna an líonra bainistithe aerthráchta (BAT) a chur chun feidhme agus lena leasaítear Rialachán (AE) 691/2010 (IO L 185, 15.7.2011, lch. 1).

3. Déanfaidh na húdaráis inniúla measúnú leantach agus faireachán ar chur chun feidhme na srianta oibriúcháin agus gníomhóidh siad de réir mar is iomchuí. Áiríteoidh siad go ndéanfar faisnéis ábhartha a chur ar fáil saor in aisce agus go pras ar bhealach so-rochtana do na cónaitheoirí áitiúla atá ina gcónaí i gcomharsanacht na n-aerfort agus do na húdaráis ábhartha áitiúla.

4. Féadfar an méid a leanas a áireamh san fhaisnéis ábhartha:

(a) agus an dlí náisiúnta á chomhlíonadh, faisnéis maidir le sáruithe líomhainte mar thoradh ar athruithe i nósanna imeachta eiltí, ó thaobh an tionchair a bhíonn acu agus na cúiseanna a ndearnadh na hathruithe sin;

(b) na critéir ghinearálta a chuirtear i bhfeidhm agus trácht á dháileadh agus á bhainistiú i ngach aerfort, a mhéid a mbeadh tionchar ag na critéir sin ar an gcomhshaol nó ar thorann; agus

(c) sonraí a bhailítear trí chórais tomhais torainn, má tá siad ar fáil.

Airteagal 7

Faisnéis faoi fheidhmíocht torainn

1. Beidh cinntí maidir le srianta oibriúcháin atá bainteach le torann bunaithe ar fheidhmíocht torainn an aerárthaigh mar a chinnfear leis an nós imeachta deimhniúcháin a sheolfar i gcomhréir le hmlleabhar 1 d'Iarscríbhinn 16 de Choinbhinsiún Chicago, an séú heagrán Márta 2011.

2. Ar iarratas ón gCoimisiún, tabharfaidh oibreoirí aerárthaí an fhaisnéis seo a leanas faoi thorann maidir leis na haerárthaí sin dá gcuid a úsáideann aerfoirt an Aontais:

(a) náisiúntacht an aerárthaigh agus marc an chláráithe;

(b) doiciméadúchán torainn an aerárthaigh a úsáidtear, chomh maith leis an uasmhéachan comhréireach éirí de thalamh;

(c) aon athrú don aerárthach a mbeadh tionchar aige ar a fheidhmíocht torainn agus atá luaite sa doiciméadúchán torainn.

3. Arna iarraidh sin don Ghníomhaireacht, déanfaidh sealbhóirí deimhnithe cineáil d'aerárthaí nó deimhnithe cineáil fhorlíontacha, a eiseofar i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, mar aon le daoine dlítheanacha nó nádúrtha a oibríonn aerárthaí nach bhfuil aon deimhniú cineáil eisithe dóibh faoin Rialachán sin, faisnéis sholáthar faoi thorann agus faoi fheidhmíocht a bhaineann le haerárthaí ar mhaithe le múnlaí torainn. Saineoidh an Ghníomhaireacht na sonraí is gá, amchlár, an fhoirm agus bealach lena soláthar. Déanfaidh an Ghníomhaireacht an fhaisnéis a gheofar maidir le torann agus feidhmíocht na n-aerárthaí a fhíorú ar mhaithe le múnlaí torainn agus cuirfidh sí an fhaisnéis ar fáil do pháirtithe eile ar mhaithe le múnlaí torainn.

4. Beidh na sonraí dá dtagraítear i mír 2 agus i mír 3 den Airteagal seo teoranta don mhéid atá fíor-riachtanach agus cuirfear ar fáil iad saor in aisce, i bhfoirm léictreonach agus úsáidfear an fhormáid a shonrófar, más infheidhme.

5. Déanfaidh an Ghníomhaireacht sonraí torainn agus feidhmíochta an aerárthaigh a fhíorú chun críocha múnlaí torainn a chruthú a bhaineann le hAirteagal 6(1) de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 216/2008/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Feabhra 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunáitear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa, lena n-aisghairtear Treoir 91/670/CE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 agus Treoir 2004/36/CE (IO L 79, 19.3.2008, lch. 1).

6. Déanfar sonraí a stóráil i mbunachar sonraí lárnach agus cuirfear ar fáil iad d'údaráis inniúla, d'oibreoirí aerárthaí, do sholáthraithe seirbhísí aerloingseoireachta agus d'oibreoirí aerfoirt chun críocha oibriochtúla.

Airteagal 8

Rialacha maidir le srianta oibriúcháin a thabhairt isteach

1. Sula dtabharfar isteach srian oibriúcháin, tabharfaidh na húdaráis inniúla fógra sé mhí do na Ballstáit, don Choimisiún agus do na páirtithe leasmhara ábhartha, a chríochnóidh dhá mhí ar a laghad sula gcinneofar na paraiméadair chomhordaithe slótán mar a shainítear i bpointe (m) d'Airteagal 2 de Rialachán (CEE) Uimh. 95/93 ⁽¹⁾ ón gComhairle don aerfort lena mbaineann i dtaobh thréimhse an sceidealaithe ábhartha.

2. Tar éis an mheasúnaithe a dhéanfar i gcomhréir le hAirteagal 6, beidh tuarascáil i scríbhinn ag gabháil leis an bhfógra, i gcomhréir leis na ceanglais atá sonraithe in Airteagal 5, ina míneofar na cúiseanna leis an srian oibriúcháin a thabhairt isteach, an cuspóir laghdaithe torainn a bunaíodh don aerfort, na bearta a measadh chun an cuspóir sin a bhaint amach, agus an mheastóireacht ar an gcost-éifeachtúlacht is dócha a bheidh ag na bearta éagsúla a measadh, lena n-áirítear, i gcás inarb ábhartha, an tionchar trasteorann atá acu.

3. Ar a thionscnamh féin nó ar iarraidh sin do Bhallstát, féadfaidh an Coimisiún, laistigh de thréimhse trí mhí ón lá a fuair sé fógra faoi mhír 1, athbhreithniú a dhéanamh ar an bpróiseas chun srian oibriúcháin a thabhairt isteach. I gcás ina measfaidh an Coimisiún nach leanann tabhairt isteach srian oibriúcháin i leith torainn an próiseas atá leagtha amach sa Rialachán seo, féadfaidh sé fógra a thabhairt dá réir don údarás ábhartha inniúla. Scrúdóidh an t-údarás inniúil ábhartha an fógra ón gCoimisiún agus cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas faoin rún atá aige sula dtabharfaidh sé an srian oibriúcháin isteach.

4. I gcás ina mbainfidh an srian oibriúcháin le haerárthaí lag-chomhlíontacha a bheith á dtarraingt siar as aerfort, ní cheadófar aon ghluaiseacht bhreise thar líon ghluaiseachtaí na n-aerárthaí lag-chomhlíontacha do thréimhse chomhfhreagrach na bliana roimhe sin, san aerfort sin sé mhí i ndiaidh an fhógra dá dtagraítear i mír 1. Áiríteoidh na Ballstáit go gcinnefidh na húdaráis inniúla an ráta bliantúil laghdaithe ghluaiseachtaí na n-aerárthaí lag-chomhlíontacha de chuid na n-oibreoirí lena mbaineann ag an aerfort sin, agus aois na n-aerárthaí agus comhdhéanamh an aerloingis iomláin á gcur san áireamh go cuí. Gan dochar d'Airteagal 5(4), ní bheidh an ráta sin níos airde ná 25 % de líon ghluaiseachtaí na n-aerárthaí lag-chomhlíontach do gach oibreoir sin a fhónann don aerfort sin.

Airteagal 9

Tíortha i mbéal forbartha

1. Chun cruatan míchuí eacnamaíoch a sheachaint, féadfaidh na húdaráis inniúla aerárthaí lag-chomhlíontacha atá cláraithe i dtíortha i mbéal forbartha a dhíolmhú ó shrianta oibriúcháin i leith torainn, ag cloí go hiomlán le prionsabal an neamh-idirdhealaithe, ar choinníoll:

(a) gur bronnadh deimhniú torainn atá comhionann leis na caighdeáin a shonraítear i gCaibidil 3, d'Imleabhar 1 d'Iarscríbhinn 16 a ghabhann le Coinbhinsiún Chicago ar na haerárthaí sin;

(b) gur oibríodh na haerárthaí sin san Aontas le linn na tréimhse cúig bliana roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo;

(c) go raibh siad ar chlár na tíre i mbéal forbartha sin don tréimhse cúig bliana sin; agus

(d) go bhfuil siad fós á n-oibriú ag duine nádúrtha nó dlítheanach atá bunaithe sa tír sin.

2. I gcás ina dtugann Ballstát díolúine dá bhforáiltear i mír 1, cuirfidh sé údaráis inniúla na mBallstát eile agus an Coimisiún ar an eolas láithreach ina leith.

⁽¹⁾ Rialachán (CEE) Uimh. 95/93 ón gComhairle an 18 Eanáir 1993 maidir le comhrialacha do leithroinnt slótán in aerfoirt an Chomhphobail (IO L 14, 22.1.1993, lch. 1).

*Airteagal 10***Díolúine le haghaidh oibríochtaí aerárthaí atá eisceachtúil**

Féadfaidh na húdaráis inniúla, de réir gach cáis ar leith, oibríochtaí aonair a údarú ag aerfoirt a bhfuil siad freagrach astu, ar oibríochtaí iad i ndáil le haerárthaí lag-chomhlíontacha nach bhféadfaí a dhéanamh ar shlí eile ar bhonn an Rialacháin seo.

Beidh an díolúine sin teoranta don méid seo a leanas:

- (a) oibríochtaí ar de chineál chomh neamhghnách iad go mbeadh sé míréasúnta gan díolúine shealadach a thabhairt ina leith, lena n-áirítear eiltí cabhrach daonnúla; nó
- (b) eiltí nach ngnóthaítear ioncaim leo, chun críche athruithe, deisiúcháin nó cothabhála.

*Airteagal 11***Gníomhartha tarmligthe**

Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 12 maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) nuashonrúcháin theicniúla ar na caighdeáin deimhniúcháin torainn dá bhforáiltear in Airteagal 5(5) agus i bpointe (a) d'Airteagal 9(1); agus ar an nós imeachta deimhniúcháin dá bhforáiltear in Airteagal 7(1);
- (b) nuashonrúcháin theicniúla ar an modheolaíocht agus na táscairí atá leagtha amach in Iarscríbhinn I.

Is é a bheidh mar chuspóir ag na nuashonrúcháin sin na hathruithe sna rialacha ábhartha idirnáisiúnta a chur san áireamh, de réir mar is iomchuí.

*Airteagal 12***An tarmligeán a fheidhmiú**

1. Tugtar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh don Choimisiún faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo.
2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 11 a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse cúig bliana amhail ón 13 Meitheamh 2016. Déanfaidh an Coimisiún tráth nach déanaí ná naoi mí roimh dheireadh na tréimhse cúig bliana sin, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligeán na cumhachta. Déanfar tarmligeán na cumhachta a fhadú go hintuigthe ar feadh tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná trí mhí roimh dheireadh gach tréimhse.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligeán na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 11 a chúlghairm tráth ar bith. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligeán na cumhachta a shonraítear sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle ina leith an tráth céanna.
5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlacfar de bhun Airteagal 11 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dheireadh na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú dhá mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

*Airteagal 13***Faisnéis agus athbhreithniú**

Déanfaidh na Ballstáit faisnéis faoi chur i bhfeidhm an Rialacháin seo a chur chuig an gCoimisiún, arna iarraidh sin dó.

Tráth nach déanaí ná 14 Meitheamh 2021, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil ar chur i bhfeidhm an Rialacháin seo faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.

Beidh tograí le haghaidh athbhreithniú an Rialacháin seo ag gabháil leis an tuarascáil, más gá sin.

*Airteagal 14***Srianta oibriúcháin atá ann faoi láthair**

Na srianta oibriúcháin atá bainteach le torann, ar tugadh isteach iad roimh an 13 Meitheamh 2016, beidh siad fós i bhfeidhm go dtí go gcinneadh na húdaráis inniúla iad a athbhreithniú i gcomhréir leis an Rialachán seo.

*Airteagal 15***Aisghairm**

Aisghairtear Treoir 2002/30/CE le héifeacht ón 13 Meitheamh 2016.

*Airteagal 16***Forálacha idirthréimhseacha**

D'aineoinn Airteagal 15 den Rialachán seo, féadfar srianta oibriúcháin atá bainteach le torann, a ghlacfar tar éis an 13 Meitheamh 2016, a ghlacadh i gcomhréir le Treoir 2002/30/CE áit a mbeidh an próiseas comhairliúcháin roimh iad a ghlacadh ag leanúint ar aghaidh ar an dáta sin agus ar an gcoinníoll go nglacfar na srianta sin bliain tar éis an dáta sin ar a dhéanaí.

*Airteagal 17***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an 13 Meitheamh 2016.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg an 16 Aibreán 2014.

Thar ceann Parlaimint na hEorpa

An tUachtarán

M. SCHULZ

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

D. KOURKOULAS

IARSCRÍBHINN I

STAD AN TORAINN AG AERFORT A MHEASÚNÚ

Modheolaíocht:

Áiritheoidh na húdaráis inniúla go n-úsáidfeadh modhanna measúnaithe torainn a forbraíodh i gcomhréir le Tuarascáil na Comhdhála Eorpaí um Eitlíocht Shibhialta (ECAC) Doiciméad 29 dar teideal “Modh Caighdeánach chun Comhrianta Torainn a Ríomh mórthimpeall Aerfort Sibhialta”, 3ú heagrán.

Táscairí:

1. Déanfar an tionchar a bhíonn ag torann aerárthaí a thuairisciú, ar a laghad, i dtéarmaí táscairí torainn L_{den} agus L_{night} a shainítear agus a ríomhtar i gcomhréir le hIarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 2002/49/CE.
2. Féadfar táscairí breise torainn a úsáid a mbeidh bunús oibiachtúil leo.

Faisnéis faoi bhainistíocht torainn:

1. An fardal reatha
  - 1.1. Tuairisc ar an aerfort lena n-áirítear faisnéis mhéid an aerfoirt, a shuíomh, comharsanacht an aerfoirt, an méid aerthráchta agus an éagsúlacht aerthráchta.
  - 1.2. Tuairisc ar aon chuspóirí timpeallachta i gcomhthéacs an aerfoirt agus sa chomhthéacs náisiúnta. Áiritheofar leis sin tuairisc ar na cuspóirí laghdaithe torainn le haghaidh aerárthaí ag an aerfort.
  - 1.3. Mionsonraí chomhrianta torainn na mblianta ábhartha roimhe sin – lena n-áirítear measúnú de líon na ndaoine a bhfuil tionchar ag torann aerfoirt orthu, é á chur i gcrích i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2002/49/CE.
  - 1.4. Tuairisc ar na bearta reatha agus na bearta pleanáilte chun torann aerárthaí a bhainistiú atá curtha chun feidhme cheana faoin gCur Chuige Cothrom agus an tionchar a bhíonn acu ar an staid torainn, trí thagairt a dhéanamh do:
    - 1.4.1. Maidir le laghdú ar thorann ag an bhfoinse:
      - (a) faisnéis maidir leis an aerloingeas reatha agus aon fheabhas teicneolaíoch a bhfuiltear ag súil leis;
      - (b) pleananna sonracha nuachóirithe loingis.
    - 1.4.2. Maidir le pleanáil agus bainistíocht na talamhúsáide:
      - (a) ionstraimí pleanála atá i bhfeidhm, amhail pleanáil chuimsitheach nó criosú torainn;
      - (b) bearta maolaitheacha atá i bhfeidhm, amhail cóid foirgníochta, cláir inslithe torainn nó bearta chun limistéir talamhúsáide íogaire a laghdú;
      - (c) próiseas comhairliúcháin na mbeart talamhúsáide;
      - (d) faireachán ar chúngracht.
    - 1.4.3. Maidir le bearta oibríochtúla laghdaithe torainn, an méid nach gcuireann na bearta sin srian ar acmhainn de chuid aerfoirt:
      - (a) úsáid rúidbhealaí tosaíochta;
      - (b) úsáid bealaí tosaíochta torainn;

- (c) úsáid nósanna imeachta laghdaithe torainn um éirí de thalamh agus ascnamh;
- (d) an méid a ndéantar na bearta sin a rialáil faoi tháscairí comhshaoil, a luaitear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 691/2010 ón gCoimisiún.

1.4.4. Maidir le srianta oibriúcháin:

- (a) úsáid srianta uilíocha, amhail uasteorainneacha ar ghluaiseachtaí, nó cuótaí torainn;
- (b) úsáid srianta a bhaineann go sonrach le haerárthaí, amhail aerárthaí lag-chomhlíontacha a tharraingt siar;
- (c) úsáid srianta páirteacha, trína ndéantar idirdhealú idir aonaid tomhais sa lá agus istoíche.

1.4.5. Na hionstraimí airgeadais atá i bhfeidhm, amhail muirir aerfoirt atá bainteach le torann.

2. Réamhaisnéis gan bearta nua

- 2.1. Tuairiscí ar fhorbairtí aerfoirt, más ann dóibh, atá formheasta cheana agus atá beartaithe, mar shampla, méadú acmhainne, méadú rúidbhealaí agus/nó críochfort, an tuar maidir le hascnamh agus éirí de thalamh, an éagsúlacht tráchta todhchaí atá tuartha agus an fás atá measta agus staidéar mionsonraithe ar an tionchar a bheadh ag an torann ar an gceantar máguaird le méadú acmhainne, rúidbhealaí agus críochfort agus le modhnú ruthag eitile agus ruthag ascnamh agus éirí de thalamh.
- 2.2. Maidir le méadú na hacmhainne aerfoirt na leasanna a bhaineann leis an acmhainn bhreise sin a chur ar fáil laistigh den líonra eitlíochta i gcoitinne agus den réigiún i gcoitinne.
- 2.3. Tuairisc ar an éifeacht ar an timpeallacht torainn i gcás nach ndéantar bearta breise, agus an éifeacht a bheidh ag na bearta sin atá pleanáilte cheana chun an tionchar torainn sa tréimhse chéanna a fheabhsú.
- 2.4. Na comhrianta torainn atá tuartha – lena n-áirítear measúnú ar líon na ndaoine a bhféadfadh torann aerárthaí tionchar a bheith acu orthu – idirdhealú idir limistéir chónaithe sheanbhunaithe agus limistéir chónaithe nua nó atá á bpleanáil agus limistéir chónaithe a bheidh ann amach anseo agus atá á bpleanáil agus a bhfuil údarú tugtha cheana féin ina leith ag na húdaráis inniúla.
- 2.5. Meastóireacht ar na hiarmhairtí agus ar na costais a d'fhéadfadh a bheith ann mura ndéantar beart chun an tionchar atá ag méadú torainn – má tá súil go dtarlóidh a leithéid – a laghdú.

3. Measúnú ar bhearta breise

- 3.1. Achoimre ar na bearta breise atá ar fáil agus na príomhchúiseanna gur roghnaíodh iad a thabhairt le fios. Tuairisc ar na bearta sin a roghnaíodh chun breis anailíse a dhéanamh orthu agus faisnéis faoin toradh ar an anailís chost-éifeachtúlachta, go háirithe an costas a bhaineann leis na bearta sin a thabhairt isteach; líon na ndaoine a bhfuiltear ag súil go mbainfidh siad tairbhe as agus clár ama; agus rangú ar éifeachtacht iomlán na mbearta áirithe.
- 3.2. Forléargas ar na héifeachtaí comhshaoil agus iomaíochais a d'fhéadfadh a bheith leis na bearta atá molta i dtaobh aerfort eile, i dtaobh oibreoirí agus páirtithe leasmhara.
- 3.3. Na cúiseanna gur roghnaíodh rogha na tosaíochta.
- 3.4. Achoimre neamhtheicniúil.

*IARSCRÍBHINN II***Measúnú ar chost-éifeachtúlacht na srianta oibriúcháin atá bainteach le torann**

Déanfar cost-éifeachtúlacht na srianta oibriúcháin bainteach le torann atá beartaithe a mheas trí na gnéithe seo a leanas a chur san áireamh a mhéid is féidir i dtéarmaí cainníochtúla:

- (1) an sochar torainn a bhfuil súil leo ó na bearta atá pleanáilte, anois agus amach anseo;
- (2) sábháilteacht na n-oibriúcháin eitlíochta, lena n-áirítear riosca tríú páirtí;
- (3) acmhainn an aerfoirt;
- (4) aon tionchar ar líonra eitlíochta na hEorpa.

Sa bhreis air sin, féadfaidh údaráis inniúla na dálaí seo a leanas a chur san áireamh go cuí:

- (1) sláinte agus sábháilteacht cónaitheoirí áitiúla atá ina gcónaí i gcomharsanacht na n-aerfort;
- (2) inbhuanaitheacht an chomhshaoil, lena n-áirítear idirspéachas idir torann agus astaíochtaí;
- (3) aon éifeachtaí díreacha, indéacha agus catalaíochta ar fhostaíocht agus ar an ngeilleagar.

Ráiteas ón gCoimisiún maidir le Treoir 2002/49/CE a athbhreithniú

Tá Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2002/49/CE (modhanna ríofa torainn) á plé ag an gCoimisiún leis na Ballstáit d'fhonn í a ghlacadh sna míonna atá romhainn.

Bunaithe ar obair atá an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte á déanamh faoi láthair maidir leis an modheolaíocht chun na himpleachtaí sláinte a bhaineann le tionchar an torainn a mheas, tá sé ar intinn ag an gCoimisiún Iarscríbhinn III a ghabhann le Treoir 2002/49/CE (tionchar an torainn ar an tsláinte a mheas, cuair dáileoige is freagartha) a athbhreithniú.

**RIALACHÁN (AE) Uimh. 599/2014 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
an 16 Aibreán 2014**

Iena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 ón gComhairle lena ndéantar córas Comhphobail a chur ar bun chun rialú a dhéanamh ar onnmhairiú, ar aistriú agus ar bhróicéireacht ítimí dé-úsáide agus ar iad a bheith ar idirthuras

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe d'Airteagal 207 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ⁽¹⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Ceanglaítear le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 ón gComhairle ⁽²⁾ go mbeidh ítimí dé-úsáide faoi réir rialaithe éifeachtaigh i gcás ina ndéantar iad a onnmhairiú ón Aontas nó i gcás iad a bheith ar idirthuras tríd an Aontas, nó i gcás ina seachadtar go tríú tír iad mar thoradh ar sheirbhísí bróicéireachta arna soláthar ag bróicéir a bhfuil cónaí air san Aontas nó atá bunaithe san Aontas.
- (2) Ionas go mbeidh na Ballstáit agus an tAontas in ann a ngealltanais idirnáisiúnta a chomhlíonadh, bunaítear le hIarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 liosta coiteann na n-ítimí dé-úsáide atá faoi réir rialaithe san Aontas. Glactar cinntí maidir leis na hítimí atá faoi réir rialaithe faoi chuimsiú Ghrúpa na hAstráile, an Chórais Rialaithe um Theicneolaíocht Diúracán, Ghrúpa na Soláthraithe Núicléacha, Chomhshocraíocht Wassenaar agus Choinbhinsiún na nArm Ceimiceach.
- (3) Foráiltear le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 do liosta na n-ítimí dé-úsáide a leagtar amach in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán sin, ar liosta é a bheidh le nuashonrú i gcomhréir leis na hoibleagáidí ábhartha agus leis na gealltanais ábhartha, agus aon mhodhnuithe orthu sin, lena n-áirítear na Ballstáit mar chomhaltaí de na córais idirnáisiúnta maidir le neamhleathadh agus na socrúithe idirnáisiúnta maidir le rialú onnmhairiúcháin, nó trí chonarthaí ábhartha idirnáisiúnta a dhaingniú.
- (4) Ní mór liosta na n-ítimí dé-úsáide a leagtar amach in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 a nuashonrú go rialta lena áirithiú go bhfuil na hoibleagáidí slándála idirnáisiúnta á gcomhlíonadh ina n-iomláine, chun trédhearcacht a ráthú, agus chun cumas iomaíochta onnmhaireoirí a choimeád ar bun. D'fhéadfadh sé go mbeadh éifeachtaí diúltacha ag moilleanna maidir le liosta na n-ítimí dé-úsáide sin a nuashonrú ar shlándáil agus ar iarrachtaí idirnáisiúnta i leith neamhleata, agus ar fheidhmiú gníomhaíochtaí eacnamaíochta ag onnmhaireoirí san Aontas. Ag an am céanna, ciallaíonn cineál teicniúil na leasuithe agus an fíoras go mbeidh na hathruithe sin le bheith i gcomhréir le cinntí arna nglacadh sna córais idirnáisiúnta um rialú onnmhairiúcháin gur cheart níos imeachta brostaithe a úsáid chun na nuashonruithe riachtanacha a thabhairt i bhfeidhm san Aontas.
- (5) Le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009, tugtar isteach Údaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas mar cheann de na ceithre chineál údaruithe onnmhairiúcháin atá ar fáil faoin Rialachán sin. Le hÚdaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas, ceadaítear d'onnmhaireoirí atá bunaithe san Aontas ítimí sonraithe áirithe a onnmhairiú chuig cinn scríbe sonraithe áirithe faoi réir choinníollacha na n-údaruithe sin.
- (6) Déantar na hÚdaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas atá i bhfeidhm san Aontas faoi láthair a leagan amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009. I bhfianaise chineál na nÚdaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le cinn scríbe nó ítimí áirithe a bhaint de raon feidhme na n-údaruithe sin, go háirithe má léiríonn dálaí atá ag athrú nár cheart idirbhearta onnmhairiúcháin éascaithe a údarú a thuilleadh faoi Údarú Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas le haghaidh cinn scríbe áirithe. Níor cheart, toisc go mbaintear ceann scríbe de raon feidhme Údaruithe Ghinearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas, cosc a chur ar onnmhaireoir iarratas a dhéanamh ar chineál eile údaruithe onnmhairiúcháin faoi fhorálacha ábhartha Rialachán (CE) Uimh. 428/2009.

⁽¹⁾ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 23 Deireadh Fómhair 2012 (IO C 68E, 7.3.2014, lch. 112) agus seasamh ón gComhairle ar an gcéad léamh an 3 Márta 2014 (IO C 100, 4.4.2014, lch. 6). Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 3 Aibreán 2014 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

⁽²⁾ Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 ón gComhairle an 5 Bealtaine 2009 lena ndéantar córas Comhphobail a chur ar bun chun rialú a dhéanamh ar onnmhairiú, ar aistriú agus ar bhróicéireacht ítimí dé-úsáide agus ar iad a bheith ar idirthuras (IO L 134, 29.5.2009, lch. 1).

- (7) D'fhonn a áirithiú go ndéanfar liosta coiteann na n-ítimí dé-úsáide a nuashonrú go rialta agus go tráthúil i gcomhréir leis na hoibleagáidí agus na gealltanais arna dtógáil ar lámh ag Ballstáit faoi chuimsiú na gcóras idirnáisiúnta um rialú onnmhairiúcháin, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) a tharmligean chuig an gCoimisiún i ndáil le hIarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 a leasú laistigh de raon feidhme Airteagal 15 den Rialachán sin. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal saineolaithe.
- (8) Chun go mbeidh an tAontas in ann freagairt go mear do dhálaí atá ag athrú maidir le measúnú a dhéanamh ar íogaireacht onnmhairí faoi Údaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a tharmligean chuig an gCoimisiún i leith Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 a leasú maidir le cinn scríbe a bhaint de raon feidhme Údaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas. Ó tharla nár cheart leasuithe den sórt sin a dhéanamh ach amháin mar fhreagairt do mhéadú sa mheasúnú ar an riosca a bhaineann leis na honnmhairí ábhartha, agus go bhféadfadh sé go dtarlódh éifeacht dhochrach láithreach ar shlándáil an Aontais agus a Bhallstát dá leanfaí d'Údaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas a úsáid le haghaidh na n-onnmhairí sin, féadfaidh an Coimisiún nós imeachta práinne a úsáid.
- (9) Ba cheart don Choimisiún, le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, a áirithiú go ndéanfar na doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (10) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 a leasú dá réir,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 428/2009 mar a leanas:

- (1) in Airteagal 9(1), cuirtear isteach na fomhíreanna seo a leanas:

“D'fhonn a áirithiú nach gcumhdaítear ach idirbhearta a mbaineann riosca íseal leo le hÚdaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas a áirítear in Iarscríbhinn IIa go hIarscríbhinn IIc, cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 23a chun cinn scríbe a bhaint de raon feidhme Údaruithe Ginearálta Onnmhairiúcháin sin ón Aontas, más rud é go dtagann cinn scríbe den sórt sin chun bheith ina n-ábhar do lánchosc arm amhail dá dtagraítear in Airteagal 4(2).

Más rud é, i gcásanna lánchosc arm den sórt sin, go n-éilítear, ar mhórchúiseanna práinne, cinn scríbe áirithe a bhaint de raon feidhme Údaruithe Ghinearálta Onnmhairiúcháin ón Aontas, beidh feidhm ag an nós imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 23b maidir le gníomhartha tarmligthe a ghlactar de bhun na míre seo.”;

- (2) in Airteagal 15, cuirtear isteach an mhír seo a leanas:

“3. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 23a maidir le liosta na n-ítimí dé-úsáide a leagtar amach in Iarscríbhinn I a nuashonrú. Déanfar Iarscríbhinn I a nuashonrú laistigh den raon feidhme a leagtar amach i mír 1 den Airteagal seo. I gcás ina mbaineann nuashonrú Iarscríbhinn I le hítimí dé-úsáide a liostaítear freisin in Iarscríbhinn IIa go hIarscríbhinn IIg nó go hIarscríbhinn IV, déanfar na hIarscríbhinní sin a leasú dá réir sin.”.

- (3) cuirtear isteach na hAirteagail seo a leanas:

“Airteagal 23a

1. Déantar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh a thabhairt don Choimisiún faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo.

2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 9(1) agus in Airteagal 15(3) a ghlacadh a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse cúig bliana ón 2 Iúil 2014. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná naoi mí roimh dheireadh na tréimhse cúig bliana, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhad, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná trí mhí roimh dheireadh gach tréimhse.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 9(1) agus in Airteagal 15(3) a chúlghairm tráth ar bith. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta a shonrófar sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar ann. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.

4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith go comhuaineach do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.

5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlacfar de bhun Airteagal 9(1) nó Airteagal 15(3) i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa nó don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú dhá mhí ar thionscnamh ó Pharlaimint na hEorpa nó ón gComhairle.

Airteagal 23b

1. Tiocfaidh gníomhartha tarmligthe a ghlactar faoin Airteagal seo i bhfeidhm gan mhoill agus beidh feidhm acu fad nach ndéanfar agóid i gcomhréir le mír 2. Luafar na cúiseanna a úsáideadh an nós imeachta práinne san fhógra faoi ghníomh tarmligthe a thabharfar do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.

2. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle agóid a dhéanamh i gcoinne gníomh tarmligthe i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 23a(5). Sa chás sin, déanfaidh an Coimisiún an gníomh tarmligthe a aisghairm gan mhoill tar éis do Pharlaimint na hEorpa nó don Chomhairle fógra a thabhairt don Choimisiún maidir leis an gcinneadh chun agóid a dhéanamh.”.

Airteagal 2

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh in Strasbourg an 16 Aibreán 2014.

Thar ceann Parlaimint na hEorpa

An tUachtarán

M. SCHULZ

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

D. KOURKOULAS

Ráiteas comhphárteach ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún maidir leis an athbhreithniú ar an gcóras rialaithe onnmhairí dé-úsáide

Aithníonn Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún a thábhachtaí atá sé éifeachtacht agus comhchuibheas chóras straitéiseach rialaithe onnmhairí AE a fheabhsú go leanúnach, lena n-áirithítear ardleibhéal slándála agus trédhearcacht leormhaith gan bac a chur ar an iomaíochas agus ar thrádáil dhlisteanach na n-ítimí dé-úsáide.

Measann na trí institiúid go dteastaíonn nuachóirí agus tuilleadh cóineasaithe ón gcóras ar mhaithe le coinneáil cothrom le dáta maidir le bagairtí nua agus mearathruithe teicneolaíochta, leis an saobhadh a laghdú, le fíor-chómhargadh d'ítimí dé-úsáide a chruthú (cothroime rialta aonfhoirmeach iomaíochta d'onnmhairioirí), agus le go leanfar de bheith mar shamhail maidir le rialú onnmhairiúcháin do thríú tíortha.

Chun na críche sin, ní mór príomhshruthú a dhéanamh ar an bpróiseas atá ann chun na liostaí rialaithe a nuashonrú (sna hlarscríbhinní a ghabhann leis an Rialachán); measúnú riosca agus malartú faisnéise a neartú, caighdeáin tionsclaíochta níos fearr a fhorbairt, agus éagothromaíocht maidir leis an gcur chun feidhme a laghdú.

Aithníonn Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún na fadhbanna maidir le honnmhairiú faisnéis áirithe agus teicneolaíocht na faisnéise (TFC) a fhéadfar a úsáid i gcás sáraithe ar chearta an duine agus chun dochar a dhéanamh do shlándáil an Aontais Eorpaigh, go háirithe do theicneolaíochtaí a úsáidtear i ndáil le hollfhaireachas, faireachán, rianú agus cinsireacht, agus i ndáil le leochaileacht na mbogearraí.

Cuireadh tús le comhairliúcháin theicniúla i ndáil leis sin, lena n-áirítear faoi chuimsiú Chuairt Piaráí AE maidir le Dé-Úsáid, an Ghrúpa Chomhordaithe Dé-Úsáide, agus na gcóras rialuithe onnmhairiúcháin, agus tá gníomhaíochtaí á ndéanamh i gcónaí chun aghaidh a thabhairt ar chásanna práinneacha trí smachtbhannaí (de bhun Airteagal 215 CFAE), nó trí bhearta náisiúnta. Neartófar na hiarrachtaí a dhéantar le comhaontuithe iltaobhacha a chur chun cinn i gcomhthéacs na gcóras rialuithe onnmhairiúcháin, agus scrúdófar roghanna maidir le haghaidh a thabhairt ar an tsaincheist seo i gcomhthéacs an athbhreithnithe leanúnaigh ar bheartas an Aontais Eorpaigh maidir le rialú onnmhairí dé-úsáide, agus maidir le Teachtaireacht ón gCoimisiún a ullmhú. Sa chomhthéacs sin, thug na trí institiúid dá n-aire an comhaontú ar tháinig na Stáit atá Rannphárteach i gComhshocrú Wassenaar air an 4 Nollaig 2013 chun rialuithe a ghlacadh maidir le huirlisí ilchasta faireachais lena bhféadfar rochtain neamhúdairithe a fháil ar chórais ríomhaireachta, agus ar chórais faireachais ar líonraí Prótacaíl Idirlín.

Geallann Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún go ndéanfaidh siad breis forbartha ar an sásra “uileghabhálach” atá ann cheana maidir le hítimí dé-úsáide nach gcumhdaítear faoi larscríbhinn I den Rialachán, d'fhonn an córas rialaithe onnmhairí a fheabhsú agus é á chur i bhfeidhm laistigh den mhargadh Eorpach aonair.

Ráiteas ón gCoimisiún maidir le gníomhartha tarmligthe

I gcomhthéacs an Rialacháin seo, meabhraíonn an Coimisiún an gealltanais a thug sé i mír 15 den Chomhaontú Réime maidir leis an gcaidreamh idir Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún Eorpach faisnéis iomlán agus doiciméid a chur ar fáil don Pharlaimint i ndáil leis na cruinnithe a bhí aige le saineolaithe náisiúnta faoi chuimsiú a chuid oibre maidir le gníomhartha tarmligthe a ullmhú.

Ráiteas ón gCoimisiún maidir leis an Rialachán a thabhairt cothrom le dáta

D'fhonn cur chuige Eorpach níos iomláine, níos éifeachtaí agus níos comhtháite maidir le gluaiseacht (onnmhairiú, aistriú, bróicéireacht agus idirthuras) na n-ítimí straitéiseacha, cuirfidh an Coimisiún togra nua ar aghaidh chun an Rialachán a thabhairt cothrom le dáta a luaithe agus is féidir.

**RIALACHÁN (AE) Uimh. 600/2014 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
an 15 Bealtaine 2014**

maidir le margaí in ionstraimí airgeadais agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe d'Airteagal 114 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ón mBanc Ceannais Eorpach ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ⁽³⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Tá an ghéarchéim airgeadais tar éis laigí i dtrédhearcacht margaí airgeadais a nochtadh, ar laigí iad a d'fhéadfadh rannchuidiú le héifeachtaí díobhálacha socheacnamaíocha. Tá neartú trédhearcachta ar cheann de na comhphrionsabail chun an córas airgeadais a neartú de réir mar a deimhníodh le ráiteas Cheannairí G20 i Londain an 2 Aibreán 2009. D'fhonn an trédhearcacht a neartú agus feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh le haghaidh ionstraimí airgeadais a fheabhsú, ba cheart creat nua a chur ar bun lena mbunaítear ceanglais aonfhoirmeacha maidir le trédhearcacht idirbheart i margaí le haghaidh ionstraimí airgeadais. Ba cheart rialacha cuimsitheacha maidir le raon leathan d'ionstraimí airgeadais a bhunú leis an gcreat. Ba cheart go gcomhlánódh sé na ceanglais maidir le trédhearcacht orduithe agus idirbheart i leith scaireanna arna mbunú le Treoir 2004/39/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾.
- (2) D'iarr an Grúpa Ardleibhéil um Maoirseacht Airgeadais san AE, faoi chathaoirleacht Jacques de Larosière, ar an Aontas tacar rialachán airgeadais níos comhchuibhithe a fhorbairt. I gcomhthéacs an struchtúir maoirseachta Eorpaigh atá le teacht, leag an Chomhairle Eorpach an 18 agus an 19 Meitheamh 2009 béim ar an ngá atá le leabhar aonair rialacha Eorpach a bhunú a bheadh infheidhme maidir leis na hinstiúidí airgeadais uile sa mhargadh inmheánach.
- (3) Mar thoradh air sin, ba cheart go mbeadh dhá ionstraim dhlíthiúla éagsúla sa reachtaíocht nua, is é sin le rá, Treoir agus an Rialachán seo. Ba cheart go gcruthódh an dá ionstraim dhlíthiúla sin le chéile an creat dlí a rialóidh na ceanglais is infheidhme maidir le gnólachtaí infheistíochta, le margaí rialáilte agus le soláthraithe seirbhísí tuairiscithe sonraí. Dá bhrí sin, ba cheart an Rialachán seo a léamh in éineacht leis an Treoir. Toisc gur gá tacar aonair de rialacha a bhunú le haghaidh gach instiúide i leith ceanglas áirithe agus toisc gur gá aon arbatráiste rialála a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint agus toisc gur gá deimhneacht dhlíthiúil a mhéadú agus castacht rialála a laghdú do rannpháirtithe margaidh, tá údar maith le bunús dlí a úsáid a fhágfaidh go bhféadfar Rialachán a chruthú. D'fhonn deireadh a chur leis na baic ar thrádáil atá fós ann agus le mórshaobhadh ar an iomaíocht de thoradh dlíthe náisiúnta dibhéirseacha agus ionas go gcuirfear cosc ar bhaic dhóchúlacha eile ar an trádáil agus ar mhórshaobhadh eile ar an iomaíocht teacht chun cinn, is gá Rialachán a ghlacadh lena mbunófar rialacha aonfhoirmeacha is infheidhme i ngach Ballstát. Is é is aidhm leis an ngníomh dlí seo atá infheidhme go

⁽¹⁾ IO C 161, 7.6.2012, lch. 3.

⁽²⁾ IO C 143, 22.5.2012, lch. 74.

⁽³⁾ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 15 Aibreán 2014 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus cinneadh ón gComhairle an 13 Bealtaine 2014.

⁽⁴⁾ Treoir 2004/39/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Aibreán 2004 maidir le margaí in ionstraimí airgeadais lena leasaítear Treoir 85/611/CEE ón gComhairle agus Treoir 93/6/CEE ón gComhairle agus Treoir 2000/12/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 93/22/CEE ón gComhairle (IO L 145, 30.4.2004, lch. 1).

díreach rannchuidiú ar shlí chinntitheach le feidhmiú réidh an mhargaidh inmheánaigh agus ba cheart, dá thoradh sin, go mbeadh sé bunaithe ar Airteagal 114 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), arna léirmhíniú i gcomhréir le cásdlí comhsheasmhach Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

- (4) Le Treoir 2004/39/CE, bunaíodh rialacha maidir le trádáil i scaireanna a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte a dhéanamh trédhearcach ar bhonn réamhthrádála agus ar bhonn iarthrádála agus maidir le hidirbhearta in ionstraimí airgeadais a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte a thuirisciú d'údarás inniúla. Ní mór an treoir a athmhúnlú d'fhonn forbairtí i margaí airgeadais a léiriú go hiomchuí agus chun aghaidh a thabhairt ar laigí agus chun bealaí éalaithe a bhí neamhchosanta *inter alia* i ngéarchéim an mhargaidh airgeadais a dhúnadh.
- (5) Is gá na forálacha maidir le ceanglais trédhearcachta trádála agus rialála a bheith i bhfoirm dlí is infheidhme go díreach a chuirfeadh i bhfeidhm maidir le gach gnólacht infheistíochta, agus ba cheart go leanfaidís rialacha aonfhoirmeacha i margaí uile an Aontais, chun foráil a dhéanamh do chreat rialála aonair a chur i bhfeidhm go haonfhoirmeach, chun muinín as trédhearcacht margaí ar fud an Aontais a neartú, chun castacht rialála agus costais chomhlíonta gnólachtaí infheistíochta a laghdú, go háirithe i gcás institiúidí airgeadais a fheidhmíonn ar bhonn trasteorann, agus chun rannchuidiú le deireadh a chur le saobhadh ar an iomaíocht. Is é an bealach is oiriúnaí chun na spriocanna rialála sin a bhaint amach agus chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú rialachán a ghlacadh lena n-áirítear infheidhmeacht dhíreach, ós rud é go gcuireann sé sin cosc ar cheanglais éagsúla náisiúnta a bheith ann mar thoradh ar threoir a thrasú.
- (6) Tá sé tábhachtach a áirithiú gur ar ionaid eagraithe, a mhéid is féidir, a dhéantar an trádáil in ionstraimí airgeadais agus go bhfuil na hionaid uile den sórt sin rialáilte go hiomchuí. Faoi Threoir 2004/39/CE, rinneadh roinnt córas trádála a fhorbairt nach raibh cuimsithe go leormhaith sa chóras rialála. Aon chóras trádála in ionstraimí airgeadais, amhail eintitis ar a dtugtar gréasáin crosála bróicéirí i láthair na huaire, ba cheart amach anseo go ndéanfaí iad a rialáil go cuí agus go mbeidís údaraithe faoi cheann de na cineálacha ionad trádála iltaobhach nó mar inmheánaitheoir córasach faoi na coinníollacha a leagtar amach sa Rialachán seo agus i dTreoir 2014/65/AE ⁽¹⁾.
- (7) Ba cheart na sainmhínithe ar mhargadh rialáilte agus ar shaoráid trádála iltaobhach (MTF) a shoiléiriú agus ba cheart go mbeidís fós ailínithe go dlúth le chéile chun a léiriú go seasann siad, i ndáiríre, don fheidhmiúlacht trádála eagraithe chéanna. Ba cheart córais dhéthaobhacha a eisiáil ó na sainmhínithe i gcás ina dtéann gnólacht infheistíochta i mbun gach trádála ar bhonn féinchuntais, fiú amháin agus é ina chontrapháirtí saor ó riosca idir an ceannaitheoir agus an díoltóir. Níor cheart go gceadófaí do mhargaí rialáilte ná do MTFanna orduithe cliant a fhorghníomhú i gcoinne caipitil dhílsithe. Cuimsíonn an téarma 'córas' gach margadh arb é atá ann tacar rialacha agus ardán trádála, mar aon leo sin a fheidhmíonn ar bhonn tacar rialacha agus ar an mbonn sin amháin. Níl aon oibleagáid ar mhargaí rialáilte ná ar MFTanna córas 'teicniúil' a oibriú chun orduithe a mheaitseáil agus ba cheart go mbeidís in ann prótacail trádála eile a oibriú, lena n-áirítear córais faoina bhfuil úsáideoirí in ann trádáil a dhéanamh ar luachana a iarrann siad ó sholáthraithe iolracha. Aon mhargadh arb é amháin atá ann tacar rialacha a rialaíonn gnéithe a bhaineann le ballraíocht, ionstraimí a ligean isteach chun trádála, trádáil idir comhaltaí, tuairisciú agus, i gcás inarb infheidhme, oibleagáidí trédhearcachta, is margadh rialáilte nó MTF é de réir bhrí an Rialacháin seo agus i gcás na n-idirbheart a thugtar i gcrích faoi na rialacha sin, meastar go dtugtar i gcrích iad faoi chórais margaidh rialáilte nó MTF. Tá ciall leathan le baint as an téarma 'leasanna ceannaigh agus díola' agus cuimsíonn sé orduithe, luachana agus léirithe leasanna.

Baineann ceann de na ceanglais is tábhachtaí leis an oibleagáid go ndéanfaí na leasanna a thabhairt le chéile sa chóras trí bhíthin rialacha neamhroghnacha arna leagan síos ag oibreoir an chórais. Ciallaíonn an ceanglas sin go dtugtar le chéile iad faoi rialacha an chórais nó trí bhíthin phrótacail nó nósanna imeachta oibríochta inmheánacha an chórais, lena n-áirítear nósanna imeachta atá ina gcuid de bhogearraí ríomhaireachta. Ciallaíonn an téarma 'rialacha neamhroghnacha' rialacha nach dtugann aon rogha don mhargadh rialáilte nó don oibreoir margaidh nó don ghnólacht infheistíochta a oibríonn MTF maidir leis an gcaoi a n-idirghníomhaíonn na leasanna. Ceanglaíonn na sainmhínithe go dtabharfar leasanna le chéile ar shlí go dtiocfaidh conradh astu, rud a tharlaíonn sa chás ina ndéantar an forghníomhú faoi rialacha an chórais nó trí bhíthin phrótacail nó nósanna imeachta oibríochta inmheánacha an chórais.

- (8) D'fhonn margaí airgeadais de chuid an Aontais a dhéanamh níos trédhearcaí agus níos éifeachtúla agus chun a áirithiú gurb ionann na coinníollacha iomaíochta do gach ionad iltaobhach a thairgeann seirbhísí trádála, is gá catagóir ionaid trádála nua de shaoráid trádála eagraithe (OTF) a thabhairt isteach maidir le bannaí, le táirgí airgeadais struchtúraithe, le lámhaltais astaíochtaí agus le díorthaigh agus is gá a áirithiú go ndéantar an tsaoráid sin a rialáil go hiomchuí agus go ndéantar rialacha neamh-idirdhealaitheacha a chur i bhfeidhm maidir le rochtain ar an tsaoráid. Tá sainmhíniú leathan déanta ar an gcatagóir nua sin sa chaoi is gur cheart go mbeadh sé in ann, san am i láthair agus amach anseo, gach cineál d'fhorghníomhú agus socrú eagraithe trádála a chuimsiú

⁽¹⁾ Treoir 2014/65/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le margaí in ionstraimí airgeadais lena leasaítear Treoir 2002/92/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Treoir 2011/61/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 173, 12.6.2014, lch. 349).

nach bhfreagraíonn d'fheidhmiúlachtaí ná do shonraíochtaí rialála ionad atá ann cheana. Ní mór, dá bhrí sin, ceanglais iomchuí eagraíochtúla agus rialacha iomchuí trédhearcachta a thacaíonn le praghas-aimsiú éifeachtúil a chur i bhfeidhm. Cuimsítear sa chatagóir nua córais atá incháilithe do dhíorthaigh atá incháilithe d'imreiteach agus atá leachtach a ndóthain a thrádáil.

Níor cheart go n-áireofaí inti saoráidí sa chás nach bhfuil aon fhíor-fhorghníomhú ná socrú trádála ag tarlú sa chóras, amhail cláir fógraí a úsáidtear chun fógraíocht a dhéanamh ar leasanna ceannaigh agus díola, eintitis eile a chomhiomlánaíonn nó a chomhthiomsaíonn leasanna féideartha ceannaigh nó díola, seirbhísí leictreonacha deimhniúcháin iarthrádála, nó comhbhrú punainne, lena laghdaítear rioscaí neamh-mhargaidh i bpunanna díorthach atá ann cheana gan riosca margaidh na bpunann a athrú. Féadfaidh comhbhrú punainne a bheith á sholáthar ag raon gnólachtaí nach bhfuil rialáilte amhlaidh leis an Rialachán seo nó le Treoir 2014/65/AE, amhail contrapháirtithe lárnacha (CCPanna), ag stórtha trádála agus freisin ag gnólachtaí infheistíochta nó ag oibreoirí margaidh. Is iomchuí a shoiléiriú nach bhfuil forálacha áirithe den Rialachán seo agus de Threoir 2014/65/AE infheidhme maidir le comhbhrú punainne sa chás gur gnólachtaí infheistíochta agus oibreoirí margaidh a dhéanann an comhbhrú punainne. Ós rud é go mbeidh tasclanna lárnacha urrús (TLUanna) faoi réir na gceanglas céanna le gnólachtaí infheistíochta nuair a bhíonn seirbhísí infheistíochta áirithe á soláthar acu nó nuair a dhéanann siad gníomhaíochtaí infheistíochta áirithe, níor cheart go mbeadh forálacha an Rialacháin seo agus Threoir 2014/65/AE infheidhme maidir le gnólachtaí nach bhfuil á rialáil leo nuair a bhíonn comhbhrú punainne á dhéanamh acu.

- (9) Beidh an chatagóir nua seo d'OTF ina chomhlánú ar na cineálacha ionad trádála atá ann cheana. Cé go bhfuil rialacha neamhroghnacha ag margáil rialáilte agus ag MTFanna maidir le hidirbhearta a fhorghníomhú, ba cheart d'oibreoir OTF forghníomhú ordaithe a chur i gcrích ar bhonn roghnach faoi réir, i gcás inarb infheidhme, na gceanglas trédhearcachta réamhthrádála agus na n-oibleagáidí um dhea-fhorghníomhú. Dá thoradh sin, ba cheart go mbeadh feidhm ag rialacha seolta gnó, ag an dea-fhorghníomhú agus ag oibleagáidí láimhseála orduithe cliant maidir leis na hidirbhearta a thugtar i gcrích in OTF a bhíonn á oibriú ag gnólacht infheistíochta nó ag oibreoir margaidh. Sa bhreis air sin, ba cheart go gcomhlíonadh aon oibreoir margaidh atá údaraithe chun OTF a oibriú Caibidil 1 de Threoir 2014/65/AE a mhéid a bhaineann le coinníollacha agus nósanna imeachta i ndáil le gnólachtaí infheistíochta a údarú. Ba cheart go mbeadh an gnólacht infheistíochta nó an t-oibreoir margaidh a oibríonn OTF in ann rogha a fheidhmiú ar dhá leibhéal éagsúla: ar an gcéad dul síos nuair a bhítear ag cinneadh ordú a chur ar an OTF nó é a tharraingt siar arís agus sa dara cás nuair a bhítear ag cinneadh gan ordú sonracha a mheaitseáil leis na horduithe atá ar fáil sa chóras ag am ar leith, ar choinníoll go gcomhlíonfar leis sin na treoracha sonracha a fhaightear ó chliaint agus na hoibleagáidí um dhea-fhorghníomhú.

I gcás an chórais ina gcrosáiltear orduithe cliant, ba cheart go mbeadh an t-oibreoir in ann a chinneadh an dteastaíonn uaidh orduithe a mheaitseáil sa chóras, cathain, agus cá mhéad de dhá ordú nó níos mó a theastaíonn uaidh a mheaitseáil. I gcomhréir le hAirteagal 20(1), (2), (4) agus (5) de Threoir 2014/65/AE agus gan dochar d'Airteagal 20(3) de Threoir 2014/65/AE, ba cheart go mbeadh an gnólacht in ann caibidlíocht a éascú idir cliaint ionas go ndéanfaí dhá leas trádála nó níos mó, a d'fhéadfadh a bheith comhoiriúnach le chéile, a thabhairt le chéile in idirbheart. Ar an dá leibhéal roghnacha sin, ní mór don oibreoir OTF féachaint dá gcuid oibleagáidí faoi Airteagal 18 agus faoi Airteagal 27 de Threoir 2014/65/AE. Ba cheart go ndéanadh an t-oibreoir margaidh nó an gnólacht infheistíochta a oibríonn OTF a shoiléiriú d'úsáideoirí an ionaid conas a fheidhmeoidh siad rogha. Ós rud é gur fíorardán trádála atá in OTF, ba cheart oibreoir an ardáin a bheith neodrach. Dá bhrí sin, ba cheart go mbeadh an gnólacht infheistíochta nó an t-oibreoir margaidh a oibríonn an OTF faoi réir ceanglas i ndáil le forghníomhú neamh-idirdhealaitheach agus níor cheart cead a bheith ag gnólacht infheistíochta nó ag oibreoir margaidh a oibríonn an OTF ná ag aon eintiteas ar cuid den ghrúpa céanna é nó duine dlítheánach ina cháil mar ghnólacht infheistíochta nó oibreoir margaidh orduithe cliant a fhorghníomhú in OTF i gcoinne a chaipitil dháilte féin.

Chun críche forghníomhú ceann amháin nó níos mó d'orduithe cliant i mbannaí, i dtáirgí airgeadais struchtúraithe, i lamháiltais astaíochtaí agus i ndíorthaigh nár dearbháidh faoi réir na hoibleagáide imreitigh i gcomhréir le hAirteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁽¹⁾ a éascú, ceadaítear d'oibreoir OTF trádáil bunairgid mheaitseáilte de réir bhrí Treoir 2014/65/AE a úsáid ar choinníoll go mbeidh a thoiliú don phróiseas sin tugtha ag an gcliant. I ndáil le hionstraimí fiachais cheannasaigh nach bhfuil margadh leachtach ann ina leith, ba cheart go bhféadfadh gnólacht infheistíochta nó oibreoir margaidh a oibríonn OTF dul i mbun déileála ar a chuntas féin seachas dul i mbun trádála bunairgid mheaitseáilte. Nuair a úsáidtear trádáil bunairgid mheaitseáilte, ní mór gach ceanglas trédhearcachta réamhthrádála agus iarthrádála chomh maith le hoibleagáidí um dhea-fhorghníomhú a chomhlíonadh. An t-oibreoir OTF nó aon eintiteas ar cuid den ghrúpa céanna é nó duine dlítheánach ina cháil mar ghnólacht infheistíochta nó oibreoir margaidh, níor cheart go ngníomhódh sé mar inmheánaitheoir córasach san OTF atá á oibriú aige. Thairis sin, ba cheart go mbeadh oibreoir OTF faoi réir na n-oibleagáidí céanna is atá MTF maidir le bainistiú fóna a dhéanamh ar choinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann.

- (10) Ba cheart an trádáil eagraithe uile a dhéanamh ar ionaid rialáilte agus ba cheart go mbeadh sí go hiomlán trédhearcach, ar bhonn réamhthrádála agus ar bhonn iarthrádála araon. Dá bhrí sin, caithfidh feidhm a bheith ag ceanglais trédhearcachta atá calabraithe go hiomchuí maidir le gach cineál ionaid trádála, agus maidir leis na hionstraimí airgeadais uile a thrádáiltear orthu.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Iúil 2012 maidir le díorthaigh thar an gcuntar, contrapháirtithe lárnacha agus stórtha trádála (IO L 201, 27.7.2012, lch. 1).

- (11) Chun a áirithiú go dtarlaítear níos mó trádála ar ionaid trádála rialáilte agus ar inmheánaitheoirí córasacha, ba cheart oibleagáid trádála do scaireanna a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte nó chun a dtrádála ar ionad trádála a thabhairt isteach sa Rialachán seo le haghaidh gnólachtaí infheistíochta. Leis an oibleagáid trádála sin, cuirtear de cheangal ar ghnólachtaí infheistíochta na trádálacha go léir, lena n-áirítear trádálacha a dhéileáiltear ar bhonn féinchuntais agus trádálacha a dhéileáiltear nuair a bhíonn orduithe cliant á bhforghníomhú, a dhéanamh ar mhargadh rialáilte, ar MTF, ar inmheánaitheoir córasach nó ar ionad trádála tríú tír atá cóibhseach. Ba cheart, áfach, go dtabharfaí eisiámh ón oibleagáid trádála sin má tá cúis dhlísteanaigh ann. Is iad na cúiseanna dlísteanaigh sin ná sa chás ina bhfuil na trádálacha neamhchórasach, ad hoc, neamhrialta agus ainmhinic, nó gur trádálacha teicniúla iad amhail trádálacha “tabhairt suas” nach rannchuidíonn le próiseas praghas-aimsithe. Níor cheart go mbainfí leas as eisiámh den sórt sin ón oibleagáid trádála sin chun teacht timpeall ar na srianta a thugtar isteach maidir le húsáid tharscaoileadh an phraghais tagartha agus le húsáid tharscaoileadh an phraghais réamhshocraithe ná chun greasán crosála bróicéirí nó córas crosála eile a oibriú.

Maidir leis an rogha do thrádálacha atá le déanamh ar inmheánaitheoir córasach, tá sí gan dochar do chóras na n-inmheánaitheoirí córasacha a leagtar síos sa Rialachán seo. Is é an aidhm leis sin, má chomhlíonann an gnólacht infheistíochta féin na critéir ábhartha a leagtar síos sa Rialachán seo ionas gur féidir é a mheas mar inmheánaitheoir córasach sa scair shonrach sin, féadfar déileáil leis an trádáil ar an gcaoi sin; más rud é, áfach, nach meastar é a bheith ina inmheánaitheoir córasach sa scair shonrach sin, ba cheart go mbeadh an gnólacht infheistíochta fós in ann an trádáil a dhéanamh ar inmheánaitheoir córasach eile sa chás go gcomhlíonann sé na oibleagáidí um dhea-fhorghníomhú agus go mbeidh an rogha chuige sin ar fáil dó. Sa bhreis air sin, chun a áirithiú go bhfuil trádáil iltaobhach maidir le scaireanna, admhálacha taisclanna, cistí arna dtrádáil ar an malartán (ETFanna), deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail á rialáil go cuí, ba cheart gnólacht infheistíochta a oibríonn córas meaitseála inmheánach ar bhonn iltaobhach a údarú mar MTF. Ba cheart a shoiléiriú gur cheart na forálacha um dhea-fhorghníomhú a leagtar amach i dTreoir 2014/65/AE a chur i bhfeidhm ar shlí nach gcuirfeadh bac ar na hoibleagáidí trádála faoin Rialachán seo.

- (12) Admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe, ionstraimí airgeadais dá samhail agus scaireanna seachas na cinn a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte, trádáilte iad den chuid is mó ar an mbealach céanna agus a thrádáiltear scaireanna a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte, agus comhlíontar cuspóir eacnamaíoch beagnach comhionann leo. Ba cheart na forálacha trédhearcachta is infheidhme maidir le scaireanna a ligtear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte a leathnú amhlaidh chuig na hionstraimí airgeadais sin.
- (13) Cé go n-aithnítear, i bprionsabal, go bhfuil gá le córas tarscaoiltí ó thrédhearcacht réamhthrádála chun tacú le feidhmiú éifeachtúil margaidh, ní mór grinnscrúdú a dhéanamh ar na forálacha tarscaoilte le haghaidh scaireanna is infheidhme ar bhonn Threoir 2004/39/CE agus Rialachán (CE) Uimh. 1287/2006 ón gCoimisiún⁽¹⁾ a mhéid a bhaineann lena iomchuí agus atá siad go leanúnach i dtéarmaí an raoin feidhme agus na gcoinníollacha is infheidhme. D’fhonn cur i bhfeidhm aonfhoirmeach na dtarscaoiltí ó thrédhearcacht réamhthrádála i scaireanna agus, faoi dheireadh, in ionstraimí airgeadais eile dá samhail agus i dtáirgí neamhchóthromais le haghaidh samhlaigh margaidh sonracha agus cineálacha agus méideanna orduithe a áirithiú, ba cheart don Údarás Maoirseachta Eorpach (an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaidh), arna bhunú le Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁽²⁾ (‘ÚEUM’), measúnú a dhéanamh féachaint an bhfuil iarrataí aonair chun tarscaoileadh a chur i bhfeidhm comhoiriúnach le rialacha a leagtar síos sa Rialachán seo agus i ngníomhartha tarmiligthe dá bhforáiltear sa Rialachán seo. Ba cheart go mbeadh measúnú ÚEUM i bhfoirm tuairime i gcomhréir le hAirteagal 29 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010. Sa bhreis air sin, ba cheart do ÚEUM, laistigh de thréimhse ama iomchuí, athbhreithniú a dhéanamh ar na tarscaoiltí atá ann cheana le haghaidh scaireanna agus ba cheart measúnú a dhéanamh, ag baint leas as an nós imeachta céanna, féachaint an bhfuil na rialacha a leagtar amach sa Rialachán seo agus i ngníomhartha tarmiligthe dá bhforáiltear sa Rialachán seo fós á gcomhlíonadh acu.
- (14) De bharr na géarchéime airgeadais, nochtadh laigí sonracha sa chaoi ina gcuirtear faisnéis faoi dheiseanna trádála agus faoi phraghsanna in ionstraimí airgeadais seachas scaireanna ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh, eadhon i dtéarmaí trátha, gráinneachta, rochtana comhionainne agus iontaofachta. Dá bhrí sin, ba cheart ceanglais thráthúla trédhearcachta réamhthrádála agus iarthrádála a thabhairt isteach, á chur san áireamh saintréithe agus struchtúir mhargaidh éagsúla na gcineálacha sonracha ionstraimí airgeadais seachas scaireanna agus ba cheart iad a chalabrú le haghaidh cineálacha éagsúla córas trádála, lena n-áirítear córais leabhar ordaithe, córais faoi thionchar luachana, córais hibrideacha, córais trádála do cheantáil thréimhsiúil agus córais ghuth-thrádála. D’fhonn creat trédhearcachta fóna a sholáthar le haghaidh na n-ionstraimí airgeadais ábhartha uile, ba cheart go mbeadh feidhm acu sin maidir le bannaí, le táirgí airgeadais struchtúraithe, le lámhaltais astaíochtaí agus le díorthaigh a thrádáiltear ar ionad trádála. Dá bhrí sin, níor cheart díolúintí ó thrédhearcacht réamhthrádála ná oiriúnuithe ar na ceanglais maidir le foilsíú iarchurtha a bheith ar fáil ach amháin i gcásanna sainithe áirithe.

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 1287/2006 ón gComhairle an 10 Lúnasa 2006 lena gcuirtear chun feidhme Treoir 2004/39/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le hoibleagáidí gnólachtaí infheistíochta i ndáil le coimeád taifead, idirbhearta a thuairisciú, trédhearcacht margaidh, ionstraimí airgeadais a ligean isteach chun trádála, agus téarmaí sainmhíntithe chun críocha na Treorach sin (IO L 241, 2.9.2006, lch. 1).

⁽²⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 lena mbunaítear Údarás Maoirseachta Eorpach (an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaidh), lena leasaítear Cinneadh Uimh. 716/2009/CE agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 2009/78/CE ón gCoimisiún (IO L 331, 15.12.2010, lch. 84).

- (15) Is gá leibhéal iomchuí trédhearcachta i dtrádáil a thabhairt isteach i margaí le haghaidh bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe agus díorthach chun cabhrú le luacháil táirgí chomh maith le héifeachtúlacht an fhoirmithe praghsanna a fheabhsú. Ba cheart go n-áireofaí ar tháirgí airgeadais struchtúraithe, go háirithe, urrúis de bhun sócmhainní mar a shainmhínítear in Airteagal 2(5) de Rialachán (CE) Uimh. 809/2004 ón gCoimisiún ⁽¹⁾, ina gcuimsítear oibleagáidí fiachais chomhthaobhaithe i measc nithe eile.
- (16) D'fhonn coinníollacha infheidhme aonfhoirmeacha idir ionaid trádála a áirithiú, ba cheart go gcuirfí na ceanglais trédhearcachta réamhthrádála agus iarthrádála chéanna i bhfeidhm maidir leis na cineálacha éagsúla ionad. Ba cheart calabrú a dhéanamh ar na ceanglais trédhearcachta maidir le cineálacha éagsúla ionstraimí airgeadais, lena n-áirítear cothromais, bannaí agus díorthaigh, agus aird á tabhairt ar leasanna infheistioirí agus eisiúnóirí, lena n-áirítear eisiúnóirí bannaí rialtais, agus ar leachtacht an mhargaidh. Ba cheart na ceanglais a chalabrú maidir le cineálacha éagsúla trádála, lena n-áirítear córais leabhar ordaithe agus córais faoi thionchar luachana, amhail iarraidh ar luachan, chomh maith le córais hibrideacha agus córais ghuthbhroicéireachta, agus aird á tabhairt ar mhéid idirbheart, lena n-áirítear láimhdeachas, agus ar chritéir ábhartha eile.
- (17) Chun aon tionchar diúltach ar an bpróiseas foirmithe praghsanna a sheachaint, is gá sásra caidhpeála méide iomchuí a thabhairt isteach d'orduithe a dhéantar i gcórais atá bunaithe ar mhodheolaíocht trádála lena ndéantar an praghas a chinneadh i gcomhréir le praghas tagartha agus d'idirbhearta réamhshocraithe áirithe. Ba cheart go mbeadh caidhpeáil dhúbailte sa sásra sin, ina gcuirfear i bhfeidhm caidhpeáil méide maidir le gach ionad trádála a úsáideann na tarscaoiltí sin ionas nach féidir ach céatadán áirithe den trádáil a dhéanamh ar gach ionad trádála, agus, sa bhreis air sin, cuirtear caidhpeáil méide fhoriomlán i bhfeidhm arb é an toradh a bheadh ar sháru na caidhpeála sin go ndéanfaí úsáid na dtarscaoiltí sin a fhionraí ar fud an Aontais. Maidir leis na hidirbhearta réamhshocraithe, níor cheart go mbeadh feidhm aici ach maidir leis na hidirbhearta sin a dhéantar laistigh de raon ualaithe na méideanna reatha a léirítear sa leabhar orduithe nó i luachana ó chruthaitheoirí margaidh an ionaid trádála a oibríonn an córas sin. Ba cheart go ndéanfaí leis sin idirbhearta réamhshocraithe i scair neamhleachtach, in admháil taisclainne, in ETF, i ndeimhniú nó in ionstraim airgeadais eile dá samhail, agus na hidirbhearta sin atá faoi réir coinníollacha seachas praghas reatha an mhargaidh a eisiamh toisc nach gcuireann siad leis an bpróiseas foirmithe praghsanna.
- (18) D'fhonn a áirithiú nach ndéanfaidh trádáil a dhéantar thar an gcuntar praghas-aimsiú éifeachtúil ná trédhearcacht agus cothroime na gcoinníollacha iomaíochta idir bealaí trádála a chur i mbaol, ba cheart feidhm a bheith ag ceanglais trédhearcachta réamhthrádála iomchuí maidir le gnólachtaí infheistíochta a bhíonn ag déileáil ar a gcuntas féin in ionstraimí airgeadais thar an gcuntar a mhéid go ndéantar a leithéid ina gcáil mar inmheánaitheoirí córasacha maidir le scaireanna, le hadmhálacha taisclainne, le ETFanna, le deimhnithe nó le hionstraimí airgeadais eile dá samhail a bhfuil margadh leachtachta ann dóibh, agus le bannaí, le táirgí airgeadais struchtúraithe, le lamháiltais astaíochtaí agus le díorthaigh a thrádáiltear ar ionad trádála agus a bhfuil margadh leachtachta ann dóibh.
- (19) Ba cheart a mheas gur inmheánaitheoir córasach é gnólacht infheistíochta a fhorghníomhaíonn orduithe cliant i gcoinne a chaipitil dhílsithe féin, mura rud é go gcuirtear na hidirbhearta i gcrích lasmuigh d'ionad trádála ar bhonn ócáideach, ad hoc agus neamhrialta. Ba cheart, mar sin, inmheánaitheoirí córasacha a shainmhíniú mar ghnólachtaí infheistíochta a dhéileálann ar a gcuntas féin, ar bhonn eagraithe, córasach agus minic agus substainteach, trí orduithe cliant a fhorghníomhú lasmuigh d'ionad trádála. Níor cheart go mbeadh feidhm ag na ceanglais i ndáil le himmheánaitheoirí córasacha sa Rialachán seo maidir le gnólacht infheistíochta ach amháin i gcás gach ionstraime airgeadais aonair, mar shampla ar leibhéal an chóid ISIN, ina bhfuil sé ina inmheánaitheoir córasach ina leith. D'fhonn cur i bhfeidhm oibiachtúil agus éifeachtach an tsainmhínithe atá ar inmheánaitheoir córasach a áirithiú maidir le gnólachtaí infheistíochta, ba cheart go mbeadh tairseach réamhchinntithe maidir le himmheánú córasach ann ina mbeadh an chiall atá le bonn 'minic', 'córasach' agus 'substainteach' sonraithe go beacht.
- (20) Cé gurb é atá i gceist le OTF córas nó saoráid ar bith ina mbíonn iliomad leasanna ceannaigh agus díola tríú páirtithe ag idirghníomhú sa chóras, níor cheart cead a thabhairt d'inmheánaitheoir córasach leasanna ceannaigh agus díola tríú páirtithe a thabhairt le chéile. Mar shampla, maidir le hardán aondéileálaí, mar a thugtar air, ina dtarlaíonn trádáil i gcónaí i gcoinne gnólachta infheistíochta aonair, ba cheart é a mheas mar inmheánaitheoir córasach i gcás ina gcomhlíonann sé na ceanglais atá sa Rialachán seo. Maidir le hardán ildéileálaithe, mar a thugtar air, áfach, ar a bhfuil níos mó ná déileálaí amháin ag idirghníomhú i gcás na hionstraime airgeadais céanna, níor cheart é a mheas mar inmheánaitheoir córasach.
- (21) Ba cheart go bhféadfadh inmheánaitheoirí córasacha a chinneadh, ar bhonn a mbeartais tráchtála agus ar shlí oibiachtúil neamh-idirdhealaitheach, cé hiad na cliant chuig a dtabharfaidh siad rochtain ar a luachana, agus idirdhealú á dhéanamh acu idir catagóirí de chliant, agus ba cheart go mbeidís i dteideal freisin idirdhealú idir cliant a chur san áireamh, mar shampla maidir le riosca creidmheasa. Níor cheart go mbeadh sé d'oibleagáid ar inmheánaitheoirí córasacha luachana daingne a fhoilsiú, orduithe cliant a fhorghníomhú agus rochtain a sholáthar

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 809/2004 ón gCoimisiún an 29 Aibreán 2004 lena gcuirtear chun feidhme Treoir 2003/71/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le faisnéis atá i réamheolairí chomh maith le formáid, le hionchorprú de réir tagairtí agus le foilsiú réamheolairí den sórt sin agus scaipeadh fógraíochtaí (IO L 149, 30.4.2004, lch. 1).

ar a gcuid luachana maidir le hidirbhearta cothromais atá níos mó ná an méid caighdeánach margaidh agus maidir le hidirbhearta neamhchothromais atá níos mó ná an méid a bhaineann go sonrach leis an ionstraim airgeadais. Ba cheart go seiceálfadh údaráis inniúla an bhfuil inmheánaitheoirí córasacha ag comhlíonadh a gcuid oibleagáidí agus ba cheart faisnéis a chur ar fáil do na húdaráis sin a chuirfidh ar a gcumas déanamh amhlaidh.

- (22) Níl sé beartaithe leis an Rialachán seo go mbeadh sé ina cheangal rialacha trédhearcachta réamhthrádála a chur i bhfeidhm maidir le hidirbhearta a dhéantar thar an gcuntar, seachas laistigh d'inmheánaitheoir córasach.
- (23) Ba cheart go mbeadh sonraí faoin margadh ar fáil go réidh agus go héasca d'úsáideoirí i bhformáid atá chomh imdhealaithe agus is féidir, lena chur ar chumas infheisteoirí, agus soláthraithe seirbhíse sonraí a fhreastalaíonn ar a gcuid riachtanas, réitigh sonraí a shaincheapadh a mhéid is féidir. Dá bhrí sin, ba cheart sonraí trédhearcachta réamhthrádála agus iarthrádála a chur ar fáil don phobal ar bhealach "díchuachta" d'fhonn costais a laghdú do rannpháirtithe sa mhargadh agus sonraí a gceannach acu.
- (24) Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁽¹⁾ agus Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁽²⁾, ba cheart go mbeidís infheidhme go hiomlán maidir le sonraí pearsanta a bheith á malartú, á dtarchur agus á bpróiseáil chun críocha an Rialacháin seo, go háirithe Teideal IV, ag Ballstáit agus ÚEUM.
- (25) Ag féachaint don chomhaontú a rinneadh idir páirtithe chruinniú mullaigh G20 Pittsburgh an 25 Meán Fómhair 2009 chun trádáil i gconarthaí díorthach caighdeánaithe thar an gcuntar a bhogadh go dtí malartáin nó ardáin trádála leictreonaí i gcás inarb iomchuí, ba cheart nós imeachta rialála foirmiúil a shainiú chun sainordú a thabhairt do thrádáil idir contrapháirtithe airgeadais agus contrapháirtithe neamhairgeadais móra i ngach díorthach a measadh go raibh siad incháilithe d'imríteach agus atá leachtach a ndóthain le tarlú ar raon ionad trádála faoi réir rialacháin inchomparáide agus lena gcuirtear ar chumas rannpháirtithe trádáil a dhéanamh le hiliomad contrapháirtithe. Ba cheart an measúnú ar leordhóthanacht leachtachta a dhéanamh agus aird á tabhairt ar shaintréithe margaidh ar an leibhéal náisiúnta lena n-áirítear gnéithe amhail líon agus cineál na rannpháirtithe margaidh in aon mhargadh ar leith, agus ar shaintréithe idirbheart, amhail méid agus minicíocht na n-idirbheart sa mhargadh sin.

I margadh leachtach in aicme táirgí díorthach, beidh mar phríomhthréithe ann líon mór de rannpháirtithe margaidh gníomhacha, lena n-áirítear meascán oiriúnach de sholáthróirí leachtachta agus de ghlacadóirí leachtachta, i gcoibhneas le líon na dtáirgí trádáilte, a fhorghníomhaíonn idirbhearta trádála go minic sna táirgí sin i méideanna atá faoi bhun méide atá ar scála mór. Ba cheart gurbh é a bheadh mar chomhartha do ghníomhaíocht mhargaidh den sórt sin ná líon ard de thairiscintí ceannaigh agus díola a bheith fós sa díorthach ábhartha as a leanann raon difríochta caol d'idirbheart ar ghnáthmhéid margaidh. Ba cheart a aithint sa mheasúnú ar leachtacht leordhóthanach go bhféadfadh leachtacht díorthaigh éagsúlú go suntasach de réir dhálaí an mhargaidh agus de réir a shaolré.

- (26) Ag féachaint don chomhaontú a rinneadh idir páirtithe chruinniú mullaigh G20 in Pittsburgh an 25 Meán Fómhair 2009 chun trádáil i gconarthaí díorthach caighdeánaithe thar an gcuntar a bhogadh go dtí malartáin nó ardáin trádála leictreonaí i gcás inarb iomchuí ar thaobh amháin, agus do leachtacht níos lú díorthach éagsúil thar an gcuntar i gcomórtas leo ar an taobh eile, is iomchuí foráil a dhéanamh do raon oiriúnach d'ionaid incháilithe a bhféadfaí trádáil a dhéanamh orthu de bhun an ghealltanais sin. Ba cheart na hionaid incháilithe go léir a bheith faoi réir ceanglas rialála atá ailínithe go dlúth i dtéarmaí gnéithe eagrúcháin agus oibriúcháin, socruithe chun coimbhleachtaí leasa a mhaolú, faireachas ar gach gníomhaíocht trádála, trédhearcacht réamhthrádála agus iarthrádála arna calabrú ag ionstraim airgeadais agus cineálacha córais trádála, agus ba cheart go mbeadh iliomad leasanna trádála tríú páirtithe in ann idirghníomhú le chéile. Ba cheart, áfach, foráil a dhéanamh chun gur féidir le hoibreoírí ionad idirbhearta a eagrú de bhun an ghealltanais sin idir iliomad tríú páirtithe ar bhealach lánroghnach d'fhonn feabhas a chur ar na coinníollacha maidir le hidirbhearta a fhorghníomhú agus ar leachtacht na n-idirbheart.
- (27) Maidir leis an oibleagáid idirbhearta a chur i gcrích i ndíorthaigh a bhaineann le haicme díorthach a dearbhaíodh de réir na hoibleagáide trádála ar mhargadh rialáilte, ar MTF, ar OTF nó ar ionad trádála tríú tír, níor cheart go mbeadh feidhm ag an oibleagáid sin maidir le comhchodanna de na seirbhísí laghdaithe riosca iarthrádála nach mbaineann le foirmiú praghsanna lena laghdaítear rioscaí neamh-mhargaidh i bpunanna díorthach, lena n-áirítear punanna díorthach thar an gcuntar atá ann cheana, i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 gan riosca margaidh na bpunann a athrú. Sa bhreis air sin, cé gurb iomchuí foráil shonrach a dhéanamh do chomhbhrú punainne, níl sé beartaithe leis an Rialachán seo cosc a chur ar sheirbhísí eile laghdaithe riosca iarthrádála a úsáid.

⁽¹⁾ Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin (IO L 281, 23.11.1995, lch. 31).

⁽²⁾ Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a bheith á bpróiseáil ag institiúidí agus ag comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin (IO L 8, 12.1.2001, lch. 1).

- (28) Ba cheart foráil a dhéanamh san oibleagáid trádála arna bunú le haghaidh na ndíorthach sin d'iomáocht éifeachtúil idir ionaid trádála incháilithe. Dá bhrí sin, níor cheart go mbeadh na hionaid trádála sin in ann cearta eisiacha a éileamh maidir le díorthaigh ar bith atá faoi réir na hoibleagáide trádála sin a chuirfeadh cosc ar ionaid trádála eile trádáil a thairiscint sna hionstraimí airgeadais sin. D'fhonn iomaíocht éifeachtach idir ionaid trádála díorthach a áirithiú, tá sé sár-riachtanach rochtain neamh-idirdhealaitheach agus thrédhearcach a bheith ag ionaid trádála ar CCPanna. Is é ba cheart a bheith i gceist le rochtain neamh-idirdhealaitheach ar CCP go mbeadh sé de cheart ag ionad trádála go ndéileálfai leis ar mhodh neamh-idirdhealaitheach ó thaobh an chaoi a ndéileáiltear le conarthaí arna dtáil ar a ardán a mhéid a bhaineann le ceanglais chomhthaobhachta agus glanluacháil conarthaí atá coibhéiseach go heacnamaíoch, tras-éarlaisiú le conarthaí comhchoibhneasacha a d'imréitigh an CCP céanna, agus táillí imréitigh neamh-idirdhealaitheacha.
- (29) Ba cheart go ndéanfaí cumhachtaí údarás inniúil a chomhlánú le sásra sainráite chun cosc nó srian a chur ar mhargú, ar dháileadh agus ar dhíol aon ionstraim airgeadais nó taise struchtúraithe atá ina údar imní tromchúiseach maidir le cosaint infheisteoirí, feidhmiú ordúil agus sláine margaí airgeadais, nó margaí tráchtearraí, nó maidir le cobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine, mar aon le cumhachtaí comhordaithe agus teagmhasachta iomchuí do ÚEUM nó, i gcás tascí struchtúraithe, don Údarás Maoirseachta Eorpach (an tÚdarás Baincéireachta Eorpach) (ÚBE) arna bhunú le Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁽¹⁾. Ba cheart feidhmiú na gcumhachtaí sin ag údarás inniúla agus, i gcásanna eisceachtúla, ag ÚEUM nó ÚBE a bheith faoi réir líon coinníollacha sonracha nach mór a chomhlíonadh. Sa chás ina ndéantar na coinníollacha sin a chomhlíonadh, ba cheart go mbeadh an t-údarás inniúil nó, i gcásanna eisceachtúla, ÚEUM nó ÚBE in ann toirmeasc nó srian a fhorchur ar bhonn réamhchúraim sula mbeidh margú nó dáileadh déanta ar ionstraim airgeadais nó ar thaise struchtúraithe nó sula mbeidh an ionstraim airgeadais nó an taise sin díolta le cliaint.

Ní hintuigthe leis na cumhachtaí sin gur ann d'aon cheanglas go ndéanfaidh an t-údarás inniúil, ÚEUM nó ÚBE formheas nó ceadúnú táirge a thabhairt isteach nó a chur i bhfeidhm agus ní shaorann na cumhachtaí sin gnólachtaí infheistiúchá na bhfreagracht na ceanglais ábhartha uile a leagtar síos sa Rialachán seo agus i dTreoir 2014/65/AE a chomhlíonadh. Ba cheart feidhmiú ordúil agus sláine na margaí tráchtearraí a áireamh mar chritéar le haghaidh idirghabhála ag údarás inniúla chun a chumasú go ndéanfaí beart chun gníomhú in aghaidh seachtachtaí diúltacha a d'fhéadfadh a bheith ann ar mhargaí tráchtearraí a eascraíonn ó ghníomhaíochtaí ar mhargaí airgeadais. Is fíor sin, go háirithe, i leith margaí tráchtearraí talmhaíochta atá ann chun soláthar slán bia a áirithiú don daonra. Sna cásanna sin, ba cheart na bearta a chomhordú leis na húdarás atá inniúil maidir leis na margaí tráchtearraí lena mbaineann.

- (30) Ba cheart d'údarás inniúla mionsonraí a chur in iúl d'ÚEUM faoi mhionsonraí a n-iarrataí chun suíomh a laghdú maidir le Conradh díorthaigh, faoi teorainneacha aonuaire ar bith, agus faoi aon teorainneacha suímh ex-ante d'fhonn comhordú agus cóineasú a fheabhsú maidir leis an gcaoi ina gcuirtear na cumhachtaí sin i bhfeidhm. Ba cheart mionsonraí bunriachtanacha aon teorainneacha suímh ex-ante arna gcur i bhfeidhm ag údarás inniúil a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin ÚEUM.
- (31) Ba cheart go mbeadh ÚEUM in ann faisnéis a iarraidh ó dhuine ar bith maidir lena shuíomh i leith conartha díorthaigh, a iarraidh go ndéanfaí an suíomh sin a laghdú, agus teorainn a chur le cumas daoine idirbhearta aonair a ghabháil ar láimh maidir le díorthaigh tráchtearraí. Ba cheart d'ÚEUM fógra a thabhairt d'údarás inniúla ábhartha ansin faoi bhearta atá beartaithe aige a ghabháil ar láimh agus ba cheart dó na bearta sin a fhoilsiú.
- (32) Ba cheart mionsonraí na n-idirbheart in ionstraimí airgeadais a thuairisciú d'údarás inniúla lena chur ar a gcumas cásanna féideartha de dhrochúsáid mhargaidh a bhraith agus a inscrúdú, faireachán a dhéanamh ar fheidhmiú cothrom agus ordúil margaí, agus ar gníomhaíochtaí gnólachtaí infheistíochta. Áirítear le raon feidhme na formhaoirseachta sin gach ionstraim airgeadais a thrádáiltear ar ionad trádála agus ionstraimí airgeadais a bhfuil ionstraim airgeadais a thrádáiltear ar ionad trádála mar bhun léi nó a bhfuil innéacs nó bascaed atá comhdhéanta d'ionstraimí airgeadais a thrádáiltear ar ionad trádála mar bhun léi. Ba cheart go mbeadh feidhm ag an oibleagáid cibé a ndearnadh na hidirbhearta sin in aon cheann de na hionstraimí airgeadais sin ar ionad trádála nó nach ndearnadh. D'fhonn ualach riaracháin nach bhfuil gá leis ar ghnólachtaí infheistíochta a sheachaint, ba cheart ionstraimí airgeadais nach bhfuil so-ghabhálach i leith drochúsáide margaidh a eisiáil ón oibleagáid tuairiscithe. Ba cheart go ndéanfaí aitheantóirí eintitis dhlítheanaigh, i gcomhréir le gealltanais G-20, a úsáid sna tuarascálacha. Ba cheart d'ÚEUM tuairisciú chuig an gCoimisiún maidir le feidhmiú tuairiscithe den sórt sin chuig na húdarás inniúla agus ba cheart don Choimisiún bearta a dhéanamh chun aon athruithe a mholadh i gcás inarb iomchuí.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 lena mbunaítear Údarás Maoirseachta Eorpach (An tÚdarás Baincéireachta Eorpach), lena leasaítear Cinneadh Uimh. 716/2009/CE agus lena n-aisghairtear Cinneadh 2009/78/CE ón gCoimisiún (IO L 331, 15.12.2010, lch. 12).

- (33) Ba cheart d'oibreoir ionaid trádála sonraí ábhartha tagartha ionstraimhe airgeadais a sholáthar dá údarás inniúil. Tá na fógraí sin le tarchur gan mhoill ag na húdaráis inniúla chuig ÚEUM, ar cheart dó iad a fhoilsiú láithreach ar a shuíomh gréasáin chun é a chur ar chumas ÚEUM agus na n-údarás inniúil tuarascálacha idirbhirt a úsáid, a anailísiú agus a mhalartú.
- (34) Chun fónamh dá gcuspóir mar uirlis chun faireachán a dhéanamh ar an margadh, ba cheart go n-aithneofaí an duine a rinne an cinneadh infheistíochta i dtuarascálacha idirbhirt, chomh maith leis na daoine atá freagrach as a fhorghníomhú. Sa bhreis ar an gcóras trédhearcachta dá bhforáiltear i Rialachán (AE) Uimh. 236/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, trí mharcáil a dhéanamh ar dhíolta folmha soláthraítear faisnéis bhreise úsáideach a chuireann ar chumas údarás inniúil faireachán a dhéanamh ar leibhéil an díola fholaimh. Ní mór go mbeadh rochtain iomlán ag údaráis inniúla ar thaifid ag gach céim de phróiseas forghníomhaithe an ordaithe, ón gcinneadh tosaigh chun trádáil a dhéanamh, go dtí go ndéantar é a fhorghníomhú. Dá bhrí sin, ba cheart do ghnólachtaí infheistíochta taifid a choimeád ar a gcuid orduithe go léir agus ar a gcuid idirbheart go léir in ionstraimí airgeadais, agus ceanglaítear ar oibreoirí ardán taifid a choimeád ar na horduithe uile arna gcur isteach ina gcórais. Ba cheart d'ÚEUM comhordú a dhéanamh ar mhalartú faisnéise i measc údarás inniúil lena áirithiú go mbeidh rochtain acu ar thaifid uile na n-idirbheart agus na n-orduithe in ionstraimí airgeadais faoina maoirseacht, lena n-áirítear idirbhearta agus orduithe a cuireadh isteach ar ardáin atá á n-oibriú lasmuigh dá gcríoch.
- (35) Ba cheart tuairisciú dúbailte ar an bhfaisnéis chéanna a sheachaint. Tuarascálacha a chuirtear faoi bhráid stórtha trádála atá cláráithe nó aitheanta i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 le haghaidh na n-ionstraimí airgeadais ábhartha ina bhfuil an fhaisnéis riachtanach go léir ar mhaithe le hidirbhearta a thuairisciú, níor cheart go mbeadh sé riachtanach iad a thuairisciú do na húdaráis inniúla, ach ba cheart do na stórtha trádála iad a tharchur chucu. Ba cheart Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 a leasú dá réir sin.
- (36) Ba cheart go mbeadh aon mhalartú nó tarchur faisnéise a dhéanann údaráis inniúla i gcomhréir leis na rialacha maidir le tarchur sonraí pearsanta mar a leagtar síos i dTreoir 95/46/CE. Ba cheart go mbeadh aon mhalartú nó tarchur faisnéise a dhéanann ÚEUM i gcomhréir leis na rialacha maidir le tarchur sonraí pearsanta mar a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001, agus ar cheart dó a bheith infheidhme go hiomlán maidir le próiseáil sonraí pearsanta chun críocha an Rialacháin seo.
- (37) Le Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, leagtar síos na critéir ar dá réir ba cheart aicmí díorthach thar an gcuntar a bheith faoi réir na hoibleagáide imréitigh. Cuirtear cosc ar shaobhadh iomaíoch sa Rialachán trína cheangal go mbeidh rochtain neamh-idirdhealaitheach ar CCPanna a thairgeann imréiteach díorthach thar an gcuntar ag ionaid trádála agus go mbeidh rochtain neamh-idirdhealaitheach ag CCPanna a thairgeann imréiteach díorthach thar an gcuntar ar fhothaí trádála na n-ionad trádála. Toisc go sainmhínítear díorthaigh thar an gcuntar mar chonarthaí díorthacha nach ndéantar a bhforghníomhú ar mhargadh rialáilte, tá gá le ceanglais dá samhail a thabhairt isteach le haghaidh margaí rialáilte faoin Rialachán seo. Ba cheart freisin díorthaigh arna dtrádáil ar mhargaí rialáilte a bheith imréitithe go lárnach.
- (38) De bhreis ar na ceanglais i dTreoir 2004/39/CE agus i dTreoir 2014/65/AE lena gcuirtear cosc ar Bhallstáit srianadh míchuí a chur ar rochtain ar bhonneagar iarthrádála amhail CCP agus socruithe i dtaobh socraíochta, tá sé riachtanach go ndéantar leis an Rialachán seo deireadh a chur le bacainní tráchtála éagsúla eile, ar bacainní iad is féidir a úsáid chun iomaíocht a chosc agus ionstraimí airgeadais á n-imréiteach. Chun aon chleachtas idirdhealaitheach a sheachaint, ba cheart do CCPanna glacadh leis go ndéanfaidh siad idirbhearta arna bhforghníomhú in ionaid trádála éagsúla a imréiteach, a mhéid a chomhlíonann na hionaid sin ceanglais oibríochtúla agus theicniúla arna mbunú ag an CCP, lena n-áirítear na ceanglais maidir le bainistiú riosca. Ba cheart rochtain a dheonú do CCP más rud é go gcomhlíontar critéir rochtana áirithe atá sonraithe i gcaighdeán theicniúla rialála. Maidir le CCPanna nuabhunaithe a bheidh údaraithe nó sainaitheanta ar feadh tréimhse atá níos lú ná trí bliana tráth a dtiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm, a mhéid a bhaineann le hurrúis inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid, ba cheart go mbeadh an fhéidearthacht ag údaráis inniúla idirthréimhse suas le dhá bhliain go leith a fhormheas sula mbeidh rochtain iomlán neamh-idirdhealaitheach ann do na CCPanna sin i dtaca le hurrúis inaistrithe agus le hionstraimí mhargadh an airgid. Má roghnaíonn CCP leas a bhaint as an socrú idirthréimhseach, áfach, níor cheart go bhfhéadfadh sé tairbhiú de na cearta rochtana ar ionad trádála faoin Rialachán seo ar feadh thréimhse an tsocraithe idirthréimhsigh. Thairis sin, níor cheart go bhfhéadfadh aon ionad trádála a bhfuil dlúthbhaint aige leis an CCP sin tairbhiú de na cearta rochtana ar CCP faoin Rialachán seo ar feadh thréimhse an tsocraithe idirthréimhsigh.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 236/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Márta 2012 maidir le díol folamh agus gnéithe áirithe de bhabhtálacha mainneachtana creidmheasa (IO L 86, 24.3.2012, lch. 1).

- (39) Le Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, leagtar síos na coinníollacha faoinar cheart rochtain neamh-idirdhealaitheach idir CCPanna agus ionaid trádála a dheonú i leith díorthach thar an gcuntar. Le Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, sainmhíntear díorthaigh thar an gcuntar mar dhíorthaigh nach ndéantar a bhforghníomhú ar mhargadh rialáilte nó ar mhargadh tríú tír a mheastar a bheith coibhéiseach le margadh rialáilte i gcomhréir le hAirteagal 19(6) de Threoir 2004/39/CE. Chun aon bhearnaí nó forluí a sheachaint agus chun comhsheasmhacht idir Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 agus an Rialachán seo a áirithiú, tá feidhm ag na ceanglais a leagtar amach sa Rialachán seo a mhéid a bhaineann le rochtain neamh-idirdhealaitheach idir CPlanna agus ionaid trádála maidir le díorthaigh a thrádáiltear ar mhargaí rialáilte nó ar mhargadh tríú tír a mheastar a bheith coibhéiseach le margadh rialáilte i gcomhréir le Treoir 2014/65/AE agus leis na hionstraimí airgeadais neamhdhíorthach uile.
- (40) Ba cheart ceangal a chur ar ionaid trádála rochtain a sholáthar lena n-áirítear fothaí sonraí ar bhonn trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach do CCPanna ar mian leo idirbhearta arna bhforghníomhú ar ionad trádála a imréiteach. Níor cheart, áfach, go bhféadadh an méid sin go gcaithfí leas a bhaint as socruithe idir-inoibrithreachta chun idirbhearta i ndíorthaigh a imréiteach nó chun ilroinnt leachtachta a chruthú ar bhealach a bheadh ina bhgairt ar fheidhmiú réidh agus ordúil margaí. Níor cheart d'ionad trádála rochtain a dhiúltú ach amháin más rud é nach gcomhlíontar critéir rochtana áirithe atá sonraithe i gcaighdeáin theicniúla rialála. Maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán, bheadh sé díreireach é a chur de cheangal ar ionaid trádála bheaga, go háirithe iad siúd a bhfuil dlúthbhaint acu le CCPanna, ceanglais maidir le rochtain neamh-idirdhealaitheach a chomhlíonadh láithreach más rud é nach bhfuil an cumas teicneolaíoch faighte fós acu chun feidhmiú go cothrom le formhór an mhargaidh bonneagair iarthrádála. Ba cheart, dá bhrí sin, go mbeadh an rogha ag ionaid trádála atá faoi bhun na tairsí ábhartha iad féin a dhíolmhú, agus dá bhrí sin na CCPanna a bhaineann leo, ó na ceanglais maidir le rochtain neamh-idirdhealaitheach i ndáil le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán ar feadh tréimhse 30 mí, ar tréimhse é a d'fhéadfaí a athnuachan ina dhiaidh sin. Má roghnaíonn ionad trádála é féin a dhíolmhú, áfach, níor cheart go bhféadadh sé tairbhiú de na cearta rochtana ar CCP faoin Rialachán seo ar feadh thréimhse an díolmhaithe.

Thairis sin, níor cheart go bhféadadh aon CCP a bhfuil dlúthbhaint aige leis an ionad trádála sin tairbhiú de na cearta rochtana ar ionad trádála faoin Rialachán seo ar feadh thréimhse an díolmhaithe. I Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 sainaitnítear gur cheart ceadúnais a bheith ar fáil ar théarmaí comhréireacha atá cothrom, réasúnach agus neamh-idirdhealaitheacha i gcásanna ina mbaineann cearta tráchtála agus maoinne intleachtúla le seirbhísí airgeadais atá bainteach le conarthaí díorthacha. Dá bhrí sin, ba cheart rochtain ar cheadúnais do thagarmharcanna agus ar fhaisnéis a bhaineann leo a úsáidtear chun luach ionstraimí airgeadais a chinneadh a sholáthar do CCPanna agus d'ionaid trádála eile ar bhonn comhréireach, cothrom, réasúnach agus neamh-idirdhealaitheach agus ba cheart go mbeadh aon cheadúnas bunaithe ar théarmaí tráchtála réasúnacha. Gan dochar d'fheidhmiú rialacha iomaíochta, i gcás ina bhforbraítear tagarmharc nua i ndiaidh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, ba cheart tús a chur leis an oibleagáid é a cheadúnú 30 mí tar éis d'ionstraim airgeadais a thagraíonn don tagarmharc sin tosú ag trádáil nó tar éis an ionstraim airgeadais sin a ligean isteach chun a trádála. Tá rochtain ar cheadúnais rithábhachtach chun rochtain a éascú idir ionaid trádála agus CCPanna faoi Airteagal 35 agus faoi Airteagal 36 mar mura ndéanfaí sin d'fhéadfaí, trí shocruithe ceadúnúcháin, rochtain a chosc i gcónaí idir ionaid trádála agus CCPanna a bhfuil rochtain chucu iarrtha acu.

Tá sé i gceist trí dheireadh a chur le bacainní agus le cleachtais idirdhealaitheacha iomaíochta a mhéadú maidir le himréiteach agus trádáil ionstraimí airgeadais chun costais infheistíochta agus iasachtaíochta a laghdú, neamhéifeachtúlachtaí a dhíchur agus nuálaíocht a chothú i margaí an Aontais. Ba cheart don Choimisiún leanúint le faireachán dlúth a dhéanamh ar an athrú a thagann ar bhonneagar iarthrádála agus ba cheart dó, i gcás inar gá sin, idirgairt a dhéanamh chun saobhadh iomaíochta a chosc sa mhargadh inmheánach, go háirithe sa chás go mbíonn Airteagal 101 nó Airteagal 102 CFAE á sárú ag diúltú do rochtain ar bhonneagar nó ar thagarmharcanna. Ba cheart go mbeadh na dualgais ceadúnúcháin faoin Rialachán seo gan dochar d'oibleagáid ghinearálta úinéirí dílsithe tagarmharcanna faoi dhlí iomaíochta an Aontais, agus faoi Airteagal 101 agus faoi Airteagal 102 CFAE, go háirithe, a mhéid a bhaineann le rochtain ar thagarmharcanna nach féidir déanamh dá n-uireasa chun dul isteach i margadh nua. Ní údaruithe ná leasuithe ar údaruithe atá i bhformheasanna ó údarais inniúla gan cearta rochtana a chur i bhfeidhm le linn idirthréimhsí.

- (41) Tá soláthar seirbhísí ag gnólachtaí tríú tír san Aontas faoi réir córais agus ceanglas náisiúnta. Tá na córais sin an-difreálaithe agus ní thugann siad do na gnólachtaí arna n-údarú i gcomhréir leo an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar ná an ceart bunáíochta i mBallstáit eile seachas sa cheann ina bhfuil siad bunaithe. Is iomchuí comhchreat rialála a thabhairt isteach ar leibhéal an Aontais. Ba cheart don chóras an creat ilroinnte atá ann cheana féin a chomhchuihbhiú, a áirithiú go ndéileálfar go haonfhoirmeach le gnólachtaí tríú tír a bhfuil rochtain á fáil acu ar an Aontas agus go mbeidh deimhneacht ann ina leith, a áirithiú go mbeidh measúnú de choibhéis éifeachtach curtha i gcrích ag an gCoimisiún i ndáil le creat stuamachta agus iompair gnó tríú tíortha, agus ba cheart dó foráil a dhéanamh do leibhéal inchomparáide cosaintí do chliaint san Aontas a fhaigheann seirbhísí ó ghnólachtaí tríú tír.

Agus an córas á chur i bhfeidhm acu, ba cheart don Choimisiún agus do na Ballstáit tosaíocht a thabhairt do na réimsí atá cuimsithe ag tiomantais G-20 agus ag comhaontuithe leis na comhpháirtithe trádála is mó san Aontas agus ba cheart aird a thabhairt ar an ról lárnach atá ag an Aontas sna margai airgeadais ar fud an domhain agus a áirithiú nach ndéanann cur i bhfeidhm ceanglas tríú tír cosc a chur ar infheisteoirí agus eisiúnoirí Aontais ó infheistiú i dtríú tíortha, nó i maoiniú a fháil ó thríú tíortha, nó ar infheisteoirí agus eisiúnoirí tríú tír ó infheistiú i margai an Aontais, caipiteal a thiomsú iontu nó seirbhísí airgeadais eile a fháil uathu, mura rud é go bhfuil gá leis sin ar chúiseanna stuamachta atá oibiachtúil agus fianaise-bhunaithe. Agus na measúnuithe á ndéanamh aige, ba cheart don Choimisiún aird a thabhairt ar na Cuspóirí agus Prionsabail maidir le Rialáil Urrús de chuid na hEagraíochta Idirnáisiúnta um Choimisiúin Urrús (IOSCO) agus ar na moltaí a ghabhann leo de réir mar a bheidh leasuithe agus léirmhínte ag IOSCO.

I gcás nach féidir cinneadh a dhéanamh lena gcinntear coibhéis éifeachtach, beidh an soláthar seirbhísí ag gnólachtaí tríú tír san Aontas fós faoi réir na gcóras náisiúnta. Ba cheart don Choimisiún measúnú coibhéise a thionscnamh ar a thionscnamh féin. Ba cheart go bhféadfadh Ballstáit a chur in iúl gur chun a leasa é go ndéanfadh an Coimisiún measúnú coibhéise maidir le tríú tír áirithe nó le tríú tíortha áirithe, gan an fíoras gur chuir siad é sin in iúl a bheith ceangailteach ar an gCoimisiún próiseas coibhéise a thionscnamh. Ba cheart go mbeadh an measúnú coibhéise bunaithe ar thorthaí; ba cheart go ndéanfadh sé measúnú ar a mhéid atá éifeachtaí rialála comhchosúla agus leormhaithe á ngnóthú ag na creata rialála agus maoirseachta sna tríú tíortha faoi seach agus ar a mhéid atá na cuspóirí céanna agus atá i ndlí an Aontais á gcomhlíonadh ag na creataí sin. Agus na measúnuithe coibhéise sin á dtionscnamh ag an gCoimisiún, ba cheart dó tosaíochtaí a leagan síos i measc dlínsí tríú tír, á chur san áireamh dó a ábhartha atá an fhionnachtain coibhéise do ghnólachtaí agus cliaint an Aontais, an ann do chomhaontuithe maoirseachta agus comhair idir an tríú tír agus na Ballstáit, an ann do chóras coibhéise éifeachtaí maidir le gnólachtaí infheistíochta atá údaraithe faoi chórais eachtracha a shainaithe agus freisin leas agus toilteanas an tríú tír a bheith rannpháirteach sa phróiseas measúnaithe coibhéise. Ba cheart don Choimisiún faireachán a dhéanamh ar aon athruithe suntasacha ar chreat rialála agus maoirseachta an tríú tír agus athbhreithniú a dhéanamh ar chinntí coibhéise i gcás inarb iomchuí.

- (42) Faoin Rialachán seo, ba cheart soláthar seirbhísí gan bhraisi a bheith teoranta do chontrapháirtithe incháilithe agus go cliaint ghairmiúla per se. Ba cheart é a bheith faoi réir a chláraithe ag ÚEUM agus faoi réir maoirseachta sa tríú tír. Ba cheart socruithe cuí comhair a bheith i bhfeidhm idir ÚEUM agus na húdaráis inniúla sa tríú tír.
- (43) Níor cheart go ndéanfadh forálacha an Rialacháin seo lena rialáitear soláthar seirbhísí nó gabháil do ghníomhaíochtaí ag gnólachtaí tríú tír difear don chaoi a bhféadfadh daoine atá bunaithe san Aontas seirbhísí infheistíochta a fháil ó ghnólacht tríú tír ag gníomhú dóibh ar a dtionscnamh eisiach féin nó don chaoi a bhféadfadh gnólachtaí infheistíochta nó institiúidí creidmheasa Aontais seirbhísí nó gníomhaíochtaí infheistíochta a fháil ó ghnólacht tríú tír ar a dtionscnamh eisiach féin nó don chaoi a bhféadfadh cliant seirbhísí infheistíochta a fháil ó ghnólacht tríú tír ar a thionscnamh eisiach féin trí idirghabháil institiúide creidmheasa nó gnólachta infheistíochta den sórt sin. I gcás ina soláthraíonn gnólacht tríú tír seirbhísí ag gníomhú dó ar thionscnamh eisiach duine atá bunaithe san Aontas, níor cheart na seirbhísí a mheas mar sheirbhís a soláthraíodh i gcríoch an Aontais. I gcás ina ndéanann gnólacht tríú tír cliant nó cliant ionchasacha a shireadh san Aontas nó go ndéanann sé seirbhísí nó gníomhaíochtaí infheistíochta mar aon le seirbhísí coimhdeacha a chur chun cinn san Aontas, nó fógraíocht a dhéanamh orthu san Aontas, níor cheart a mheas gur seirbhís í sin a soláthraíodh ar thionscnamh eisiach féin an chliant.
- (44) Maidir le haitheantas a thabhairt do ghnólachtaí tríú tír, agus i gcomhréir le hoibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais faoin gcomhaontú lena mbunaítear an Eagraíocht Dhomhanda Trádála lena n-áirítear an Comhaontú Ginearálta maidir le Trádáil i Seirbhísí, níor cheart cinntí lena gcinntear go bhfuil creat rialála agus maoirseachta tríú tír coibhéiseach le creat rialála agus maoirseachta an Aontais a ghlacadh ach amháin má fhorálann creat maoirseachta an tríú tír do chóras coibhéiseach éifeachtach le haghaidh aitheantas a thabhairt do ghnólachtaí infheistíochta atá údaraithe faoi chórais dlí eachtracha i gcomhréir, i measc nithe eile, leis na cuspóirí ginearálta rialála agus na caighdeáin a leagadh amach ag G-20 i Meán Fómhair 2009 maidir leis an trédhearcacht i margai na ndíorthach a fheabhsú, an riosca sistéamach a mhaolú, agus cosaint a chur ar fáil ar dhrochúsáid margaidh. Ba cheart córas den sórt sin a mheas mar chóras coibhéiseach má áirithítear leis gur comhchosúil le ceanglais an Aontais atá toradh substaintiúil an chreata rialála is infheidhme agus ba cheart a mheas gur córas éifeachtach é má tá na rialacha sin á gcur i bhfeidhm ar bhealach comhsheasmhach.
- (45) Tharla réimse cleachtas calaoiseach i spotmhargai tánaisteacha i lamháltais astaíochtaí (EUA) a dhféadfadh an bonn a bhaint de mhuintín daoine as scéimeanna trádála astaíochtaí, a cuireadh ar bun le Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, agus tá bearta á ndéanamh chun go neartófaí córas na gclár um EUA agus na coinníollacha chun cuntas a oscailt chun EUA-anna a thrádáil. Chun sláine na margai sin a neartú

⁽¹⁾ Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Deireadh Fómhair 2003 lena mbunaítear scéim i ndáil le trádáil ar lamháltais i gcomhair astaíochtaí gás ceaptha teasa laistigh den Chomhphobal agus lena leasaítear Treoir 96/61/CE ón gComhairle (IO L 275, 25.10.2003, lch. 32).

agus chun feidhmiú éifeachtúil na margaí sin a choimirciú, lena n-áirítear maoirseacht chuimsitheach ar ghníomhaíocht trádála, is iomchuí cur leis na bearta a glacadh faoi Threoir 2003/87/CE trí lamháltais astaíochtaí a thabhairt go hiomlán faoi raon feidhme an Rialacháin seo agus Threoir 2014/65/AE, chomh maith le Rialachán (AE) Uimh. 596/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾ agus le Treoir 2014/57/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾, trí bhíthin a n-aicmiú mar ionstraimí airgeadais.

- (46) Ba cheart go gcumhachtófaí don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE. Go háirithe, ba cheart na gníomhartha tarmligthe a ghlacadh maidir le raon feidhme forálacha áirithe den Rialachán seo a shíneadh do bhainc cheannais tríú tíortha, mionsonraí ar leith i dtaobh sainmhínte, forálacha sonracha a bhaineann le costas i dtaobh na hinfhaighteachta ar shonraí margaidh, rochtain ar luachana, na méideanna ag a ngabhfaidh gnólacht nó faoina ngabhfaidh gnólacht idirbheart ar láimh le cliant ar bith eile a gcuirtear luachan ar fáil dó, comhbhrú punainne agus coinníollacha a chinneadh tuilleadh faoina mbeadh gá le gníomhaíocht ó ÚEUM, ó ÚBE ó údaráis inniúla faoi chathain a bheidh ábhar mór inní nó bagairtí ar chosaint d'infheisteoirí, d'fheidhmiú rianúil agus do shláine margaí airgeadais nó margaí tráchtarraí nó do chobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine, an idirthrémhse faoi Airteagal 35(5) den Rialachán seo a shíneadh ar feadh tréimhse áirithe ama agus maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán a eisiaimh ó raon feidhme forálacha áirithe den Rialachán seo ar feadh tréimhse áirithe ama. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comharliúchán iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal saineolaithe. Ba cheart don Choimisiún, le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, a áirithiú go ndéanfar doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (47) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha do chur chun feidhme an Rialacháin seo a áirithiú, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún i dtaca le glacadh an chinnidh coibhéise maidir le creat dlíthiúil agus maoirseachta an tríú tír i dtaobh seirbhísí a bheith á soláthar ag gnólachtaí tríú tír nó ag ionaid trádála tríú tír, chun na críche go mbeidh siad incháilithe mar ionaid trádála le haghaidh díorthach faoi réir oibleagáide trádála agus go mbeidh rochtain ag CCPanna tríú tíortha agus ionaid trádála tríú tír ar ionaid trádála agus CCPanna atá bunaithe san Aontas. Ba cheart na cumhachtaí seo a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽³⁾.
- (48) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo, eadhon ceanglais aonfhoirmeacha a bhaineann le hionstraimí airgeadais maidir le sonraí trádála a nochtadh, le hidirbhearta a thuairisciú chuig údaráis inniúla, le díorthaigh agus scaireanna a thrádáil ar ionaid eagraithe, le rochtain neamh-idirdhealaitheach ar CCPanna, ionaid trádála agus tagarmharcanna, le cumhachtaí idirghabhála táirgí agus cumhachtaí maidir le bainistiú súimh agus teorainneacha súimh, le soláthar seirbhísí nó gníomhaíochtaí infheistíochta ag gnólachtaí tríú tír a ghnóthú go leordhóthanach, i ngeall ar, cé gur fearr atá sé ar chumas na n-údarás inniúil náisiúnta faireachán a dhéanamh ar fhorbairt ar an margadh, nach féidir tionchar foriomlán na bhfadhbanna a bhaineann le trédhearcacht trádála, le tuairisciú idirbheart, le trádáil díorthach agus le toirmisc ar tháirgí agus ar chleachtais a thuiscint go hiomlán ach i gcomhthéacs an Aontais ar fad, ach gur féidir, de bharr a fhairsinge agus a éifeachtaí, iad a ghnóthú níos fearr ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.
- (49) Aon ghníomhaíocht a dhéanann aon údarás inniúil nó ÚEUM i bhfeidhmiú a ndualgas, níor cheart go mbeadh i gceist léi idirdhealú díreach nó indíreach i gcoinne aon Bhallstáit nó grúpa de Bhallstáit mar ionad chun seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta a sholáthar in aon airgeadra. Níor cheart go ndéanadh aon ghníomhacht de chuid ÚBE agus a chuid dualgas faoin Rialachán seo á gcomhlíonadh aige idirdhealú, go díreach nó go neamhdhíreach, ar aon Bhallstát nó ar aon ghrúpa Ballstát,
- (50) Ba cheart go ndéanadh caighdeán teicniúla i seirbhísí airgeadais cosaint leormhaith taisceoirí, infheisteoirí agus tomhaltóirí ar fud an Aontais a áirithiú. Ós rud é gur comhlacht é ÚEUM a bhfuil saineolas an-speisialaithe aige, bheadh sé éifeachtúil agus iomchuí forbairt dréachtchaighdeán teicniúil rialála, nach mbeadh roghanna beartais ag baint leo, a chur ar iontaoibh ÚEUM chun go ndéanadh ÚEUM iad a chur faoi bhráid an Choimisiúin.

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 596/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 maidir le drochúsáid mhargaidh (an rialachán maidir le drochúsáid mhargaidh) agus lena n-aighairtear Treoir 2003/6/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Treoracha 2003/124/CE, 2003/125/CE agus 2004/72/CE ón gCoimisiún (Féach leathanach 1 den Iris Oifigiúil seo).

⁽²⁾ Treoir 2014/57/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le pionóis choiriúla i leith drochúsáide margaidh (an treoir maidir le drochúsáid mhargaidh) (Féach leathanach 179 den Iris Oifigiúil seo).

⁽³⁾ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

- (51) Na dréachtchaidheáin theicniúla rialála arna bhforbairt ag ÚEUM maidir le saintréithe beachta na gceanglas trédhearcachta trádála, maidir leis na hoibríochtaí beartais airgeadaíochta, malartaithe eachtraigh agus cobhsaíochta airgeadais agus na cineálacha idirbheart atá ábhartha faoin Rialachán seo, maidir leis na coinníollacha mionsonraithe le haghaidh tarscaoiltí ó thrédhearcacht réamhthrádála, maidir le socruithe d'fhoilsiú iarchurtha iarthrádála, maidir leis an oibleagáid sonraí réamhthrádála agus iarthrádála a chur ar fáil go leithleach, maidir leis na critéir i ndáil le hoibleagáidí trédhearcachta réamhthrádála a chur i bhfeidhm d'innmheánaitheoirí córasacha, maidir le nochtadh iarthrádála arna dhéanamh ag gnóilochtaí infheistíochta, maidir le hinneachar agus minicíocht iarrataí sonraí chun faisnéis a sholáthar chun críocha trédhearcachta agus ríofaí eile, maidir le hidirbhearta nach rannchuidíonn leis an bpróiseas praghas-aimsithe, maidir leis na sonraí ordaithe atá le coinneáil, maidir le hinneachar agus sonraíochtaí tuarascálacha idirbhirt, maidir le hinneachar agus sonraíocht sonraí tagartha ionstraimhe airgeadais, maidir le cineálacha conarthaí ag a bhfuil éifeacht dhíreach, shubstainteach agus intuairtha laistigh den Aontas agus na cásanna ina bhfuil gá le hoibleagáid trádála le haghaidh díorthach, maidir leis na ceanglais do chórais agus nósanna imeachta chun a áirithiú go ndéantar idirbhearta i ndíorthaigh imréitithe a thíolacadh agus a ghlacadh i gcomhair a n-imréiteach, ina sonraítear socruithe do chineálacha seirbhíse imréitigh indíriú, maidir le díorthaigh atá faoi réir oibleagáide trádáil a dhéanamh ar ionaid trádála eagraithe, maidir le rochtain neamh-idirdhealaitheach ar CCP agus ar ionad trádála, maidir le rochtain neamh-idirdhealaitheach ar thagarmharcanna ceadúnais agus leis an oibleagáid ina leith, agus a mhéid a bhaineann leis an bhfaisnéis ar cheart don ghnóilocht iarrthach tríú tír a chur ar fáil d'ÚEUM ina iarratas ar chlárú, ba cheart don Choimisiún iad a ghlacadh. Ba cheart don Choimisiún na dréachtchaidheáin theicniúla rialála sin a ghlacadh trí bhithin gníomhartha tarmligthe de bhun Airteagal 290 CFAE agus i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010.
- (52) Foráiltear le hAirteagal 95 de Threoir 2014/65/AE do dhíolúine idirthréimhseach le haghaidh conarthaí áirithe de dhíorthaigh fuinnimh C6. Tá sé riachtanach, dá bhrí sin, go ndéanfaí an méid sin a chur san áireamh sna caidheáin theicniúla ina sonraítear an oibleagáid imréitigh arna bhforbairt ag ÚEUM i gcomhréir le hAirteagal 5(2)(b) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 agus nach ndéantar leo oibleagáid imréitigh a fhorchur ar chonarthaí díorthach a bheadh faoi réir díolúine idirthréimhseach ina dhiaidh sin le haghaidh conarthaí díorthach fuinnimh C6.
- (53) Ba cheart cur i bhfeidhm na gceanglas sa Rialachán seo a iarchur chun infheidhmeacht a ailíniú le cur i bhfeidhm rialacha trasuite na Treorach athmhúnaithe agus chun na bearta cur chun feidhme riachtanacha uile a bhunú. Ba cheart an pacáiste rialála ina iomláine a chur i bhfeidhm ansin ón tráth céanna. Is é an t-aon ní nár cheart a iarchur ná cur i bhfeidhm na gcumhachtuithe le haghaidh beart cur chun feidhme ionas gur féidir tosú ar na céimeanna riachtanacha chun na bearta cur chun feidhme sin a dhréachtú agus a ghlacadh a luaithe agus is féidir.
- (54) Leis an Rialachán seo, urramaítear na cearta bunúsacha agus comhlíontar na prionsabail a aithnítear, go háirithe, le Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, go háirithe an ceart go ndéanfaí sonraí pearsanta a chosaint (Airteagal 8), an tsaorise chun gnó a sheoladh (Airteagal 16), an ceart cosaint tomhaltóirí a fháil (Airteagal 38), an ceart chun leigheas éifeachtach agus triail chóir a fháil (Airteagal 47), agus an ceart chun nach ndéanfar duine a thriail ná a phionósú faoi dhó in imeachtaí coiriúla i ngeall ar an gcion coiriúil céanna (Airteagal 50), agus ní mór é a chur i bhfeidhm i gcomhréir leis na cearta agus na prionsabail sin.
- (55) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí i gcomhréir le hAirteagal 28(2) de Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus thug sé tuairim uaidh an 10 Feabhra 2012 ⁽¹⁾,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO a GHLACADH:

TEIDEAL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

1. Bunaítear ceanglais aonfhoirmeacha leis an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:
  - (a) sonraí trádála a nochtadh don phobal;
  - (b) idirbhearta a thuairisciú do na húdaráis inniúla;

⁽¹⁾ IO C 147, 25.5.2012, lch. 1.

- (c) díorthaigh a thrádáil ar ionaid eagraithe;
- (d) rochtain neamh-idirdhealaitheach ar imréiteach agus rochtain neamh-idirdhealaitheach ar thrádáil i dtagarmharcanna;
- (e) cumhachtaí na n-údarás inniúil, ÚEUM agus ÚBE i leith idirghabhála táirgí agus cumhachtaí ÚEUM maidir le rialuithe ar bhainistiú suímh agus le teorannú suímh;
- (f) seirbhísí infheistíochta nó gníomhaíochtaí infheistíochta, le brainse nó gan bhainse, a bheith á soláthar ag gnólachtaí tríú tír tar éis don Choimisiún cinneadh coibhéise is infheidhme a ghlacadh.

2. Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir le gnólachtaí infheistíochta, atá údaraithe faoi Threoir 2014/65/AE agus le hinstiúidí creidmheasa atá údaraithe faoi Threoir 2013/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾ nuair atá seirbhís infheistíochta á soláthar acu agus/nó nuair atá gníomhaíochtaí infheistíochta á ndéanamh acu agus le hoibreoírí margaidh lena n-áirítear aon ionaid trádála ina n-oibríonn siad.

3. Tá feidhm ag Teideal V den Rialachán seo freisin maidir leis na contrapháirtithe airgeadais uile mar a shainmhínítear iad in Airteagal 2(8) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 agus leis na contrapháirtithe neamhairgeadais uile a thagann faoi Airteagal 10(1)(b) den Rialachán sin.

4. Tá feidhm ag Teideal VI den Rialachán seo maidir le CCPanna agus le daoine a bhfuil cearta dílseánaigh acu i leith tagarmharcanna.

5. Tá feidhm ag Teideal VIII den Rialachán seo maidir le gnólachtaí tríú tír a sholáthraíonn seirbhísí infheistíochta nó gníomhaíochtaí infheistíochta, le brainse nó gan bhainse, laistigh den Aontas tar éis don Choimisiún cinneadh coibhéise is infheidhme a ghlacadh.

6. Ní bheidh feidhm ag Airteagail 8, 10, 18 agus 21 maidir le margáil rialáilte, le hoibreoírí margaidh ná le gnólachtaí infheistíochta i ndáil le hidirbheart sa chás inar comhalta den Chóras Eorpach Banc Ceannais (CEBC) é an contrapháirtí agus i gcás ina ndéantar an t-idirbheart sin le linn do bheartas airgeadaíochta, malartaithe eachtraigh agus cobhsaíochta airgeadais a bheith á chomhall ag an gcomhalta sin de chuid CEBC, ar beartas é a bhfuil sé cumhachtaithe go dlíthiúil lena shaothrú agus más rud é go bhfuil fógra roimh ré tugtha ag an gcomhalta sin don chontrapháirtí á rá go bhfuil an t-idirbheart díolmhaithe.

7. Ní bheidh feidhm ag mír 6 maidir le hidirbhearta a dhéanann aon chomhalta de chuid CEBC i bhfeidhmiú a gcuid oibríochtaí infheistíochta dóibh.

8. Déanfaidh ÚEUM, i ndlúthchomhar le CEBC, dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt ina sonrófáir malartaithe eachtraigh agus cobhsaíochta airgeadais na hoibríochtaí beartais airgeadaíochta agus na cineálacha idirbheart a mbeidh feidhm ag mír 6 agus ag mír 7 maidir leo.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

9. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmilgthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 chun raon feidhme mhír 6 a leathnú chuig bainc cheannais eile.

⁽¹⁾ Treoir 2013/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le rochtain ar ghníomhaíocht instiúidí creidmheasa agus maidir le maoirseacht stuamachta ar instiúidí creidmheasa agus ar ghnólachtaí infheistíochta, lena leasaítear Treoir 2002/87/CE agus lena n-aisghairtear Treoir 2006/48/CE agus Treoir 2006/49/CE (IO L 176, 27.6.2013, lch. 338).

Chuige sin, faoin 1 Meitheamh 2015, déanfaidh an Coimisiún tuarascáil lena ndéantar measúnú ar dhéileáil na n-idirbhearta ag bainc ceannais tríú tíortha lena n-áirítear chun críocha na míre seo an Banc um Shocraíochtaí Idirnáisiúnta a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle. Beidh ar áireamh sa tuarascáil, anailís ar a gcúraimí reachtúla agus ar a méideanna trádála laistigh den Aontas. Déanfar sa tuarascáil:

- (a) na forálacha is infheidhme sna tríú tíortha ábhartha a shaináithint a mhéid a bhaineann le hidirbhearta bainc ceannais a nochtadh ar bhonn rialála, lena n-áirítear idirbhearta a dhéanann comhaltaí de chuid CEBC sna tríú tíortha sin, agus
- (b) measúnú ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag na ceanglais sin maidir le nochtadh ar bhonn rialála laistigh den Aontas ar idirbhearta bainc ceannais tríú tír.

Más é conclúid na tuarascála go bhfuil gá leis an díolúine dá bhforáiltear i mír 6 i ndáil le hidirbhearta sa chás inar banc ceannais tríú tír atá ag gabháil d'oibríochtaí beartais airgeadaíochta, malartaithe eachtraigh agus cobhsaíochta airgeadais é an contrapháirtí, forálfaidh an Coimisiún go mbeidh feidhm ag an díolúine sin maidir leis an mbanc ceannais tríú tír sin.

Airteagal 2

Sainmhínithe

1. Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:
  - (1) ciallaíonn 'gnólacht infheistíochta' gnólacht infheistíochta mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(1) de Threoir 2014/65/AE;
  - (2) ciallaíonn 'seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta' seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(2) de Threoir 2014/65/AE;
  - (3) ciallaíonn 'seirbhísí coimhdeacha' seirbhísí coimhdeacha mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(3) de Threoir 2014/65/AE;
  - (4) ciallaíonn 'orduithe a fhorghníomhú thar ceann cliant' forghníomhú thar ceann cliant mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(5) de Threoir 2014/65/AE;
  - (5) ciallaíonn 'deileáil ar a chuntas féin' bheith ag deileáil ar a chuntas féin mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(6) de Threoir 2014/65/AE;
  - (6) ciallaíonn 'cruthaitheoir margaidh' cruthaitheoir margaidh mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(7) de Threoir 2014/65/AE;
  - (7) ciallaíonn 'cliant' cliant mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(9) de Threoir 2014/65/AE;
  - (8) ciallaíonn 'cliant gairmiúil' cliant gairmiúil mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(10) de Threoir 2014/65/AE;
  - (9) ciallaíonn 'ionstraim airgeadais' ionstraim airgeadais mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(15) de Threoir 2014/65/AE;
  - (10) ciallaíonn 'oibreoir margaidh' oibreoir margaidh mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(18) de Threoir 2014/65/AE;
  - (11) ciallaíonn 'córas iltaobhach' córas iltaobhach mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(19) de Threoir 2014/65/AE;
  - (12) ciallaíonn 'inmheánaitheoir córasach' inmheánaitheoir córasach mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(20) de Threoir 2014/65/AE;

- (13) ciallaíonn ‘margadh rialáilte’ margadh rialáilte mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(21) de Threoir 2014/65/AE;
- (14) ciallaíonn ‘saoráid trádála iltaobhach’ nó ‘MTF saoráid trádála iltaobhach’ mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(22) de Threoir 2014/65/AE;
- (15) ciallaíonn ‘saoráid trádála eagraithe’ nó ‘OTF saoráid trádála eagraithe’ mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(23) de Threoir 2014/65/AE;
- (16) ciallaíonn ‘ionad trádála’ ionad trádála mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(24) de Threoir 2014/65/AE;
- (17) ciallaíonn ‘margadh leachtach’:
- (a) chun críocha Airteagal 9, Airteagal 11, agus Airteagal 18, margadh i gcomhair ionstraime airgeadais nó aicme d’ionstraimí airgeadais, nuair is ann ar bhonn leanúnach do cheannaitheoirí agus díoltóirí atá faoi réir agus toilteanach, agus i gcás ina ndéantar measúnú ar an margadh i gcomhréir leis na critéir seo a leanas, agus na struchtúir mhargaidh shonracha den ionstraim airgeadais ar leith nó den aicme d’ionstraimí airgeadais ar leith á gcur san áireamh:
- (i) meánmhnicíocht agus meánmhéid na n-idirbheart trasna réimse dálaí ar an margadh, ag féachaint do chineál agus do shaolré na dtáirgí laistigh den aicme d’ionstraimí airgeadais;
- (ii) líon agus cineál na rannpháirtithe sa mhargadh, lena n-áirítear an coibhneas idir na rannpháirtithe sa mhargadh agus na hionstraimí airgeadais a thrádáiltear maidir le táirge ar leith;
- (iii) meánmhéid na raonta difríochta, nuair is ann dóibh;
- (b) chun críocha Airteagal 4, Airteagal 5 agus Airteagal 14, margadh i gcomhair ionstraime airgeadais a thrádáiltear ar bhonn laethúil i gcás ina ndéantar measúnú ar an margadh de réir na gcritéir seo a leanas:
- (i) an tsaor-chomhlúthacht;
- (ii) meánlíon laethúil na n-idirbheart sna hionstraimí airgeadais sin;
- (iii) an meánláimhdeachas laethúil do na hionstraimí airgeadais sin;
- (18) ciallaíonn ‘údarás inniúil’ údarás inniúil mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(26) de Threoir 2014/65/AE;
- (19) ciallaíonn ‘insititiúid creidhmeasa’ institiúid creidhmeasa mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(1) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾;
- (20) ciallaíonn ‘brainse’ brainse mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(30) de Threoir 2014/65/AE;
- (21) ciallaíonn ‘dlúthbhaint’ dlúthbhaint mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(35) de Threoir 2014/.../AE*;
- (22) ciallaíonn ‘comhlacht bainistíochta’ comhlacht bainistíochta mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(36) de Threoir 2014/.../AE*;

⁽¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le ceanglais stuamachta i gcomhair institiúidí creidhmeasa agus gnólachtaí infheistíochta, agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 (IO L 176, 27.6.2013, lch. 1).

- (23) ciallaíonn ‘taisce struchtúraithe’ taisce struchtúraithe mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(43) de Threoir 2014/.../AE*;
- (24) ciallaíonn ‘urrúis inaistrithe’ urrúis inaistrithe mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(44) de Threoir 2014/.../AE*;
- (25) ciallaíonn ‘admhálacha taisclainne’ admhálacha taisclainne mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(45) de Threoir 2014/65/AE;
- (26) ciallaíonn ‘ciste arna thrádáil ar an malartán’ nó ‘ETF’ ciste arna thrádáil ar an malartán mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(46) de Threoir 2014/65/AE;
- (27) ciallaíonn ‘deimhnithe’ na hurrúis sin atá soshannta ar an margadh caipitil agus, i gcás aisíocaíochta ar infheistíocht ón eisiúnóir, atá rangaithe os cionn scaireanna ach faoi bhun ionstraimí bannaí neamhurráithe agus ionstraimí eile dá samhail;
- (28) ciallaíonn ‘táirgí airgeadais struchtúraithe’ na hurrúis sin a chruthaítear chun urrusú agus aistriú a dhéanamh ar an riosca creidmheasa a bhaineann le comhthiomsú sócmhainní airgeadais a thugann teideal do shealbhóir an urrúis íocaíochtaí rialta a fháil a bhraitheann ar an sreabhadh airgid ó na bunsócmhainní;
- (29) ciallaíonn ‘díorthaigh’ na hionstraimí airgeadais sin atá sainmhínithe i bpointe (44)(c) d’Airteagal 4(1) de Threoir 2014/65/AE agus dá dtagraítear in Iarscríbhinn I, Roinn C (4) go (10) a ghabhann léi;
- (30) ciallaíonn ‘díorthaigh tráchtearraí’ na hionstraimí airgeadais sin atá sainmhínithe i bpointe (44)(c) d’Airteagal 4(1) de Threoir 2014/65/AE, ar ionstraimí iad a bhaineann le tráchtearra nó le bunionstraim dá dtagraítear i Roinn C(10) d’Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 2014/65/AE nó i bpointí (5), (6), (7) agus (10) de Roinn C d’Iarscríbhinn I a ghabhann léi
- (31) ciallaíonn ‘CCP’ CCP de réir bhrí Airteagal 2(1) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012;
- (32) ciallaíonn ‘díorthach arna thrádáil ar mhalartán’ díorthach a thrádáiltear ar mhargadh rialáilte nó ar mhargadh tríú tír a mheastar a bheith coibhéiseach le margadh rialáilte i gcomhréir le hAirteagal 28 den Rialachán seo, agus nach dtagann faoin sainmhíniú ar dhíorthach thar an gcuntar mar a shainmhínítear in Airteagal 2(7) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012;
- (33) ciallaíonn ‘léiriú leasa inghníomhaithe’ teachtaireacht ó chomhalta nó ó rannpháirtí amháin chuig comhalta nó rannpháirtí eile laistigh de chóras trádála maidir le leas trádála atá ar fáil ina bhfuil an fhaisnéis go léir atá riachtanach chun go bhféadfar comhaontú ar thrádáil;
- (34) ciallaíonn ‘socrú formheasta maidir le foilsiú’ nó ‘APA’ socrú formheasta maidir le foilsiú mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(52) de Threoir 2014/65/AE;
- (35) ciallaíonn ‘soláthraí teilitéipe comhdhlúite’ nó ‘CTP’ soláthraí teilitéipe comhdhlúite mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(53) de Threoir 2014/65/AE;
- (36) ciallaíonn ‘sásra tuairiscithe formheasta’ nó ‘ARM’ sásra tuairiscithe formheasta mar atá sainmhínithe in Airteagal 4(1)(54) de Threoir 2014/65/AE*;
- (37) ciallaíonn ‘Ballstát baile’ Ballstát baile mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(55) de Threoir 2014/65/AE;
- (38) ciallaíonn ‘Ballstát óstach’ Ballstát óstach mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(56) de Threoir 2014/65/AE;

- (39) ciallaíonn ‘tagarmharc’ aon ráta, innéacs nó figiúr, arna chur ar fáil don phobal nó arna fhoilsiú agus a dhéantar a chinneadh go tréimhsiúil nó go tráthrialta trí fhoirmle a chur i bhfeidhm maidir le luach bunsócmhainne amháin nó níos mó nó maidir le luach praghais amháin nó níos mó, nó atá bunaithe ar an luach sin, lena n-áirítear praghsanna measta, rátaí úis iarbhir nó measta nó aon luachanna eile, nó suirbhéanna agus a ndéantar an méid atá iníoctha faoi ionstraim airgeadais nó luach ionstraime airgeadais a chinneadh ina fhianaise.
- (40) ciallaíonn ‘socrú idir-inoibritheachta’ socrú idir-inoibritheachta mar a shainmhínítear in Airteagal 2(12) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012;
- (41) ciallaíonn ‘institiúid airgeadais tríú tír’ eintiteas a bhfuil a cheannoifig bunaithe i dtríú tír, ar eintiteas é atá údaraithe nó ceadúnaithe faoi dhlí an tríú tír sin tabhairt faoi cheann ar bith de na seirbhísí nó na gníomhaíochtaí a liostaítear i dTreoir 2013/36/AE, i dTreoir 2014/65/AE, i dTreoir 2009/138/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, i dTreoir 2009/65/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾, i dTreoir 2003/41/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽³⁾ nó i dTreoir 2011/61/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾;
- (42) ciallaíonn ‘gnólacht tríú tír’ gnólacht tríú tír mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(57) de Threoir 2014/65/AE;
- (43) ciallaíonn ‘táirge mórdhíola fuinnimh’ táirgí mórdhíola fuinnimh mar a shainmhínítear in Airteagal 2(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁵⁾;
- (44) ciallaíonn ‘díorthaigh tráchtearraí talmhaíochta’ conarthaí díorthacha a bhaineann le táirgí a liostaítear in Airteagal 1 de Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁶⁾ agus in Iarscríbhinn I, Cuid I go Cuid XX agus Cuid XXIV/1 a ghabhann leis;
- (45) ciallaíonn ‘ilroinnt leachtachta’ staid nuair a tharlaíonn ceann de na cásanna seo a leanas:
- (a) níl na rannpháirtithe in ionad trádála in ann idirbhearta a chur i gcrích le rannpháirtí amháin nó le níos mó ná rannpháirtí amháin san ionad trádála sin i ngeall ar nach ann do shocruithe imréitigh a bhfuil rochtain ag na rannpháirtithe uile orthu; nó
- (b) chuirfí iallach ar chomhalta imréitigh nó a chuid cliant a suímh a choimeád in ionstraim airgeadais i níos mó ná CCP amháin a chuirfeadh teorainn ar an acmhainneacht neamhchosaintí airgeadais a ghlanluacháil.
- (46) ciallaíonn ‘fiachas ceannasach’ fiachas ceannasach mar a shainmhínítear in Airteagal 4(1)(61) de Threoir 2014/65/AE;
- (47) ciallaíonn ‘comhbhrú punainne’ seirbhís laghdaithe riosca ina ndéanann dhá chontrapháirtí nó níos mó cuid de na díorthaigh nó na díorthaigh uile arna dtíolacadh ag na contrapháirtithe sin lena gcuimisiú sa chomhbhrú punainne a fhoirceannadh go hiomlán nó go páirteach agus ina ndéantar díorthach eile a chur in ionad na ndíorthach a fhoirceannadh a bhfuil a luach barúlach comhcheangailte níos lú ná luach barúlach comhcheangailte na ndíorthach a fhoirceannadh.

⁽¹⁾ Treoir 2009/138/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Samhain 2009 maidir le gabháil le gnó Árachais agus Athárchais agus an gnó sin a shaothrú (Dócmhainneacht II) (IO L 335, 17.12.2009, lch. 1).

⁽²⁾ Treoir 2009/65/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 maidir le comhordú dlíthe, rialachán agus forálacha riaracháin a bhaineann le gnóthais chomhinfheistíochta in urrúis inaistrithe (GCUInna) (IO L 302, 17.11.2009, lch. 32).

⁽³⁾ Treoir 2003/41/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Meitheamh 2003 maidir le gníomhaíochtaí agus maoirsiú institiúidí le haghaidh soláthair sochair scoir cheirde (IO L 235, 23.9.2003, lch. 10).

⁽⁴⁾ Treoir 2011/61/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 8 Meitheamh 2011 maidir le Bainisteoirí Cistí Infheistíochta Malartacha agus lena leasaítear Treoracha 2003/41/CE agus 2009/65/CE agus Rialachán (CE) Uimh. 1060/2009 agus Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 (IO L 174, 1.7.2011, lch. 1).

⁽⁵⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le sláine agus trédhearcacht an mhargaidh mórdhíola fuinnimh (IO L 326, 8.12.2011, lch. 1).

⁽⁶⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 lena mbunáitear comheagraíocht na margai i dtáirgí talmhaíochta agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 922/72, (CEE) Uimh. 234/79, (CE) Uimh. 1037/2001 agus (CE) Uimh. 1234/2007 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, lch. 671).

2. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 chun gnéithe teicniúla áirithe de na sainmhínte a leagtar síos i mír 1 a shonrú tuilleadh, d'fhonn iad a oiriúnú d'fhorbairt an mhargaidh.

TEIDEAL II

TRÉDHEARCAHT LE HAGHAIDH IONAD TRÁDÁLA

CAIBIDIL 1

Trédhearcacht le haghaidh ionstraimí cothromais

Airteagal 3

Ceanglais trédhearcachta réamhthrádála le haghaidh ionad trádála maidir le scaireanna, le hadmhálacha taisclainne, le ETFanna, le deimhnithe agus le hionstraimí airgeadais eile dá samhail

1. Oibreoírí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, poibleoidh siad praghsanna tairgthe agus tairisceana reatha agus leibhéal na leasanna trádála ag na praghsanna sin a ndéantar fógraíocht orthu trína gcórais maidir le scaireanna, le hadmhálacha taisclainne, le ETFanna, le deimhnithe agus le hionstraimí airgeadais eile dá samhail a thrádáiltear ar ionad trádála. Beidh feidhm ag an gceanglas sin maidir le léirithe leasanna inghníomhaithe chomh maith. Oibreoírí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, déanfaidh siad an fhaisnéis sin a chur ar fáil don phobal ar bhonn leanúnach le linn gnáthuaireanta trádála.

2. Déanfar na ceanglais trédhearcachta dá dtagraítear i mír 1 a chalabhrú do chineálacha éagsúla córas trádála, lena n-áirítear córais leabhar ordaithe, córais faoi thionchar luachana, córais hibrideacha agus córais trádála do cheantáil thréimhsiúil.

3. Oibreoírí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, déanfaidh siad, ar théarmaí réasúnacha tráchtála agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach, rochtain a sholáthar ar na socrúithe a úsáideann siad chun an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 a phoibliú do ghnólachtaí infheistíochta a bhfuil oibleagáid orthu a luachana i scaireanna, in admhálacha taisclainne, in ETFanna, i ndeimhnithe agus in ionstraimí airgeadais eile dá samhail a fhoilsiú de bhun Airteagal 14.

Airteagal 4

Tarscaoiltí le haghaidh ionstraimí cothromais

1. An oibleagáid atá ar oibreoírí margaidh agus ar ghnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 3(1) a phoibliú, beidh údarás inniúla in ann í a tharscaoileadh maidir leis na nithe seo a leanas:

(a) córais a mheaitseálann orduithe atá bunaithe ar mhodheolaíocht trádála trína ndéantar praghas na hionstraime airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 3(1) a dhíorthú ón ionad trádála inar ligeadh isteach chun trádála an ionstraim airgeadais sin den chéad uair nó ón margadh is ábhartha ó thaobh leachtachta de, i gcás ina ndéantar an praghas tagartha a fhoilsiú go forleathan agus a ndéanann na rannpháirtithe margaidh é a mheas mar phraghas tagartha iontaofa. Beidh úsáid leanúnach an tarscaoilte sin faoi réir na gcoinníollacha atá leagtha amach in Airteagal 5.

(b) córais ina gcuirtear na hidirbhearta réamhshocraithe ar bhonn foirmiúil, ar idirbhearta iad:

(i) a dhéantar laistigh de raon ualaithe na méideanna reatha a léirítear sa leabhar orduithe nó luachana ó chruthaitheoirí margaidh an ionaid trádála a bhfuil an córas sin á oibriú aige, faoi réir na gcoinníollacha atá leagtha amach in Airteagal 5;

(ii) atá i scair neamhleachtach, in admháil taisclainne, in ETF, i ndeimhniú nó in ionstraim airgeadais eile dá samhail nach dtagann faoi réir bhrí an mhargaidh leachtaigh agus a dhéileáiltear laistigh de chéatadán de phraghas tagartha oiriúnach, is é sin céatadán agus praghas tagartha a leagann oibreoír an chórais amach roimh ré; nó

(iii) atá faoi réir coinníollacha seachas praghas reatha margaidh na hionstraime airgeadais sin;

(c) orduithe atá ar scála mór i gcomparáid leis an ngnáthmhéid margaidh;

(d) orduithe a shealbhaítear i saoráid bainistithe orduithe an ionaid trádála go dtí go nochtfar iad.

2. Bunófar an praghas tagartha dá dtagraítear i mír 1(a) trí cheann de na nithe seo a leanas a ghnóthú:
  - (a) an lárphointe i bpraghsanna tairgthe agus tairisceana reatha an ionaid trádála ina ndearnadh an ionstraim airgeadais sin a ligean isteach chun a trádála den chéad uair nó an mhargaidh is ábhartha i dtéarmaí leachtachta; nó
  - (b) nuair nach mbíonn an praghas dá dtagraítear i bpointe (a) ar fáil, praghas oscailte nó dúnta an tseisiúin trádála ábhartha.

Ní fhéadfar tagairt a dhéanamh in orduithe do na praghsanna dá dtagraítear i bpointe (b) ach amháin lasmuigh de chéim trádála leanúnach an tseisiúin trádála ábhartha.

3. I gcás ina ndéanann ionaid trádála córais a oibriú trína ndéantar idirbhearta caibidlithe a chur ar bhonn foirmiúil i gcomhréir le mír 1(b)(i):

- (a) déanfar na hidirbhearta sin i gcomhréir le rialacha an ionaid trádála;
- (b) déanfaidh an t-ionad trádála a áirithiú gurb ann do shocruithe, do chórais agus do nósanna imeachta chun drochúsáid mhargaidh, nó iarracht ar dhrochúsáid mhargaidh, i ndáil le hidirbhearta réamhshocraithe den sórt sin a chosc agus a bhrath i gcomhréir le hAirteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 596/2014;
- (c) déanfaidh an t-ionad trádála córais a bhunú, a chothabháil agus a chur chun feidhme chun aon iarracht ar úsáid an tarscaoilte chun teacht timpeall ar cheanglais eile an Rialacháin seo nó Threoir 2014/65/AE a bhrath agus chun iarrachtaí den sórt sin a thuairisciú don údarás inniúil.

Más rud é go ndéanann údarás inniúil tarscaoileadh i gcomhréir le mír 1(b)(i) nó (iii), déanfaidh an t-údarás inniúil faireachán ar úsáid an tarscaoilte sin ag an ionad trádála chun a áirithiú go bhfuil na coinníollacha le haghaidh úsáid an tarscaoilte á n-urramú.

4. Sula ndeónófar tarscaoileadh i gcomhréir le mír 1, déanfaidh údarás inniúla fógra a thabhairt do ÚEUM agus d'údarás inniúla eile maidir le húsáid bheartaithe gach tarscaoilte aonair agus míniú a sholáthar maidir lena fheidhmiú, lena n-áirítear mionsonraí an ionaid trádála ina bhfuil an praghas tagartha bunaithe dá dtagraítear dó i mír 1(a). Tabharfar fógra faoin intinn tarscaoileadh a dheonú tráth nach lú ná ceithre mhí roimh an dáta a mbeidh sé beartaithe go mbeidh éifeacht leis an tarscaoileadh. Laistigh de dhá mhí tar éis dó an fógra a fháil, eiseoidh ÚEUM tuairim neamhcheangailteach chuig an údarás inniúil i dtrácht ina ndéanfar measúnú ar a mhéid atá gach aon tarscaoileadh ag luí leis na ceanglais a leagtar síos i mír 1 agus a shonraítear sna caighdeáin theicniúla rialála arna nglacadh de bhun mhír 6. I gcás ina ndeonóidh an t-údarás inniúil sin tarscaoileadh agus go n-easaontóidh údarás inniúil Ballstáit eile leis an méid sin, féadfaidh an t-údarás inniúil sin an cheist a tharchur ar ais chuig ÚEUM, a fhéadfaidh gníomhú i gcomhréir leis na cumhachtaí a thugtar dó faoi Airteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010. Déanfaidh ÚEUM faireachán ar chur i bhfeidhm na dtarscaoilte agus cuirfidh sé tuarascáil bhliantúil faoi bhráid an Choimisiúin faoin gcaoi a gcuirtear i bhfeidhm iad sa chleachtas.

5. Féadfaidh údarás inniúil, ar a thionscnamh féin nó arna iarraidh sin air ag údarás inniúil eile, tarscaoileadh arna dheonú faoi mhír 1 a tharraingt siar, mar a shonraítear faoi mhír 6, má fheictear dó go mbeidh an tarscaoileadh á úsáid ar shlí a imíonn óna chuspóir bunaidh nó má chreideann sé go mbeidh an tarscaoileadh á úsáid chun teacht timpeall ar na ceanglais a bhunaítear san Airteagal seo.

Tabharfaidh údarás inniúla fógra do ÚEUM agus d'údarás inniúla eile maidir leis an tarraingt siar sin agus tabharfaidh siad cúiseanna iomlána lena gcinneadh.

6. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an méid seo a leanas a shonrú:

- (a) raon na bpraghsanna tairgthe agus tairisceana nó na luachana ó chruthaitheoirí ainmnithe margaidh, agus leibhéal an leasa trádála ar na praghsanna sin, nach mór a phoibliú le haghaidh gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 3(1), agus an calabrú is gá á chur i gcuntas maidir leis na cineálacha éagsúla córas trádála de réir dá tagraítear in Airteagal 3(2);

- (b) an margadh is ábhartha ó thaobh leachtachta ionstraim airgeadais de i gcomhréir le mír 1(a);
- (c) saintréithe sonracha idirbheart réamhshocraithe maidir leis na bealaí éagsúla ar féidir leis an gcomhalta nó an rannpháirtí in ionad trádála idirbheart den sórt sin a fhorghníomhú;
- (d) na hidirbhearta réamhshocraithe nach ranchuidíonn le foirmiú praghsanna a bhaineann leis as an tarscaoileadh dá bhforáiltear i mír 1(b)(iii);
- (e) méid na n-orduithe atá ar scála mór agus cineál agus íosmhéid na n-orduithe a bheidh ar seilbh i saoráid bainistithe orduithe de chuid ionad trádála go dtí go nochtfar iad agus a bhféadfar nochtadh réamhthrádála a tharscaoileadh ina leith faoi mhír 1 i gcás gach aicme ionstraim airgeadais lena mbaineann;

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

7. Maidir le tarscaoiltí arna ndeonú ag údarás inniúla i gcomhréir le hAirteagal 29(2) agus le hAirteagal 44(2) de Threoir 2004/39/CE agus i gcomhréir le hAirteagal 18, le hAirteagal 19 agus le hAirteagal 20 de Rialachán (CE) Uimh. 1287/2006 roimh an 3 Eanáir 2017, déanfaidh ÚEUM athbhreithniú orthu faoin 3 Eanáir 2019. Eiseoidh ÚEUM tuairim chuig an údarás inniúil i dtrácht ina ndéanfar measúnú ar a mhéid a bheidh gach ceann de na tarscaoiltí sin fós ag teacht leis na ceanglais a bhunaítear leis an Rialachán seo agus in aon ghníomh tarmligthe agus caighdeán teicniúil rialála atá bunaithe ar an Rialachán seo.

Airteagal 5

An Sásra Caidhpeála Méide

1. Chun a áirithiú nach ndéanfaidh úsáid na dtarscaoiltí dá bhforáiltear in Airteagal 4(1)(a) agus in Airteagal 4(1)(b)(i) dochar míchuí d'fhoirmiú praghsanna, déantar trádáil faoi na tarscaoiltí sin a shrianadh mar a leanas:

- (a) beidh céatadán na trádála in ionstraim airgeadais a dhéanfar ar ionad trádála faoi na tarscaoiltí sin teoranta do 4 % den mhéid iomlán trádála san ionstraim airgeadais sin ar gach ionad trádála ar fud an Aontais i rith na tréimhse 12 mhí roimhe sin.
- (b) beidh trádáil fhoriomlán an Aontais in ionstraim airgeadais a dhéanfar faoi na tarscaoiltí sin teoranta do 8 % den mhéid iomlán trádála san ionstraim airgeadais sin ar gach ionad trádála ar fud an Aontais i rith na tréimhse 12 mhí roimhe sin.

Ní bheidh feidhm ag an sásra caidhpeála méide sin maidir le hidirbhearta réamhshocraithe a bheidh i scair, in admháil tasclainne, in ETF, i ndeimhniú nó in ionstraim airgeadais eile dá samhail nach mbeidh margadh leachtach ann ina leith arna chinneadh i gcomhréir le hAirteagal 2(1)(17)(b) agus lena ndéileálfar laistigh de chéatadán de phraghas tagartha oiriúnach dá dtagraítear in Airteagal 4(1)(b)(ii), nó maidir le hidirbhearta réamhshocraithe a bheidh faoi réir coinníollacha seachas praghas reatha margaidh na hionstraim airgeadais sin, dá dtagraítear in Airteagal 4(1)(b)(iii).

2. Nuair a bheidh an céatadán trádála in ionstraim airgeadais a dhéanfar ar ionad trádála faoi na tarscaoiltí tar éis dul thar an teorainn dá dtagraítear i mír 1(a), déanfaidh an t-údarás inniúil a d'údaraigh úsáid na dtarscaoiltí sin san ionad sin, laistigh de dha lá oibre, a n-úsáid ar an ionad sin san ionstraim airgeadais sin, bunaithe ar na sonraí a bheidh foilsithe ag ÚEUM agus dá dtagraítear i mír 4, a fhionraí ar feadh tréimhse sé mhí.

3. Nuair a bheidh an céatadán trádála in ionstraim airgeadais a dhéanfar ar gach ionad trádála ar fud an Aontais faoi na tarscaoiltí sin tar éis dul thar an teorainn dá dtagraítear i mír 1(b), déanfaidh gach údarás inniúil, laistigh de dhá lá oibre, úsáid na dtarscaoiltí sin ar fud an Aontais a fhionraí ar feadh tréimhse sé mhí.

4. Laistigh de chúig lá oibre ó dheireadh gach míosa féilire, foilseoidh ÚEUM méid iomlán trádála an Aontais in aghaidh na hionstraim airgeadais a rinneadh sna 12 mhí roimhe sin, an céatadán trádála in ionstraim airgeadais a rinneadh ar fud an Aontais faoi na tarscaoiltí sin agus ar gach ionad trádála sna 12 mhí roimhe sin, agus an mhodheolaíocht a úsáidtear chun na céatadán sin a dhíorthú.

5. I gcás ina sainaithneofar sa tuarascáil dá dtagraítear i mír 4 gur ann d'aon ionad trádála ina mbeidh trádáil in aon ionstraim airgeadais a dhéanfar faoi na tarscaoiltí imithe thar 3,75 % den trádáil iomlán san Aontas san ionstraim airgeadais sin, bunaithe ar an 12 mhí trádála roimhe sin, foilseoidh ÚEUM tuarascáil bhreise laistigh de chúig lá oibre ón 15ú lá den mhí féilire ina bhfoilseofar an tuarascáil dá dtagraítear i mír 4. Beidh sa tuarascáil sin an fhaisnéis a shonraítear i mír 4 i leith na n-ionstraimí airgeadais sin ina mbeidh 3,75 % sáraithe.

6. I gcás ina sainaithneofar sa tuarascáil dá dtagraítear i mír 4 go mbeidh trádáil fhoriomlán an Aontais in aon ionstraim airgeadais a dhéanfar faoi na tarscaoiltí imithe thar 7,75 % de thrádáil iomlán an Aontais in ionstraim airgeadais, bunaithe ar an 12 mhí trádála roimhe sin, foilseoidh ÚEUM tuarascáil bhreise laistigh de chúig lá oibre ón 15ú lá den mhí féilire ina bhfoilseofar an tuarascáil dá dtagraítear i mír 4. Beidh sa tuarascáil sin an fhaisnéis a shonraítear i mír 4 i leith na n-ionstraimí airgeadais sin ina mbeidh 7,75 % sáraithe.

7. Chun a áirithiú go mbeidh bonn iontaofa ann chun faireachán a dhéanamh ar an trádáil a dhéantar faoi na tarscaoiltí sin agus chun a chinneadh an mbeifear tar éis na teorainneacha dá dtagraítear i mír 1 a shárú, beidh oibleagáid ar oibreoirí ionad trádála córais agus nósanna imeachta a bheith i bhfeidhm acu chun:

(a) a chumasú go ndéanfar gach trádáil a bheidh tarlaithe ar a ionad trádála faoi na tarscaoiltí sin a shainaithint; agus

(b) a áirithiú nach rachaidh sé thar an gcéatadán ceadaithe den trádáil a cheadaítear faoi na tarscaoiltí sin dá dtagraítear i mír 1(a) in imthosca ar bith.

8. Tosóidh an tréimhse chun na sonraí trádála ag ÚEUM a fhoilsiú, agus dá mbeidh faireachán le déanamh ar thrádáil in ionstraim airgeadais faoi na tarscaoiltí sin, an 3 Eanáir 2016. Gan dochar d'Airteagal 4(5), cumhachtófar d'údarás inniúla úsáid na dtarscaoiltí sin a fhionraí ó dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo agus ina dhiaidh sin ar bhonn míosúil.

9. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an modh a shonrú, lena n-áirítear idirbhearta a chlárú faoi bhratach trína ndéanfaidh sé na sonraí idirbhirt a thiomsú, a ríomh agus a fhoilsiú, mar atá leagtha amach i mír 4, chun tomhas cruinn a chur ar fáil ar mhéid iomlán na trádála in aghaidh na hionstraime airgeadais agus ar na céatadán trádála a úsáidfidh na tarscaoiltí sin ar fud an Aontais agus in aghaidh an ionaid trádála.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 6

Ceanglais trédhearcachta iarthrádála maidir le hionad trádála i leith scaireanna, admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail

1. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, poibleoidh siad praghas, méid agus tráth na n-idirbheart a fhorghníomhófar i leith scaireanna, admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail a thrádálfar ar an ionad trádála sin. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, déanfaidh siad mionsonraí gach idirbhirt den sórt sin a phoibliú chomh gar d'fhíor-am agus is féidir go teicniúil.

2. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, tabharfaidh siad rochtain éifeachtach, ar théarmaí réasúnacha tráchtála agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach, ar na socrúithe a úsáidfidh siad chun an fhaisnéis faoi mhír 1 den Airteagal seo a phoibliú do ghnólachtaí infheistíochta a mbeidh oibleagáid orthu mionsonraí a n-idirbheart i scaireanna, in admhálacha taisclainne, in ETFanna, i ndeimhnithe agus in ionstraimí airgeadais eile dá samhail a fhoilsiú de bhun Airteagal 20.

Airteagal 7

Foilsíú iarchurtha a údarú

1. Beidh údarás inniúla in ann oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu a údarú chun foráil a dhéanamh d'fhoilsiú iarchurtha mionsonraí idirbheart i bhfianaise a gcineál agus a méide.

Go háirithe, féadfaidh na húdaráis inniúla foilsíú iarchurtha a údarú i ndáil le hidirbhearta atá ar scála mór i gcomparáid leis an ngnáthmhéid margaidh don scair, don admháil taisclainne, don ETF, don deimhniú nó don ionstraim airgeadais eile dá samhail, nó don aicme sin de scair, d'admháil taisclainne, de ETF, de dheimhniú nó d'ionstraim airgeadais eile dá samhail.

Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, gheobhaidh siad formheas roimh ré ón údarás inniúil maidir le socrúithe arna mbeartú le haghaidh foilsíú trádála iarchurtha, agus nochtfaidh siad go soiléir na socrúithe sin do rannpháirtithe sa mhargadh agus don phobal. Déanfaidh ÚEUM faireachán ar chur i bhfeidhm na socrúithe sin maidir le foilsíú trádála iarchurtha agus cuirfidh sé tuarascáil bhliantúil faoi bhráid an Choimisiúin faoin gcaoi a gcuirtear i bhfeidhm iad sa chleachtas.

I gcás ina ndéanfaidh údarás inniúil foilsíú iarchurtha a údarú agus ina n-easaontóidh údarás inniúil Ballstáit eile leis an iarchur sin nó ina n-easaontóidh sé le cur i bhfeidhm iarbhair an údaraithe a deonaíodh, féadfaidh an t-údarás inniúil sin an cheist a tharchur ar ais chuig ÚEUM, a fhéadfaidh gníomhú i gcomhréir leis na cumhachtaí a thugtar dó faoi Airteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

2. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin rialála teicniúla a fhorbairt chun an méid seo a leanas a shonrú ar shlí a chumasóidh foilsíú na faisnéise a éilítear faoi Airteagal 64 de Threoir 2014/65/AE:

- (a) mionsonraí na n-idirbheart a dhéanfaidh gnólachtaí infheistíochta, lena n-áirítear inmheánaitheoirí córasacha agus oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, a chur ar fáil don phobal i gcás gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 6(1), lena n-áirítear sainaitheantóirí le haghaidh na gcineálacha éagsúla idirbheart arna bhfoilsiú faoi Airteagal 6(1) agus faoi Airteagal 20, a dhéanfaidh idirdhealú eatarthu siúd arna gcinneadh le tosca a bhaineann go príomha le luacháil na n-ionstraimí airgeadais agus na cinn sin arna gcinneadh le tosca eile;
- (b) mheasfaí an teorainn ama a bheith ar comhréir leis an oibleagáid foilsíú chomh gar agus is féidir don fhíor-am, lena n-áirítear nuair a fhorghníomhófar trádálacha lasmuigh de ghnáthuaireanta trádála.
- (c) na coinníollacha chun a údarú do ghnólachtaí infheistíochta, lena n-áirítear inmheánaitheoirí córasacha agus oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, foráil a dhéanamh d'fhoilsiú sonraí na n-idirbheart i gcás gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann a chur siar, i gcomhréir le mír 1 den Airteagal seo agus le hAirteagal 20(1);
- (d) na critéir atá le feidhmiú nuair a bheidh idirbhearta á gcinneadh a bhfuil foilsíú iarchurtha ceadaithe ina leith i gcás gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann i ngeall ar mhéid an idirbhirt nó ar chineál, lena n-áirítear próifíl leachtachta na scaire, na hadmhála taisclainne, an ETF, an deimhnithe nó na hionstraime airgeadais eile dá samhail atá i gceist.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

CAIBIDIL 2

Trédhearcacht le haghaidh ionstraimí neamhchothromais

Airteagal 8

Ceanglais trédhearcachta réamhthrádála le haghaidh ionad trádála i leith bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltas astaíochtaí agus díorthach

1. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, poibleoidh siad praghsanna tairgthe agus tairisceana reatha agus leibhéal na leasanna trádála ag na praghsanna sin a ndéanfar fógraíocht orthu trína gcórais maidir le bannaí, le táirgí airgeadais struchtúraithe, le lamháltas astaíochtaí agus le díorthaigh a thrádáiltear ar ionad trádála. Beidh feidhm ag an gceanglas sin maidir le léirithe leasanna inghníomhaithe chomh maith. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, déanfaidh siad an fhaisnéis sin a chur ar fáil don phobal ar bhonn leanúnach le linn gnáthuaireanta trádála. Níl feidhm ag an oibleagáid foilsithe sin maidir leis na hidirbhearta díorthaigh sin de chontrapháirtithe neamhairgeadais agus ar idirbhearta iad is féidir a thomhas go hoibiachtúil mar idirbhearta a laghdóidh rioscaí a bhaineann go díreach le gníomhaíocht tráchtála nó le gníomhaíocht um maoiniú cisteáin an chontrapháirtí neamhairgeadais nó an ghrúpa sin.

2. Déanfar na ceanglais trédhearcachta dá dtagraítear i mír 1 a chalabhrú do chineálacha éagsúla córas trádála, lena n-áirítear córais leabhar ordaithe, córais faoi thionchar luachana, córais hibrídeacha, córais trádála do cheantáil thréimhsiúil agus córais ghuth-thrádála.

3. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, tabharfaidh siad rochtain iarbhrí, ar théarmaí réasúnacha tráchtála agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach, ar na socruithe a úsáidfidh siad chun an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 a phoibliú do ghnólachtaí infheistíochta a bhfuil oibleagáid orthu a luachana i mbannaí, i dtáirgí airgeadais struchtúraithe, i lamháltas astaíochtaí agus i ndíorthaigh a fhoilsiú de bhun Airteagal 18.

4. I gcás ina ndéanfar tarscaoileadh i gcomhréir le hAirteagal 9(1)(b), poibleoidh oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu praghsanna táscaha tairgthe agus tairisceana réamhthrádála ar a laghad, ar praghsanna iad atá gar do phraghas na leasanna trádála a ndéantar fógraíocht ina leith trína gcórais i mbannaí, i dtáirgí airgeadais struchtúraithe, i lamháltas astaíochtaí agus i ndíorthaigh a thrádálfar ar ionad trádála. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, déanfaidh siad an fhaisnéis sin a chur ar fáil don phobal trí mheán leictreonach iomchuí ar bhonn leanúnach le linn gnáthuaireanta trádála. Leis na socruithe sin, áiríteofar go ndéanfar faisnéis a sholáthar ar théarmaí réasúnacha tráchtála agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach.

Airteagal 9

Tarscaoiltí d'ionstraimí neamhchothromais

1. Maidir leis an oibleagáid atá ar oibreoirí margaidh agus ar ghnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 8(1) a phoibliú, beidh údarás inniúla in ann í a tharscaoileadh maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) orduithe atá ar scála mór i gcomparáid le gnáthmhéid an mhargaidh agus orduithe atá ar seilbh i saoráid bainistithe orduithe an ionaid trádála go dtí go nochtfar iad;
- (b) léirithe leasanna inghníomhaithe i gcórais iarrtha luachana agus i gcórais ghuth-thrádála ar mó iad ná an méid atá sonrath don ionstraim airgeadais, lena nochtfaí soláthróirí leachtachta do riosca míchuí agus lena gcuirtear san áireamh más infheisteoirí miondíola nó infheisteoirí mórdhíola iad rannpháirtithe ábhartha an mhargaidh;
- (c) díorthaigh nach bhfuil faoi réir na hoibleagáide trádála a shonraítear in Airteagal 28 agus ionstraimí airgeadais eile nach bhfuil margadh leachtach ann ina leith.

2. Sula ndéanfar tarscaoileadh i gcomhréir le mír 1, tabharfaidh údarás inniúla fógra do ÚEUM agus d'údarás inniúla eile maidir le húsáid bheartaithe gach iarratais aonair ar tharscaoileadh agus míniú a sholáthar maidir lena bhfeidhmiú. Tabharfar fógra faoin tinn tarscaoileadh a dheonú tráth nach lú ná ceithre mhí sula mbeartófar go mbeidh éifeacht leis an tarscaoileadh. Laistigh de dhá mhí tar éis dóibh an fógra a fháil, eiseoidh ÚEUM tuairim chuig an údarás inniúil atá i dtrácht ina ndéanfar measúnú féachaint an bhfuil an tarscaoileadh ag luí leis na ceanglais a bunaíodh i mír 1 agus a shonraítear sna caighdeáin theicniúla rialála a glacadh de bhun mhír 5. I gcás ina ndéanóidh an t-údarás inniúil sin tarscaoileadh agus go n-esaontóidh údarás inniúil Ballstáit eile, féadfaidh an t-údarás inniúil sin an ní a tharchur ar ais chuig ÚEUM, a fhéadfaidh gníomhú i gcomhréir leis na cumhachtaí a tugadh dó faoi Airteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010. Déanfaidh ÚEUM faireachán ar chur i bhfeidhm na dtarscaoiltí agus cuirfidh sé tuarascáil bhliantúil faoi bhráid an Choimisiúin faoin gcaoi a gcuirtear i bhfeidhm iad go praiticiúil.

3. Féadfaidh na húdaráis inniúla, dá ndeoin féin nó ar iarraidh ó údaráis inniúla eile, tarscaoileadh a bheidh deonaithe faoi mhír 1 a tharraingt siar má fheictear dóibh go mbeidh an tarscaoileadh á úsáid ar shlí a imeoidh óna chuspóir bunaidh nó má mheasann siad go mbeidh an tarscaoileadh á úsáid chun teacht timpeall ar na ceanglais a bhunaítear san Airteagal seo.

Tabharfaidh údaráis inniúla fógra do ÚEUM agus d'údarás inniúla eile maidir leis an tarraingt siar sin gan mhoill agus sula dtiocfaidh sé i bhfeidhm agus tabharfaidh siad cúiseanna iomlána lena gcinneadh.

4. I gcás ina dtitfidh leachtacht aicme na hionstraime airgeadais faoi thairseach shonraithe, féadfaidh an t-údarás inniúil a bheidh freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar cheann amháin nó níos mó de na hionaid trádála ar a ndéanfar aicme banna, táirge airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí nó díorthaigh a thrádáil, na hoibleagáidí a shonraítear in Airteagal 8 a fhionraí ar bhonn sealadach. Saineofar an tairseach shonraithe sin ar bhonn critéar oibiachtúil a bheidh sonrach do mhargadh na hionstraime airgeadais lena mbaineann. Foilseofar fógra fionraí sealadaí mar sin ar láithreán gréasáin an údarás inniúil ábhartha.

Beidh an fhionraí shealadach bailí ar feadh tús-tréimhse nach faide ná trí mhí ó dháta a foilsithe ar láithreán gréasáin an údarás inniúil ábhartha. Féadfar fionraí den sórt sin a athnuachan go ceann tréimhsí breise nach faide ná trí mhí sa turas má leanann na forais leis an bhfionraí shealadach de bheith infheidhmithe. Mura ndéanfar an fhionraí a athnuachan tar éis na tréimhse trí mhí sin, rachaidh sé as feidhm láithreach.

Sula ndéanfar fionraí shealadach na n-oibleagáidí faoin mír sin dá dtagraítear in Airteagal 8 a fhionraí nó a athnuachan, cuirfidh an t-údarás inniúil ábhartha a mbeidh ar intinn aige in iúl do ÚEUM agus míneoidh sé na cúiseanna leis. Cuirfidh ÚEUM a thuairim in iúl don údarás inniúil a luaithe is indéanta maidir le cibé acu an mbeidh bonn cirt leis an bhfionraí shealadach a fhionraí nó a athnuachan i gcomhréir leis an gcéad fhomhír agus leis an dara fhomhír.

5. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an méid seo a leanas a shonrú:

- (a) na paraiméadair agus na modhanna chun tairseach na leachtachta dá dtagraítear i mír 4 a ríomh i ndáil leis an ionstraim airgeadais. Na paraiméadair agus na modhanna chun go ndéanfaidh na Ballstáit an tairseach a ríomh, socrófar iad ionas gurb ionann an tráth a sroicfeadh an tairseach, go mbeidh laghdú mór tagtha ar an leachtacht sna hionaid uile laistigh den Aontas i dtaca leis an ionstraim airgeadais lena mbaineann bunaithe ar na critéir a úsáidtear faoi Airteagal 2(1)(17);
- (b) raon na bpraghsanna tairgthe agus tairisceana nó na luachana agus leibhéal an leasa trádála ag na praghsanna sin, nó praghsanna táscaha tairgthe agus tairisceana réamhthrádála a bheidh gar do phraghas na leasanna trádála, nach mór a phoibliú do gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 8(1) agus (4), agus an calabrá is gá a chur i gcuntas maidir leis na cineálacha difriúla córas trádála dá dtagraítear in Airteagal 8(2);
- (c) méid na n-orduithe a bheidh mór i scála agus cineál agus íosmhéid na n-orduithe a bheidh i saoráid bainistithe orduithe go dtí go nochfar iad agus a bhféadfar nochtadh réamhthrádála a tharscaoileadh ina leith faoi mhír 1 i gcás gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann;
- (d) an mhéid atá sonrach don ionstraim airgeadais dá dtagraítear i mír 1(b) agus an sainmhíniú ar chórais iarrtha luachana agus ar chórais ghuth-thrádála a bhféadfar nochtadh réamhthrádála a tharscaoileadh ina leith faoi mhír 1;

Agus an mhéid atá sonrach don ionstraim airgeadais á cinneadh, ar méid í a nochtadh soláthróirí leachtachta do riosca míchuí agus a chuirfidh i gcuntas an infheisteoirí miondíola nó an infheisteoirí mórdhíola iad rannpháirtithe ábhartha an mhargaidh, i gcomhréir le mír 1(b), cuirfidh ÚEUM na tosca seo a leanas i gcuntas:

- (i) cibé an bhféadfadh soláthróirí leachtachta a rioscaí a fhálú, ag na méideanna sin;
- (ii) i gcás ina mbeidh infheistóirí miondíola go páirteach i margadh san ionstraim airgeadais, nó in aicme ionstraimí airgeadais, meánluach na n-idirbheart, a ghabh na hinfeisteoirí sin orthu féin;

- (e) na hionstraimí airgeadais nó na haicmí ionstraimí airgeadais nach mbeidh margadh leachtach ann ina leith ina bhféadfar nochtadh réamhthrádála a tharscaoileadh faoi mhír 1.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 10

Ceanglais trédhearcachta iarthrádála le haghaidh ionad trádála i leith bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltas astaíochtaí agus díorthach

1. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, poibleoidh siad praghas, toirt agus tráth na n-idirbheart a fhorghníomhaítear maidir le bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltas astaíochtaí agus díorthaigh a thrádálfar ar ionad trádála. Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu, déanfaidh siad mionsonraí gach idirbhirt den sórt sin a phoibliú chomh gar d'fhíor-am agus is féidir go teicniúil.
2. Déanfaidh oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu rochtain a thabhairt, ar théarmaí réasúnta tráchtála agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach, ar na socruithe a úsáideann siad chun an fhaisnéis faoi mhír 1 a phoibliú do ghnólachtaí infheistíochta a bhfuil oibleagáid orthu mionsonraí a n-idirbheart i mbannaí, i dtáirgí airgeadais struchtúraithe, i lamháltais astaíochtaí agus i ndíorthaigh a fhoilsiú de bhun Airteagal 21.

Airteagal 11

Foilsíú iarchurtha a údarú

1. Beidh údarás inniúla in ann oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu a údarú lena bhforálfar go ndéanfar foilsíú mionsonraí idirbheart a chur siar i bhfianaise chineál nó mhéid an idirbhirt.

Go háirithe, féadfaidh na húdaráis inniúla foilsíú iarchurtha a údarú i gcás idirbheart ar fíor an méid seo a leanas ina leith:

- (a) a bheidh ar mhórsála i gcomparáid leis an ngnáthmhéid margaidh don bhanna, don táirge airgeadais struchtúraithe, don lamháltas astaíochtaí nó don díorthach sin a thrádálfar ar ionad trádála, nó don aicme sin banna, táirge airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí nó díorthaigh a thrádálfar ar ionad trádála; nó
- (b) a bheidh gaolmhar le banna, le táirge airgeadais struchtúraithe, le lamháltas astaíochtaí nó díorthach a thrádálfar in ionad trádála nó le haicme banna, táirge airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí nó díorthaigh a thrádálfar in ionad trádála nach mbeidh margadh leachtach ann ina leith;
- (c) a bheidh os cionn méid a bhaineann go sonrach leis an mbanna sin, leis an táirge airgeadais struchtúraithe sin, leis an lamháltas astaíochtaí nó díorthach a thrádálfar in ionad trádála nó leis an aicme sin banna, táirge airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí nó díorthaigh a thrádálfar in ionad trádála, a nochtadh soláthróirí leachtachta do riosca míchuí agus a chuirfidh i gcuntas an infheisteoirí miondíola nó an infheisteoirí mórdíola iad.

Oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu, gheobhaidh siad formheas roimh ré ón údarás inniúil maidir le socruithe arna mbeartú le haghaidh foilsíú trádála iarchurtha, agus nochtfaidh siad go soiléir na socruithe sin do rannpháirtithe sa mhargadh agus don phobal. Déanfaidh an ÚEUM faireachán ar chur i bhfeidhm na socruithe sin maidir le foilsíú trádála a chur siar agus cuirfidh sé tuarascáil bhliantúil faoi bhráid an Choimisiúin faoin gcaoi a mbainfear feidhm astu go praiticiúil.

2. I gcás ina dtitfidh leachtacht aicme na hionstraimí airgeadais faoi thairseach a chinnfear i gcomhréir leis an modheolaíocht dá dtagraítear in Airteagal 9(5)(a), féadfaidh an t-údarás inniúil atá freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar cheann amháin nó níos mó de na hionaid trádála ar a ndéantar aicme banna, táirge airgeadais

struchtúraithe, lamháiltais astaíochtaí nó díorthaigh a thrádáil, na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 10 a fhionraí ar bhonn sealadach. Saineofar an tairseach sin bunaithe ar chritéir oibiachtúla a bheidh sonrach do mhargadh na hionstraime airgeadais lena mbaineann. Foilseofar an fhionraí shealadach sin ar láithreán gréasáin an údaráis inniúil ábhartha.

Beidh an fhionraí shealadach bailí ar feadh tustréimhse nach faide ná trí mhí ó dháta a foilsithe ar láithreán gréasáin an údaráis inniúil ábhartha. Féadfar fionraí den sórt sin a athnuachan go ceann tréimhsí breise nach faide ná trí mhí sa turas má leanann na forais leis an bhfionraí shealadach de bheith infheidhmithe. I gcás nach ndéanfar an fhionraí a athnuachan tar éis na tréimhse trí mhí sin, rachaidh sé as feidhm láithreach.

Sula ndéanfar fionraí shealadach na n-oibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 10 a fhionraí nó a athnuachan, déanfaidh an t-údarás inniúil ábhartha a mbeidh ar intinn aige a chur in iúl do ÚEUM agus cuirfidh sé míniú ar fáil. Cuirfidh ÚEUM a thuairim in iúl don údarás inniúil a luaithe is indéanta i dtaobh an mbeidh bonn cirt leis an bhfionraí shealadach a fhionraí nó a athnuachan i gcomhréir leis an gcéad fhomhír agus leis an dara fhomhír.

3. Féadfaidh na húdaráis inniúla, an méid seo a leanas a dhéanamh, i gcomhar le foilsiú iarchurtha a údarú:

- (a) a iarraidh go bhfoilseofar sonraí teoranta idirbhirt nó sonraí roinnt idirbheart i bhfoirm chomhiomlán, nó teaghlaim díobh le linn na tréimhse ama don iarchur;
- (b) a cheadú go bhfágfar foilsiú toirt idirbhirt aonair ar lár le linn tréimhse ama sínithe d'iarchur;
- (c) maidir le hionstraimí neamhchothromais nach fiachas ceannasach iad, a cheadú go ndéanfar roinnt idirbheart a fhoilsiú i bhfoirm chomhiomlán le linn tréimhse ama sínithe d'iarchur;
- (d) maidir le hionstraimí fiachais cheannasaigh, a cheadú go ndéanfar roinnt idirbheart a fhoilsiú i bhfoirm chomhiomlán ar feadh tréimhse éiginnte.

I ndáil le hionstraimí fiachais cheannasaigh, féadfar pointe (b) agus pointe (d) a úsáid go leithleach nó go comhleanúnach, is é sin, a luaithe a rachaidh an tréimhse sínte maidir leis an méid a fhágáil ar lár, d'fhéadfaí na méideanna sin a fhoilsiú i bhfoirm chomhiomlán.

I ndáil leis na hionstraimí airgeadais eile go léir, nuair a rachaidh an tréimhse ama don iarchur as feidhm, déanfar mionsonraí an idirbhirt a bheidh fós ann agus mionsonraí uile na n-idirbheart ar bhonn aonair dá dtagraítear san fhomhír roimhe seo a fhoilsiú ar bhonn aonair.

4. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin rialála teicniúla a fhorbairt ar shlí a chumasóidh foilsiú na faisnéise a éilítear faoi Airteagal 64 de Threoir 2014/65/AE chun an méid seo a leanas a shonrú:

- (a) sonraí na n-idirbheart a bheidh le sonrú ag gnólachtaí infheistíochta, lena n-áirítear inmheánaitheoirí córasacha agus oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu, cuirfear ar fáil don phobal iad i gcás gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 10(1), lena n-áirítear aitheantóirí le haghaidh na gcineálacha éagsúla idirbheart arna bhfoilsiú faoi Airteagal 10(1) agus faoi Airteagal 21(1), a dhéanfaidh idirdhealú eatarthu siúd a chinnfear trí bhíthin tosca a bhaineann go príomha le luacháil na n-ionstraimí airgeadais agus na cinn sin a chinnfear trí bhíthin tosca eile;
- (b) dhéanfaí an teorainn ama a mheas a bheith ar comhréir leis an oibleagáid foilsiú a dhéanamh chomh gar agus is féidir don fhíor-am, lena n-áirítear nuair a dhéanfar trádálacha a fhorghníomhú lasmuigh de na gnáthuaireanta trádála;
- (c) na coinníollacha chun a údarú do ghnólachtaí infheistíochta, lena n-áirítear inmheánaitheoirí córasacha agus oibreoirí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a bhfuil ionad trádála á oibriú acu, foráil a dhéanamh d'fhoilsiú sonraí na n-idirbheart i gcás gach aicme ionstraime airgeadais lena mbaineann a chur siar, i gcomhréir le mír 1 den Airteagal seo agus le hAirteagal 21(4);

- (d) na critéir a bheidh le cur i bhfeidhm agus méid nó cineál an idirbhirt á chinneadh a bhfuil sé ceadaithe faoi mhír 3 foilsíú a chur siar agus sonraí áirithe i ndáil le hidirbheart a fhoilsíú nó sonraí roinnt idirbheart a fhoilsíú i bhfoirm chomhiomlán, nó foilsíú méid idirbhirt a fhágáil ar lár i gcás achair shínithe ama iarchuir a cheadú i ndáil le hionstraimí airgeadais ar leith.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

CAIBIDIL 3

Oibleagáid chun sonraí trádála a thairiscint ar bhonn tráchtála ar leithligh agus réasúnta

Airteagal 12

Oibleagáid chun sonraí réamhthrádála agus iarthrádála a chur ar fáil ar leithligh

1. Cuirfidh oibreoírí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu an fhaisnéis arna foilsíú i gcomhréir le hAirteagal 3, le hAirteagal 4 agus le hAirteagal 6 go hAirteagal 11 ar fáil don phobal trí shonraí trédhearcachta réamhthrádála agus iarthrádála a thairiscint ar leithligh.
2. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt chun na sonraí réamhthrádála agus iarthrádála arna gcur ar fáil a shonrú, lena n-áirítear leibhéal dí-chomhiomlánaithe na sonraí atá le cur ar fáil don phobal, dá dtagraítear i mír 1.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 13

Oibleagáid chun sonraí réamhthrádála agus iarthrádála a chur ar fáil ar bhonn réasúnta tráchtála

1. Déanfaidh oibreoírí margaidh agus gnólachtaí infheistíochta a mbeidh ionad trádála á oibriú acu, an fhaisnéis arna foilsíú i gcomhréir le hAirteagal 3, le hAirteagal 4 agus le hAirteagal 6 go hAirteagal 11 a chur ar fáil don phobal ar bhonn réasúnta tráchtála agus rochtain éifeachtach agus neamh-idirdhealaitheach ar an bhfaisnéis a áirithiú. Cuirfear an fhaisnéis ar fáil saor in aisce 15 nóiméad tar éis foilsíú.
2. Glacfaidh an Coimisiún, gníomhartha tarmligthe i gcomhréir le hAirteagal 50, lena soiléirítear céard is bonn réasúnta tráchtála ann chun faisnéis a phoibliú dá dtagraítear i mír 1.

TEIDEAL III

TRÉDHEARCAHT LE HAGHAIDH GNÓLACHTAÍ INFHEISTÍOCHTA A THRÁDÁLANN THAR AN gCUNTAR

Airteagal 14

An oibleagáid atá ar inmheánaitheoirí córasacha luachana daingne a phoibliú i dtaca le scaireanna, le hadmhálacha taisclainne, le ETFanna, le deimhnithe agus le hionstraimí airgeadais eile dá samhail

1. Poibleoidh gnólachtaí infheistíochta luachana daingne i leith na scaireanna sin, na n-admhálacha taisclainne sin, ETFanna sin, na ndeimhnithe sin agus na n-ionstraimí airgeadais eile dá samhail a thrádáiltear in ionad trádála agus inar inmheánaitheoirí córasacha iad lena n-aghaidh agus a mbeidh margadh leachtach ann lena n-aghaidh.

I gcás nach mbeidh margadh leachtach ann i leith na n-ionstraimí airgeadais dá dtagraítear sa chéad fhomhír, nochtfaidh inmheánaitheoirí córasacha luachana dá gcliaint arna iarraidh sin dóibh.

2. Beidh feidhm ag an Airteagal seo agus ag Airteagal 15, ag Airteagal 16 agus ag Airteagal 17 maidir le himheánaitheoirí córasacha nuair a dhéileálfadh siad i méideanna suas go dtí méid caighdeánach an mhargaidh. Ní bheidh imheánaitheoirí córasacha faoi réir an Airteagail seo ná faoi réir Airteagal 15, Airteagal 16 ná Airteagal 17 agus nuair a dhéileálfadh siad i méideanna os cionn mhéid caighdeánach an mhargaidh.

3. Féadfaidh imheánaitheoirí córasacha an méid nó na méideanna a chinneadh ag a luafaidh siad. Beidh íosmhéid na luachana comhionann ar a laghad le 10 % de mhéid caighdeánach an mhargaidh de scair, d'admháil taisclairne, de ETF, de dheimhniú nó d'ionstraim airgeadais eile dá samhail a thrádálfar in ionad trádála. I gcás scaire, admhála taisclairne, ETF, deimhnithe áirithe nó ionstraim airgeadais eile dá samhail a thrádálfar in ionad trádála áireofar ar gach luachan praghas daingean tairgthe agus tairisceana nó praghsanna daingne tairgthe agus tairisceana i gcás méid nó méideanna a d'fhéadfadh a bheith suas le méid caighdeánach an mhargaidh le haghaidh aicme na scaireanna, na n-admhálacha taisclairne, na ETFanna, na ndeimhnithe nó na n-ionstraimí airgeadais eile dá samhail lena mbaineann an ionstraim airgeadais. Léireoidh an praghas nó na praghsanna dálaí an mhargaidh san am i gceist don scair sin, don admháil taisclairne sin, do ETF, don deimhniú sin nó d'ionstraim airgeadais eile dá samhail.

4. Déanfar scaireanna, admhálacha taisclairne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail a ghrúpáil in aicmí ar bhonn mheánluach uimhríochtúil na n-orduithe a fhorghníomhaítear sa mhargadh le haghaidh na hionstraim airgeadais sin. Beidh méid caighdeánach an mhargaidh le haghaidh gach aicme scaireanna, admhálacha taisclairne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail ionadaíoch do mheánluach uimhríochtúil na n-orduithe a fhorghníomhaítear sa mhargadh le haghaidh na hionstraim airgeadais atá ar áireamh i ngach aicme.

5. Is éard a bheidh i margadh gach scaire, admhála taisclairne, ETF, deimhnithe agus ionstraim airgeadais eile dá samhail na horduithe ar fad a fhorghníomhaítear san Aontas maidir leis an ionstraim airgeadais sin cé is moite díobh siúd a bheidh mór i gcomparáid le gnáthmhéid an mhargaidh.

6. Údarás inniúil an mhargaidh is ábhartha i dtéarmaí leachtachta mar a shainmhínítear in Airteagal 26 le haghaidh gach scaire, admhála taisclairne, ETF, deimhnithe agus ionstraim airgeadais eile dá samhail, cinnfidh sé an aicme lena mbaineann an ionstraim airgeadais sin, gach bliain ar a laghad, ar bhonn mheánluach uimhríochtúil na n-orduithe a fhorghníomhaítear sa mhargadh maidir leis an ionstraim airgeadais sin. Déanfar an fhaisnéis sin a phoibliú do gach rannpháirtí sa mhargadh agus a chur in iúl do ÚEUM a fhoilseoidh an fhaisnéis ar a láithreán gréasáin.

7. D'fhonn a áirithiú go ndéanfar luacháil éifeachtúil ar scaireanna, admhálacha taisclairne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail agus chun an seans is fearr is féidir a thabhairt do ghnólachtaí infheistíochta an margadh is fearr is féidir a ghnóthú dá gcliant, forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála ina sonrúfhar tuilleadh na socruithe chun luachan dhaingean a fhoilsiú dá dtagraítear i mír 1, an cinneadh cibé acu an léiríonn praghsanna dálaí an mhargaidh dá dtagraítear i mír 3, agus i gcás mhéid chaighdeánach an mhargaidh dá dtagraítear i mír 2 agus i mír 4.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 15

Orduithe cliant a fhorghníomhú

1. Déanfaidh imheánaitheoirí córasacha a gcuid luachana a phoibliú ar bhonn rialta agus leanúnach agus le linn gnáthuaireanta trádála. Féadfaidh siad a luachana a nuashonrú tráth ar bith. Beidh cead acu, faoi dhálaí eisceachtúla sa mhargadh, a luachana a tharraingt siar.

Ceanglóidh an Ballstát ar ghnólachtaí a chomhlíonann an sainmhíniú ar imheánaitheoir córasach fógra a thabhairt dá údarás inniúil. Déanfar fógra den sórt sin a tharchur chuig ÚEUM. Déanfaidh ÚEUM liosta de na himheánaitheoirí córasacha uile san Aontas a bhunú.

Déanfar na luachana a phoibliú sa tslí is gur féidir le rannpháirtithe eile sa mhargadh teacht orthu go héasca ar bhonn réasúnta tráchtála.

2. Agus Airteagal 27 de Threoir 2014/65/AE á chomhlíonadh acu, forghníomhóidh inmheánaitheoirí córasacha na horduithe a gheobhaidh siad óna gcuid cliant i ndáil le scaireanna, admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail ar inmheánaitheoirí córasacha iad ina leith ag na praghsanna a luaitear an tráth a bhfaighfean an t-ordú.

Féadfaidh siad, áfach, na horduithe sin a fhorghníomhú ar phraghas níos fearr i gcásanna a mbeidh údar leo ar choinníoll go dtagann an praghas laistigh de réimse poiblí a bheidh cóngarach do dhálaí an mhargaidh.

3. Féadfaidh inmheánaitheoirí córasacha orduithe a gheobhaidh siad óna gcliainnt ghairmiúla a fhorghníomhú ar phraghsanna a bheidh éagsúil lena gcinn luaite gan iallach a bheith orthu na ceanglais atá bunaithe i mír 2 a chomhlíonadh, i leith idirbheart i gcás inar cuid d'idirbheart amháin forghníomhú i roinnt urrús nó i leith orduithe a bheidh faoi réir coinníollacha seachas praghas reatha an mhargaidh.

4. Inmheánaitheoir córasach nach luafaidh ach luachan amháin nó a mbeidh a luachan is airde níos ísle ná méid caighdeánach an mhargaidh, i gcás ina bhfaighidh sé ordú ó chliant ar mhéid níos mó ná méid a luachana, ach níos ísle ná méid caighdeánach an mhargaidh, féadfaidh sé a chinneadh an chuid sin den ordú a sháróidh méid a luachana a fhorghníomhú, ar choinníoll go bhforghníomhófar é ag an bpraghas a luafar, ach amháin má cheadaítear a mhalairt faoi na coinníollacha a leagtar síos i mír 2 agus i mír 3. I gcás ina mbeidh luachana i méideanna difriúla á lua ag an inmheánaitheoir córasach agus ina bhfaighidh sé ordú idir na méideanna sin agus go gcinneadh sé an t-ordú a fhorghníomhú, forghníomhóidh sé an t-ordú ag ceann de na praghsanna arna lua, i gcomhréir le forálacha Airteagal 28 de Threoir 2014/65/AE, ach amháin má cheadaítear a mhalairt faoi choinníollacha mhír 2 agus mhír 3 den Airteagal seo.

5. Cumhachtófar don Choimisiún, gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50, lena soiléireofar céard is bonn réasúnta tráchtála ann chun luachana a phoibliú dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 16

Oibleagáidí údarás inniúil

Déanfaidh údarás inniúla an méid seo a leanas a sheiceáil:

- (a) go dtabharfaidh gnólachtaí infheistíochta praghsanna tairgthe agus tairisceana arna bhfoilsíú i gcomhréir le hAirteagal 14 suas chun dáta go rialta agus go gcoinneoidh siad praghsanna ar bun a léireoidh dálaí an mhargaidh san am;
- (b) go gcomhlíonfaidh gnólachtaí infheistíochta na coinníollacha maidir le praghsanna a fheabhsú a leagtar síos Airteagal 15(2).

Airteagal 17

Rochtain ar luachana

1. Beidh cead ag inmheánaitheoirí córasacha na cliaint dá dtabharfaidh siad rochtain ar a luachana a chinneadh, ar bhonn a mbeartais tráchtála agus ar shlí oibiachtúil agus neamh-idirdhealaitheach. Chuige sin beidh caighdeán shoiléire ann chun rochtain ar a luachana a rialú. Féadfaidh inmheánaitheoirí córasacha diúltú dul i gcaidreamh gnó le cliaint nó scor de chaidreamh gnó leo ar bhonn breithnithe tráchtála amháin stádas creidmheasa an chliaint, an riosca contrapháirtí agus socrú deireanach an idirbhirt.

2. D'fhonn an riosca neamhchosanta ar roinnt idirbheart ón gcliainnt céanna a theorannú, beidh cead ag inmheánaitheoirí córasacha teorainn a chur le líon na n-idirbheart ón gcliainnt céanna a ghabhann siad ar láimh a dhéanamh de réir na gcoinníollacha foilsithe ar shlí neamh-idirdhealaitheach. Féadfaidh siad, ar shlí neamh-idirdhealaitheach agus i gcomhréir le hAirteagal 28 de Threoir 2014/65/AE, líon iomlán na n-idirbheart ó chliainnt éagsúla a theorannú ag an am céanna ar choinníoll nach gceadaítear é sin ach amháin i gcásanna ina sáróidh líon agus/nó méid na n-orduithe arna n-iarraidh ag cliainnt an gnáthlín nó an gnáthmhéid go mór.

3. D'fhonn luacháil éifeachtúil scaireanna, admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail a áirithiú agus an seans is fearr is féidir a thabhairt do ghnólachtaí infheistíochta an margadh is fearr is féidir a ghnóthú dá gcliaint, déanfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmilgthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 lena sonrú:

- (a) na critéir lena sonrú cathain a fhoilseofar luachan ar bhonn rialta agus leanúnach agus a bhfuil rochtain éasca uirthi dá dtagraítear in Airteagal 15(1) chomh maith leis na bealaí ina bhféadfaidh gnólachtaí infheistíochta a n-oibleagáid a chomhlíonadh chun a luachana a phoibliú, lena n-áireofar na féidearthachtaí seo a leanas:
  - (i) trí shaoráidí margaidh rialáilte ar bith a bheidh tar éis an ionstraim airgeadais i dtrácht a ligean isteach chun a trádála;
  - (ii) trí APA;
  - (iii) trí shocruithe dílsithe;
- (b) na critéir lena sonrú na hidirbhearta sin i gcás inar cuid d'idirbheart amháin forghníomhú i roinnt urrús nó na horduithe sin a bheidh faoi réir coinníollacha seachas praghas reatha an mhargaidh dá dtagraítear in Airteagal 15(3);
- (c) na critéir lena sonrú na dálaí ar féidir a mheas gur dála eisceachtúla margaidh iad ar féidir luachana a tharraingt siar dá mbarr chomh maith leis na coinníollacha chun luachana a thabhairt cothrom le dáta dá dtagraítear in Airteagal 15(1);
- (d) na critéir lena sonrú cathain is mó go mór líon agus/nó méid na n-orduithe a bheidh á iarraidh ag cliant ná an gnáthlíon/gnáthmhéid dá dtagraítear i mír 2;
- (e) na critéir lena sonrú cathain a thiocfaidh praghsanna laistigh de réimse poiblí atá cóngarach do dhálaí an mhargaidh dá dtagraítear in Airteagal 15(2).

Airteagal 18

An oibleagáid atá ar inmheánaitheoirí córasacha luachana daingne i leith bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí agus díorthaigh a phoibliú

1. Poibleoidh gnólachtaí infheistíochta luachana daingne i leith bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltas astaíochtaí agus díorthach a thrádálfar in ionad trádála agus ar inmheánaitheoirí córasacha iad ina leith agus a mbeidh margadh leachtach ann ina leith tráth a gcomhlíonfar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) spreagfaidh cliant de chuid an inmheánaitheora chórasaigh iad chun luachan a sholáthar;
- (b) comhaontóidh siad luachan a sholáthar.

2. I ndáil le bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí agus díorthaigh a thrádálfar ar ionad trádála nach mbeidh margadh lechtach ann ina leith, nochtfaidh inmheánaitheoirí córasacha luachana dá gcliaint arna iarraidh sin dóibh, má aontaíonn siad luachan a chur ar fáil. Féadfar an oibleagáid sin a tharscaoileadh i gcás ina gcomhlíonfar na himthosca a shonraítear in Airteagal 9(1).

3. Féadfaidh inmheánaitheoirí córasacha a luachana a nuashonrú tráth ar bith. Féadfaidh siad a luachana a tharraingt siar faoi dhálaí eisceachtúla margaidh.

4. Ceanglóidh an Ballstát ar ghnólachtaí a chomhlíonann an sainmhíniú ar inmheánaitheoir córasach fógra a thabhairt dá n-údarás inniúil. Déanfar faisnéis den sórt sin a tharchur chuig ÚEUM. Déanfaidh ÚEUM liosta de na hionstraimí reachtúla uile san Aontas a bhunú.

5. Cuirfidh na himheánaitheoirí córasacha na luachana daingne a fhoilseofar i gcomhréir le mír 1 ar fáil dá gcliaint eile. Dá ainneoin sin, beidh cead ag imheánaitheoirí córasacha na cliaint dá dtabharfaidh siad rochtain ar a luachana a chinneadh, ar bhonn a mbeartais tráchtála agus ar shlí oibiachtúil agus neamh-idirdhealaitheach. Chuige sin beidh caighdeáin shoiléire bunaithe ag imheánaitheoirí córasacha chun rochtain ar a luachana a rialú. Féadfaidh imheánaitheoirí córasacha diúltú dul i gcaidreamh gnó le cliaint nó scor de chaidreamh gnó leo ar bhonn breithnithe tráchtála amhail stádas creidmheasa an chliaint, an riosca contrapháirtí agus socrú deireanach an idirbhirt.

6. Gabhfaidh imheánaitheoirí córasacha ar lámh idirbhearta a dhéanamh faoi na coinníollacha foilsithe le cliant ar bith eile a gcuirfear an luachan ar fáil dó i gcomhréir le mír 5 i gcás ina mbeidh an mhéid luaite ar an méid atá sainiúil don ionstraim airgeadais nó faoin méid sin a chinnfear i gcomhréir le hAirteagal 9(5)(d).

Ní bheidh sé d'oibleagáid ar imheánaitheoirí córasacha luachan dhaingean a fhoilsiú de bhun mhír 1 i gcás ionstraimí airgeadais a thitfidh faoi bhun na tairisí leachtachta a chinnfear i gcomhréir le hAirteagal 9(4).

7. Beidh cead ag imheánaitheoirí córasacha srianta neamh-idirdhealaitheacha agus trédhearcacha a bhunú ar líon na n-idirbheart a ghabhfaidh siad ar lámh a dhéanamh le cliant de bhun luachana ar bith a thabharfar.

8. Maidir leis na luachana arna bhfoilsiú de bhun mhír 1 agus mhír 5 agus iad siúd ar an méid dá dtagraítear i mír 6 nó faoi, déanfar iad a phoibliú ar shlí a mbeidh rochtain éasca ag rannpháirtithe eile sa mhargadh orthu ar bhonn réasúnta tráchtála.

9. Beidh an praghas nó na praghsanna a luaitear de chineál trína n-áiríteofar go gcomhlíonfaidh an t-imheánaitheoir córasach a chuid oibleagáidí faoi Airteagal 27 de Threoir 2014/65/AE, i gcás inarb infheidhme, agus léireoidh siad dálaí an mhargaidh san am maidir le praghsanna ar a dtabharfar idirbhearta i gcrích le haghaidh na n-ionstraimí airgeadais céanna nó ionstraimí airgeadais dá samhail ar ionad trádála.

Féadfaidh siad ordúithe a fhorghníomhú ar phraghas níos fearr, áfach, i gcásanna a mbeidh údar leo, ar choinníoll go dtiocfaidh an praghas laistigh de réimse poiblí a bheidh cóngarach do dhálaí an mhargaidh.

10. Ní bheidh imheánaitheoirí córasacha faoi réir fhorálacha an Airteagail seo nuair a dhéileálfadh siad i méideanna a bheidh níos mó ná an méid a bheidh sonrach don ionstraim airgeadais arna cinneadh i gcomhréir le hAirteagal 9(5)(d).

Airteagal 19

Faireachán á dhéanamh ag ÚEUM

1. Déanfaidh údarás inniúla agus ÚEUM faireachán ar chur i bhfeidhm Airteagal 18 maidir leis na méideanna ar a gcuirfear luachana ar fáil do chliaint an ghnólachta infheistíochta agus do rannpháirtithe eile sa mhargadh i gcomparáid le gníomhaíocht trádála eile an ghnólachta, agus a mhéid a léireoidh na luachana dálaí an mhargaidh san am i ndáil le hidirbhearta san ionstraim airgeadais chéanna nó in ionstraimí airgeadais eile dá samhail ar ionad trádála. Faoi 3 Eanáir 2019, déanfaidh ÚEUM tuarascáil a chur faoi bhráid an Choimisiúin maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 18. I gcás gníomhaíochta suntasaí luachana agus trádála a bheidh díreach os cionn na tairisí dá dtagraítear in Airteagal 18(6) nó lasmuigh de dhálaí an mhargaidh san am, déanfaidh ÚEUM tuarascáil a chur faoi bhráid an Choimisiúin roimh an dáta sin.

2. Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmiligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 ag sonrú na méideanna dá dtagraítear in Airteagal 18(6) ag a ndéanfaidh gnólacht idirbhearta le cliant ar bith eile a gcuirfear an luachan ar fáil dó. Cinnfear an méid atá sonrach don ionstraim airgeadais i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach in Airteagal 9(5)(d).

3. Glacfaidh an Coimisiún, gníomhartha tarmiligthe i gcomhréir le hAirteagal 50, lena soiléireofar céard is bonn réasúnta tráchtála ann chun luachana a phoibliú dá dtagraítear in Airteagal 18(8).

*Airteagal 20***Nochtadh iarthrádála arna dhéanamh ag gnólachtaí infheistíochta, lena n-áirítear inmheánaitheoirí córasacha, i leith scaireanna, admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail**

1. Gnólachtaí infheistíochta, a thabharfaidh i gcrích, bíodh sé ar a gcuntas féin nó ar son a gcuid cliant, idirbhearta maidir le scaireanna, admhálacha taisclainne, ETFanna, deimhnithe agus ionstraimí airgeadais eile dá samhail a thrádálfar ar ionad trádála, déanfaidh siad méid agus praghas na n-idirbheart sin agus an tráth a tugadh chun críche iad a phoibliú. Déanfar an fhaisnéis sin a phoibliú trí APA.
2. Beidh an fhaisnéis a phoibleofar i gcomhréir le mír 1 den Airteagal seo agus leis na teorainneacha ama a bhfoilseofar í laistigh díobh de réir na gceanglas arna nglacadh de bhun Airteagal 6, lena n-áirítear na caighdeáin theicniúla rialála arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 7(2)(a). I gcás ina ndéanfar foráil leis na bearta arna nglacadh de bhun Airteagal 7 do phoibliú iarchurtha le haghaidh catagóirí áirithe idirbhirt i scaireanna, in admhálacha taisclainne, in ETFanna, i ndeimhnithe agus in ionstraimí airgeadais eile dá samhail a thrádálfar ar ionad trádála, féadfar leas a bhaint as an bhféidearthacht sin sna hidirbhearta sin nuair a ghabhfar ar lámh iad lasmuigh d'ionaid trádála.
3. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an méid seo a leanas a shonrú:
  - (a) aitheantóirí le haghaidh na gcineálacha éagsúla idirbheart arna bhfoilsíú faoin Airteagal seo, a dhéanfaidh idirdhealú eatarthu siúd a chinnfear le tosca a bhaineann go príomha le luacháil na n-ionstraimí airgeadais agus na cinn sin a chinnfear le tosca eile;
  - (b) cur i bhfeidhm na hoibleagáide faoi mhír 1 maidir le hidirbhearta ina n-úsáidfean na hionstraimí airgeadais sin i gcomhair comhthaobhachta, iasachtaithe nó chun críocha eile ina gcinneann malartú ionstraimí airgeadais le tosca seachas luacháil reatha margaidh na hionstraimí airgeadais.
  - (c) an páirtí in idirbheart nach mór dó an t-idirbheart a phoibliú i gcomhréir le mír 1 más gnólachtaí infheistíochta an dá pháirtí san idirbheart.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

*Airteagal 21***Nochtadh iarthrádála arna dhéanamh ag gnólachtaí infheistíochta, lena n-áirítear inmheánaitheoirí córasacha, maidir le bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí agus díorthaigh**

1. Gnólachtaí infheistíochta, a thabharfaidh i gcrích, bíodh sé ar a gcuntas féin nó ar son a gcuid cliant, idirbhearta maidir le bannaí, táirgí airgeadais struchtúraithe, lamháltais astaíochtaí agus díorthaigh a thrádálfar in ionad trádála, déanfaidh siad méid agus praghas na n-idirbheart sin agus an tráth a tugadh chun críche iad a phoibliú. Déanfar an fhaisnéis sin a phoibliú trí APA.
2. Poibleofar gach idirbheart aonair uair amháin trí APA amháin.
3. Beidh an fhaisnéis a phoibleofar i gcomhréir le mír 1 agus leis na teorainneacha ama a bhfoilseofar í laistigh díobh de réir na gceanglas arna nglacadh de bhun Airteagal 10, lena n-áirítear na caighdeáin theicniúla rialála arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 11(4)(a) agus (b).
4. Beidh údarais inniúla ábalta údarú a thabhairt do ghnólachtaí infheistíochta chun foráil a dhéanamh maidir le foilsíú iarchurtha, nó féadfaidh siad a iarraidh go bhfoilseofar sonraí áirithe maidir le hidirbheart nó sonraí maidir le roinnt idirbheart i bhfoirm chomhiomlán, nó teaghlaim díobh, le linn na tréimhse ama don iarchur, nó féadfaidh siad a

fhormheas go ndéanfar foilsiú an mhéid d'idirbhearta aonair a fhágáil ar lár le linn na tréimhse ama sínithe d'iarchur, nó i gcás ionstraimí airgeadais neamhchothromais nach fiachas ceannasach iad, féadfaidh siad a fhormheas go ndéanfar roinnt idirbheart a fhoilsiú i bhfoirm chomhiomlán ar feadh tréimhse éiginnte, agus féadfaidh siad na hoibleagáidí dá dtagraítear i mír 1 a fhionraí ar bhonn sealadach ar bhonn na gcoinníollacha céanna mar a leagtar síos in Airteagal 11.

I gcás ina bhforálfar, leis na bearta a ghlacfar de bhun Airteagal 11, d'fhoilsiú iarchurtha agus d'fhoilsiú sonraí áirithe nó sonraí i bhfoirm chomhiomlán, nó teaghlaim díobh, nó d'fhoilsiú na méide i gcomhair catagóirí áirithe idirbheart i mbannaí, i dtáirgí airgeadais struchtúraithe, i lamháiltais astaíochtaí agus i ndíorthaigh a thrádálfar ar ionad trádála, beidh feidhm ag an bhféidearthacht sin freisin maidir leis na hidirbhearta sin nuair a ghabhfar iad de lámh taobh amuigh d'ionaid trádála.

5. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt ar shlí a chumasóidh foilsiú na faisnéise a éilítear faoi Airteagal 64 de Threoir 2014/65/AE chun an méid seo a leanas a shonrú:

- (a) aitheantóirí na gcineálacha éagsúla idirbheart arna bhfoilsiú i gcomhréir leis an Airteagal seo, a dhéanfaidh idirdhealú eatarthu siúd a chinnfear le tosca bhaineann go príomha le luacháil na n-ionstraimí airgeadais agus na cinn sin a chinnfear le tosca eile;
- (b) cur i bhfeidhm na hoibleagáide faoi mhír 1 maidir le hidirbhearta ina n-úsáidfear na hionstraimí airgeadais sin i gcomhair comhthaobhachta, iasachtaithe nó chun críocha eile ina gcinneadh malartú ionstraimí airgeadais le tosca seachas luacháil reatha margaidh na hionstraime airgeadais;
- (c) an páirtí in idirbheart nach mór dó an t-idirbheart a phoibliú i gcomhréir le mír 1 más gnólachtaí infheistíochta an dá pháirtí san idirbheart.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 22

Faisnéis a sholáthar chun críocha trédhearcachta agus ríomhanna eile

1. Chun ríomhanna a dhéanamh chun na ceanglais don trédhearcacht réamhthrádála agus iarthrádála agus do na córais oibleagáide trádála a chinneadh, a fhorchuirtear le hAirteagal 3 go hAirteagal 11, le hAirteagal 14 go hAirteagal 21 agus le hAirteagal 32, atá infheidhme maidir le hionstraimí airgeadais agus chun a chinneadh an inmheánaitheoir córasach é gnólacht infheistíochta, féadfaidh na húdaráis inniúla a cheangal orthu siúd a leanas go dtabharfaidh siad faisnéis dó:

- (a) ionaid trádála;
- (b) APAnna; agus
- (c) CTPanna.

2. Déanfaidh ionaid trádála, CTPanna agus APAnna na sonraí riachtanacha a stóráil ar feadh tréimhse leordhóthanach ama.

3. Tarchuirfidh údaráis inniúla chuig ÚEUM cibé faisnéis a éileoidh ÚEUM chun na tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 5(4), (5) agus (6) a tháirgeadh.

4. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt ina sonrú ar ábhar agus minicíocht na n-iarrataí sonraí agus na formáidí agus na frámaí ama ina bhfreagróidh APAnna agus CTPanna do na hiarrataí sin i gcomhréir le mír 1 agus an cineál sonraí nach mór a stóráil agus an íostréimhse ama a ndéanfaidh ionaid trádála APAnna agus CTPanna sonraí a stóráil chun go mbeidh siad ábalta freagairt do na hiarrataí sin i gcomhréir le mír 2.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear cumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa mhír seo a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 23

Oibleagáid trádála do ghnólachtaí infheistíochta

1. Maidir leis an trádáil a ghabhfaidh sí de láimh i scaireanna a ligfear isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte nó a thrádálfar ar ionad trádála, áiritheoidh gnólacht infheistíochta go ndéanfar sin ar mhargadh rialáilte, ar MTF nó ar inmheánaitheoir córasach, nó ar ionad trádála tríú tír arna mheasúnú mar choibhéis i gcomhréir le hAirteagal 25(4)(a) de Threoir 2014/65/AE, mar is iomchuí, mura n-áireofar ar a saintréithe:

- (a) go mbeidh siad neamhchórasach, ad hoc, neamhrialta agus annamh; nó
- (b) go ndéanfar iad idir contrapháirtithe incháilithe agus/nó gairmiúla, agus nach gcuirfidh siad leis an bpróiseas praghas-aimsithe.

2. Maidir le gnólacht infheistíochta a fheidhmeoidh mar chóras meaitseála inmheánach a fhorghníomhóidh orduithe cliant i scaireanna, in admhálacha taisclainne, i ETFanna, i ndeimhnithe agus in ionstraimí airgeadais eile dá samhail ar bhonn iltaobhach, ní mór di a áirithiú go mbeidh sí údaraithe mar MTF faoi Threoir 2014/65/AE agus go gcomhlíonfaidh sí na forálacha uile a bhaineann leis na húdaruithe sin.

3. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt chun saintréithe sonracha na n-idirbheart sin a shonrú i scaireanna nach gcuirfidh leis an bpróiseas praghas-aimsithe dá dtagraítear i mír 1, agus cásanna a chur san áireamh amhail:

- (a) trádáil leachtachta nach féidir aghaidh a thabhairt uirthi; nó
- (b) i gcás ina gcinneadh malartú na n-ionstraimí airgeadais sin le tosca seachas luacháil reatha na hionstraimí airgeadais ar an margadh.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

TEIDEAL IV

TUAIRISCIÚ IDIRBHEART

Airteagal 24

Oibleagáid chun sláine na margá a chosaint

Gan dochar do leithdháileadh freagrachtaí chun forálacha Rialacháin (AE) Uimh. 596/2014, a fhorfheidhmiú, déanfaidh údarás inniúla arna gcomhordú ag ÚEUM i gcomhréir le hAirteagal 31 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 faireachán ar ghníomhaíochtaí gnólachtaí infheistíochta chun a áirithiú go ngníomhóidh siad go hionraic, go cothrom agus go gairmiúil agus ar mhodh a chuirfidh sláine an mhargaidh chun cinn.

*Airteagal 25***Oibleagáid chun taifid a choimeád**

1. Coimeádfaidh gnólachtaí infheistíochta faoi réir an údaráis inniúil, ar feadh cúig bliana, na sonraí ábhartha a bhaineann le gach ordú agus le gach idirbheart in ionstraimí airgeadais a bheidh curtha i gcrích acu, bíodh sé ar a gcuntas féin nó ar son cliaint. I gcás idirbheart a chuirfear i gcrích ar son cliant, beidh sna taifid an fhaisnéis agus na mionsonraí uile a bhaineann le céannacht an chliaint, agus an fhaisnéis is gá faoi Threoir 2005/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾. Féadfaidh ÚEUM rochtain ar an bhfaisnéis sin a iarraidh i gcomhréir leis an nós imeachta agus leis na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 35 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

2. Coimeádfaidh oibreoir ionaid trádála faoina réir ag an údarás inniúil, ar feadh cúig bliana ar a laghad, na sonraí ábhartha a bhaineann le gach ordú in ionstraimí airgeadais a fhógrófar trína gcórais. Beidh sna taifid, na sonraí ábhartha is ionann agus saintréithe an ordaithe, lena n-áirítear na saintréithe sin a nascaidh ordú leis an idirbheart/na hidirbhearta forghníomhaithe a eascraíonn ón ordú sin agus a dhéanfar sonraí an ordaithe ina leith a thuairisciú i gcomhréir le hAirteagal 26(1) agus (3). Comhlíonfaidh ÚEUM ról éascaithe agus comhordaithe i ndáil le rochtain a bheith ag údaráis inniúla ar fhaisnéis faoin mír seo.

3. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála lena sonrófar mionsonraí na sonraí ordaithe ábhartha is gá a chothabháil faoi mhír 2 den Airteagal seo agus nach dtagraítear dóibh in Airteagal 26.

Áireofar ar na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin cód aitheantais an chomhalta nó an rannpháirtí a rinne an t-ordú a tharchur, cód aitheantais an ordaithe, an dáta agus an t-am a rinneadh an t-ordú a tharchur, saintréithe an ordaithe, lena n-áirítear cineál an ordaithe, an srianphraghas más infheidhme, an tréimhse bailíochta, aon treoracha sonracha maidir le hordú, mionsonraí i ndáil le haon mhodhnú, aon chealú, nó forghníomhú páirteach nó iomlán an ordaithe, na gníomhaireachta nó na bunacmhainne.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar cumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

*Airteagal 26***Oibleagáid chun idirbhearta a thuairisciú**

1. Déanfaidh gnólachtaí airgeadais a fhorghníomhóidh idirbhearta in ionstraimí airgeadais mionsonraí iomlána agus cruinne na n-idirbheart sin a thuairisciú don údarás inniúil chomh tapa agus is féidir, agus tráth nach déanaí ná deireadh an lae oibre dár gcionn.

Bunóidh na húdaráis inniúla, i gcomhréir le hAirteagal 85 de Threoir 2014/65/AE na socrúithe iomchuí d'fhonn a áirithiú go bhfaighidh údarás inniúil an mhargaidh is ábhartha i dtéarmaí leachtachta na n-ionstraimí sin an fhaisnéis sin freisin.

Déanfaidh na húdaráis inniúla aon fhaisnéis arna tuairisciú i gcomhréir leis an Airteagal seo a chur ar fáil do ÚEUM, arna iarraidh sin.

2. Beidh feidhm ag an oibleagáid a leagtar síos i mír 1 maidir leis na nithe seo a leanas:

(a) ionstraimí airgeadais a ligfear isteach chun a dtrádála nó a thrádálfar ar ionad trádála nó ar ina leith a bheidh iarraidh ar ligean isteach chun trádála déanta;

(b) ionstraimí airgeadais inarb é an bun ionstraim airgeadais a thrádálfar ar ionad trádála; agus

⁽¹⁾ Treoir 2005/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2005 maidir le cosc a chur le húsáid an chórais airgeadais chun críocha sciúrtha airgid, lena n-áirítear maoiniú scéimhlitheoirí (IO L 309, 25.11.2005, lch. 15).

(c) ionstraimí airgeadais inarb é an bun innéacs nó bascaed atá comhdhéanta d'ionstraimí airgeadais a thrádálfar ar ionad trádála.

Beidh feidhm ag an oibleagáid maidir le hidirbhearta in ionstraimí airgeadais dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (c) beag beann ar cibé acu a dhéanfar na hidirbhearta sin ar an ionad trádála nó nach ndéanfar.

3. Beidh ar áireamh sna tuarascálacha, go háirithe, mionsonraí ainmneacha agus líon na n-ionstraimí airgeadais a ceannaíodh nó a díoladh, an chainníocht, dátaí agus tráthanna an fhorghníomhaithe, praghsanna na n-idirbheart, ainmniú chun na cliant a shainaithint a d'fhorghníomhaigh an gnólacht infheistíochta an t-idirbheart sin ar a son, ainmniú chun na daoine agus algartaim ríomhaire laistigh den ghnólacht infheistíochta a bhí freagrach as an gcinneadh infheistíochta agus as forghníomhú an idirbhirt a shainaithint, ainmniú chun an tarscaoileadh is infheidhme faoina ndearnadh an trádáil a shainaithint, agus modh chun na gnólachtaí infheistíochta lena mbaineann a shainaithint, agus ainmniú chun díol folamh, mar a shainmhínítear in Airteagal 2(1)(b) de Rialachán (AE) Uimh. 236/2012 a shainaithint i leith aon scaireanna agus i leith aon fhiachais cheannasaigh a thagann faoi raon feidhme Airteagal 12, Airteagal 13 agus Airteagal 17 den Rialachán sin. I gcás idirbheart nach gcuirfear i gcrích ar ionad trádála, beidh ar áireamh sna tuairiscí freisin ainmniú lena sainaithnítear na cineálacha idirbheart i gcomhréir leis na bearta a bheidh le glacadh de bhun Airteagal 20(3)(a) agus Airteagal 21(5)(a). I gcás díorthach tráchtearraí, cuirfear in iúl sna tuarascálacha an laghdóidh an t-idirbheart riosca ar shlí intomhaiste go hoibiachtúil i gcomhréir le hAirteagal 57 de Threoir 2014/65/AE.

4. Cuirfidh na gnólachtaí infheistíochta a tharchuireann orduithe san áireamh i dtarchur an ordaithe sin na mionsonraí uile a shonraítear i mír 1 agus i mír 3. Seachas na sonraí luaite a áireamh agus orduithe á dtarchur, féadfaidh gnólacht infheistíochta an t-ordú tarchurtha a thuairisciú, má fhorghníomhaítear é, mar idirbheart i gcomhréir leis na ceanglais faoi mhír 1. Sa chás sin, luafar sa tuairisciú idirbheart ón gnólacht infheistíochta go mbainfidh sé le hordú tarchurtha.

5. Tuairisceoidh oibreoir ionaid trádála mionsonraí idirbheart in ionstraimí airgeadais a thrádálfar ar a ardán a fhorghníomhóidh gnólacht trí bhíthin a chóras ar gnólacht é nach mbeidh faoi réir an Rialacháin seo i gcomhréir le mír 1 agus le mír 3.

6. Le linn tuairisciú ar an ainmniú chun na custaiméirí a shainaithint mar a éilítear faoi mhír 3 agus mhír 4, úsáidfidh gnólachtaí infheistíochta eintiteas dlíthiúil arna bhunú chun cliant a shainaithint is daoine dlítheanacha.

Forbróidh ÚEUM faoin 3 Eanáir 2016 treoirlínte i gcomhréir le hAirteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010 chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh cur i bhfeidhm aitheantóirí eintitis dlítheanaigh laistigh den Aontas caighdeáin idirnáisiúnta, go háirithe na cinn sin arna mbunú ag an mBord um Chobhsaíocht Airgeadais.

7. Is é an gnólacht infheistíochta, ARM ag feidhmiú ar a shon féin, nó an t-ionad trádála ar cuireadh an t-idirbheart i gcrích trí bhíthin a chórais a thabharfaidh na tuairiscí don údarás inniúil, i gcomhréir le mír 1, le mír 3 agus le mír 9.

Beidh freagracht ar ghnólachtaí infheistíochta as iomláine, cruinneas agus cur isteach tráthúil na dtuarascálacha a chuirfear faoi bhráid an údaráis inniúil.

De mhaolú ar an bhfreagracht sin, i gcás ina dtuairisceoidh gnólacht infheistíochta mionsonraí na n-idirbheart sin trí ARM a bheidh ag gníomhú ar a shon nó thar ceann ionaid trádála, ní bheidh an gnólacht infheistíochta freagrach as teipeanna in iomláine, i gcruinneas nó i gcur isteach tráthúil na dtuarascálacha is inchurtha i leith an ARM nó an ionaid trádála. Sna cásanna sin agus faoi réir Airteagal 66(4) de Threoir 2014/65/AE beidh an ARM nó an t-ionad trádála freagrach as na teipeanna sin.

Ní mór do ghnólachtaí infheistíochta bearta réasúnacha a dhéanamh, áfach, chun iomláine, cruinneas agus tráthúlacht na dtuarascálacha idirbhirt a fhíorú a cuireadh isteach ar a son.

Ceanglóidh an Ballstát baile ar an ionad trádála, agus tuairiscí á dtabhairt aige ar son an ghnólachta infheistíochta, go mbeadh sásraí fónta slándála i bhfeidhm aige chun ráthaíocht a thabhairt maidir le slándáil agus le fíordheimhniú aistriú faisnéise, an riosca maidir le truailliú sonraí agus rochtain neamhúdraithe a íoslaghdú agus sceitheadh faisnéise a chosc chun rúndacht na sonraí a chothabháil i gcónaí. Ceanglóidh an Ballstát baile ar an ionad trádála acmhainní leordhóthanacha a chothabháil agus saoráidí cultaca a bheith aige chun a sheirbhísí a thairiscint agus a chothabháil i gcónaí.

Córais tuairiscithe nó córais chomhoiriúnaithe trádála, lena n-áirítear stórtha trádála a bheidh cláraithe nó aitheanta i gcomhréir le Teideal VI de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, féadfaidh an t-údarás inniúil iad a fhaomhadh mar ARM chun tuarascálacha idirbheart a tharchur chuig an údarás inniúil i gcomhréir le mír 1, mír 3 agus mír 9.

I gcás inar tuairiscíodh idirbhearta do stór trádála i gcomhréir le hAirteagal 9 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 a bheidh formheasta mar ARM agus ina mbeidh sna tuarascálacha sin na mionsonraí a cheanglaítear a sholáthar faoi mhír 1, mhír 3 agus mhír 9 agus ina ndéanfaidh an stór trádála iad a tharchur chuig an údarás inniúil laistigh den teorainn ama a leagtar síos i mír 1, measfar gur comhlíonadh an oibleagáid ar an ngnólacht infheistíochta a leagtar síos i mír 1.

I gcás ina mbeidh earráidí nó easnaimh sna tuarascálacha idirbheart, ceartóidh an ARM, an gnólacht infheistíochta nó an t-ionad trádála an fhaisnéis agus cuirfidh sé tuarascáil cheartaithe faoi bhráid an údaráis inniúil.

8. I gcomhréir le hAirteagal 35(8) de Threoir 2014/65/AE nuair a dhéanfar tuairiscí dá bhforáiltear faoin Airteagal sin a chur chuig údarás inniúil an Bhallstáit óstaigh, cuirfidh sé an fhaisnéis sin chuig údarás inniúla Bhallstát Baile an ghnólachta infheistíochta, mura gcinnfidh údarás inniúla an Bhallstáit Bhaile nach mian leo an fhaisnéis sin a fháil.

9. Ullmhóidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála lena sonrú:

(a) caighdeáin agus formáidí sonraí chun an fhaisnéis a thuairisciú i gcomhréir le mír 1 agus le mír 3, lena n-áirítear na modhanna agus na socruithe chun idirbhearta airgeadais a thuairisciú agus foirm agus ábhar na dtuairiscí sin;

(b) na critéir chun margadh ábhartha a shainiú i gcomhréir le mír 1;

(c) tagairtí na n-ionstraimí airgeadais a cheannófar nó a dhíolfar, cainníocht, dátaí agus tráthanna an fhorghníomhaithe, praghsanna na n-idirbheart, faisnéis agus mionsonraí maidir le céannacht an chliaint, ainmniú chun na cliant a shainiú chun a bheith an gnólacht infheistíochta tar éis an t-idirbheart sin a fhorghníomhú ar a son, ainmniú chun na daoine agus algartaim ríomhaire laistigh den ghnólacht infheistíochta a bheidh freagrach as an gcinneadh infheistíochta agus as forghníomhú an idirbhirt a shainiú chun an t-ádhúil is infheidhme faoina mbeidh an trádáil déanta a shainiú chun an modh chun na gnólachtaí infheistíochta lena mbaineann a shainiú, an chaoi inar forghníomhaíodh an t-idirbheart, na réimsí sonraí a bheidh riachtanach chun na tuairiscí idirbhirt a phróiseáil agus chun anailís a dhéanamh orthu i gcomhréir le mír 3; agus

(d) an t-ainmniú chun díolta folamha ar scaireanna agus fiachas ceannasach dá dtagraítear i mír 3 a shainiú;

(e) catagóirí ábhartha na n-ionstraimí airgeadais a bheidh le tuairisciú i gcomhréir le mír 2;

(f) na coinníollacha ar a ndéanfaidh na Ballstáit aitheantóirí eintitis dhlítheanaigh a fhorbairt, a shannadh agus a chothabháil, i gcomhréir le mír 6, agus na coinníollacha faoina n-úsáidfidh gnólachtaí infheistíochta na haitheantóirí eintitis dhlítheanaigh sin chun foráil a dhéanamh, de bhun mhír 3, mhír 4 agus mhír 5, maidir leis an ainmniú chun na cliant a shainiú sna tuarascálacha idirbheart a cheanglaítear orthu a bhunú de bhun mhír 1;

(g) oibleagáidí chun tuairisciú idirbheart a chur i bhfeidhm ar bhraintí de ghnólachtaí infheistíochta;

(h) cad is idirbheart agus forghníomhú idirbhirt ann chun críche an Airteagail seo;

- (i) nuair a mheasfar go mbeidh ordú tarchurtha ag gnólacht infheistíochta chun críocha mhír 4.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar cumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

10. Faoin 3 Eanáir 2019, déanfaidh ÚEUM tuarascáil a chur faoi bhráid an Choimisiúin maidir le feidhmiú an Airteagal seo, lena n-áirítear a idirghníomhú leis na hoibleagáidí tuairiscithe gaolmhara faoi Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, agus i dtaobh an gcumasófar le hinneachar agus le formáid na dtuairiscí idirbheart a gheofar agus a mhalartófar idir na húdaráis inniúla ar shlí chuimsitheach faireachán a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí gnólachtaí infheistíochta i gcomhréir le hAirteagal 24 den Rialachán seo. Féadfaidh an Coimisiún bearta a dhéanamh chun aon athruithe a mholadh, lena n-áirítear foráil a dhéanamh chun idirbhearta a tharchur chuig córas aonair amháin arna cheapadh ag ÚEUM seachas chuig údaráis inniúla. Cuirfidh an Coimisiún tuarascáil ÚEUM ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig a gComhairle.

Airteagal 27

Oibleagáid chun sonraí tagartha ionstraime airgeadais a sholáthar

1. Maidir le hionstraimí airgeadais a ligfead isteach chun a dtrádála ar mhargaí rialáilte nó a thrádálfar ar MTFanna nó ar OTFanna, déanfaidh ionaid trádála sonraí tagartha sainaitheanta a chur ar fáil d'údaráis inniúla chun idirbheart faoi Airteagal 26 a thuairisciú.

Maidir leis na hionstraimí airgeadais eile a chumhdaítear le hAirteagal 26(2) a thrádálfar ar a chóras déanfaidh gach inmheánaitheoir córasach sonraí tagartha sainaitheantais a chur ar fáil dá údaráis inniúil mar aon le sonraí tagartha a bhaineann leis na hionstraimí airgeadais sin.

Ullmhófar sonraí tagartha aitheantais lena gcur faoi bhráid an údaráis inniúil i bhformáid leictreonach agus chaighdeánaithe sula dtosóidh an trádáil san ionstraim airgeadais dá dtagraíonn na sonraí sin. Tabharfar sonraí tagartha na hionstraime airgeadais cothrom le dáta uair ar bith a thiocfaidh athrú ar na sonraí i leith ionstraime airgeadais. Beidh na fógraí sin le tarchur ag na húdaráis inniúla gan mhoill chuig ÚEUM a fhoilseoidh iad láithreach bonn ar a láithreán gréasáin. Tabharfaidh ÚEUM rochtain do na húdaráis inniúla ar na sonraí tagartha sin.

2. Chun a chumasú d'údaráis inniúla faireachán a dhéanamh, de bhun Airteagal 26, ar ghníomhaíochtaí gnólachtaí infheistíochta chun a áirithiú go ngníomhóidh siad go hionraic, go cothrom agus go gairmiúil agus ar mhodh a chuirfidh sláine an mhargaidh chun cinn, déanfaidh ÚEUM agus na húdaráis inniúla na socrúithe is gá a bhunú chun an méid seo a leanas a áirithiú:

- (a) go bhfaighidh ÚEUM agus na húdaráis inniúla go héifeachtach na sonraí tagartha ionstraime airgeadais de bhun mhír 1;
- (b) gurb iomchuí caighdeán na sonraí a gheofar amhlaidh chun idirbheart faoi Airteagal 26 a thuairisciú;
- (c) go malartófar na sonraí tagartha ionstraime airgeadais a gheofar de bhun mhír 1 go héifeachtúil idir na húdaráis inniúla ábhartha.

3. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála lena sonrú na nithe seo a leanas:

- (a) caighdeáin sonraí agus formáidí do na sonraí tagartha ionstraime airgeadais i gcomhréir le mír 1, lena n-áirítear na modhanna agus na socrúithe chun na sonraí agus aon nuashonrú a ghabhann leo a sholáthar d'údaráis inniúla agus iad a tharchur chuig ÚEUM i gcomhréir le mír 1, agus foirm agus inneachar sonraí den sórt sin;
- (b) bearta teicniúla is gá i ndáil leis na socrúithe a bheidh le déanamh ag ÚEUM agus na húdaráis inniúla de bhun mhír 2.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar cumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

TEIDEAL V

DÍORTHAIGH

Airteagal 28

Oibleagáid chun trádáil ar mhargaí rialáilte, ar MTFanna nó ar OTFanna

1. Déanfaidh contrapháirtithe airgeadais arna sainmhíniú in Airteagal 2(8) de Rialachán (AE) Uimh 648/2012 agus contrapháirtithe neamhairgeadais a chomhlíonfaidh na coinníollacha dá dtagraítear in Airteagal 10(1)(b) de sin idirbhearta nach idirbhearta laistigh de ghrúpa iad a thabhairt i gcrích arna sainmhíniú in Airteagal 3 ná idirbhearta a chlúdófar le forálacha idirthréimhseacha in Airteagal 89 den Rialachán sin le cibé contrapháirtithe eile airgeadais arna sainmhíniú in Airteagal 89(6) nó le cibé contrapháirtithe eile neamhairgeadais a chomhlíonfaidh na coinníollacha dá dtagraítear in Airteagal 10(1)(b) de Rialachán (AE) Uimh 648/2012 i ndíorthaigh a bhainfidh le haicme díorthach a bheidh dearbhaithe faoi réir na hoibleagáide trádála i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 32 agus a liostaítear sa chlár dá dtagraítear in Airteagal 34 orthu seo amháin:

(a) margáí rialáilte;

(b) MTFanna;

(c) OTFanna; nó

(d) ionaid trádála tríú tír, ar choinníoll go mbeidh cinneadh glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le mír 4 agus ar choinníoll go bhforálfadh an tríú tír córas coibhéiseach éifeachtach chun aitheantas a thabhairt d'ionaid trádála a údaráítear faoi Threoir 2014/65/AE chun díorthaigh a ligean isteach chun a dtrádála nó a thrádáil a bheidh dearbhaithe faoi réir oibleagáide trádála sa tríú tír sin ar bhonn neamheisiach.

2. Beidh feidhm ag an oibleagáid trádála freisin maidir le contrapháirtithe dá dtagraítear i mír 1 a dhéanann idirbhearta díorthach a bhaineann le haicme díorthach a bheidh dearbhaithe faoi réir na hoibleagáide trádála le hinstiúidí airgeadais tríú tír nó le heintitis eile tríú tír a bheadh faoi réir na hoibleagáide imréitigh dá mbeidís bunaithe san Aontas. Beidh feidhm ag an oibleagáid trádála freisin maidir le heintitis tríú tír a bheadh faoi réir na hoibleagáide imréitigh dá mbeidís bunaithe san Aontas, ar eintitis iad a dhéanann idirbhearta díorthach a bhaineann le haicme díorthach a bheidh dearbhaithe faoi réir na hoibleagáide trádála, ar choinníoll go mbeidh iarmhairt dhíreach, shubstaintiúil agus intuatha ag an gconradh laistigh den Aontas nó i gcás ina mbeidh an oibleagáid sin riachtanach nó inarb iomchuí í, ionas nach ndéanfar foráil ar bith den Rialachán seo a imghabháil.

Déanfaidh ÚEUM faireachán rialta ar an ngníomhaíocht i ndíorthaigh nach mbeidh dearbhaithe faoi réir na hoibleagáide trádála arna tuairisciú i mír 1 chun cásanna sonracha a shainiú ina bhféadfaidh aicme conarthaí a bheith ina riosca sistéamach agus chun arbatráiste rialála a chosc idir idirbhearta díorthach a bheidh faoi réir na hoibleagáide trádála agus idirbhearta díorthach nach mbeidh faoi réir na hoibleagáide trádála.

3. Beidh díorthaigh arna ndearbhú faoi réir na hoibleagáide trádála de bhun mhír 1 incháilithe lena ligean isteach chun a dtrádála ar mhargadh rialáilte nó chun trádáil ar ionad trádála ar bith dá dtagraítear i mír 1 ar bhonn neamheisiach agus neamh-idirdhealaitheach.

4. Féadfaidh an Coimisiún, i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 51(2), cinntí a ghlacadh lena gcinneadh go n-áiritheoidh creat dlíthiúil agus maoirseachta tríú tír go mbeidh ionad trádála a bheidh údaraithe sa tríú tír sin ag comhlíonadh na gceanglas atá ceangailteach de réir an dlí, i gcás ina mbeidh na ceanglais sin comhionann leis na ceanglais ar na hionaid trádála dá dtagraítear i mír 1(a), (b) nó (c) den Airteagal seo, a thig ón Rialachán seo, ó Threoir 2014/65/AE, agus ó Rialachán (AE) Uimh. 596/2014, agus atá faoi réir maoirseachta éifeachtaí agus faoi réir a bhforfheidhmithe sa tríú tír sin.

Is chun incháilitheacht a chinneadh mar ionad trádála do dhíorthaigh faoi réir na hoibleagáide trádála a bheidh na cinntí sin, agus chuige sin amháin.

Meastar go bhfuil éifeacht choibhéiseach ag creat dlíthiúil agus maoirseachta tríú tír i gcás ina gcomhlíonfaidh an creat sin na coinníollacha seo a leanas:

- (a) tá na hionaid trádála sa tríú tír sin faoi réir údarú, faoi réir maoirseachta éifeachtaí agus faoi réir a bhforfheidhmithe ar bhonn leanúnach;
- (b) beidh rialacha soiléire agus trédhearcacha ag ionaid trádála maidir le hionstraimí airgeadais a ligean isteach chun trádála sa chaoi is gur féidir na hionstraimí airgeadais sin a thrádáil ar shlí atá cóir, ordúil agus éifeachtúil, agus go mbeidh siad soshannta go saoráideach;
- (c) beidh eisitheoirí ionstraimí airgeadais faoi réir ceanglas faisnéise tréimhsiúil agus leanúnach a áirithíonn leibhéal ard cosanta d'infheisteoirí;
- (d) áiritheoidh sé trédhearcacht agus sláine an mhargaidh trí rialacha lena dtugtar aghaidh ar dhrochúsáid mhargaidh i bhfoirm déileála cos istigh agus cúblála margaidh.

Féadfaidh cinneadh ón gCoimisiún faoin mír seo a bheith teoranta do chatagóirí nó do chatagóirí ionad trádála. Sa chás sin, ní chuirfear ionad trádála tríú tír san áireamh i mír 1(d) ach amháin má thagann sé faoi réim chatagóirí a chlúdaítear leis an gcinneadh ón gCoimisiún.

5. Chun a áirithiú go ndéanfar an tAirteagal seo a chur chun feidhme ar mhodh comhleanúnach, déanfaidh UÉUM dréachtchaighdeán theicniúla rialála a fhorbairt ina sonrú na conarthaí dá dtagraítear i mír 2 a mbeidh éifeacht dhíreach, shubstantiúil agus intuartha acu laistigh den Aontas agus na cásanna inar gá nó inarb iomchuí an oibleagáid trádála chun cosc a chur le himghabháil aon fhoráil den Rialachán sin.

Cuirfidh UÉUM na dréachtchaighdeán theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar cumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeán theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

I gcás inar féidir agus inarb iomchuí, beidh na caighdeán theicniúla rialála dá dtagraítear sa mhír sin comhionann leis na cinn sin arna nglacadh faoi Airteagal 4(4) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

Airteagal 29

Oibleagáid imréitigh le haghaidh díorthach a thrádáiltear ar mhargaí rialáilte agus am glactha leis an imréiteach

1. Áiritheoidh oibreoir margaidh rialáilte go n-imréiteoidh CCP gach idirbheart maidir le díorthaigh a thugtar i gcrích ar an margadh rialáilte sin.

2. Maidir le CCPanna, ionaid trádála agus gnólachtaí infheistíochta a ghníomhóidh mar chomhaltaí imréitigh i gcomhréir le hAirteagal 2(14) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, beidh córais éifeachtacha, nósanna imeachta agus socruithe i bhfeidhm acu i ndáil le díorthaigh imréitithe lena n-áirithiú go gcuirfear idirbhearta i ndíorthaigh imréitithe isteach agus go nglacfar iad le himréiteach chomh tapa is féidir ó thaobh cúrsaí teicniúla de nuair a bheidh córais uathoibríochá á n-úsáid.

Sa mhír seo, ciallaíonn “díorthaigh imréitithe”:

- (a) gach díorthach a bheidh le himréiteach de bhun na hoibleagáide imréitigh faoi mhír 1 den Airteagal seo nó de bhun na hoibleagáide imréitigh faoi Airteagal 4 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012;

(b) gach díorthach a bheidh le himréiteach a chomhaontóidh na páirtithe ábhartha ar shlí eile.

3. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun na híoscheanglais a shonrú do chórais, do nósanna imeachta agus do shocruithe, lena n-áirítear frámaí ama a ghlacadh, faoin Airteagal seo, ag féachaint don ghá le bainistíocht chuí na rioscaí oibríochtúla nó eile a áirithiú.

Beidh údarás leanúnach ag ÚEUM caighdeáin theicniúla rialála bhreise a fhorbairt chun na cinn sin atá i bhfeidhm a uasdátú má mheasann sé go bhfuil gá leis an méid sin agus caighdeáin tionscail ag fabhrú.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear cumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír agus sa dara fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 30

Socruithe Indíreacha Imréitigh

1. Tá socruithe indíreacha imréitigh maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán incheadaithe ar choinníoll nach méadóidh na socruithe sin riosca an chontrapháirtí agus go n-áiríteofar go mbainfidh sócmhainní agus suímh an chontrapháirtí an leas céanna as an gcosaint leis an éifeacht chomhionann lena dtagraítear di in Airteagal 39 agus in Airteagal 48 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

2. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun a shonrú gur bunaíodh na cineálacha socruithe indíreacha seirbhíse imréitigh lena gcomhlíontar na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1, lena n-áiríteofar comhsheasmhacht le forálacha a bhunaítear do dhíorthaigh thar an gcuntar faoi Chaibidil II de Rialachán (AE) 149/2013 (¹).

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear cumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa mhír seo a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 31

Comhbhrú Punainne

1. Nuair a chuirfear comhbhrú punainne ar fáil, ní bheidh gnólachtaí infheistíochta agus oibreoírí margaidh faoi réir na hoibleagáide forghníomhaithe is fearr in Airteagal 27 de Threoir 2014/65/AE, na n-oibleagáidí trédhearcachta in Airteagal 8, in Airteagal 10, in Airteagal 18 agus in Airteagal 21 den Rialachán seo agus na hoibleagáide in Airteagal 1(6) de Threoir 2014/65/AE. Ní bheidh foirceannadh nó athsholáthar na ndíorthach comhábhar sa chomhbhrú punainne faoi réir Airteagal 28 den Rialachán seo.

2. Déanfaidh gnólachtaí infheistíochta agus oibreoírí margaidh, a chuirfidh comhbhrú punainne ar fáil líon na n-idirbheart atá faoi réir chomhbhrú punainne a phoibliú trí APA agus an t-am ar tugadh i gcrích iad laistigh de na teorainneacha ama a shainítear in Airteagal 10.

3. Coimeádfaidh gnólachtaí infheistíochta a chuirfidh comhbhrú punainne ar fáil taifid iomlána agus chruinne ar gach comhbhrú punainne a eagróidh siad nó a mbeidh siad rannpháirteach ann. Cuirfear na taifid sin ar fáil go pras don údarás inniúil nó don ÚEUM arna iarraidh sin dóibh.

(¹) Rialachán tarmligthe (AE) Uimh. 149/2013 ón gCoimisiún an 19 Nollaig 2012 lena bhforlíontar Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le caighdeáin theicniúla rialála ar shocruithe imréitigh indíreacha, an oibleagáid imréitigh, an clár poiblí, rochtain ar ionad trádála, contrapháirtithe neamhairgeadais, agus teicnící maolaithe riosca le haghaidh conarthaí díorthach OTC nach bhfuil imréitithe ag contrapháirtí lárnach (IO L 52, 23.2.2013, lch. 11).

4. Féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmlichte i gcomhréir le hAirteagal 50, bearta a ghlacadh lena sonrúfar an méid seo a leanas:

- (a) na gnéithe de chomhbhrú punainne,
- (b) an fhaisnéis a bheidh le foilsíú de bhun mhír 2,

i gcíbe slí chun úsáid a mhéid is féidir a bhaint as aon choimeád taifead, tuairisciú nó ceanglais foilseacháin láithreacha.

Airteagal 32

Nós imeachta na hoibleagáide trádála

1. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála lena sonrúfar an méid a leanas:

- (a) cibé acu den aicme díorthach a dearbhaíodh faoi réir na hoibleagáide imréitigh i gcomhréir le hAirteagal 5(2) agus (4) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012, nó faoi fho-thacar ábhartha di, a thrádálfar ar na hionaid dá dtagraítear in Airteagal 28(1) den Rialachán seo;
- (b) an dáta nó na dátaí óna mbeidh éifeacht leis an oibleagáid trádála, lena n-áirítear aon chéimniú isteach agus catagóirí na gcontrapháirtithe a mbeidh feidhm ag an oibleagáid maidir leo i gcás ina mbeidh foráil déanta don chéimniú isteach sin agus do na catagóirí contrapháirtithe sin i gcaighdeáin theicniúla rialála i gcomhréir le hAirteagal 5(2)(b) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin laistigh de shé mhí tar éis don Choimisiún na caighdeáin theicniúla rialála a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 5(2) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

Sula gcuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála faoi bhráid an Choimisiúin lena nglacadh, seolfaidh sé comhairliúchán poiblí agus, i gcás inarb iomchuí, féadfaidh sé dul i gcomhairle leis na húdaráis inniúla i dtríú tíortha.

Tugtar an chumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

2. Ionas go mbeidh éifeacht leis an oibleagáid trádála:

- (a) ní mór an aicme díorthach de bhun mhír 1(a) nó fo-thacar iomchuí di a ligean isteach chun a trádála nó a thrádáil ar ionad trádála amháin ar a laghad dá dtagraítear in Airteagal 28(1), agus
- (b) ní mór dóthain leasanna ceannaigh agus díola tríú páirtí a bheith ann san aicme díorthach nó ní mór fo-thacar ábhartha di a bheith ann chun go bhféadfar a mheas go bhfuil aicme díorthach mar sin leachtach a dóthain chun trádáil ar na hionaid dá dtagraítear in Airteagal 28(1) agus orthu sin amháin.

3. Agus na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear i mír 1 á bhforbairt aige, measfaidh ÚEUM go bhfuil an aicme díorthach nó fo-thacar ábhartha di leachtach a ndóthain de bhun na gcritéar seo a leanas:

- (a) meánmhiniúocht agus meánmhéid na dtrádálacha trasna réimse dálaí ar an margadh, ag féachaint do chineál agus do shaolré na dtáirgí laistigh d'aicme na ndíorthach;
- (b) líon agus cineál na rannpháirtithe gníomhacha margaidh lena n-áirítear cóimheas na rannpháirtithe margaidh maidir le táirgí/conarthaí trádáilte i margadh ar leith táirgí.

(c) meánmhéid na raonta difríochta.

Agus na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála á n-ullmhú aige, cuirfidh ÚEUM an tionchar ionchasach san áireamh a d'fhéadfadh a bheith ag an oibleagáid trádála sin ar leachtacht aicme díorthach nó fo-thacair ábhartha de sin agus gníomhaíochtaí trádála úsáideoirí deiridh nach eintitis airgeadais iad.

Cinnfidh ÚEUM cibé acu an mbeidh an aicme díorthach nó fo-thacar de sin go leordhóthanach ina leacht ach amháin in idirbhearta faoi mhéid áirithe.

4. Sainaitheoidh ÚEUM agus cuirfidh sé in iúl don Choimisiún, ar a thionscnamh féin, i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i mír 2 agus i ndiaidh comhairliúchán poiblí a sheoladh, na haicmí díorthach nó na conarthaí díorthach aonair ba cheart a bheith faoi réir na hoibleagáide chun trádáil a dhéanamh ar na hionaid dá dtagraítear in Airteagal 28(1), ach nach mbeidh údarú faighte ag CCP ar bith fós ina leith faoi Airteagal 14 nó Airteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh 648/2012 nó nach ligfeadh isteach chun a dtrádála nó nach dtrádáiltear ar ionad trádála dá dtagraítear in Airteagal 28(1).

Tar éis fógra ó ÚEUM dá dtagraítear sa chéad fhomhír, féadfaidh an Coimisiún glooch ar fhorbairt tograí a fhoilsiú maidir leis na díorthaigh sin a thrádáil ar na hionaid dá dtagraítear in Airteagal 28(1).

5. Cuirfidh ÚEUM faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le mír 1, dréachtchaighdeáin theicniúla rialála nua chun caighdeáin theicniúla reatha rialála a leasú, a chur ar fionraí, nó a aisghairm aon uair a thiocfaidh athrú ábhartha ar na critéir a leagtar amach i mír 2. Sula ndéanfaidh sé amhlaidh, féadfaidh ÚEUM dul i gcomhairle, i gcás inarb iomchuí, le húdaráis inniúla i dtríú tíortha.

Tugtar cumhacht don Choimisiún na caighdeáin theicniúla rialála reatha dá dtagraítear sa mhír seo a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

6. Forbróidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun na critéir dá dtagraítear i mír 2(b) a shonrú.

Cuirfidh ÚEUM dréachtaí de na caighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar cumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 33

Sásra chun rialacha dúblacha nó contrártha a sheachaint

1. Cuideoidh ÚEUM leis an gCoimisiún le linn faireachán a dhéanamh agus tuarascálacha a ullmhú, uair in aghaidh na bliana ar a laghad, le cur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle maidir le cur i bhfeidhm idirnáisiúnta na bprionsabal a leagtar síos in Airteagal 28 agus in Airteagal 29, go háirithe maidir le ceanglais a d'fhéadfadh a bheith dúblach nó contrártha ar rannpháirtithe sa mhargadh, agus moltaí a thabhairt maidir le gníomhartha a d'fhéadfaí a dhéanamh.

2. Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh ina ndearbhófar an méid seo a leanas i dtaca le socrúithe dlíthiúla, maoirseachta agus forfheidhmithe an tríú tír ábhartha:

(a) go mbeidh siad comhionann leis na ceanglais a thig ó Airteagal 28 agus ó Airteagal 29;

(b) go n-áiritheoidh siad rúndacht ghairmiúil atá comhionann leis an rúndacht ghairmiúil a leagtar amach sa Rialachán seo;

(c) go ndéanfar iad a chur i bhfeidhm go héifeachtach agus a fhorfheidhmiú ar mhodh cothromasach agus neamhsaofa ionas go ndéanfar maoirseacht agus forfheidhmiú éifeachtach a áirithiú sa tríú tír sin.

Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 51.

3. Aon ghníomh cur chun feidhme maidir le coibhéis dá dtagraítear i mír 2, an éifeacht a bheidh aige, i dtaca le contrapháirtithe a dhéanfaidh idirbheart faoi réir an Rialacháin seo, go measfar go mbeidh an oibleagáid atá in Airteagal 28 agus in Airteagal 29 comhlíonta i gcás ina mbeidh ar a laghad ceann amháin de na contrapháirtithe bunaithe sa tríú tír sin agus go mbeidh socruithe dlíthiúla, maoirseachta agus forfheidhmithe an tríú tír ábhartha á gcomhlíonadh ag na contrapháirtithe.

4. Déanfaidh an Coimisiún, i gcomhar le ÚEUM, faireachán ar na ceanglais atá coibhéiseach leis na ceanglais sin atá in Airteagal 28 agus in Airteagal 29 a bheith á gcur chun feidhme go héifeachtach ag tríú tíortha ar glacadh gníomh cur chun feidhme maidir le coibhéis ina leith, agus tuairisceoidh an Coimisiún go rialta, ar bhonn bliantúil ar a laghad, chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.

Laistigh de 30 lá féilire tar éis don Choimisiún an tuarascáil a thíolacadh agus i gcás ina nochfar sa tuarascáil go bhfuil locht nó neamhréireacht maidir leis na ceanglais choibhéiseacha a chur i bhfeidhm ag údarais tríú tír, féadfaidh an Coimisiún an t-aitheantas a tharraingt siar a bheidh ag creat dlíthiúil an tríú tír atá i dtrácht mar chreat coibhéiseach. I gcás ina ndéanfar gníomh cur chun feidhme maidir le coibhéis a tharraingt siar, beidh idirbhearta na gcontrapháirtithe faoi réir na gceanglas uile arís go huathoibríoch atá in Airteagal 28 agus in Airteagal 29 den Rialachán seo.

Airteagal 34

Clár díorthach faoi réir na hoibleagáide trádála

Coimeádfaidh ÚEUM clár ina sonrúfar, ar bhealach uileghabhálach agus aonchiallach, na díorthaigh atá faoi réir na hoibleagáide chun trádáil a dhéanamh ar na hionaid dá dtagraítear in Airteagal 28(1), na hionaid ina ligfeadh isteach chun a dtrádála nó ar a dtrádáiltear iad, agus na dátaí óna mbeidh éifeacht leis an oibleagáid agus foilseoidh sé ar a shuíomh gréasáin é.

TEIDEAL VI

ROCHTAIN NEAMH-IDIRDHEALAITHEACH IMRÉITIGH I GCÁS IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS

Airteagal 35

Rochtain neamh-idirdhealaitheach ar CCP

1. Gan dochar d'Airteagal 7 de Rialachán (AE) Uimh 648/2012, glacfaidh CCP le hionstraimí airgeadais a imríteach ar bhonn neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach, lena n-áirítear maidir le ceanglais chomhthaoibhachta agus táillí a bhaineann le rochtain, beag beann ar an ionad trádála ina bhforghníomhófar an t-idirbheart. Áiríteoidh sin ach go háirithe go mbeidh an ceart ag ionad trádála ar láimhseáil neamh-idirdhealaitheach ar chonarthaí arna dtrádáil ar an ionad trádála sin sna téarmaí seo a leanas:

- (a) ceanglais chomhthaoibhachta agus glanluacháil conarthaí atá coibhéiseach, i gcás nach mbeadh cuimsiú na gconarthaí sin sa dún-amach agus i nósanna imeachta glanluachála eile de chuid CCP atá bunaithe ar an dlí dócmhainneachta is infheidhme ina bhaol ar fheidhmiú réidh agus ordúil, ar bhailíocht nó ar in-fhorfheidhmitheacht na nósanna imeachta sin; agus
- (b) traséarlaisiú le conarthaí comhchoibhneasacha arna n-imríteach ag an CCP céanna faoi shamhail riosca a chomhlíonann Airteagal 41 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

Féadfaidh CCP a éileamh go ndéanfaidh ionad trádála na ceanglais oibríochtúla agus teicniúla arna mbunú ag an CCP, lena n-áirítear na ceanglais um bainistiú riosca, a chomhlíonadh. Níl feidhm ag an gceanglas sa mhír sin maidir le hidirbheart díorthach ar bith atá faoi réir na n-oibleagáidí rochtana faoi Airteagal 7 de Rialachán (AE) Uimh 648/2012 cheana féin.

Ní bheidh CCP faoi cheangal ag an Airteagal seo má tá dlúthbhaint aige le hionad trádála ar tugadh fógra dó faoi Airteagal 36(5).

2. Cuirfeadh iarratas chun rochtain a fháil ar CCP trí ionad trádála faoi bhráid an CCP, a údarais inniúil ábhartha agus údarás inniúil an ionaid trádála go foirmiúil. Sonrófar san iarratas sin na cineálacha ionstraimí airgeadais a n-iarrtar rochtain ina leith.

3. Tabharfaidh an CCP freagra i scríbhinn don ionad trádála laistigh de trí mhí i gcás urrús inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid, agus laistigh de shé mhí i gcás díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán, ag údarú na rochtana, ar choinníoll gur dheonaigh an t-údarás inniúil ábhartha rochtain de bhun mhír 4, nó ag díúltú na rochtana. Ní fhéadfaidh an CCP iarratas ar rochtain a dhiúltú ach amháin faoi na coinníollacha atá sonraithe i mír 6(a). Má dhiúltaíonn CCP rochtain a thabhairt tabharfaidh sé na cúiseanna iomlána leis sin ina fhreagra agus cuirfidh a údarás inniúil ar an eolas i scríbhinn faoin gcinneadh sin. I gcás ina mbeidh an t-ionad trádála bunaithe i mBallstát difriúil leis an CCP, tabharfaidh an CCP an fógra agus an réasúnaíocht sin d'údarás inniúil an ionaid trádála. Ceadóidh an CCP rochtain laistigh de trí mhí tar éis dó freagra deimhneach ar thabhairt ar an iarratas ar rochtain.

4. Déanfaidh údarás inniúil an CCP nó údarás inniúil an ionaid trádála rochtain ar ionad trádála a dheonú ar CCP sna cásanna seo a leanas amháin:

(a) i gcás nach n-éileofaí socrú idir-inoibritheachta le rochtain mar sin, i ndáil le díorthaigh nach díorthaigh thar an gcontar iad de bhun Airteagal 2(7) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012; nó

(b) i gcás nach mbeadh an rochtain sin ina bagairt ar fheidhmiú réidh agus ordúil na margáí, go háirithe mar gheall ar ilroinnt leachtachta, nó sa chás ina mbeadh tionchar dochrach acu ar an riosca sistéamach.

Ní chuirfeadh cosc le haon ní i bpointe (a) den chéad fhomhír ar rochtain a dheonú i gcás ina n-éileofar idir-inoibritheacht leis an iarratas dá dtagraítear i mír 2 agus inar thoiligh an t-ionad trádála agus na CCPanna uile atá rannpháirteach sa socrú idir-inoibritheachta a bheartaítear leis an socrú agus ina mbeadh na rioscaí a mbeadh an CCP reatha neamhchosanta dóibh a eascraíonn ó shuímh idir-CCP comhthabhairte ag tríú páirtí.

I gcás inarb é an gá atá le socrú idir-inoibritheachta is cúis le hiarratas a dhiúltú nó is cúis i bpáirt leis sin, tabharfaidh an t-ionad trádála comhairle don CCP agus cuirfidh sé ÚEUM ar an eolas faoi na CCPanna eile a bhfuil rochtain acu ar an ionad trádála agus foilseoidh ÚEUM an fhaisnéis sin ionas go bhféadfaidh gnólachtaí infheistíochta rogha a dhéanamh a gcearta a fheidhmiú faoi Airteagal 37 de Threoir 2014/65/AE i ndáil leis na contrapháirithe lárnacha sin chun socrúithe eile maidir le rochtain a éascú.

Má dhiúltaíonn údarás inniúil rochtain eiseoidh sé a chinneadh laistigh de dhá mhí tar éis dó an t-iarratas dá dtagraítear i mír 2 a fháil agus tabharfaidh sé cúiseanna iomlána leis sin don údarás inniúil eile, don CCP agus don ionad trádála lena n-áirítear an fhianaise a bhfuil an cinneadh bunaithe uirthi.

5. I gcás urrús inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid, contrapháirtí lárnach a bunaíodh as an nua agus a údaraíodh mar CCP mar a shainítear in Airteagal 2(1) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 chun imréiteach a dhéanamh faoi Airteagal 17 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 nó gur tugadh aitheantas dó faoi Airteagal 25 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 nó a údaraíodh faoi chóras údarúcháin náisiúnta a bhí ann cheana féin ar feadh tréimhse is lú ná trí bliana an 2 Iúil 2014, féadfaidh sé roimh an 3 Eanáir 2017, iarratas a dhéanamh chuig a údarás inniúil chun leas a bhaint as socrúithe idirthréimhseacha. Féadfaidh an t-údarás inniúil cinneadh a dhéanamh nach bhfuil feidhm ag an Airteagal seo don CCP i ndáil le hurrúis inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid, ar feadh idirthréimhse go dtí an 3 Iúil 2019.

I gcás ina ndéanfar idirthréimhse den sórt sin a fhorghas, ní fhéadfaidh an CCP leas a bhaint as cearta rochtana faoi Airteagal 36 ná faoin Airteagal seo i dtaca le hurrúis inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid ar feadh thréimhse an tsocrúithe idirthréimhsigh sin. Tabharfaidh an t-údarás inniúil fógra do chomhaltaí choláiste na n-údarás inniúil don CCP agus do ÚEUM nuair a dhéanfar idirthréimhse a fhorghas. Foilseoidh ÚEUM liosta de gach fógra a gheobhaidh sé.

I gcás ina mbeidh dlúthbhaint ag CCP arna fhorghas do shocrúithe idirthréimhseacha faoin mír seo le hionad trádála amháin nó níos mó, ní bhainfidh na hionaid trádála sin aon leas as cearta rochtana faoi Airteagal 36 ná faoin Airteagal seo i dtaca le hurrúis inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid ar feadh thréimhse an tsocrúithe idirthréimhsigh sin.

Maidir le CCP a údarófar le linn na tréimhse trí bliana roimh theacht i bhfeidhm, ach a dhéantar de bharr cumaisc agus fála lena mbaineann CCP amháin ar laghad a bheidh údaraithe roimh an tréimhse sin, ní cheadófar dó iarratas a dhéanamh ar shocrúithe idirthréimhseacha faoin mír seo.

6. Ullmhóidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an méid seo a leanas a shonrú:
- (a) na coinníollacha sonracha faoina bhféadfaidh CCP iarraidh ar rochtain a dhiúltú, lena n-áirítear líon réamh-mheasta na n-idirbheart, líon agus cineál na n-úsáideoirí, socruithe chun riosca agus castacht oibríochtúil a bhainistiú nó tosca eile faoi deara rioscaí suntasacha míchuí a chruthú;
  - (b) na coinníollacha faoina gceadóidh CCP rochtain, lena n-áirítear rúndacht na faisnéise arna soláthar maidir le hionstraimí airgeadais le linn na céime forbartha, an bonn neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach maidir le táillí imréitigh, ceanglais chomhthaobhachta agus ceanglais oibriúcháin maidir le héarlaisiú;
  - (c) na coinníollacha faoina mbeidh deonú rochtana ina bhgairt ar feidhmiú réidh agus ordúil na margaí nó faoina mbeadh tionchar dochrach aige ar an riosca sistéamach;
  - (d) an nós imeachta chun fógra a dhéanamh faoi mhír 5;
  - (e) na coinníollach le haghaidh láimhseála neamh-idirdhealaithe ó thaobh an chaoi a láimhseáiltear conarthaí arna dtrádáil ar a ardán a fhad a bhaineann le ceanglais chomhthaobhachta agus glanluacháil conarthaí atá coibhéseach go heacnamaíoch agus le tras-éarlaisiú le conarthaí comhchoibhneasacha a d'imréitigh an CCP céanna.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmligtear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 36

Rochtain neamh-idirdhealaitheach ar ionad trádála

1. Gan dochar d'Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh 648/2012, soláthróidh ionad trádála fothaí trádála ar bhonn neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach, lena n-áirítear maidir le táillí a bhaineann le rochtain, ar é a iarraidh, do CCP ar bith atá údaraithe nó aitheanta le Rialachán (AE) Uimh 648/2012 ar mian leis idirbhearta in ionstraimí airgeadais a rinneadh ar an ionad trádála sin a imréiteach. Níl feidhm ag an gceanglas sin maidir le hidirbheart díorthach ar bith atá faoi réir na n-oibleagáidí rochtana faoi Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh 648/2012 cheana féin.

Ní bheidh ionad trádála faoi cheangal ag an Airteagal seo má tá dlúthbhaint aige le CCP a mbeidh fógra tugtha dó go bhfuil sé ag baint leas as socruithe idirthréimhseacha faoi Airteagal 35(5).

2. Déanfar iarratas chun rochtain a fháil ar ionad trádála ag CCP a chur go foirmiúil faoi bhráid an ionaid trádála, a údarás inniúil ábhartha agus údarás inniúil an chontrapháití lárnaigh.

3. Tabharfaidh an t-ionad trádála freagra i scríbhinn don CCP laistigh de thrí mhí i gcás urrús inaistrithe agus ionstraimí mhargadh an airgid, agus laistigh de shé mhí i gcás díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán, ag údarú na rochtana, ar choinníoll gur dheonaigh an t-údarás inniúil ábhartha rochtain de bhun mhír 4, nó ag diúltú na rochtana. Ní fhéadfaidh an t-ionad trádála rochtain a dhiúltú ach amháin faoi na coinníollacha atá sonraithe faoi mhír 6(a). Sa chás ina ndiúltófar rochtain tabharfaidh an t-ionad trádála cúiseanna iomlána leis an gcinneadh sin ina fhreagra agus cuirfidh sé a údarás inniúil ar an eolas i scríbhinn faoin gcinneadh. I gcás ina mbeidh an CCP bunaithe i mBallstát difriúil leis an CCP, tabharfaidh an t-ionad trádála an fógra agus an réasúnaíocht sin d'údarás inniúil an CCP. Ceadóidh an t-ionad trádála rochtain laistigh de thrí mhí tar éis dó freagra deimhneach a thabhairt ar an iarratas ar rochtain.

4. Déanfaidh údarás inniúil an ionaid trádála nó údarás inniúil an CCP rochtain ar ionad trádála a dheonú ar CCP sna cásanna seo a leanas amháin:

- (a) nach n-éileofaí socrú idir-inoibritheachta le rochtain mar sin, i ndáil le díorthaigh nach díorthaigh thar an gcuntar iad de bhun Airteagal 2(7) de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012; nó
- (b) nach mbeadh an rochtain sin ina bagairt ar fheidhmiú réidh agus ordúil na margaí, go háirithe mar gheall ar ilroinnt leachtachta agus ina mbeidh sásraí leordhóthanacha i bhfeidhm ag an ionad trádála chun ilroinnt mar sin a chosc, nó sa chás nach mbeadh tionchar dochrach acu ar an riosca sistéamach.

Ní chuirfear cosc le haon ní i bpointe (a) den chéad fhomhír ar rochtain a dheonú i gcás ina n-éilítear idir-inoibritheacht leis an iarratas dá dtagraítear i mír 2 agus inar thoiligh an t-ionad trádála agus na CCPanna uile atá rannpháirteach sa socrú idir-inoibritheachta a bheartaítear leis an socrú agus ina mbeidh na rioscaí a mbeidh an CCP reatha neamhchosanta dóibh a eascraíonn ó shuímh idir-CCP comhthaobhaithe ag tríú páirtí.

I gcás inarb é an gá atá le socrú idir-inoibritheachta is cúis le hiarratas a dhiúltú nó is cúis i bpáirt leis sin, tabharfaidh an t-ionad trádála comhairle don CCP agus cuirfidh sé ÚEUM ar an eolas faoi na CPPanna eile a bhfuil rochtain acu ar an ionad trádála agus foilseoidh ÚEUM an fhaisnéis sin ionas go bhféadfaidh gnólachtaí infheistíochta rogha a dhéanamh a gcearta a fheidhmiú faoi Airteagal 37 de Threoir 2014/65/AE i ndáil leis na CCPanna sin chun socrúithe eile maidir le rochtain a éascú.

Má dhiúltaíonn údarás inniúil rochtain eiseoidh sé a chinneadh laistigh de dhá mhí tar éis dó an t-iarratas dá dtagraítear i mír 2 a fháil agus tabharfaidh sé cúiseanna iomlána leis an gcinneadh sin don údarás inniúil eile, don ionad trádála agus don CCP lena n-áirítear an fhianaise a bhfuil a chinneadh bunaithe uirthi.

5. I gcás díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán, maidir le hionad trádála a thiteann faoi bhun na tairisí ábhartha sa bhliain féilire roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, féadfaidh sé, roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, fógra a thabhairt do ÚEUM agus dá udaráis inniúla nach mian leis a bheith faoi cheangal ag an Airteagal seo i gcás díorthach arna dtrádáil ar mhalartán a bheidh curtha san áireamh sa tairseach sin, ar feadh tréimhse tríocha mí ó chur i bhfeidhm an Rialacháin seo. Maidir le hionad trádála a fhanann faoi bhun na tairisí ábhartha gach bliain den tréimhse trí bliana sin, nó níos faide, féadfaidh sé, ag deireadh na tréimhse sin, fógra a thabhairt do ÚEUM agus dá udaráis inniúla nár mhian leis leanúint a bheith faoi cheangal ag an Airteagal seo go ceann tríocha mí breise. I gcás ina dtabharfar fógra, ní fhéadfaidh an t-ionad trádála leas a bhaint as na cearta rochtana faoi Airteagal 35 ná faoin Airteagal seo i gcás díorthach arna dtrádáil ar mhalartán a bheidh curtha san áireamh sa tairseach sin, ar feadh tréimhse na rogha sin chun fanacht amuigh. Foilseoidh ÚEUM liosta de gach fógra a gheobhaidh sé.

Is é méid barúlach bliantúil arna thrádáil de EUR 1 000 000 milliún an tairseach ábhartha don rogha sin chun fanacht amuigh. Beidh an méid barúlach aon-áirithe agus áireofar ann gach idirbheart i ndíorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán a thabharfar i gcrích faoi rialacha an ionaid trádála.

I gcás inar cuid de ghrúpa an t-ionad trádála lena bhfuil dlúthbhaint aige, ríomhfar an tairseach trí mhéid barúlach bliantúil arna thrádáil na n-ionad trádála uile sa ghrúpa atá bunaithe san Aontas a chomhaireamh.

I gcás ina mbeidh dlúthbhaint ag ionad trádála a bheidh tar éis fógra a thabhairt faoin mír seo le CCP amháin nó níos mó, ní bhainfidh na CCPanna sin leas as cearta rochtana faoi Airteagal 35 ná faoin Airteagal seo i gcás díorthach arna dtrádáil ar mhalartán laistigh den tairseach ábhartha sin, ar feadh tréimhse an rogha chun fanacht amuigh.

6. Ullmhóidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an méid a leanas a shonrú:

- (a) na coinníollacha sonracha faoina bhféadfaidh ionad trádála iarraidh ar rochtain a dhiúltú, lena n-áirítear na coinníollacha atá bunaithe ar líon réamh-mheasta na n-idirbheart, líon na n-úsáideoirí, socrúithe chun riosca agus castacht oibríochtúil a bhainistiú nó tosca eile atá faoi deara rioscaí suntasacha míchuí;

- (b) na coinníollacha faoina dtabharfar rochtain, lena n-áirítear rúndacht na faisnéise arna soláthar maidir le hionstraimí airgeadais le linn na céime forbartha, agus an bonn neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach maidir le táillí a bhaineann le rochtain;
- (c) na coinníollacha ina bhféadfaidh rochtain a dheonú a bheith mar bhagairt ar fheidhmiú réidh agus ordúil na margaí nó ina mbeadh tionchar dochrach aige ar an riosca sistémach;
- (d) an nós imeachta chun fógra a dhéanamh faoi mhír 5, lena n-áirítear sonraíochtaí breise chun an méid barúlach a ríomh agus an modh lena bhféadfaidh ÚEUM ríomh líon na n-idirbheart a fhíorú agus an rogha chun fanacht amuigh a fhormheas.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Déantar cumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 37

Rochtain neamh-idirdhealaitheach ar thagarmharcanna agus an oibleagáid tagarmharcanna a cheadúnú

1. Sa chás ina ndéanfar luach ionstraim airgeadais ar bith a ríomh trí thagairt do thagarmharc, áiritheoidh duine a mbeidh cearta dílsithe aige ar an tagarmharc go mbeidh, chun críocha trádála agus imréitigh, rochtain neamh-idirdhealaitheach ag CCPanna agus ag ionaid trádála ar na nithe seo a leanas:

- (a) fothaí ábhartha praghsanna agus sonraí agus faisnéis faoi chomhdhéanamh, faoi mhodheolaíocht agus faoi phraghsáil an tagarmhairc sin chun críocha imréitigh agus trádála; agus
- (b) ceadúnais.

Deonófar ceadúnas lena n-áirítear rochtain ar fhaisnéis ar bhonn cothrom, réasúnach agus neamh-idirdhealaitheach laistigh de thrí mhí tar éis na hiarrata ó CCP nó ó ionad trádála.

Ceadófar rochtain ar phraghas réasúnacha tráchtála lena gcuirfear i gcuntas an praghas ar a ndéanfaidh rochtain ar an tagarmharc nó ar a bhfuil na cearta maoine intleachtúla ceadúnaithe ar théamaí coibhéiseacha le CCP eile, ionaid eile trádála nó aon duine eile lena mbaineann chun críocha imréitigh agus trádála. Ní fhéadfar praghsanna éagsúla a ghearradh ar CCPanna éagsúla, ar ionaid trádála éagsúla nó ar dhaoine éagsúla eile lena mbaineann ach amháin ina mbeidh údar cuí go hoibiachtúil leis sin ag féachaint do chúinsí réasúnta tráchtála amháin méid, raon feidhme nó an réimse úsáide atá éilithe.

2. I gcás ina bhforbrófar tagarmharc nua tar éis an 3 Eanáir 2017, tosóidh an oibleagáid é a cheadúnú tráth nach déanaí ná 30 mí tar éis d'ionstraim airgeadais a thagraíonn don tagarmharc sin teacht isteach nó dul i mbun trádála. I gcás ina mbeidh tagarmharc atá ann cheana ag duine a bhfuil cearta dílsithe aige ar thagarmharc nua, bunóidh an duine sin go gcomhlíonfaidh an tagarmharc nua, murab ionann is aon chineál tagarmhairc a bheadh ann cheana, na critéir charnacha a leanas:

- (a) nach cóip ná leasú é an tagarmharc nua ar aon chineál tagarmhairc a bheadh ann cheana agus go mbeidh éagsúlacht bhríoch ag an modheolaíocht, lena n-áirítear na sonraí a bhaineann léi, ón modheolaíocht a bhaineann le haon chineál tagarmhairc a bheadh ann cheana; agus
- (b) nach ionadaí an tagarmharc nua ar aon chineál tagarmhairc a bheadh ann cheana.

Beidh an mhír seo gan dochar do chur i bhfeidhm rialacha iomaíochta agus, go háirithe, d'Airteagal 101 agus d'Airteagal 102 CFAE.

3. Ní bheidh cead ag CCP, ionad trádála ná eintiteas lena mbaineann ar bith comhaontú a dhéanamh le haon soláthraí tagarmhairc a mbeadh d'éifeacht aige:

- (a) cosc a chur ar CCP nó ar ionad trádála ar bith rochtain a fháil ar an bhfaisnéis nó ar na cearta sin dá dtagraítear i mír 1; nó
- (b) cosc a chur ar CCP nó ar ionad trádála ar bith rochtain a fháil ar cheadúnas den sórt sin dá dtagraítear i mír 1.

4. Ullmhóidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála chun an méid a leanas a shonrú:

- (a) an fhaisnéis tríd an gceadúnú a chuirfear ar fáil faoi mhír 1(a), lena húsáid ag an CCP nó ag an ionad trádála amháin;
- (b) coinníollacha eile faoina ndeonófar rochtain, lena n-áirítear rúndacht na faisnéise a sholáthraítear;
- (c) na caighdeáin lena dtreoraítear conas a fhéadfar a chruthú gur tagarmharc nua atá ann i gcomhréir le mír 2(a) agus (b).

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgítear an chumhacht chuig an gCoimisiún chun na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 38

Rochtain le haghaidh CCPanna agus ionad trádála tríú tíortha

1. Féadfaidh ionad trádála a bheidh bunaithe i dtríú tír rochtain ar CCP a bheidh bunaithe san Aontas a iarraidh ar choinníoll go mbeidh cinneadh glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 28(4) a bhaineann leis an tríú tír sin. Féadfaidh CCP a bheidh bunaithe i dtríú tír rochtain ar ionad trádála a bheidh bunaithe san Aontas a iarraidh faoi réir an CCP sin a bheith aitheanta faoi Airteagal 25 de Rialachán (AE) Uimh 648/2012. Ní cheadófar do CCPanna agus d'ionaid trádála a bheidh bunaithe i dtríú tíortha úsáid a bhaint as na cearta rochtana in Airteagal 35 go hAirteagal 36 ach amháin ar choinníoll go mbeidh cinneadh glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le mír 3 go meastar go bhforálann an creat dlíthiúil agus maoirseachta do chóras coibhéiseach éifeachtach chun CCPanna agus ionaid trádála atá údaraithe faoi chórais éifeachtacha rochtain a bheith acu ar CCPanna agus ar ionaid trádála atá bunaithe sa tríú tír sin.

2. Ní fhéadfaidh CCPanna agus ionaid trádála arna mbunú i dtríú tíortha ceadúnas agus cearta rochtana a iarraidh i gcomhréir le hAirteagal 37 ach amháin ar choinníoll go mbeidh cinneadh glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le mír 3 den Airteagal go meastar go bhforálann an creat dlíthiúil agus maoirseachta an tríú tír sin do chóras coibhéiseach éifeachtach faoina gceadaítear do CCPanna agus ionaid trádála atá údaraithe i ndlínsí eachtracha rochtain a bheith acu ar bhonn cothrom réasúnach agus neamh-idirdhealaitheach maidir leis na nithe seo a leanas:

(a) fothaí ábhartha praghsanna agus sonraí agus faisnéis faoi chomhdhéanamh, faoi mhodheolaíocht agus faoi phraghsáil tagarmharc chun críocha imréitigh agus trádála; agus

(b) ceadúnais,

ó dhaoine a mbeidh cearta dílsithe acu ar thagarmharcanna a bheidh bunaithe sa tríú tír sin.

3. Féadfaidh an Coimisiún, i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 51, cinntí a ghlacadh á gcinneadh go n-áiritheoidh creat dlíthiúil agus maoirseachta tríú tír go gcomhlíonfaidh ionad trádála agus CCP atá údaraithe sa tríú tír sin ceanglais atá ceangailteach go dlíthiúil agus atá coibhéiseach leis na ceanglais dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo agus atá faoi réir ag maoirseacht agus forghníomhú éifeachtach sa tríú tír sin.

Measfar go mbeidh creat dlíthiúil agus maoirseachta tríú tír coibhéiseach i gcás ina gcomhlíonfaidh an creat sin na coinníollacha seo a leanas:

- (a) go mbeidh na hionaid trádála sa tríú tír sin faoi réir údarú, faoi réir maoirseachta éifeachtaí agus faoi réir a bhforfheidhmithe ar bhonn leanúnach;
- (b) go bhforálfaidh sé do chóras coibhéiseach éifeachtach trína cheadú do CCPanna agus ionaid trádála a bheidh údaraithe faoi chórais eachtracha rochtain a bheith acu ar CCPanna agus ar ionaid trádála a bheidh bunaithe sa tríú tír sin;
- (c) go bhforálfaidh creat dlíthiúil agus maoirseachta an tríú tír sin do chóras éifeachtach coibhéiseach faoina gceadófar do CCPanna agus d'ionaid trádála a bheidh údaraithe i ndlínse eachtrach rochtain a bheith acu ar bhonn cothrom réasúnach agus neamh-idirdhealaitheach maidir leis na nithe seo a leanas:
  - (i) fothaí ábhartha praghsanna agus sonraí agus faisnéis faoi chomhdhéanamh, faoi mhodheolaíocht agus faoi phraghsáil tagarmharc chun críocha imréitigh agus trádála; agus
  - (ii) ceadúnais,

ó dhaoine a mbeidh cearta dílsithe acu ar thagarmharcanna a bheidh bunaithe sa tríú tír sin.

TEIDEAL VII

BEARTA MAOIRSEACHTA MAIDIR LE HIDIRGHABHÁIL TÁIRGE AGUS SUÍOMHANNA

CAIBIDIL 1

Faireachán táirge agus idirghabháil

Airteagal 39

Faireacháin margaidh

1. I gcomhréir le hAirteagal 9(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010, déanfaidh ÚEUM faireachán ar a margadh d'ionstraimí airgeadais a dhéantar a chur ar an margadh, a scaipeadh agus a dhíol san Aontas.
2. I gcomhréir le hAirteagal 9(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010, déanfaidh ÚBE faireachán ar an margadh, do thaiscí struchtúraithe a chuirtear ar an margadh, a dháiltear, nó a dhíoltar san Aontas.
3. Déanfaidh údaráis inniúla faireachán ar an margadh d'ionstraimí airgeadais agus do thaiscí struchtúraithe a chuirtear ar an margadh, a dháiltear nó a dhíoltar ina mBallstát nó ón mBallstát sin.

Airteagal 40

Cumhachtaí idirghabhála sealadacha ÚEUM

1. I gcomhréir le hAirteagal 9(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010, i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha i mír 2 agus i mír 3, féadfaidh ÚEUM toirmeasc nó srian sealadach a chur ar na nithe seo a leanas san Aontas:
  - (a) margú, dáileadh nó díol ionstraimí airgeadais áirithe nó ionstraimí airgeadais a bhfuil gnéithe sonraithe ag baint leo; nó

(b) cineál gníomhaíochta airgeadais nó cleachtais.

Féadfaidh feidhm a bheith le toirmeasc nó le srian i dtosca áirithe, nó a bheith faoi réir eisceachtaí a bheidh sonraithe ag ÚEUM.

2. Ní ghlacfaidh ÚEUM cinneadh faoi mhír 1 ach amháin mura gcomhlíonar na coinníollacha seo a leanas ar fad:

(a) go dtabharfaidh an ghníomhaíocht a bheidh beartaithe aghaidh ar ábhar inní nó bagairt suntasach do chosaint infheisteoirí nó d'fheidhmiú rianúil agus do shláine margáí airgeadais nó margáí tráchtarraí do chobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine san Aontas;

(b) na ceanglais rialála faoi dhlí an Aontais atá infheidhme maidir leis an ionstraim airgeadais nó maidir leis an ngníomhaíocht i gceist, nach rachaidh siad i ngleic leis an mbaol;

(c) nach mbeidh údarás inniúil nó údarás inniúla tar éis gníomhaíocht a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar an mbaol nó nach leor na gníomhaíochtaí a glacadh chun aghaidh a thabhairt ar an mbaol sin go leordhóthanach.

I gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha a leagtar amach sa chéad fhomhír, féadfaidh ÚEUM an toirmeasc nó an srian dá dtagraítear i mír 1 ar bhonn réamhchúraim a fhorchur sula ndéanfar ionstraim airgeadais a mhargú, a dháileadh nó a dhíol do chliaint.

3. Agus gníomhaíocht á déanamh faoin Airteagal seo, áiritheoidh ÚEUM an méid seo a leanas faoin ngníomhaíocht:

(a) nach mbeidh éifeacht dhochrach ag an ngníomhaíocht ar éifeachtúlacht na margáí airgeadais ná ar infheisteoirí, atá díréireach leis na sochair a thabharfaidh an ghníomhaíocht;

(b) nach gcruthóidh sí riosca arbatráiste rialála; agus

(c) go ndéanfar an beart tar éis dul i gcomhairle leis na comhlachtaí poiblí atá inniúil maidir le maoirseacht, riarachán agus rialú na margáí talmhaíochta fisiceacha faoi Rialachán (CE) Uimh. 1234/2007, sa chás go mbainfidh an beart le díorthaigh tráchtarraí talmhaíochta.

I gcás ina mbeidh beart déanta ag údarás inniúil nó ag údarás inniúla faoi Airteagal 42, féadfaidh ÚEUM aon cheann de na bearta dá dtagraítear i mír 1 a dhéanamh gan an tuairim dá bhforáiltear in Airteagal 43 a eisiúint.

4. Sula gcinnfear aon gníomhaíocht a ghlacadh faoin Airteagal seo, tabharfaidh ÚEUM fógra do na húdaráis inniúla maidir leis an ngníomhaíocht atá beartaithe aige.

5. Foilseoidh ÚEUM ar a shuíomh gréasáin fógra faoi aon chinneadh chun aon gníomhaíocht a dhéanamh faoin Airteagal seo. Saineofar san fhógra mionsonraí an toirmisc nó an tsriain agus sonrófár tráth i ndiaidh an fógra a fhoilsiú óna mbeidh éifeacht leis na bearta. Ní bheidh feidhm ag toirmeasc ná srian ach amháin maidir le gníomhaíocht a dhéanfar tar éis do na bearta teacht i bhfeidhm.

6. Déanfaidh ÚEUM athbhreithniú ar thoirmeasc nó ar shrian arna fhorchur faoi mhír 1 ag idirthréimhsí iomchuí agus uair gach trí mhí ar a laghad. Mura ndéanfar an toirmeasc nó an srian a athnuachan tar éis na tréimhse trí mhí sin, rachaidh sé in éag.

7. Beidh forlámhas ag gníomhaíocht a ghlacfaidh ÚEUM faoin Airteagal seo ar aon gníomhaíocht eile a rinne údarás inniúil roimhe sin.

8. Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 lena sonrófar critéir agus tosca a bheidh le cur san áireamh ag ÚEUM agus iad ag cinneadh cathain a bheidh ábhar mór inní i gceist maidir le cosaint infheisteoirí nó a bheidh baol i gceist maidir le feidhmiú rianúil agus sláine margai airgeadais nó margai tráchtearraí nó le cobhsaíocht chóras iomlán airgeadais an Aontais dá dtagraítear i mír 2(a), nó le cobhsaíocht cuid den chóras sin.

Áireofar leis na critéir agus na tosca sin:

- (a) an méid castachta a bhaineann le hionstraim airgeadais agus an caidreamh leis an gcineál cliaint a ndéanfar é a mhargú nó a dhíol dóibh;
- (b) méid nó luach barúlach a bhaineann le hionstraimí airgeadais a eisiúint;
- (c) a nuála is atá ionstraim airgeadais, gníomhaíocht nó cleachtas;
- (d) an gh iaráil a sholáthraíonn ionstraim airgeadais nó cleachtas.

Airteagal 41

Cumhachtaí sealadacha idirghabhála ÚBE

1. I gcomhréir le hAirteagal 9(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1093/2010, i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha i mír 2 agus i mír 3, féadfaidh ÚBE toirmeasc nó srian sealadach a chur ar na nithe seo a leanas san Aontas:

- (a) margú, dáileadh nó díol taiscí struchtúraithe áirithe nó taiscí struchtúraithe a bhfuil gnéithe sonraithe ag baint leo; nó
- (b) cineál gníomhaíochta airgeadais nó cleachtais.

Féadfaidh feidhm a bheith le toirmeasc nó le srian i dtosca áirithe, nó a bheith faoi réir eisceachtaí a bheidh sonraithe ag ÚBE.

2. Ní ghlacfaidh ÚBE cinneadh faoi mhír 1 mura gcomhlíonfar na coinníollacha seo a leanas ar fad:

- (a) go dtabharfaidh an ghníomhaíocht a bheidh beartaithe aghaidh ar an ábhar inní nó ar an mbaol faoi leith do chosaint infheisteoirí nó d'fheidhmiú rianúil agus do shláine margai airgeadais nó do chobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine san Aontas;
- (b) na ceanglais rialála faoi dhlí an Aontais a bheidh infheidhme maidir leis an taise struchtúraithe nó maidir leis an ngníomhaíocht i gceist, nach rachaidh siad i ngleic leis an mbaol; agus
- (c) nach mbeidh údarás inniúil ná údarás inniúla tar éis gníomhaíocht a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar an mbaol nó nach leor na gníomhaíochtaí a bheidh déanta chun aghaidh a thabhairt ar an mbaol sin go sásúil.

I gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha a leagtar amach sa chéad fhómhír, féadfaidh ÚBE an toirmeasc nó an srian dá dtagraítear i mír 1 a fhorchur ar bhonn réamhchúraim sula ndéanfar taise struchtúraithe a mhargú, a dháileadh nó a dhíol do chliaint.

3. Le linn don ÚBE gníomhaíocht a ghlacadh faoin Airteagal seo, déanfaidh sé an méid seo a leanas a áirithiú maidir leis an ngníomhaíocht:

- (a) nach mbeidh éifeacht dhochrach ag an ngníomhaíocht ar éifeachtúlacht na margai airgeadais ná ar infheisteoirí, a bheidh díréireach leis na sochair a thabharfaidh an ghníomhaíocht; agus

(b) nach í an ghníomhaíocht faoi deara riosca arbatráiste rialála.

I gcás ina mbeidh beart déanta ag údarás inniúil nó ag údarás inniúla faoi Airteagal 42, féadfaidh ÚBE aon cheann de na bearta dá dtagraítear i mír 1 a dhéanamh gan an tuairim dá bhforáiltear in Airteagal 43 a eisiúint.

4. Sula gcinnfear aon ghníomhaíocht a dhéanamh faoin Airteagal seo, tabharfaidh ÚBE fógra do na húdarás inniúla maidir leis an ngníomhaíocht atá beartaithe aige.

5. Foilseoidh ÚBE fógra ar a shuíomh gréasáin faoi aon chinneadh maidir le haon ghníomhaíocht a dhéanamh faoin Airteagal seo. Saineofar san fhógra mionsonraí an toirmisc nó an tsriain agus sonrófár tráth i ndiaidh an fógra a fhoilsiú óna mbeidh éifeacht leis na bearta. Ní bheidh feidhm ag toirmeasc ná srian ach amháin maidir le gníomhaíocht a dhéanfar tar éis do na bearta teacht i bhfeidhm.

6. Déanfaidh ÚBE athbhreithniú ar thoirmeasc nó ar shrian arna bhforchur faoi mhír 1 ag idirthréimhsí iomchuí agus uair gach trí mhí ar a laghad. Mura ndéanfar an toirmeasc nó an srian a athnuachan tar éis na tréimhse trí mhí sin, rachaidh sé in éag.

7. Beidh forlámhas ag gníomhaíocht arna ghlacadh ag ÚBE faoin Airteagal seo ar aon ghníomhaíocht eile arna déanamh ag údarás inniúil roimhe sin.

8. Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 chun critéir agus tosca a bheidh le cur i gcuntas ag ÚBE a shonrú agus cinneadh a dhéanamh aige i dtaobh cathain a bheidh ábhar mór inní nó baol i gceist maidir le cosaint infheisteoirí nó feidhmiú ordúil agus sláine margaí airgeadais nó margaí tráchtarraí agus cobhsaíocht chóras airgeadais an Aontais dá dtagraítear i mír 2(a), nó cobhsaíocht cuid de.

Áireofar leis na critéir agus na tosca sin:

- (a) an méid castachta a bhaineann le taisece struchtúraithe agus an caidreamh leis an gcineál cliaint a ndéanfar é a mhargú nó a dhíol dóibh;
- (b) méid nó luach barúlach a bhaineann le taiscí struchtúraithe a eisiúint;
- (c) a nuála is atá taisece struchtúraithe, gníomhaíocht nó cleachtas,
- (d) an ghíaráil a bheidh curtha ar fáil ag taisece struchtúraithe nó cleachtas.

Airteagal 42

Idirghabháil táirge a dhéanamh ag údarás inniúla

1. Féadfaidh údarás inniúil toirmeasc nó srian a chur ar na nithe seo a leanas sa Bhallstát sin nó uaidh:
  - (a) margú, dáileadh nó díol ionstraimí airgeadais áirithe nó taiscí struchtúraithe nó ionstraimí airgeadais nó taiscí struchtúraithe a bhfuil gnéithe sonraithe áirithe ag baint leo; nó
  - (b) cineál gníomhaíochta airgeadais nó cleachtais.
2. Féadfaidh údarás inniúil an ghníomhaíocht dá dtagraítear i mír 1 a ghlacadh má tá sé sásta, ar fhorais réasúnacha:

- (a) ceann amháin díobh seo a leanas:
- (i) gur ábhar inní ó thaobh cosanta infheisteoirí atá i dtaisce struchtúraithe nó i ngníomhaíocht nó i gcleachtas nó go gcuirfidhsiad feidhmiú ordúil agus sláine margaí airgeadais nó margaí tráchtarraí nó cobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine i mbaol laistigh de Bhallstát amháin ar a laghad; nó
  - (ii) go mbeidh éifeacht dhochrach ag díorthach ar an sásra socraithe praghsanna sa bhunmhargadh;
- (b) nach dtabharfaidh na ceanglais reatha rialála faoi dhlí an Aontais is infheidhme maidir leis an ionstraim airgeadais, leis an taisce struchtúraithe nó leis an ngníomhaíocht nó leis an gcleachtas aghaidh go leordhóthanach ar na rioscaí dá dtagraítear i bpointe (a) agus nárbh fhearr aghaidh a thabhairt ar an gceist trí mhaoirseacht fheabhsaithe nó trí na ceanglais reatha a fhorfheidhmiú;
- (c) go mbeidh an ghníomhaíocht comhréireach agus na rioscaí atá sainaitheanta á gcur i gcountas, leibhéal sofaisticiúlachta na n-infheisteoirí nó na rannpháirtithe sa mhargadh lena mbaineann agus an tionchar is dócha a bheidh ag an ngníomhaíocht ar infheisteoirí agus ar rannpháirtithe sa mhargadh a fhéadfaidh ionstraimí airgeadais, taisce struchtúraithe nó gníomhaíocht nó cleachtas a shealbhú, a úsáid nó tairbhe a bhaint astu;
- (d) go mbeidh an t-údarás inniúil tar éis dul i gcomhairle mar is ceart le húdarás inniúla i mBallstáit eile a bhféadfaidh an ghníomhaíocht difear suntasach a dhéanamh dóibh;
- (e) nach mbeidh tionchar idirdhealaitheach ag an ngníomhaíocht ar sheirbhísí ná ar ghníomhaíochtaí a sholáthraítear ó Bhallstát eile; agus
- (f) go mbeidh sé tar éis dul i gcomhairle mar is ceart le húdarás inniúla maidir le maoirseacht, riarachán agus rialú na margaí talmhaíochta fisiceacha faoi Rialachán (CE) Uimh. 1234/2007, i gcás ina gcuirfidh ionstraim airgeadais nó gníomhaíocht nó cleachtas feidhmiú ordúil agus sláine an mhargaidh talmhaíochta fhisicigh faoi bhagairt thromchúiseach.

I gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha a leagtar amach sa chéad fhomhír, féadfaidh an t-údarás inniúil an toirmeasc nó an srian dá dtagraítear i mír 1 a fhorchur ar bhonn réamhchúraim sula ndéanfar ionstraim airgeadais nó taisce struchtúraithe a mhargú, a dháileadh nó a dhíol do chliaint.

Féadfaidh feidhm a bheith le toirmeasc nó le srian i dtosca áirithe, nó a bheith faoi réir eisceachtaí a bheidh sonraithe ag an údarás inniúil.

3. Ní fhorchuirfidh an t-údarás inniúil toirmeasc nó srian faoin Airteagal seo ach amháin i gcás ina mbeidh fógra i scríbhinn nó trí mheán eile a bheidh aontaithe idir na húdarás curtha aige chuig gach údarás inniúil eile agus chuig ÚEUM, tráth nach lú ná mí amháin roimh an am a mbeidh sé beartaithe go mbeidh éifeacht leis an mbeart, faoi na mionsonraí seo a leanas:

- (a) an ionstraim airgeadais nó an ghníomhaíocht nó an cleachtas lena mbaineann an beart atá beartaithe;
- (b) an cineál toirmisc nó sriain go baileach atá beartaithe agus an dáta a bhfuil sé beartaithe go mbeidh éifeacht leis; agus
- (c) an fhianaise a mbeidh sé tar éis a chinneadh a bhunú uirthi agus ar deimhin leis go mbeidh gach ceann de na coinníollacha i mír 2 comhlíonta.

4. I gcásanna eisceachtúla ina measfaidh an t-údarás inniúil go bhfuil gá le gníomhaíocht phráinneach faoin Airteagal sin d'fhonn nach dtiocfaidh dochar as na hionstraimí airgeadais, na taiscí struchtúraithe, na cleachtais nó na gníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh an t-údarás inniúil gníomhú ar bhonn sealadach taobh istigh d'fhógra i scríbhinn nach lú ná 24 huairé an chloig, roimh an am a bhfuil sé beartaithe go mbeidh éifeacht leis an mbeart i ndáil leis na húdarás inniúla eile go léir agus le ÚEUM, nó, le taiscí struchtúraithe, ÚBE ar choinníoll go mbeidh na critéir ar fad atá san Airteagal sin á gcomhlíonadh agus, ina theannta sin, go mbunófar go soiléir nach mbeadh tréimhse fógra mí amháin sásúil chun aghaidh a thabhairt ar an ábhar inní nó ar an mbaol ar leith. Ní dhéanfaidh an t-údarás inniúil gníomhaíocht ar bhonn sealadach ar feadh tréimhse is faide ná trí mhí.

5. Foilseoidh an t-údarás inniúil ar a shuíomh gréasáin fógra maidir le haon chinneadh chun aon toirmeasc nó srian dá dtagraítear i mír 1 a fhorchur. Saineofar san fhógra mionsonraí an toirmisc nó an tsriain, an dáta tar éis dháta foilsithe an fhógra óna mbeidh éifeacht leis na bearta agus an fhianaise ar deimhin leis go mbeidh gach ceann de na coinníollacha i mír 2 comhlíonta. Ní bheidh feidhm ag an toirmeasc ná ag an srian maidir le gníomhaíochtaí a dhéanfar tar éis an fógra a bheith foilsithe.

6. Déanfaidh an t-údarás inniúil toirmeasc nó srian a aisghairm mura mbeidh feidhm a thuilleadh ag na coinníollacha i mír 2.

7. Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 lena sonrófar critéir agus tosca a bheidh le cur i gcountas ag ÚEUM agus iad ag cinneadh cathain a bheidh ábhar mór inní nó bagairt i gceist maidir le cosaint infheisteoirí nó feidhmiú ordúil agus sláine margaí airgeadais nó margaí tráchtarraí nó cobhsaíocht an chórais airgeadais laistigh de Bhallstát amháin ar a laghad dá dtagraítear i mír 2(a).

Áireofar leis na critéir agus na tosca sin:

- (a) an méid castachta a bhainfidh le hionstraim airgeadais nó le taise struchtúraithe agus an caidreamh leis an gcineál cliaint a ndéanfar é a mhargú dó, a dáileadh air nó a dhíol dó;
- (b) a nuála is a bheidh ionstraim airgeadais nó taise struchtúraithe, gníomhaíocht nó cleachtas;
- (c) an ghíaráil a bheidh curtha ar fáil ag ionstraim airgeadais nó taise struchtúraithe nó cleachtas;
- (d) i ndáil le feidhmiú ordúil agus sláine margaí airgeadais nó margaí tráchtarraí, le méid nó le luach barúlach a bhaineann le hionstraimí airgeadais nó taisc struchtúraithe a eisiúint.

Airteagal 43

Comhordú á dhéanamh ag ÚEUM agus ag ÚBE

1. Beidh ról éascithe agus comhordaithe ag ÚEUM, nó ag ÚBE le haghaidh taiscí struchtúraithe, maidir le gníomhaíocht a dhéanfaidh údarás inniúla faoi Airteagal 42. Áiritheoidh ÚEUM, nó ÚBE le haghaidh taiscí struchtúraithe, go háirithe go mbeidh údar le gníomhaíocht ar bith a dhéanfaidh údarás inniúil agus go mbeidh sí comhréireach agus go nglacfaidh na húdaráis inniúla chur chuige comhsheasmhach i gcás inarb iomchuí.

2. Tar éis fógra a fháil faoi Airteagal 42 maidir le haon ghníomhaíocht is gá a fhorchur faoin Airteagal sin, glacfaidh ÚEUM, nó ÚBE le haghaidh taiscí struchtúraithe, tuairim i dtaobh an bhfuil údar leis an toirmeasc nó an srian agus an bhfuil sé comhréireach. I gcás ina measfaidh ÚEUM, nó ÚBE le haghaidh taiscí struchtúraithe, go bhfuil gá le beart ó údarás inniúla eile chun aghaidh a thabhairt ar an riosca, tabharfaidh sé an méid sin le fios sa tuairim uaidh. Foilseofar an tuairim ar láithreán gréasáin ÚEUM, nó ar láithreán gréasáin ÚBE do thaiscí struchtúraithe.

3. I gcás ina mbeartóidh údarás inniúil gníomhaíocht a dhéanamh nó ina ndéanfaidh sé gníomhaíocht atá contrártha do thuairim arna glacadh ag ÚEUM nó ag ÚBE faoi mhír 2 nó i gcás ina ndíoltóidh sé gníomhaíocht a dhéanamh atá contrártha don tuairim sin foilseoidh sé an méid sin láithreach ar a shuíomh gréasáin agus tabharfaidh sé míniú cuimsitheach ar na cúiseanna atá aige leis.

CAIBIDIL 2

Seasaimh

Airteagal 44

Bearta maidir le bainistíocht náisiúnta suímh agus teorainneacha suímh a chomhordú ag ÚEUM

1. Beidh ról éascithe agus comhordaithe ag ÚEUM maidir le bearta a dhéanann údarás inniúla de bhun Airteagal 69(2)(o) agus (p) de Threoir 2014/65/AE. Áiritheoidh ÚEUM, go háirithe, go nglacfaidh na húdaráis inniúla cur chuige comhsheasmhach maidir leis na tráthanna a fheidhmeofar na cumhachtaí sin, cineál agus raon feidhme na mbearta a fhorchuirfead, ré na mbearta agus an méid a leanfaidh uathu.

2. Tar éis dó fógra a fháil faoi bheart ar bith faoi Airteagal 79(5) de Threoir 2014/65/AE, déanfaidh ÚEUM an beart agus na cúiseanna atá leis a thaifeadadh. Maidir le bearta arna nglacadh de bhun Airteagal 69(2)(o) nó (p) de Threoir 2014/65/AE, coimeádfaidh sé bunachar sonraí ina mbeidh achoimrí ar na bearta atá i bhfeidhm lena n-áirítear mionsonraí maidir leis an duine lena mbaineann, na hionstraimí airgeadais is infheidhme, aon teorainneacha ar mhéid na suíomh is féidir le daoine a shealbhú gach tráth, aon díolúintí ina leith arna ndeonú i gcomhréir le hAirteagal 57 de Threoir 2014/65/AE, agus na cúiseanna atá leis, agus foilseoidh sé ar a láithreán gréasáin é.

Airteagal 45

Cumhachtaí bainistíochta suímh ÚEUM

1. I gcomhréir le hAirteagal 9(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010, déanfaidh ÚEUM, i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha araon i mír 2, ceann amháin nó níos mó de na bearta seo a leanas:

- (a) gach faisnéis ábhartha a iarraidh ar aon duine maidir le méid agus le cuspóir an tsuímh nó na neamhchosanta a dhéanfar trí dhíorthach;
- (b) tar éis anailís a dhéanamh ar an bhfaisnéis a fuarthas i gcomhréir le pointe (a), a cheangal ar aon duine den sórt sin méid an tsuímh nó na neamhchosanta a laghdú nó a dhíchur i gcomhréir leis an gníomh tarmligthe dá dtagraítear i mír 10(b);
- (c) mar rogha dheiridh, teorainn a chur le cumas an duine díorthach tráchtarra a dhéanamh.

2. Ní dhéanfaidh an ÚEUM cinneadh faoi mhír 1 ach amháin sa chás ina gcomhlíonfar an dá cheann de na coinníollacha seo a leanas:

- (a) go dtabharfaidh na bearta a liostaítear i mír 1 aghaidh ar bhaol dochair d'fheidhmiú ordúil agus do shláine na margáí airgeadais, lena n-áirítear na margáí díorthach tráchtarraí i gcomhréir leis na cuspóirí a liostaítear in Airteagal 57(1) de Threoir 2014/65/AE agus lena n-áirítear maidir le socruithe seachadta le haghaidh tráchtarraí fisiceacha, nó do chobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine san Aontas;
- (b) nach mbeidh údarás inniúil nó údarás inniúla tar éis bearta chun aghaidh a thabhairt ar an mbaol sin a dhéanamh nó nach leor na bearta a rinneadh chun aghaidh a thabhairt ar an mbaol sin;

Déanfaidh ÚEUM measúnú ar an méid a chomhlíontar na coinníollacha dá dtagraítear i bpointe (a) agus i bpointe (b) den mhír seo i gcomhréir leis na critéir agus leis na tosca dá bhforáiltear sa ghníomh tarmligthe dá dtagraítear mír 10(a) den Airteagal seo.

3. Le linn do ÚEUM bearta dá dtagraítear i mír 1 a dhéanamh áiritheoidh sé ar a mhéid:

- (a) a thabharfaidh an beart aghaidh shuntasach ar an mbaol d'fheidhmiú ordúil agus do shláine na margáí airgeadais, lena n-áirítear na margáí díorthach tráchtarraí i gcomhréir leis na cuspóirí a liostaítear in Airteagal 57(1) de Threoir 2014/65/AE agus lena n-áirítear maidir leis na socruithe seachadta le haghaidh tráchtarraí fisiceacha, nó do chobhsaíocht chuid den chóras airgeadais nó an chórais airgeadais ina iomláine san Aontas, nó feabhas suntasach a dhéanamh ar chumas na n-údarás inniúil faireachán a dhéanamh ar an mbaol sin, mar a dhéanfar é a thomhas i gcomhréir leis na critéir agus na tosca dá bhforáiltear sna gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear i mír 10(a) den Airteagal seo;
- (b) nach gcruthófar leis an mbeart an baol d'arbatráiste rialála mar a dhéanfar é a thomhas i gcomhréir le mír 10(c) den Airteagal seo;
- (c) nach mbeidh aon cheann de na héifeachtaí dochracha seo a leanas ar éifeachtúlacht na margáí airgeadais a bheidh díréireach le sochair an bhirt: leachtacht a laghdú sna margáí sin, srianta a chur ar na coinníollacha chun rioscaí a laghdú a bhaineann go díreach le gníomhaíocht tráchtála contrapháirtí neamhairgeadais, nó neamhchinnteacht a chruthú do na rannpháirtithe sa mhargadh.

Rachaidh ÚEUM i gcomhairle leis an nGníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh a bunaíodh faoi Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁾, sula ndéanfaidh siad aon bhearta a bhaineann le táirgí mórdhíola fuinnimh;

Rachaidh ÚEUM i gcomhairle leis na comhlachtaí poiblí atá inniúil maidir le maoirseacht, riarachán agus rialú na margái talmhaíochta fisiceacha faoi Rialachán (CE) Uimh. 1234/2007, sula ndéanfaidh sé aon bheart a bhaineann leis na díorthaigh tráchtarraí talmhaíochta.

4. Sula gcinnfear aon bheart dá dtagraítear i mír 1 a ghabháil ar láimh nó a athnuachan, tabharfaidh ÚEUM fógra do na húdaráis inniúla ábhartha maidir leis an mbeart atá beartaithe aige. I gcás iarratais faoi phointe (a) nó faoi phointe (b) de mhír 1 áireofar san fhógra céannacht an duine nó na ndaoine chuig ar seoladh é agus na mionsonraí agus na cúiseanna atá leis. I gcás birt faoi mhír 1(c) áireofar san fhógra mionsonraí maidir leis an duine lena mbaineann, na hionstraimí airgeadais is infheidhme, na bearta cainníochtúla ábhartha amhail uasmhéid an tsuímh a fhéadfaidh an duine i dtrácht a dhéanamh, agus na cúiseanna atá leis sin.

5. Tabharfar fógra 24 huairé an chloig ar a laghad roimh an am a mbeidh sé beartaithe go mbeidh éifeacht leis an mbeart sin nó go ndéanfar é a athnuachan. Féadfaidh ÚEUM, i gcásanna eisceachtúla, fógra níos giorra ná 24 huairé an chloig roimh an am a mbeidh sé beartaithe go mbeidh éifeacht leis an mbeart sin a thabhairt i gcás nach féidir fógra 24 huairé an chloig a thabhairt.

6. Foilseoidh ÚEUM ar a láithreán gréasáin fógra faoi aon chinneadh maidir le haon bheart dá dtagraítear i mír 1(c) a fhorchur nó a athnuachan. Áireofar san fhógra mionsonraí maidir leis an duine lena mbaineann, na hionstraimí airgeadais is infheidhme, na bearta cainníochtúla ábhartha amhail uasmhéid an tsuímh a fhéadfaidh an duine i dtrácht a dhéanamh, agus na cúiseanna atá leis sin.

7. Gabhfaidh éifeacht le beart dá dtagraítear i mír 1(c) nuair a fhoilseofar an fógra nó tráth, is tráth i ndiaidh a fhoilsithe, a bheidh sonraithe san fhógra agus ní bheidh feidhm aige ach amháin maidir le hidirbheart a dhéanfar tar éis don bheart éifeacht a ghabháil.

8. Déanfaidh ÚEUM athbhreithniú ar a bhearta dá dtagraítear i mír 1(c) ag idirthréimhsí iomchuí agus uair gach trí mhí ar a laghad. Mura ndéanfar beart a athnuachan tar éis na tréimhse trí mhí sin, rachaidh sé in éag láithreach. Beidh feidhm ag mír 2 go mír 8 freisin maidir leis na bearta a athnuachan.

9. Beidh forlámhas ag beart arna ghlacadh ag ÚEUM faoin Airteagal seo ar aon bheart eile a rinne údarás inniúil roimhe sin faoi Airteagal 62(2)(o) nó (n) de Threoir 2014/65/AE.

10. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmlichte i gcomhréir le hAirteagal 50 chun critéir agus tosca a shonrú chun an méid seo a leanas a chinneadh:

(a) bagairt a bheith ann d'fheidhmiú ordúil agus do shláine na margái airgeadais, lena n-áirítear na margái díorthach tráchtarraí i gcomhréir leis na cuspóirí a liostaítear in Airteagal 57(1) de Threoir 2014/65/AE agus lena n-áirítear i ndáil leis na socruithe maidir le socruithe seachadta le haghaidh tráchtarraí fisiceacha nó le cobhsaíocht chóras airgeadais an Aontais dá dtagraítear i mír 2(a), nó cobhsaíocht cuid de, dá dtagraítear i mír 2(a) agus á chur i gcuntas a mhéid a úsáidfead na suímh chun suímh i dtráchtarraí fisiceacha nó i gconarthaí tráchtarraí a fhálú agus a mhéid a leagtar síos na praghsanna sna bunmhargái faoi threoir phraghsanna díorthach tráchtarraí;

(b) suíomh nó neamhchosaint a laghdú go hiomchuí a dhéanfar trí dhíorthach dá dtagraítear i mír 1(b) den Airteagal sin;

(c) na cásanna ina bhféadfadh riosca arbatráiste rialála dá dtagraítear i mír 3(b) den Airteagal sin teacht chun cinn.

Cuirfead i gcuntas sna critéir agus sna tosca sin na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear in Airteagal 57(3) de Threoir 2014/65/AE agus déanfar idirdhealú leo idir na staidéanna ina ngníomhaíonn ÚEUM toisc gur mhainnigh údarás inniúil gníomhú agus na staidéanna ina dtugann ÚEUM aghaidh ar an riosca breise nach bhfuil an t-údarás inniúil in ann aghaidh a thabhairt air go leordhóthanach de bhun Airteagal 69(2)(j) nó (o) de Threoir 2014/65/AE.

⁽¹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (IO L 211, 14.8.2009, lch. 1).

TEIDEAL VIII

SOLÁTHAR SEIRBHÍSÍ AG GNÓLACHTAÍ TRÍÚ TÍR TAR ÉIS CINNEADH COIBHÉISE A BHEITH ANN LE BRAINSE NÓ GAN BHRAINSE*Airteagal 46***Forálacha ginearálta**

1. Féadfaidh gnólacht tríú tír seirbhísí infheistíochta a sholáthar nó gníomhaíochtaí infheistíochta a dhéanamh le seirbhísí coimhdeacha nó gan aon seirbhísí coimhdeacha do chontrapháirtithe incháilithe agus do chliant ghairmiúla de réir bhrí Roinn I d'Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/65/AE atá bunaithe ar fud an Aontais gan aon bhrairse a bhunú ach amháin ina mbeidh sé cláraithe i gclár gnólachtaí tríú tír a choinníonn ÚEUM i gcomhréir le hAirteagal 47.

2. Ní dhéanfaidh ÚEUM gnólacht tríú tír a bhfuil iarratas déanta aige ar sholáthar seirbhísí infheistíochta nó ar fheidhmiú gníomhaíochtaí infheistíochta ar fud an Aontais i gcomhréir le mír 1 a chlárú ach amháin i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha seo a leanas:

(a) go mbeidh cinneadh glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 47(1);

(b) go mbeidh an gnólacht údaraithe sa dlínse ina bhfuil a phríomhoifig bunaithe na seirbhísí nó gníomhaíochtaí infheistíochta sin atá le soláthar a sholáthar san Aontas agus go mbeidh sé faoi réir maoirseacht agus forfheidhmiú éifeachtach trína n-áiríteofar go gcomhlíonfar ina n-iomláine na ceanglais is infheidhme sa tríú tír sin;

(c) go mbeidh socrúithe comhair bunaithe de bhun mhír 47(2).

3. I gcás ina mbeidh gnólacht tríú tír cláraithe i gcomhréir leis an Airteagal seo, ní dhéanfaidh na Ballstáit aon cheanglais bhreise a fhorchur ar ghnólacht an tríú tír maidir leis na hábhair a chumhdaítear leis an Rialachán seo nó le Treoir 2014/65/AE agus ní dhéileálfadh siad níos fabhraí le gnólachtaí tríú tír ná gnólachtaí an Aontais.

4. Cuirfidh an gnólacht tríú tír dá dtagraítear i mír 1 a iarratas faoi bhráid ÚEUM tar éis don Choimisiún an cinneadh dá dtagraítear in Airteagal 47 a ghlacadh lena gcinntear go bhfuil creat dlíthiúil agus maoirseachta an tríú tír ina bhfuil an gnólacht tríú tír údaraithe coibhéseach leis na ceanglais a bhfuil cur síos orthu in Airteagal 47(1).

Déanfaidh an gnólacht iarrthach tríú tír gach faisnéis is gá chun é a chlárú a sholáthar do ÚEUM. Laistigh de 30 lá oibre ón iarratas a fháil, déanfaidh ÚEUM measúnú féachaint an bhfuil an t-iarratas comhlánaithe ina iomláine. Mura mbeidh an t-iarratas comhlánaithe ina iomláine, leagfaidh ÚEUM spriocdháta síos faoina mbeidh ar an ngnólacht iarrthach tríú tír faisnéis bhreise a sholáthar.

Is ar bhonn na gcoinníollacha atá leagtha amach i mír 2 a dhéanfar cinneadh faoin gclárú.

Laistigh de 180 lá oibre tar éis iarratas iomlán a bheith curtha faoina bhráid, cuirfidh ÚEUM in iúl i scríbhinn don ghnólacht iarrthach tríú tír ar deonaíodh nó nár deonaíodh an clárú agus míniú lán-réasúnaithe á thabhairt ina thaobh.

Féadfaidh na Ballstáit a cheadú do ghnólachtaí tríú tír ina gcíocha seirbhísí infheistíochta a sholáthar nó gníomhaíochtaí infheistíochta a fheidhmiú mar aon le seirbhísí coimhdeacha do chontrapháirtithe incháilithe agus do chliant ghairmiúla de réir bhrí Roinn I d'Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/65/AE i gcomhréir leis na córais náisiúnta in éagmais an chinnidh ón gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 47(1) nó i gcás nach mbeidh feidhm ag an gcinneadh sin a thuilleadh.

5. Cuirfidh gnólachtaí tríú tír a sholáthraíonn seirbhísí i gcomhréir leis an Airteagal seo in iúl do chliant atá bunaithe san Aontas, sula soláthraíonn aon seirbhísí infheistíochta, nach bhfuil cead acu seirbhísí a sholáthar do chliant eile seachas contrapháirtithe incháilithe agus cliant ghairmiúla de réir bhrí Roinn I d'Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/65/AE agus nach bhfuil siad faoi réir maoirseachta san Aontas. Cuirfidh siad in iúl ainm agus seoladh an údarais inniúil atá freagrach as maoirseacht sa tríú tír.

Cuirfear an fhaisnéis sa chéad fhomhír ar fáil i scríbhinn agus ar bhealach feiceálach.

Áiritheoidh na Ballstáit i gcás ina dtionscnóidh contrapháirtí incháilithe nó cliant gairmiúil de réir bhrí Roinn II d'Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/65/AE agus a bheidh bunaithe nó a bheidh lonnaithe san Aontas, ar a thionscnamh eisiach féin, seirbhís nó gníomhaíocht infheistíochta a bheidh á soláthar ag gnólacht tríú tír, nach mbeidh feidhm ag an tseirbhís nó an ghníomhaíocht sin a bheith á soláthar ag an ngnólacht tríú tír don duine sin, lena n-áirítear caidreamh a bhaineann go sonrach le soláthar na seirbhíse nó na gníomhaíochta sin. Le tionscnamh ó na cliaint sin, ní chuirfear i dteideal an ghnólachta tríú tír catagóirí nua táirgí infheistíochtaí nó seirbhísí infheistíochta a mhargú don duine aonair sin

6. Na gnólachtaí tríú tír a sholáthraíonn seirbhísí nó a fheidhmíonn gníomhaíochtaí i gcomhréir leis an Airteagal seo, sula soláthróidh siad aon seirbhís nó aon ghníomhaíocht a fheidhmiú i ndáil le cliant bunaithe san Aontas, tairgfídh siad aon díospóidí a bhaineann leis na seirbhísí nó na gníomhaíochtaí a chur faoi bhráid dlínse chúirte nó binse eadrána i mBallstát.

7. Déanfaidh ÚEUM dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt chun an fhaisnéis a sholáthróidh an gnólacht iarrthach tríú tír do ÚEUM ina iarratas ar chlárú i gcomhréir le mír 4 agus formáid na faisnéise a bheidh le soláthar i gcomhréir le mír 5 a shonrú.

Cuirfidh ÚEUM na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála sin faoi bhráid an Choimisiúin faoin 3 Iúil 2015.

Tarmilgtear an chumhacht chuig an gCoimisiún na caighdeáin theicniúla rialála dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 go hAirteagal 14 de Rialachán (AE) Uimh. 1095/2010.

Airteagal 47

Cinneadh coibhése

1. Féadfaidh an Coimisiún cinneadh a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 51(2) á rá go n-áirithíonn socrúithe dlíthiúla agus maoirseachta an tríú tír sin go gcomhlíonann gnólachtaí atá údaraithe sa tríú tír sin ceanglais iompair ghnó agus stuamachta atá ceangailteach a bhfuil éifeacht choibhéseach leis na ceanglais a leagtar síos sa Rialachán seo, i dTreoir 2013/36/AE agus i dTreoir 2014/65/AE agus sna bearta cur chun feidhme arna nglacadh faoin Rialachán seo agus faoi na Treoracha sin agus go bhforáiltear faoi chreat dlíthiúil an tríú tír sin do chóras choibhéseach éifeachtach chun aitheantas a thabhairt do ghnólachtaí infheistíochta a údaraítear faoi chórais dlí tríú tír

Féadfar a mheas go bhfuil éifeacht choibhéseach ag creat iompair ghnó agus stuamachta tríú tír i gcás ina gcomhlíonfaidh an creat sin na coinníollacha seo a leanas:

- (a) go mbeidh na gnólachtaí a sholáthraíonn seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta sa tríú tír sin faoi réir údarú, faoi réir maoirseachta agus forfheidhmiú éifeachtach ar bhonn leanúnach;
- (b) go mbeidh na gnólachtaí a sholáthraíonn seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta sa tríú tír sin faoi réir ceanglas leordhóthanachta maidir le caipitil agus ceanglas iomchuí is infheidhme maidir le scairshealbhóirí agus comhaltaí dá gcomhlacht bainistíochta;
- (c) go mbeidh gnólachtaí a sholáthraíonn seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta faoi réir ceanglas eagraíochtúil leordhóthanach i réimse fheidhmeanna an rialaithe inmheánaigh;
- (d) go mbeidh gnólachtaí a sholáthraíonn seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta faoi réir rialacha iomchuí iompair;
- (e) go n-áiritheoidh sé trédhearcacht agus sláine an mhargaidh trí dhrochúsáid mhargaidh i bhfoirm déileála cos istigh agus cúblála margaidh a chosc.

2. Bunóidh ÚEUM socruithe comhair le húdaráis inniúla ábhartha na dtríú tíortha a sainaitnítear go bhfuil a gcreataí dlí agus maoirseachta coibhéiseach, a bheag nó a mhór, i gcomhréir le mír. Sonróidh socruithe den sórt sin an méid seo a leanas, ar a laghad:

- (a) an sásra don mhalartú faisnéise idir ÚEUM agus údaráis inniúla na dtríú tíortha lena mbaineann, lena n-áirítear rochtain ar gach faisnéis a iarrann ÚEUM faoi na gnólachtaí nach de chuid AE iad atá údaraithe i dtríú tíortha;
- (b) an sásra chun fógra a thabhairt go pras do ÚEUM i gcás ina measfaidh údarás inniúil tríú tír go bhfuil gnólacht tríú tír atá faoi mhaoirsiú aige agus atá cláraithe ag ÚEUM sa chlár dá bhforáiltear in Airteagal 48 ag sárú choinníollacha a údaraithe nó dlí eile a bhfuil sé d'oibleagáid air a chomhlíonadh;
- (c) na nósanna imeachta maidir le comhordú na gníomhaíochtaí maoirseachta lena n-áirítear nuair is iomchuí, cigireachtaí ar an láthair.

3. Maidir le gnólacht tríú tír arna bhunú i dtír ina mbeidh a chreat dlíthiúil agus maoirseachta aitheanta a bheith coibhéiseach, a bheag nó a mhór, i gcomhréir le mír 1 a dhéanfar a údarú i gcomhréir le hAirteagal 39 Threoir 2014/65/AE, beidh sé in ann na seirbhísí agus na gníomhaíochtaí a chumhdaítear faoin údarúchán a sholáthar do chontrapháirtithe incháilithe agus do chliaint ghairmiúla de réir bhrí Roinn i d'arscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/65/AE i mBallstáit eile a an Aontais gan brainsí nua a bhunú. Chuige sin, comhlíonfaidh sé na ceanglais faisnéise in Airteagal 34 de Threoir 2014/65/AE chun seirbhísí agus gníomhaíochtaí trasteorann a sholáthar.

Leanfaidh an brainse de bheith faoi réir mhaoirsiú an Bhallstáit i gcás ina mbunófar an brainse i gcomhréir le hAirteagal 39 de Threoir 2014/65/AE. Mar sin féin, agus gan dochar do na hoibleagáid chun comhoibriú a leagtar síos i dTreoir 2014/65/AE, féadfaidh údarás inniúil an Bhallstáit ina bhfuil an brainse bunaithe agus údarás inniúil an Bhallstáit óstaigh comhaontuithe comhréireacha comhair a bhunú chun a áirithiú go mbeidh an leibhéal cuí cosanta infheisteoirí á sheachadadh ag brainse an ghnólachta tríú tír a sholáthraíonn seirbhísí infheistíochta laistigh den Aontas.

4. Ní fhéadfaidh tríú tír na cearta faoi Airteagal 46(1) a úsáid a thuilleadh i gcás ina nglacfaidh an Coimisiún cinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 51(2) ag tarraingt siar a chinneadh faoi mhír 1 den Airteagal seo i ndáil leis an tríú tír sin.

Airteagal 48

Clár

Coimeádfaidh ÚEUM clár de na gnólachtaí tríú tír a bhfuil cead acu seirbhísí nó gníomhaíochtaí infheistíochta a sholáthar san Aontas i gcomhréir le hAirteagal 46. Beidh an clár inrochtana don phobal ar shuíomh gréasáin ÚEUM agus beidh faisnéis ann faoi na seirbhísí nó faoi na gníomhaíochtaí a mbeidh cead ag na gnólachtaí tríú tír iad a sholáthar nó a fheidhmiú agus tagairt don údarás inniúil atá freagrach as iad a mhaoirsiú sa tríú tír.

Airteagal 49

Clárúchán a tharraingt siar

1. Déanfaidh ÚEUM clárú tríú tír sa chlár arna bhunú i gcomhréir le hAirteagal 48 a tharraingt siar más rud é:
  - (a) go mbeidh cúiseanna ag ÚEUM a bhfuil bunús maith leo agus atá bunaithe ar fhianaise dhoiciméadaithe chun a chreidiúint go bhfuil an gnólacht tríú tír é ag gníomhú ar bhealach ar soiléir go ndéanfaidh sé dochar do leasanna na n-infheisteoirí nó d'fheidhmiú ordúil na margáí agus seirbhísí, agus gníomhaíochtaí infheistíochta á soláthar aige san Aontas; nó
  - (b) go mbeidh cúiseanna ag ÚEUM a bhfuil bunús maith leo agus atá bunaithe ar fhianaise dhoiciméadaithe chun a chreidiúint go bhfuil an gnólacht tríú tír tar éis sárú tromchúiseach a dhéanamh ar na forálacha is infheidhme maidir leis sa tríú tír agus ar ghlac an Coimisiún an Cinneadh i gcomhréir le hAirteagal 47(1) ina leith, agus seirbhísí agus gníomhaíochtaí infheistíochta san Aontas á soláthar aige.

- (c) gur chuir ÚEUM an cheist faoi bhráid údarás inniúil an tríú tír agus nár ghlac an t-údarás inniúil sin na bearta iomchuí atá ag teastáil chun infheisteoirí agus feidhmiú cuí na margaí san Aontas a chosaint nó mhainnigh sé a léiriú go gcomhlíonann an gnólacht tríú tír lena mbaineann na ceanglais is infheidhme maidir leis sa tríú tír; agus
- (d) gur chuir ÚEUM in iúl d'údarás inniúil an tríú tír go bhfuil sé beartaithe aige clárúchán an ghnólachta tríú tír a tharraingt siar, 30 lá ar a laghad roimh é a tharraingt siar.
2. Cuirfidh ÚEUM in iúl gan mhoill don Choimisiún faoi aon bheart a glacadh i gcomhréir le mír 1 agus foilseoidh sé a chinneadh ar a shuíomh gréasáin.
3. Déanfaidh an Coimisiún measúnú i dtaobh an bhfuil na coinníollacha faoinar glacadh cinneadh i gcomhréir le hAirteagal 47(1), ann fós i ndáil leis an tríú tír lena mbaineann.

TEIDEAL IX

GNÍOMHARTHA TARMLIGTHE AGUS GNÍOMHARTHA CUR CHUN FEIDHME

CAIBIDIL 1

Gníomhartha tarmligthe*Airteagal 50***An tarmligeán a fheidhmiú**

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Tabharfar an chumhacht chun gníomhartha a tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 1(9), Airteagal 2(2), Airteagal 13(2), Airteagal 15(5), Airteagal 17(3), Airteagal 19(2) agus (3), Airteagal 31(4), Airteagal 40(8), Airteagal 41(8), Airteagal 42(7), Airteagal 45(10) agus Airteagal 52(10) agus (12) go ceann tréimhse neamhchinntithe ama ón 2 Iúil 2014.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligeán na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 1(9), Airteagal 2(2), Airteagal 13(2), Airteagal 15(5), Airteagal 17(3), Airteagal 19(2) agus (3), Airteagal 31(4), Airteagal 40(8), Airteagal 41(8), Airteagal 42(7), Airteagal 45(10) agus Airteagal 52(10) agus (12) a chúlghairm tráth ar bith. I gcás cinnidh maidir le cúlghairm, cuirfear deireadh le tarmligeán na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Tíocfaidh sé i bhfeidhm an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta níos déanaí arna shonrú sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sin difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.
4. A luaithe agus a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina thaobh sin do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle an tráth céanna.
5. Ní thíocfaidh gníomh tarmligthe arna ghlacadh de bhun Airteagal 1(9), Airteagal 2(2), Airteagal 13(2), Airteagal 15(5), Airteagal 17(3), Airteagal 19(2) agus (3), Airteagal 31(4), Airteagal 40(8), Airteagal 41(8), Airteagal 42(7), Airteagal 45(10) agus Airteagal 52(10) nó (12) i bhfeidhm ach i gcás nár chuir Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle ina choinne laistigh de thréimhse trí mhí ó cuireadh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle ar an eolas faoin ngníomh sin nó, i gcás inar chuir Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon in iúl don Choimisiún roimh dhul in éag don tréimhse sin, nach gcuirfidh siad i gcoinne an ghnímh. Déanfar an tréimhse sin a fhadú trí mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

CAIBIDIL 2

Gníomhartha cur chun feidhme

Airteagal 51

An nós imeachta Coiste

1. Beidh an Coiste Eorpach um Urrúis a bunaíodh le Cinneadh 2001/528/CE ón gCoimisiún ⁽¹⁾ de chúnamh ag an gCoimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

TEIDEAL X

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 52

Tuarascálacha agus athbhreithniú

1. Faoin 3 Márta 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir leis an tionchar atá ag na hoibleagáidí trédhearcachta a bunaíodh de bhun Airteagal 3 go hAirteagal 13, go háirithe maidir le tionchar an tsásra caidheála méide a thuairiscítear in Airteagal 5, lena n-áirítear maidir leis an gcostas trádála do chontrapháirtithe incháilithe agus do chliaint ghairmiúla agus maidir le trádáil scaireanna cuideachtaí beaga agus meánchaipitlithe, agus a éifeachtúlacht chun a áirithiú nach ndéanfaidh an úsáid a bhaintear as na tarscaoiltí ábhartha dochar do chruthú praghsanna agus conas a d'fhéadfadh aon sásra iomchuí chun pionóis a fhorchur i gcás sárúithe ar an gcaidheáil mhéide oibriú, agus maidir le cur i bhfeidhm na dtarscaoilte agus cé chomh hoiriúnach is atá siad fós d'oibleagáidí trédhearcachta réamhthrádála a bunaíodh de bhun Airteagal 4(2) agus (3) agus Airteagal 9(2) go (5).
2. Cuirfear san áireamh sa tuarascáil dá dtagraítear i mír 1 tionchar úsáid an tarscaoilte faoi Airteagal 4(1)(a) agus (b)(i) ar mhargáí cothromais Eorpacha, agus ar an sásra caidheála méide faoi Airteagal 5, ag tagairt go háirithe do na nithe seo a leanas:
  - (a) leibhéal agus treocht trádáil leabhar orduithe neamhthrédhearcach laistigh den Aontas ó tugadh isteach an Rialachán seo;
  - (b) tionchar ar na raonta difríochta trédhearcacha réamhthrádála arna lua;
  - (c) tionchar ar leibhéal leachtachta ar leabhair orduithe thrédhearcacha;
  - (d) tionchar ar iomaíocht agus ar infheisteoirí laistigh den Aontas;
  - (e) an tionchar ar thrádáil scaireanna ag cuideachtaí beaga agus meánchaipitlithe;
  - (f) forbairtí ar an leibhéal idirnáisiúnta agus idirphlé le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta.
3. Má thagann an tuarascáil ar an tuairim go bhfuil úsáid an tarscaoilte faoi Airteagal 4(1)(a) agus (b)(i) díobhálach don socrú praghsanna, nó do thrádáil scaireanna cuideachtaí beaga agus meánchaipitlithe, déanfaidh an Coimisiún, i gcás inarb iomchuí, tograí, lena n-áirítear leasuithe ar an Rialachán seo, maidir le húsáid na dtarscaoiltí sin. Cuirfear san áireamh i dtograí den chineál sin measúnú tionchair na leasuithe molta agus cuspóirí an Rialacháin seo agus éifeachtaí ar shuaitheadh margaidh agus ar iomaíocht, agus na tionchair a d'fhéadfaidís a imirt ar infheisteoirí san Aontas.
4. Faoin 3 Márta 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ar fheidhmiú Airteagal 26, lena n-áirítear an leor ábhar agus formáid na dtuarascálacha idirbhirt a fuarthas agus a malartaíodh idir na húdaráis inniúla le gur féidir faireachán a dhéanamh, ar shlí chuimsitheach, ar ghníomhaíochtaí gnólachtaí infheistíochta i gcomhréir le hAirteagal 26(1). Féadfaidh an Coimisiún aon

⁽¹⁾ Cinneadh 2001/528/CE ón gCoimisiún an 6 Meitheamh 2001 lena mbunaítear an Coiste Eorpach um Urrúis (IO L 191, 13.7.2001, lch. 45).

tograí ábhartha a dhéanamh, lena n-áirítear foráil a dhéanamh chun idirbhearta a thuairisciú do chóras arna ainmniú ag ÚEUM seachas d'údaráis inniúla, trínar féidir le húdaráis inniúla ábhartha rochtain a fháil ar an bhfaisnéis uile a thuairiscítear de bhun an Airteagail seo chun críocha an Rialacháin seo agus Threoir 2014/65/AE agus chun déileáil cos istigh agus cúbláil mhargaidh a bhrath i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 596/2014.

5. Faoin 3 Márta 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le réitigh iomchuí chun neamhshiméadrachtaí faisnéise idir rannpháirtithe sa mhargadh a laghdú chomh maith le huirlisí do rialtóirí chun faireachán níos fearr a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí luachana i ndáil le hionaid trádála. Déanfaidh an tuarascáil sin ar a laghad measúnú ar an bhféidearthacht chun an córas Eorpach tairgthe agus tairisceana is fearr a fhorbairt do luachana comhdhlúite chun na cuspóirí sin a chomhlíonadh.

6. Faoin 3 Márta 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ar an dul chun cinn atá déanta maidir le trádáil i ndíorthaigh chaighdeánaithe thar an gcuntar a bhogadh go dtí malartáin nó ardáin trádála leictreonaí de bhun Airteagal 25 agus Airteagal 28.

7. Faoin 3 Iúil 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir leis an bhforbairt i bpragsanna i ndáil le sonraí trédhearcachta réamhthrádála agus iarthrádála ó mhargaí rialáilte, ó MTFanna, ó OTFanna, ó APAnna agus ó CTPanna.

8. Faoin 3 Iúil 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina ndéanfar athbhreithniú ar na forálacha idir-inoibritheachta in Airteagal 36 den Rialachán seo agus in Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

9. Faoin 3 Iúil 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le feidhmiú Airteagal 35, Airteagal 36 den Rialachán seo agus Airteagal 7 agus Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 648/2012.

Faoin 3 Iúil 2021, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a thíolacadh do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 37.

10. Faoin 3 Iúil 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le tionchar Airteagal 35 agus Airteagal 36 den Rialachán seo ar CCPanna nuabhunaithe agus nua-údaraithe dá dtagraítear in Airteagal 35(5) agus ar ionaid trádála a bhfuil dlúthbhaint acu leis na CCPanna sin agus i dtaobh an sínfear an socrú idirthréimhseach dá bhforáiltear in Airteagal 35(5), agus measúnú á dhéanamh ar na buntáistí a d'fhéadfadh a bheith ann do thomhaltóirí chun iomaíocht agus an réimse rogha a bheith ar fáil do rannpháirtithe an mhargaidh a fheabhsú i gcoinne éifeacht dhíríreacha fhéideartha na bhforálacha sin ar CCPanna nuabhunaithe agus nua-údaraithe agus na sriantachtaí ar rannpháirtithe an mhargaidh áitiúil chun rochtain a fháil ar CCPanna domhanda agus ar dhea-fheidhmiú an mhargaidh.

Faoi réir chonclúidí na tuarascála sin, féadfaidh an Coimisiún gníomh tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 chun an idirthréimhse a shíneadh ar feadh 30 mí ar a mhéad i gcomhréir le hAirteagal 35(5).

11. Faoin 3 Iúil 2019, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ÚEUM, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle i dtaobh an bhfuil an tairseach a leagtar síos in Airteagal 36(5) fós iomchuí agus i dtaobh an mbeidh an sásra maidir leis rogha chun fanacht amuigh i leith díorthach arna dtrádáil ar mhalartán fós ar fáil.

12. Faoin 3 Iúil 2016, déanfaidh an Coimisiún, bunaithe ar mheasúnú riosca arna chur i gcrích ag ÚEUM i gcomhairle le BERS, tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina ndéanfar measúnú ar an ngá chun díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán a eisiamh go sealadach ó raon feidhme Airteagal 35 agus Airteagal 36. Cuirfear i gcuntas sa tuarascáil sin na rioscaí, más ann dóibh, a éiríonn ó fhorálacha rochtana oscailte maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán don chobhsaíocht d'fheidhmiú ordúil na margaí airgeadais ar fud an Aontais.

Faoi réir chonclúidí na tuarascála sin, féadfaidh an Coimisiún gníomh tarmlichte a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 50 chun díorthaigh arna dtrádáil ar mhialartán a eisiámh go sealadach ó raon feidhme Airteagal 35 agus Airteagal 36 ar feadh suas go tríocha mí tar éis an 3 Eanáir 2017.

Airteagal 53

Leasú ar Rialachán (AE) Uimh. 648/2012

Leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 mar a leanas:

(1) in Airteagal 5(2), cuirtear isteach an fhomhír seo leanas:

“Le linn dó na dréachtchaighdeáin theicniúla rialála a fhorbairt faoin mír seo, ní dhéanfaidh ÚEUM dochar don fhoráil idirthréimhseach a bhaineann le conarthaí díorthacha C6 mar a leagtar síos in Airteagal 95 de Threoir 2014/65/AE (*).”

(*) Treoir 2014/65/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le margáí in ionstraimí airgeadais lena leasaítear Treoir 2002/92/AE ón gComhairle agus Treoir 2011/61/AE (IO L 173, 12.6.2014, lch. 349).”;

(2) Leasaítear Airteagal 7 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1

“1. Aon CPP a bheidh údaraithe chun conarthaí díorthacha thar an gcuntar a imréiteach, glacfaidh sé na conarthaí sin a imréiteach ar bhonn neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach, lena n-áirítear maidir le ceanglais chomhthaobhachta agus táillí a bhaineann le rochtain, beag beann ar an ionad trádála. Áireofar leis sin, go háirithe, go mbeidh an ceart ag ionad trádála ar láimhseáil neamh-idirdhealaitheach ar conas a thrádálfar conarthaí ar an ionad trádála sin a láimhseálfar sna téarmaí seo a leanas:

(a) ceanglais chomhthaobhachta agus glanluacháil conarthaí atá coibhéseach, i gcás nach mbeadh cuimsiú na gconarthaí sin sa dún-amach agus i nósanna imeachta glanluachála eile de chuid CPP atá bunaithe ar an dlí dócmhainneachta is infheidhme ina bhaol ar fheidhmiú réidh agus ordúil, ar bhailíocht agus/nó ar infhorfheidhmitheacht na nósanna imeachta sin; agus

(b) traséarlaisiú le conarthaí comhchoibhneasacha arna n-imréiteach ag an CPP céanna faoi shamhail riosca a chomhlíonann Airteagal 41.

Féadfaidh CCP a éileamh go ndéanfaidh ionad trádála na ceanglais oibríochtúla agus teicniúla arna mbunú ag an CCP, lena n-áirítear ceanglais um bainistiú riosca, a chomhlíonadh.”;

(b) cuirtear isteach an mhír seo a leanas

“6. Déanfar na coinníollacha a leagtar síos i mír 1 maidir le cóireáil neamh-idirdhealaitheach faoi conas a dhéileálfar le conarthaí a thrádálfar ar ionad trádála ó thaobh ceanglas cothaobhachta agus glanluacháil ar chonarthaí atá coibhéseach go heacnamaíoch agus le traséarlaisiú le conarthaí comhchoibhneasacha arna n-imréiteach ag an CCP céanna a shonrú tuilleadh leis na caighdeáin theicniúla arna nglacadh de bhun Airteagal 35(6)(e) de Rialachán (AE) Uimh. 600/2014 (*).”;

(3) In Airteagal 81(3), cuirtear an fhomhír seo leanas leis:

“Tarchuirfidh stór trádála na sonraí sin chuig údaráis inniúla i gcomhréir leis na ceanglais faoi Airteagal 26 de Rialachán (AE) Uimh. 600/2014 (*).”

(*) Rialachán (AE) Uimh. 600/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 maidir le margáí in ionstraimí airgeadais agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 (IO L 173, 12.6.2014, lch. 84).

*Airteagal 54***Forálacha idirthréimhseacha**

1. Beidh gnólachtaí tríú tír in ann leanúint de sheirbhísí agus gníomhaíochtaí a sholáthar sna Ballstáit, i gcomhréir leis na córais náisiúnta go dtí trí bliana tar éis cinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún i ndáil leis an tríú tír ábhartha i gcomhréir le hAirteagal 47.

2. Má mheasann an Coimisiún nach bhfuil gá le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán a eisiáimh ó raon feidhme Airteagal 35 agus Airteagal 36 i gcomhréir le hAirteagal 52(12), féadfaidh CCP, sula dtiocfaidh an Rialachán i bhfeidhm, iarratas a chur isteach chuig a údarás inniúil chun cead a fháil leas a bhaint as socrúithe idirthréimhseacha. Féadfaidh an t-údarás inniúil, agus na rioscaí a eascraíonn as cur i bhfeidhm na gcearta rochtana faoi Airteagal 35 nó faoi Airteagal 36 maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán d'fheidhmiú ordúil an CCP ábhartha nó an ionaid trádála á gcur i gcuntas, a chinneadh nach mbeadh feidhm ag Airteagal 35 nó ag Airteagal 36 maidir leis an CCP ábhartha nó leis an ionad trádála, faoi seach, i dtaca le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán, ar feadh idirthréimhse go dtí an 3 Iúil 2019. I gcás ina bhformheasfar an tréimhse idirthréimhseach sin, ní fhéadfaidh an CCP tairbhiú de na cearta rochtana faoi Airteagal 35 nó faoi Airteagal 36 maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán ar feadh ré na hidirthréimhse sin. Nuair a dhéanfar idirthréimhse a fhormheas, tabharfaidh an t-údarás inniúil fógra do ÚEUM, agus i gcás CCP do choláiste na n-údarás inniúil don CCP sin.

I gcás ina mbeadh dlúthbhaint ag CCP arna fhormheas do shocrúithe idirthréimhseacha faoin mír seo le hionad trádála amháin nó níos mó, ní bhainfidh na hionaid trádála sin aon leas as cearta rochtana faoi Airteagal 35 nó Airteagal 36 maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán le haghaidh ré na hidirthréimhse sin.

I gcás ina mbeadh dlúthbhaint ag CCP arna fhormheas do shocrúithe idirthréimhseacha faoin mír seo le CCP amháin nó níos mó, ní bhainfidh na CCPanna sin aon leas as cearta rochtana faoi Airteagal 35 ná faoi Airteagal 36 maidir le díorthaigh arna dtrádáil ar mhalartán ar feadh ré na hidirthréimhse sin.

*Airteagal 55***Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm ag an Rialachán seo ón 3 Eanáir 2017.

D'ainneoin an dara fómhír, beidh feidhm ag Airteagal 1(8) agus (9), Airteagal 2(2), Airteagal 5(6) agus (9), Airteagal 7(2), Airteagal 9(5), Airteagal 11(4), Airteagal 12(2), Airteagal 13(2), Airteagal 14(7), Airteagal 15(5), Airteagal 17(3), Airteagal 19(2) agus (3), Airteagal 20(3), Airteagal 21(5), Airteagal 22(4), Airteagal 23(3), Airteagal 25(3), Airteagal 26(9), Airteagal 27(3), Airteagal 28(4), Airteagal 28(5), Airteagal 29(3), Airteagal 30(2), Airteagal 31(4), Airteagal 32(1), (5) agus (6), Airteagal 33(2), Airteagal 35(6), Airteagal 36(6), Airteagal 37(4), Airteagal 38(3), Airteagal 40(8), Airteagal 41(8), Airteagal 42(7), Airteagal 45(10), Airteagal 46(7), Airteagal 47(1) agus (4), Airteagal 52(10) agus (12), agus Airteagal 54(1) go díreach tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

D'ainneoin an dara fómhír, beidh feidhm ag Airteagal 37(1), (2) agus Airteagal 30(3) ón 3 Eanáir 2019.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil an 15 Bealtaine 2014.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

An tUachtarán

M. SCHULZ

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

D. KOURKOULAS

ISSN 1977-0839 (leagan leictreonach)
ISSN 1725-2571 (leagan páipéir)

Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh
2985 Lucsamburg
LUCSAMBURG

GA